

Sue Grafton _ İftira'nın 'İ'si
Kitaplar, uygarlığa yol gösteren ışıklardır.
UYARI:

www.kitapsevenler.com

Kitap sevenlerin yeni buluşma noktasından herkese merhabalar...

Cehaletin yenildiği, sevginin, iyiliğin ve bilginin paylaşıldığı yer olarak gördüğümüz sitemizdeki tüm e-kitaplar, 5846 Sayılı Kanun'un ilgili maddesine

istinaden, engellilerin faydalanabilmeleri amacıyla

ekran okuyucu, ses sentezleyici program, konuşan "Braille Not Speak", kabartma ekran vebenzeri yardımcı araçlara, uyumlu olacak şekilde, "TXT", "DOC" ve "HTML" gibi formatlarda, tarayıcı ve OCR (optik

karakter tanıma) yazılımı kullanılarak, sadece görmeengelliler için, hazırlanmaktadır. Tümüyle ücretsiz olan sitemizdeki

e-kitaplar, "Engelli-engelsiz elele"düşüncesiyle, hiçbir ticari amaç gözetilmeksizin, tamamen gönüllülük

esasına dayalı olarak, engelli-engelsiz Yardımsever arkadaşlarımızın yoğun emeği sayesinde, görme engelli kitap sevenlerin

istifadesine sunulmaktadır. Bu e-kitaplar hiçbir şekilde ticari amaçla veya kanuna aykırı olarak kullanılamaz, kullandırılmaz.

Aksi kullanımdan doğabilecek tümyasalsorumluluklar kullanana aittir. Sitemizin amacı asla eser sahiplerine zarar vermek değildir.

www.kitapsevenler.com

web sitesinin amacıgörme engellilerin kitap okuma hak ve özgürlüğünü yüceltmek

ve kitap okuma alışkanlığını pekiştirmektir.

Ben de bir görme engelli olarak kitap okumayı seviyorum. Sevginin olduğu gibi, bilginin de paylaşıldıkça

pekişeceğine inanıyorum. Tüm kitap dostlarına, görme engellilerin kitap okuyabilmeleri için

gösterdikleri çabalardan ve

yaptıkları katkılardan ötürü teşekkür ediyorum.

Bilgi paylaşmakla çoğalır.

Yaşar MUTLU

İLGİLİ KANUN:

5846 Sayılı Kanun'un "altıncı Bölüm-Çeşitli Hükümler" bölümünde yeralan "EK MADDE 11" : "ders kitapları dahil, alenileşmiş veya yayımlanmış yazılı ilim ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa

hiçbir ticarî amaçgüdülmeksizin bir engellinin kullanımı için kendisi veya üçüncü bir kişi tek nüsha olarak

ya da engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi

kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, braille alfabesi ve benzeri formatlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi

bu Kanunda öngörülen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir."Bu nüshalar hiçbir

şekilde satılamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dışında kullanılamaz ve kullandırılmaz.

Ayrıca bu nüshalar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin

bulundurulması ve çoğaltım amacının belirtilmesi zorunludur."

bu e-kitap Görme engelliler için düzenlenmiştir. Kitabı Tarayan ve Düzenleyen Arkadaşa çok çok teşekkür ederiz. Kitap taramak gerçekten incelik ve beceri isteyen, zahmet verici bir iştir.

Ne mutlu ki, bir görme

engellinin, düzgün taranmış ve hazırlanmış bir e-kitabı okuyabilmesinden duyduğu sevinci

paylaşabilmek

tüm zahmete değer. Sizler de bu mutluluğu paylaşabilmek için bir kitabınızı tarayıp,

kitapsevenler@gmail.com

Adresine göndermeyi ve bu isimsiz kahramanlara katılmayı düşünebilirsiniz.
Bu Kitaplar size gelene kadar verilen emeğe ve kanunlara saygı göstererek lütfen bu açıklamaları silmeyiniz.
Siz de bir görme engelliye, okuyabileceği formatlarda, bir kitap armağan ediniz...
Teşekkürler.
Ne Mutlu Bilgi için, Bilgece yaşayanlara.
Not sitemizin birde haber gurubu vardır.
Bu Bir mail Haber Gurubudur. Grupta yayınlanmasını istediğiniz yazılarınızı kitapsevenler@gmail.com
Adresine göndermeniz gerekmektedir.
Grubumuza üye olmak için kitapsevenler-subscribe@googlegroups.com
adresine boş bir mail atın size geri gelen maili aynen yanıtlamanız yeterli olacaktır.
Grubumuzdan memnun kalmazsanız, kitapsevenler-unsubscribe@googlegroups.com
adresine boş bir mail gönderip, gelen maili aynen yanıtlayarak üyeliğinizi sonlandırabilirsiniz.
Daha Fazla Seçenek İçin, grubumuzun ana sayfasını
<http://groups.google.com.tr/group/kitapsevenler?hl=tr>
Burada ziyaret edebilirsiniz.
saygılarımla.

Sue Grafton _ İftira'nın 'İ'si
Sue Grafton'ın Kinsey Millhone polisiyeleri:

İftira'nın 'İ'si
Hesaplaşma'nın 'H'si
Gerilim'in 'G'si
Fırar'ın 'F'si
Esrarengiz'in 'E'si
Delikanlı'nın 'D'si
Cinayet'in 'C'si
Baskın'ın 'B'si
Ateş'in 'A'sı

Hazırlananlar:

J
K
L
M

Bu Kitap www.kitapsevenler.com web sitesi İçin
Görme Engelliler için Taranmış ve Düzenlenmiştir.

İftira'nın 'İ'si
Sue Grafton

İngilizce aslından çeviren:
Mehmet Harmancı

MACERAPEREST KİTAPLAR

Polisiye

İftira'nın 'İ'si - "I" is for Innocent /

Sue Grafton

İngilizce aslından çeviren: Mehmet Harmancı

© Sue Grafton, 1990 / Kesim Telif hakları Ajansı, 1996 /

Oğlak Yayıncılık ve Reklamcılık Ltd. Şti., 1997

Bu yapıtın bütün hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılarının dışında yayımcının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Kitap ve genel tasarım: Serdar Benli

Kapak tasarımı: Işıl Döneray

Dizgi düzeni: GillSans 10 / 12 pt

Ofset hazırlık: Oğlak Yayınları

Baskı: Oğlak Baskı Hizmetleri

Birinci baskı: Şubat 1998

ISBN 975 - 329 - 177 -9

"Maceraperest Kitaplar" bir Oğlak Yayıncılık ve Reklamcılık Ltd. Şti. ürünüdür.

Oğlak Yayınları

Genel Yönetim: Senay Haznedaroğlu

Yayın Yönetmeni: Raşit Çavaş

Zambak Sokak 29, Oğlak Binası, 80080 Beyoğlu/İstanbul

Tel: (0-212) 251 71 08-09, Faks: (0-212) 293 65 50

Torunum Erin'e

sevgiyle dolu bir yürekle.

Kitabın yazarı çok değerli yardımları için aşağıda adı verilenlere teşekkür eder: Steven Humphrey; Avukat Sam Eaton; B. J. Seebo, J.D.; Avukat John Mackall; Avukat Debra Young; Joe Driscoll&Associates Investigations'dan Joe Driscoll; Santa Barbara Şerif Bürosu'ndan Teğmen Terry Bristol ve Onbaşı Carol Hesson; Santa Barbara Koroner Ofisi'nden detektif Lawrence Gillespie; Eric S. H. Ching; KEYT-TV'den Debby Davidson; Far West Gun&Supply'dan Richard Dodge; Heckler&Koch'da Premier Products Müdürü Charles Sunderlin; George E. Rush; Florence Michel; David Elder; ve Carter Blackmar.

1

Ölüm anında bütün hayatımın bir anda gözlerimin önünden geçmediğini itiraf etmek zorundayım. Ne bir tünelin ucunda beni çağıran bir ışık ne Öteki Tarafta çoktan aramızdan ayrılan sevdiklerimin beni beklediği o sıcak duygu. Öfkeli ince bir ses duydum yalnızca: "Haydi canım sen de, ciddi olamazsın. Bu gerçekten o mu yani?" En çok da bir gece önce planladığım gibi konsolun çekmecelerini düzenlemediğime pişmanlık duyuyordum. Zamansız göçüşünün yasını tutacakların, aynı zamanda bütün o erotik külotların akıldan çıkmayacak görüntüsünü taşıyacaklarını düşünmek gerçekten acı verici bir şeydi. Düşünebildiğim için ölmediğim belli olduğuna göre bu gözlemin geçerliliğini sorgulayabilirsiniz ama açık konuşalım, hayat önemsizdir ve benim tahminim de ölümün bu süreç içindekilere fazla bir bilgelik kazandırmadığıdır.

Adım Kinsey Millhone. Los Angeles'in doksan beş mil kuzeyindeki Santa Teresa'da çalışan ruhsatlı bir özel detektifim. Son yedi yıldır California Fidelity Sigorta Şirketi'nin merkezine bitişik küçük bir bürom vardı. Şirketle anlaşmama göre kendilerinin "ihtiyacı oldukça" kundaklama ve suç içeren kuşku ölüm olaylarını onlar için araştırarak ve karşılığında da köşe daireyi büro olarak kullanacaktım. Kasım başlarında CF'nin Palm Springs'deki şubelerinden Santa Teresa'ya bir verimlilik uzmanının nakledilmesiyle bu anlaşmam aniden sona ermişti.

Ben California Fidelity'nin bir çalışanı olarak değil de serbest çalıştığım için, şirket yönetimindeki değişikliklerin beni etkileyeceğini düşünememiştim. Ancak ilk ve tek karşılaşmamızda bu adamla birbirimizden nefret etmiştik. Bütün ilişkimizi oluşturan on beş dakika içinde ben kaba ve küstah davranmıştım. Ondan sonra da dosyalarım karton kutular içinde olarak kendimi kapı dışında buluverdim. CF'den ayrılmam milyonlarca dolarlık bir otomobil sigortası sahtekârlığını açığa çıkarmamla birlikte gerçekleşmişti. Ve bu işten elde ettiğim şey de yalnızca şirketin korkak başkan yardımcısı Mac Voorhies'in elimi gizlice sıkması ve kendisinin de bu adam karşısında şaşkına döndüğünü söylemesi olmuştu. Onun desteğini takdir ediyorsam da sorunum çözümlenmiş değildi, işe ihtiyacım vardı. Çalışacak bir büro gerekiyordu. Evim bu iş için çok küçüktü ve evde çalışmak bana hiç de profesyonelce olmayan bir şey gibi geliyordu. Müşterilerimden bazıları pek hoş olmayan kişilerdir ve bunların oturduğum yeri bilmelerini istemem. Zaten başım yeteri kadar dertteydi. Emlak vergilerindeki son artışlar neticesinde evsahibim kirayı iki katına çıkarmak zorunda kalmıştı. Bu zamana kadar o benden çok rahatsız olmuştu ama muhasebecisine bakılırsa başka çaresi de yoktu. Kira hâlâ çok mantıklıydı ve bir şikâyetim yoktu ama bu artış bundan daha kötü bir zamanda gelemezdi. Birikimimi "yeni" otomobilim olan açık mavi ve sol arka çamurluğunda yalnızca bir vuruğu olan 1974 Volkswagen için kullanmıştım. Geçim masraflarım pek alçakgönüllüyse de, ay sonunda kuruşum kalmıyordu.

İnsanların kovuldukları zaman içlerinde gizli bir kurtuluş umudu beslediklerini duymuştum ama bu aslında kovulmadan önce ileri sürülen bir görüş gibi geliyordu şimdi. Kovulmak felakettir ve o zalim etkisi bakımından sadakatsizlikle aynı değerdedir insanın egosu geriler, kendine olan saygısı çivi batmış bir lastiğe döner, işim sona erdikten sonraki haftalar, bir insanın yakında ölümcül olacak bir hastalığın teşhisindeki bütün aşamalardan geçmişim: Öfke, red, pazarlık, sarhoşluk, küfür, üşütme, kaba el hareketleri, heyecan ve ani beslenme bozuklukları. Bundan sorumlu adam hakkında da sürekli iğrenç düşünceler içindeydim. Ama son zamanlarda o görüşün doğru olup olmadığını, selamsız sabahsız kapı önüne konulmak gibi içimde bastırılmış bir istek olup olmadığını düşünmeye başlamıştım. Belki de CF'den bıkmıştım artık. Belki bir mekân değişikliği istiyordum. Gerçek ne olursa olsun kendimi yeni koşullara uydurmaya başlamıştım ve damarlarımda iyimserliğin dolaştığını hissediyordum.

Bu arada Kingman ve Ives hukuk bürosunun boş bir odasını kiralamıştım. Lonnie Kingman kırk kırk beş yaşlarında, bir altmış boyunda, 100 kiloluk bir ağırlık kaldırma, B12 vitamini ve kafein delisidir. Kış tüylerini dökme sürecinde olan bir at gibi koyu renk saçlarla çevrili bir kafası vardır. Burnu en az benimki kadar kırılmışa benzer. Duvarında çerçevelenmiş duran diplomalardan Harvard'dan B.A., Columbia'dan M.B.A. derecelerini aldıktan sonra Stanford Hukuk Fakültesi'nden summa cum laude derecesiyle mezun olduğu anlaşılmaktadır.

Ortağı John Ives aynı değerde diplomalara sahip olmakla birlikte mesleğin sakin ve gösterişsiz yanını tercih eder. Onun güçlü yanı temyiz davalarıdır ve olağanüstü hayalgücü, sağlam araştırmaları ve çok usta işi layihalarıyla ün salmıştır. Lonnie ile John şirketi altı yıl önce kurmuşlardı ve şimdi kadrolarında bir resepsiyon memuru, iki sekreter ve bir de avukat yardımcısı vardı. Resmen ortak olmayan üçüncü avukat Martin Cheltenham Lonnie'nin en iyi arkadaşıydı ve benim gibi o da şirketten bir büro kiralamıştı.

Santa Teresa'da bütün gösterişli davalar Lonnie Kingman'a gider. Cinayet davalarındaki savunmalarıyla ünlüdür ama kazaen yaralanmalar ve ölüme sebebiyet davalarını çok sever ve zaten kendisiyle ilk tanışmamız da öyle olmuştu. Ben geçmişte Lonnie için bir iki iş yapmıştım ve onun vereceği işlere ihtiyacım yoksa da, onunla çalışmamın iyi bir referans olacağını da farkındaydım. Onun bakış açısından işyerinde bir özel detektifin bulunması hiç de kötü bir şey değildi. California Fidelity'de olduğu gibi burada da personelden biri değildim. Bağımsız olarak çalışıyor; mesleki hizmet sunuyor, karşılığında faturamı kesiyordum. Bu yeni anlaşmayı kutlamak için gidip kendime her zamanki blucinim ve balıkçı yaka kazağımla giymek için tüvit bir bleyzer ceket aldım. Doğrusu kendimi bayağı şık buluyordum.

Isabelle Barney cinayet olayına, Aralık başlarında bir Pazartesi günü karıştım. O gün iki kere Cottonwood'a gitmiş, bir darp davasında bir tanığa mahkeme celbi vermeye çalışmışım. İlk gittiğimde adam evde yoktu. İkinci gittiğimde kendisini işten dönüşünde arabasından inerken yakaladım, kâğıtları verdim, herifin suratının ekşimesini tınmadım ve kaba sözlerini duymamak için radyomu sonuna kadar açarak oradan uzaklaştım. Yıllardır duymadığım bir iki kelime kullanmıştı. Şehre girerken büronun önünden geçtim.

Kingman binası üç katlı, zemin katında bir otoparkı, üstünde de iki kat büro bulunan bir yerdi. Ön cephesinde altı çift küçük camlı içeri açılan kapılar, pencerelerinde bakır kaplı damların yumuşak yeşiline boyanmış yüksek ahşap pancurları vardır. Kapıların alt yarısı alçak bir oymalı demirden parmaklıkla kaplıdır. Görüntü daha çok dekoratifse de, sıkışık bir anda intihara yeltenen bir köpeğe ya da bir müvekkilin kaprisli çocuğunun bir hırçınlık anında kendini aşağı atmasına engel olur. Binanın sağındaki bir kemerden arka taraftaki küçük otoparka girilir. Tek kusuru park yerlerinin kısıtlı sayıda olmasıdır. Altı sürekli kiracı ve on iki arabalık yer vardır. Lonnie binanın sahibi olduğundan şirketine dört yer ayrılmıştır: Biri John'a, biri Martin'e, biri Lonnie'ye ve sonuncusu da Lonnie'nin sekreteri Ida Ruth'a. Kalan sekiz yer de kiracılar arasında bölüştürülmüştür. Geri kalanımız da otomobillerimizi ya sokağa ya da üç blok ötedeki park yerinden birine bırakmak zorundayız. Büyük kentlerle kıyaslandığında park ücretleri komik derecede azsa da, benim kısıtlı bütçemde epey bir delik açar doğrusu. Sokakta parkmetreler yok ama park süresi doksan dakikadır ve bir dakika bile gecikseniz memurlar hemen otomobilin başında bitiverirler. Bunun sonucunda zamanımın çoğunu ya başka bir yere park etmekle ya da hem işime yakın hem de bedava olan bir yer bulmak umuduyla mahalleyi dolaşarak geçiririm. Neyse ki, bu katlanılmaz durum yalnızca akşam altıya kadar geçerlidir.

O sırada saat altıyı çeyrek geçiyordu ve cephedeki üçüncü kat pencereleri karanlık olduğundan herkesin evlerine gittiği anlaşıyordu. Kemerin altından geçerken Lonnie'nin otomobilinin hâlâ yerinde olduğunu gördüm. Ida Ruth'un yerine, Lonnie'nin Mercedes'inin yanına girdim, John'un yerinde tanımadığım bir açık mavi Jaguar duruyordu. Başımı camdan uzatıp yukarı çevirdim. Lonnie'nin odasının ışıkları yanıyordu. Yanında bir müvekkili olmalıydı.

Günler epeyce kısalmış olduğundan1 günün o saatinde kentin üzerine karanlık çökerdi. Havada bir şey insanın içinde şöminede yanan kütüklere, dostluğa ve reklamlarda çok zarif görünüp de merhem gibi tadı olan kokteyllere bir özlem uyandırır. Kendi kendime yapacak işlerim olduğunu söyledimse de, aslında bu, eve gitmemi geciktirmek için mazeretten başka bir şey değildi.

Kapıyı kilitleyip binanın ortasında şömine bacası gibi .yükselen boşlukta bulunan merdivene doğru yürüdüm. Merdivenler karanlık olduğundan önümü görmek için anahtarlığımdaki küçük feneri yakmak zorunda kalmışım. Üçüncü kat koridoru gayet loşsa da, kapının buzlu camından resepsiyonun ışıkları dışarı vuruyordu. Üçüncü kattaki büro beyaz duvarları, koyu turuncu halısı, saksılardan yemyeşil ormanı, İskandinav mobilyası ve parlak mumboya renkli özgün sanat eserleriyle aydınlık ve neşeli bir yerdi. Benim kiraladığım büro eskiden hem toplantı odası hem de mutfak olarak kullanılmıştı ve şimdi benim masamı, döner koltuğumu, dosya dolaplarımı, acil bir durumda yatak olarak da iş gören küçük kanapeyi, telefonumu ve telesekreterimi barındırıyordu. Sarı sayfalarda adım hâlâ Özel Detektifler bölümünün altındaydı ve eski numarayı arayanlara yeni numaramı aramaları bildirilmekteydi. Oraya taşındığım birkaç hafta pek az iş gelmişse de, masrafları çıkarmak için mahkeme celpnameleri dağıtmaktaydım. Tanesi yirmi dolarla zengin olamazdım ama iyi bir günümde fazladan bir yüz dolar kazanabiliyordum. Araya biraz da detektiflik kattığımda hiç de fena sayılmazdı doğrusu.

Bir toplantıda olduğu takdirde Lonnie'yi rahatsız etmek istemeyerek sessizce içeri girdim. Oda kapısı açık olduğundan önünden geçerken şöyle bir bakmışım. Bir müvekkiliyle konuşuyordu ama beni görünce elini kaldırıp salladı. "Kinsey, bir dakika gelebilir misin? Seni biriyle tanıştırmak istiyorum."

Odasına girdim. Lonnie'nin müvekkili sırtı bana dönük olduğu halde büyük meşin koltukta oturuyordu. Lonnie kalkınca o da kalktı ve tanıştırılırken bana döndü. Eğer o tip konuşmalardan hoşlanırsanız, karanlık bir havası vardı.

"Kenneth Voigt" dedi Lonnie, "Bu da sana sözünü ettiğim özel detektif Kinsey Millhone."

El sıkışıp gerekli sözcükleri mırıldanırken birbirimizi inceledik. Adam elli elli beş yaşlarında, kara saçlı, koyu kahve gözlü, kaşları sanki sürekli çatılmayla birbirinden ayrılmış gibi duran biriydi. Yüzü genişti, seyrelmeye yüz tutan saçları yana taranmıştı. Bana kibarca gülümsüyorsa da, yüzü fazla

aydınlanmamıştı. Alnında ince bir ter tabakası parlıyordu. Ayakta dururken üzerindeki spor ceketini çıkarıp kanapenin üzerine fırlattı. Ceketin altında kısa kollu, üç düğmeli koyu gri bir polo gömleği giymişti. Gömleğin yakasından kara kıllar fışkırıyordu ve kollar da kıllarla kaplıydı. Omuzları dardı, kol kasları gelişmemişti. Başka şey için değilse bile, stres düzeyini düşürmek için bir jimnastik salonuna devam etmeliydi. Mendilini çıkarıp alnını ve dudağının üstünü kuruladı.

Lonnie Voigt'e, "Onun da bunu duymasını istiyorum" dedi. "Bu gece dosyaları inceleriz ve sabah erkenden işe başlarız."

"Bence bir sakıncası yok" dedi Voigt.

İkisi yine oturdular Ben de kanapenin bir kenarına iliştim, bacaklarımı altına çektim. Para kokusu almıştım ve pek memnundum. Lonnie'ye iş yapmanın bir avantajı da para çıkmayacak müşterileri elemesiydi.

Konuşmaya devam etmeden Lonnie bir açıklama yaptı. "Kullandığımız özel detektif kalp krizi geçirip öldü. Morley Shine. Onu tanır mıydın?"

"Elbette." Çok şaşırmıştım. "Morley öldü, ha? Ne zaman?"

"Dün akşam saat sekiz sularında. Ben haftasonu için gitmiştim ve ancak geceyarısında döndüm. Olayı da bu sabah Dorothy telefon edince öğrendim."

Morley Shine'ı çok eskilerden tanırdım, yakın bir dostum değildi ama sıkışık bir durumda kendisine güveneceğim bir insandı. Beni özel detektif olarak yetiştiren kişiyle yıllarca ortaklık yapmıştı. Bir ara bozuşmuşlar ve herbiri kendi işini kurmuştu. Morley yetmişine merdiven dayamıştı, uzun boylu, belki kırk kilo fazlası olan, gamzeli yüzlü, parmakları nikotinden sararmış bir adamdı. Eyalet cezaevlerindeki bütün muhbirleri tanırdı ve bütün gerekli yerel bürolarda tanıdıkları vardı. Daha sonra Lonnie'den ölümü hakkında daha açıklayıcı bilgi almaya çalışacaktım. Bu arada hikâyesini özetlemekte olan Kenneth Voigt'e döndüm.

Adam ellerini kucağında kavuşturmuş olarak yere baktı. "Eski karım altı yıl önce öldürülmüştü. Isabelle Barney. O olayı hatırlıyor musunuz?"

Bu ad benim için hiçbir şey ifade etmiyordu. "Sanmıyorum" dedim.

"Biri sokak kapısındaki dikiz deliğindeki camı çıkarıp zili çalmış. Karım ışığı yakıp da gözünü deliğe dayayınca da delikten bir otuz sekizlikle ateş edilmiş. Karım anında öldü."

Hatırlamıştım. "O sizin karınız mıydı? O kadarını hatırlıyorum. Aradan altı yıl geçtiğine inanmıyorum doğrusu." Bir şey daha hatırlamıştım: Kadını öldürdüğü söylenen kişi eski kocasıydı. Ama Kenneth Voigt değildi demek. Kimdi o halde?

Lonnie ile gözgöze geldiğimde sorumu sezgileriyle hissetti. "Adamın adı David Barney'di" dedi.

"Eğer merak ediyorsan, beraat etmişti."

Sanki adamın adı bile kendisini kaşındırmış gibi Voigt oturduğu yerde kıpırdandı. "Orospu çocuğu."

"Anlatmana devam et, Ken" dedi Lonnie. "Sözünü kesmek istememişim. Kinsey hazır buradayken geçmiş de anlat."

Adamın neden söz ettiğini hatırlaması için birkaç saniye gerekti: "Dört yıllık evliydik... ikimizin de ikinci evliliği. Yatılı okulda okuyan on yaşında Shelby adında bir kızımız var. İz öldürüldüğünde dört yaşındaydı. Her neyse, Isabelle ile sorunlarımız vardı ama öyle olağanüstü şeyler değil. Barney'le ilişki kurmuştu. Boşanmamızdan bir ay sonra onunla evlendi. Adam yalnızca onun parasını istiyordu. Bunu zavallı İz dışında herkes biliyordu. O kadını gerçekten severdim ama çok saftı. Akıllı ve yetenekliydi ama kendi değerini bilmezdi ve ağzı laf yapan herkesin ağına düşüverirdi. O tip kadınları tanırırsınız herhalde. Duygusal bakımdan bağımlı, özsaygıları olmayan kişiler. Ressamdı ve yeteneğine büyük hayranlık duyuyor olmama rağmen onun yaşamını öyle heba ettiğini görmeye katlanmak çok güçtü..."

Kadının karakterinin bu analizini dinlemediğimi farkettim. Kadınlar hakkındaki genellemeleri çok iticiydi ve hikâyeyi anlaşıldığı kadarıyla pek çok kere anlattığı için konuşması monoton ve tutkusuzdu. Konu kadın hakkında değil, onun tepkisiydi. Lonnie'nin masası üzerindeki şişkin dosya yığınının baktım. Sırtında VOIGT/ BARNEY yazdığını görebiliyordum. Duvarın dibinde duran iki karton kutuda başka dosyalar vardı. Voigt'un söyleyebileceği her şey orada olmalıydı: Yorumsuz gerçekler Dedikleri doğru olabilirdi ama bu mutlaka inanılır olduğu anlamına gelmezdi. Bazı insanlar öyleydi. Hatırladıkları en basit bir şey bile, anlatırken inanılmaz gelirdi. Voigt müdahaleye imkân vermeyen çok sıkışık paragraflarla konuşmasına devam etti. Lonnie'nin onu dinleyip dinlemediğini merak ettim. Onun da kopmuş olduğunu görüyordum. Kenneth Voigt'un ağzı açılıp

kapanırken Lonnie bir kalem alıp elinde çevirmeye, önce sivri ucu, sonra da silgili tarafıyla önündeki deftere vurmaya başladı. Ben dikkatimi yine Ken Voigt'a yönelttim.

Soluk almak için duraklayınca, "Adam nasıl sıyırdı?" diye sordum.

Ana konuya girmekte sabırsızlanan Lonnie araya girdi. "Savcı Dinkjordan'dı. Yetenekli ama stili yok. Davayı kazanacağını sandı." Lonnie bu varsayımın saçmalığına güldü. "Biz de şimdi David Barney'e ölüme neden olmaktan dava açıyoruz. Heriften nefret ediyorum. Suçsuz olduğunu iddia ettiği an Ken'e herifin canına okuyalım dedim ama ikna edemedim. Dava açtık, celpnameyi gönderdik ama Ken acele etmememiz için ısrar etti."

Voigt huzursuzca kaşlarını çatı. "Sen haklıymışsın, Lon. Bunu şimdi anlıyorum ama durumu da biliyorsun. Karım Francesca soruşturmayı yeniden başlatmamıza karşıydı. Bu herkes için üzücü oluyordu... herkesten çok da benim için. Dayanamıyordum işte."

Lonnie bakışlarını tavana çevirdi, insanların neye dayanıp dayanamayacakları kendisini fazla ilgilendirmezdi. Onun işi olaya dalmaktı. Voigt'un görevi de onu serbest bırakmaktı. "Tamam, geçelim bunu" dedi. "Köprü'nün altından çok sular aktı. Onun yargılanması ve beraat etmesi bir yıl sürdü. Ve bu arada Ken David Barney'in Isabelle'in parasının altından girip üstünden çıkmasını seyretti. Karısının parası çoktu ve onun da büyük bir kısmının kızına kalması gerekirdi, Barney suçlu bulunmuş olsaydı. Sonunda aile artık tahammülün sınırlarına ulaşıyor ve Ken de bana geliyor; işe yeniden başlıyoruz. Bu arada Barney'in Foss adındaki avukatı savcılığın iddiasının yetersiz olduğunu öne sürerek davanın iptalini istiyor. Ben mahkemeye koşup esaslı bir müdahalede bulunuyorum. Foss'un isteği reddediliyor ama yargıç da benden pek mutlu olmadığını açıkça belirtiyor

David Barney ve onu savunan serseri akıllarına gelen her oyalama taktiğini kullanıyorlar Herif mahkemede beraat ettiğine göre bu noktada konuşmasının hiçbir zararı yok, değil mi? Ama öyle ağzısıki ki. Gergin. Bunun nedeni de suçlu olması. Ken, David Barney ile aynı hücrede kalmış birini buluyor O da davayı izlemiş ve bize Barney'in kendisine suçunu itiraf ettiğini söylüyor. Muhbiri bulmak güç olduğu için celbi bir an önce eline tutuşturmak istiyorum."

"Bunun ne yararı var?" dedim. "David Barney taammüden cinayetten bir daha yargılanamaz ki." "Çok doğru. O yüzden hukuk davası açıyoruz. Orada kendisini kısırmamız mümkün. O da bunu çok iyi biliyor ve bizi engelleyip işleri yokuşa sürmek için elinden geleni yapıyor. Bir başvuruda bulunuyoruz. Yanıt vermek için otuz günü var. Avukatı yirmi dokuz gün bekleyip itiraz ediyor." İfadesini almaya çalışıyoruz, susma hakkını kullanıyor. Mahkemeye götürüp ifade vermeye zorluyoruz. Yargıç, Beşinci Madde hakkı olmadığı için konuşmasını emrediyor: işte böylece sürüp gidiyor.."

"Lonnie?" dedim.

"Koşuşturup duruyoruz ama bize bir yaran olmuyor Beş yıllık zamanaşımı süresi yaklaşıyor Davamıza öncelik verildi ve şimdi de Morley ölüyor..."

"Looonnniie!" dedim. Dikkatini çekmek için elimi kaldırdım.

Sustu.

"Neye ihtiyacın olduğunu söyle, gidip bulayım."

Lonnie gülerken kalemını bana fırlattı. "Ondan bunun için hoşlanırım işte. Öyle palavrayla uğraşan bir yanı yoktur" dedi Voigt'a. Uzanıp dosya yığınına bana doğru iteledi. "Biraz düzensiz de olsa elimizdeki her şey burada. En başta bir liste var. işe başlamadan önce her şeyin yerli yerinde olduğunu kontrol et. İşin temelini kavrayınca nerelerde boşluklar olduğunu saptarız. Bu arada sizin tanışmanızı istiyorum. Önümüzdeki ay boyunca birbirinizi çok sık göreceksiniz."

Voigt ile ben birbirimize bakmadan Lonnie'ye gülümsedik. Bu olasılıktan o da en az benim kadar heyecanlanmamış görünüyordu.

2

Sonunda geceyarısına kadar büroda kaldım.. Isabelle Barney hakkındaki dosyalar her biri yirmi kilodan fazla iki karton kutudan taşıyordu. Kutuları Lonnie'nin odasından benim odama taşıırken neredeyse fitik olacaktım. Bir kerede bütün verileri gözden geçiremeyeceğimden acele etmemeye karar verdim. Lonnie dosyaların düzensiz olduğunu söylerken hiç de yalan söylememişti. Listeye göre birinci kutuda polis raporlarının kopyası, cinayet davasının tutanakları, Lonnie'nin Santa Teresa Üst Mahkemesi'nde açtığı hukuk davasının şikâyet dilekçesi, bütün istekler, yanıtlar falan bulunmalıydı. Mahkeme tutanaklarının tamam olduğundan bile emin olamıyordum oysa.

İkinci kutuda Morley Shine'ın raporları, aldığı ifadelerin tutanakları ve doğrulayıcı belgelerin kopyalan olması gerekirdi. Ama nerde? Morley'in konuştuğu tanıkları görebiliyordum. Haziran'dan beri her ay Lonnie'ye fatura kesmişti ama faturaların dayanağı olan raporlar ortalıkta yoktu. Yaklaşan dava için gerekli celpelerden yansını teslim etmiş görünüyordu ama bunların yarısı ilk davanın tanıklarıydı. Bir dosyada sekiz celp işlem görmemiş olarak duruyordu. Anlaşıldığı kadarıyla yeni tanıklara henüz celp götürmemişti. Bir nottan muhbirin adının Curtis McIntyre olduğunu, son bilinen adresini terk ettiğini, telefonunun da iptal edildiğini öğrendim. Lonnie'nin de istediği şey olduğundan ilk olarak onu bulmak için not aldım.

Sayfalar dolusu sorgulamayı okuyor, zaman zaman da notlar alıyordum. Bir yapboz oyununda olduğu gibi kutunun kapağındaki resmi belleğime yerleştirmeye çalışıyordum, parçaları ondan sonra birleştirmeye başlayacaktım. Morley Shine'ın araştırmalarından bazılarını tekrar edeceğimi biliyordum ama onun yaklaşımı bana biraz kaba saba gelmişti ve en azından hassas alanlarda her şeye yeniden başladığım takdirde daha başarılı olacağıma inanıyordum. Tıpkı benim de yapacağım gibi herhalde üzerinde çalıştığı dosyalar hâlâ evinde olmalıydı.

Hikâye temelinde Kenneth Voigt'un anlattığı gibiydi. Isabelle Barney, 26 Aralık günü sabahın saat biriyle ikisi arasında sokak kapısının dikiz deliğinden sıkılan bir kurşunla öldürülmüştü. Kapıdaki deliğin namlunun uzantısı gibi olduğu ve Isabelle'in gözünün de kapıya neredeyse değecek durumda bulunması nedeniyle balistik uzmanları buna "hemen hemen dokunarak ateş etmek" derlerdi. Deliğin çevresindeki tahtalar delikle dik aç oluşturacak biçimde ve Isabelle'e doğru parçalanmıştı ve bir kısmı da herhalde katilin üzerine sıçramış olmalıydı. Uzman gayet kuru terimlerle patlamanın bazı tahta parçacıklarını namlunun içine sokacağını ve bunun da bir olasılıkla tabancaya tutukluk yaptırmış olabileceğini anlatıyordu. O paragrafın geri kalanını okumadım.

Namludan çıkan alev, deliğin içindeki tahtayı hafifçe kavurup karartmıştı. Deliğin dışında ve içinde barut izleri vardı. Yaradan çıkartılan mavi plastik kapak parçaları ve saçmalar, kurşunun Glaser Safety Slug tipi olduğunu gösteriyordu. Bunlarda sıvı bir madde içindeki saçmaların bulunduğu bakır kapsülün ucunda plastik bir kapak bulunurdu. Kurşun, et gibi yüksek derecede sıvı içeren bir maddeye çarptı mı plastik kapak ayrılır, bakır kılıf yırtılır ve saçmalar kurşunun bütün enerjisini ete ileterek dağılırlardı. Her bir saçma parçası küçük olduğundan enerjisini kısa zamanda boşaltır ve vücut içinde kalırdı ki, o yüzden buna güvenli kurşun adı verilir. Kurşunun vücudu delip geçmesi söz konusu olmadığından çevrede bulunabileceklere bir zarar gelmezdi. Safety Slug kafatası gibi sert bir maddeye rastlayınca dağıldığından sekme olasılığı da en aza indirilmiş olmaktaydı.

Doğrusu katilin çok düşünceli bir insan olduğu gerçeğini görmezden gelmek mümkün değildi. Patologa göre kurşun, maden ve tahta parçaları kurbanın sağ gözüne girmişti. Otopsi raporu tahribatı uzun uzun anlatıyorsa da, benim pek az anatomi bilgimle bile ölümün ani ve bu nedenle acısız olduğu anlaşıyordu. Sinir sistemi böyle bir yaranın vereceği ıstırapı fark edemeden yaşam mekanizması kendisini kapatmıştı.

Yaptığı işlerden bazılarına baktığınızda insanın hemcinsine inanç duyması güçtür. Ben de otopsi röntgenlerini ve fotoğrafları incelerken duygu mekanizmamı kapatmıştım. Kesin gerçekle silahlı olduğumda çok iyi çalışırım ama böyle çevreden kopmanın da tehlikeleri vardır. Bunu sık sık yaptığınız takdirde duygularınızla ilişkiyi tümenden kaybedebilirsiniz. Herbiri insanın etine yapılan tecavüzün o karabasan kalitesine sahip on renkli fotoğraf vardı. Ölüm bu işte, diye hatırlattım kendi kendime. Cinayetin çıplak haliyle görünüşü budur işte. Yumuşak sesli, sakın ve saygılı pek çok katille karşılaşmıştım, bunların psikolojik inkârları öylesine etkiliydi ki, bir cinayet işlemiş olmalarına inanmak mümkün değildi. Ölüler dilsizdir ama dirilerin masumluklarını iddia edecek bir sesleri vardın İtirazları genelde gürültülü ve dindarcadır, ve onları suçlayacak tek kişi sonsuza kadar susturulmuş olduğu için de yalanlamak imkânsızdır Isabelle Barney'in son beyanı ölümcül yarasının diliyle ifade edilmekteydi. Fotoğrafları yine zarfına yerleştirip Dink Jordan'ın Lonnie'ye gönderdiği notların kopyalarına geçtim.

Dink'in gerçek adı Dinsmore'du. Kendisinden Dennis diye söz ederse de, o adı ondan başka kullanan da yoktu. Elli elli beş yaşlarında, saçları kırışmış, enerjisi, mizah duygusu ya da güzel konuşma yeteneği kalmamış bir insandı. Savcı olarak becerikliydi ama tiyatro duygusu yoktu. Konuşması öyle ağır ve metodikti ki, insana bir mikroskop aracılığıyla Kutsal Kitap okuyormuş gibi gelirdi. Bir keresinde çok yankı uyandırmış bir cinayet davasında son konuşmasını yaparken jüri üyelerinden ikisinin uyukladıklarını, ikisinin de bayılacak derecede sıkıldıklarını görmüştüm.

David Barney'in avukatı olan Herb Foss'u tanıımıyordum. Lonnie onun hıyarın biri olduğunu söylüyordu ama David Barney'i kurtardığına göre hakkını vermek gerekirdi.

Olayın görgü tanığı yoksa ve cinayet silahı bulunmamışsa da, Barney'in cinayetten sekiz ay önce 38'lik bir tabanca satın aldığı saptanmıştı. Adam işçi Bayramı tatilinde Los Angeles'tan gelen arkadaşları Don ve Julie Seeger şerefine büyük bir yemek daveti verdikleri gün tabancasının komodininden alındığını iddia ediyordu. Olayı Isabelle'le konuşmuştu ve karısının konuklarını hırsızlık suçlamasıyla karşı karşıya bırakmak istememesinden dolayı hırsızlığı polise bildirmemişti. Isabelle'in kızkardeşi mahkemede çiftin aylardır ayrılmaktan söz ettiklerini anlatmıştı. David Barney aralarındaki kopukluğun ciddi olmadığını iddia etmişti. Ancak tabancanın çalınması bir tartışma başlatmış ve sonunda Isabelle kocasını evden kovmuştu. David Barney ilişkilerinin dengeli ama fırtınalı olduğunu, Isabelle ile farklılıkları konusunda bir uzlaşmaya varmak üzere olduklarını iddia ediyordu. Gözlemcilerse evliliğin artık sona ermiş olduğunu hissediyorlardı ki, bu onların olmasını istedikleri şeye inanmaları da olabilirdi.

Gerçek her ne ise, durum giderek bozulmuştu. David Barney 15 Eylül'de evden ayrılmış, sonra da Isabelle'in sevgisini yeniden kazanmak için elinden geleni esirgememişti. Sık sık eve telefon ederdi. Çiçek gönderirdi. Armağanlar gönderirdi. Bu ilgisi sıkıcı olmaya başladığında, karısının istediği soluk alacak fırsatı tanıyacak yerde çabalarını daha da sıklaştırmıştı. Her sabah otomobilinin üstüne bir tek kırmızı gül bırakırdı. Kapı önüne mücevherler bırakır; postayla duygusal mesajlar taşıyan kartlar gönderirdi. Kadın kendisini reddettikçe saplantısı daha da artıyordu. Ekim ve Kasım aylarında her gün ve her gece telefon etmiş, karısı açınca da kapamıştı. Kadın numarasını değiştirtince rehberde olmayan yeni numarayı bulmuş ve günün her saatinde aramaya devam etmişti. Kadın bir telesekreter almıştı. David Barney aramaya devam ediyor, kaset bitene kadar telefonu kapamıyordu. Kadın, arkadaşlarına kendini bir kuşatma altında hissettiğini söylemişti.

David Barney bu arada Horton Ravine semtinin aynı lüks mahallesinde bir ev kiralamıştı. Karısı evden çıkarsa hemen izlemeye başlıyordu. Evde olduğu takdirde de evin karşısına park ediyor, dürbünle gözetleyerek eve girip çıkan ziyaretçileri, onarımcıları ve hizmetçileri kontrol ediyordu. Isabelle polise haber vermişti. Şikâyetlerde bulunmuştu. Sonunda avukatı mahkemeden, telefon etmeyi, yazılı iletişimi ve adamın kadına, evine ya da otomobiline iki yüz metreden fazla yaklaşmasını yasaklayan bir karar çıkartmıştı. Adamın kararlılığı azalır gibi olmuşsa da, bu taciz sonunda yapacağını yapmıştı. Isabelle artık dehşet içinde yaşıyordu.

Noel geldiğinde artık bitkindi, yemek yiyemiyor, uyku uyuyamıyor, korku nöbetlerine tutuluyor, tir tir titriyordu. Beti benzi solmuştu. Süzölmüştü. Aşırı içiyordu. Yanında insanlar olduğunda telaşa kapılıyor; yalnız kalmaya da korkuyordu. Dört yaşındaki Shelby'yi babasının yanına göndermişti. Ken Voigt yeniden evlenmişti, ancak bazı tanıklar onun Isabelle'den boşandıktan sonra bir daha kendisine gelemediğini söylemişlerdi. Isabelle akşamı edebilmek için sakinleştirici haplar alıyordu. Geceleri uyku ilacı içmeden yatamıyordu. Seeger'ler sonunda onu kendileriyle San Fransisco'ya gitmeye ikna edebildiler Kadını almak için Santa Teresa'ya gelirlerken yolda otomobillerinin elektronik yakıt enjektörü arızalandı. Isabelle'e telefon edip telesekreterine geç kalacakları mesajını bıraktılar

Yolculuk konusunda çok heyecanlı ve telaşlı olan Isabelle geceyarısından saat bire çeyrek kalana kadar Seattle'de yaşayan eski bir kolej arkadaşıyla uzun bir telefon konuşması yaptı. Ondan bir süre sonra aşağıda kapının vurulduğunu duyunca Seeger'lerin geldiğini tahmin ederek aşağı indi. Yola çıkmak üzere giyinmişti, elinde sigarası vardı, bavulları holde hazır bekliyordu. Dış ışığı yaktı, kapıyı açmadan önce gözünü dikiz deliğine dayadı. Arkadaşlarını göreceği yerde kendisini öldürecek olan 38'liğin namlusunun içine bakıyordu. Seeger'ler saat ikiyi yirmi geçe geldiler ve bir aksilik olduğunu anladılar. Isabelle'in aynı bahçe içinde küçük bir müştemilatta oturan kızkardeşine haber verdiler. Kadın kendi anahtarıyla onları arka kapıdan içeri soktu. Isabelle'i gören Seeger'ler hemen polisi aradılar. Adli tıp doktoru geldiğinde Isabelle'in cesedinin ısı 35 dereceye düşmüştü. Doktor holün sıcaklığını, kadının ağırlığını, üzerindeki elbiseleri ve yattığı mermerin ısı geçirgenliğini hesaplayarak ölüm anını 1:00 ile 2:00 arası olarak saptadı.

David Barney ertesi gün tutuklandı ve taammüden cinayete suçlandı. Kendisi suçlu olmadığını iddia etti. Daha ilk başlarda aleyhindeki delillerin ikincil olduğu anlaşılmıştı. Ancak California'da bir cinayetin iki unsuru, -kurbanın ölümü ve bir "suçlu tarafın varlığı- ikincil delillerle kanıtlanabilir. Cesedin bulunmadığı, itirafın olmadığı ve ölümün kanıtlanamadığı bir durumda taammüden

cinayet hükmüne varılabilir David Barney boşandıkları takdirde kendisinin para almasını kısıtlayan bir evlilik sözleşmesi imzalamıştı: Aynı zamanda kansının hayat sigortalarının lehartı oydu ve dul eşi olarak kadının iki buçuk milyon dolar olarak tahmin edilen işi de kendisine miras kalacaktı. David Barney ölüm saatinde kendisinin bulunduğu yeri de kanıtlamıyordu. Dink Jordan onu mahkûm ettirmeye yeter delili olduğuna inanmıştı.

Mahkeme üç hafta sürdü ve altı saat süren kapanış konuşmalarından ve iki gün tartıştıktan sonra jüri beraat karar verdi. David Barney mahkeme salonundan çıkarken yalnızca özgür değil, aynı zamanda çok da zengindi. Daha sonra yapılan röportajlarda bazı jüri üyeleri adamın karısını öldürdüğü konusunda güçlü bir kuşkuya sahip olduklarını ama mantıklı bir kuşkunun ötesine geçecek derecede ikna edilemediklerini anlattılar. Lonnie Kingman şimdi ölüme neden olmak davası açarak davanın hukuk mahkemesinde görüşülmesine çalışıyordu. Burada "mantıklı kuşku" formülü yerine delil çokluğu göze alınırdı. Anladığım kadarıyla davacı Kenneth Voigt'in David Barney'in Isabelle'i öldürdüğünü kanıtlaması ve bunun kasti olduğunu kanıtlaması gerekecekti. Burada yalnızca Barney'in özgürlüğü değil, işlediği suçtan elde ettiği kâr da söz konusuydu. Eğer kansını parası için öldürmüştü hiç olmazsa bu kazancı elinden alınacaktı.

Arka arkaya üçüncü kez esnediğimi farkettim. Ellerim kirlenmişti ve okuduğumdan başka şeyler düşünüyor olma aşamasına gelmiştim. Morley Shine'in yöntemi gerçekten çok gelişigüzel ve zavallıya sinirlenmekte olduğumu farkettim. Başkasının pisliğini temizlemek kadar can sıkıcı bir şey olamaz. Dosyaları öylece bırakıp odamın kapısını kilitledim. Sonra da üçüncü kat koridoruna çıkıp büro kapısını da kilitledim.

Park yerinde bir tek benim otomobilim kalmıştı. Yola çıkıp sağa dönerek kent merkezine yöneldim. State Caddesi'ne varınca sola sapıp Santa Teresa'nın boş ve iyi aydınlatılmış merkezinden geçerek evime doğru gaza bastım. Sık sık meydana gelen depremler nedeniyle binaların çoğu iki katlıdır ve yere yayılan İspanyol tipi mimari benimsenmiştir. Örneğin 1968 yazında Bichter ölçeğine göre 1,5'tan 5,2'ye kadar altmış altı yer sarsıntısı olmuştu ve bunlardan sonuncusu bir yüzme havuzundaki suyun yarısını boşaltacak güçteydi.

State Caddesi 903 numaradaki eski büromun önünden geçerken pişmanlık duydum. Oradan ayrıldığımdan bu yana geçen üç hafta içinde CF bürosunda neler olduğunu öğrenmek için Vera'yı aramalıydım. Onunla Neil'i Cadılar Bayramı gecesinde evlendiklerinden sonra bir daha görmemişim. Kovulmanın yan etkileri olarak Darcy Pascoe, Mary Bellflower gibi pek çok kimseyle ilişkiyi de kaybediyordum. Yeni büroda Noel geçirme fikri her nasılsa pek garip geliyordu.

Anaconda ve 101 kavşağındaki ışığı kaçıncı durdum ve motoru kapayıp ışığın tekrar yeşile dönmesi için dört dakika bekledim, iki yönde de bomboş asfalt şeritleri uzanıyordu. Yeşil yanınca karşıya geçtim kıyıya paralel olan Cabana Bulvarı'nda sağa döndüm. Sokağım dar ve iki yanı ağaçlıydı, arada bir. iki apartman varsa, da, genellikle tek ailelik evlerle doluydu. Benim evimden iki kapı aşağıda bir park yeri buldum. Kapıyı kilitleyip alışkanlıkla karanlık sokağı gözden geçirdim.

Bu saatte tek başıma sokağa çıkmayı seversem de gayet dikkatli ve tedbirli olmaya çalışırım.

Bahçe kapısından girerken kapının gıcırdamasını önlemek için hafifçe kaldırarak ittim.

Dairem tek arabalık eski bir garajdan dönüştürülmüştü ve eve şimdi güneşlik olarak kullanılan bir geçitle bağlıydı. Bir bomba atılmasından sonra hem daire hem de güneşlik veranda yeniden yapılmıştı ve şimdi çatıda fazladan bir yatak odam ve banyom vardı. Penceresinden benim sağ salım eve döndüğümü görmeden yatmayan ev sahibim Henry Pitts, evimin dış ışığını yakmıştı.

Kapımı arkamdan kilitledikten sonra her gece yaptığım gibi bütün kapı ve pencereleri yokladım.

Evimi toparlarken arkadaşlık etsin diye küçük siyah beyaz televizyonumu da açmışım. Gündüzleri genellikle işte olduğumdan evişlerini gece yaparım. Geceyarısı elektrikli süpürgeyle evi temizlediğim ve sabahın ikisinde marketten alışveriş ettiğim çok görülmüştür. Yalnız yaşadığım için evi derli toplu tutmak fazla güç değilse de, her üç dört ayda bir büyük temizlik yapar, evi bölümlere ayırıp her akşam bir yerini temizlerim. O gece de mutfağın yerini sildim saat birde de yattım.

Salı sabahı saat altıda kalktım. Eşofmanımı giyip Nike spor ayakkabılarımın bağcıklarına iki düğüm attım. Dişlerimi fırçaladım, yüzüme iki avuç su attım, yatmaktan düzelmiş olan saçlarımın içinden ıslak parmaklarımı geçirdim. Koşumun sonunda enerjime biraz olsun kavuşmuştum.

Günün o saatini güne alışmakla, vücudumu olduğu kadar beynimi de canlandırmakla geçiririm.

Son günlerde kendime pek iyi bakmadığımı farkındaydım: Stres, düzensiz uyku ve aşırı ayaküstü yiyecekler. Artık kendimi toparlama zamanım gelmişti.

Duş yaptım, giyindim, yağsız sütle bir kâse mısır gevreği yedim ve büroya gittim.

Ida Ruth'un masası önünden geçerken haftasonunu nasıl geçirdiğini sordum. Ida genelde haftasonlarında sırt çantasını yüklenir, dağlarda insanın tüylerini diken diken eden tırmanışlar yapardı. Otuz besindeydi, evlenmemiştir, sağlıklı bir vejeteryendi, sarı saçlıydı ve güneşten kaşları bile beyazlaşmıştı. Çıkık elmacık kemikliydi ve sağlıklı yüzünü makyajla yumuşatmazdı. Hep iyi giyinirse de flanel gömlekler; pantolonlar ve yürüyüş botları giymeyi tercih eder bir havası vardı. "Lonnie'yle konuşmak istiyorsan hemen yanına git, on dakika sonra mahkemede olacak" dedi.

"Teşekkür ederim."

Lonnie'yi masası başında buldum. Ceketini çıkartmış, kollarını sıvamıştı. Kravatı yana kaçmıştı ve pöstekiyi andıran saçları kafasından biçilmeyi bekleyen buğday başakları gibi uzamıştı. Ardındaki pencereden mor ve gri dağlarla masmavi gökyüzü görülüyordu. Şahane bir gündü. Macenta bir begenvil iki bina ötedeki beyaz bir duvarı tümüyle örtmüştü.

"Ne haber?" diye sordu.

"Fena değil sanırım. Kutuları henüz bitirmedim ama doğrusu epey düzensiz görünüyor"

"Eh, Morley dosyalamaya pek inanmazdı."

"Kızlar bunu çok daha iyi yapar"

Lonnie herhalde üzerinde çalıştığı dava hakkında bir not alırken kendi kendine gülümsedi. "Para konuşmamız gerek. Saatine ne kadar alıyorsun?"

"Morley ne alıyordu?"

"Her zamanki gibi elli dolar"

Yüzümü görmemek için çekmecesini açmış, dosyalarını düzenlemeye başlamıştı. Morley elli mi alıyordu? Kulaklarıma inanamamıştım. Ya erkekler çok cüretkârdırlar ya da kadınlar aptaldır. Acaba hangisi, diye düşündüm. Ben her zaman saatte otuz dolar artı masraf alırdım. Ama hiç belli etmedim. "Beş dolar daha ver, benzin parası benden olsun" dedim.

"Tamam."

"Peki, ne talimat vereceksin?"

"Orası sana kalmış. Açık kart."

"Ciddi misin?"

"Elbette, istediğin her şeyi yapabilirsin. Burnunu temiz tut da. Barney'in avukatı bizi güç durumda yakalamak isteyeceği için herhangi pis bir numara yok."

"Bu iş hiç de eğlenceli olmayacak yani."

"Eğlenceli olmayabilir ama mahkemeden kapı dışarı edilmeden ifade vermeni sağlar ki, bu da bizim için çok önemli."

Lonnie saatine baktı. "Benim gitmem gerek." Ceketini askıdan alıp giydi. Kravatını düzeltti, çantasını kapadı ve kapıya yöneldi.

"Lonnie, bir dakika. Nereden başlamamı istersin?"

"Bana herifi cinayet yerinde gören bir tanık bul."

"Pekâlâ" dedim boş odaya.

Oturup beş kilo evrak daha okudum. Belki de Ida Ruth'a tatlılıkla yalvarsam dosyaları sıraya koymama yardım ederdi. Birinci kutu ikincisinin yanında bir düzen anıydı sanki, ilk işim Morley Shine'in evine uğrayıp orada başka dosya olup olmadığına araştırmak olacaktı. Bürodan çıkmadan önce bir iki telefon konuşması yaptım. Kimlerle konuşmak istediğimi biliyordum ve iş randevu almaya kalmıştı. Isabelle'in kızkardeşi Simone öğle saatinde evinde randevu verdi. Isabelle'in eski patronunun eşi Yolanda Weidmann adında bir kadınla da konuştum. Kocasının evdeki bürosunda saat üçe kadar meşgul olacağından onunla da daha geç bir saat için randevulaştık. Rhe Parsons evde yoktu ama onun da telesekreterine adımları ve telefon numaramı bırakarak bir daha arayacağımı bildirdim.

3

Polis merkezi yalnızca bir blok ilerde olduğundan Cinayet Masası'ndan Teğmen Dolan'la başlamaya karar vermiştim. Teğmen grip olmuş yatıyordu ama Çavuş Cordero onun yerine bakıyordu. Teğmen Becker'in, herhalde bir suçtan sanık, aksi yüzü yirmi yaşlarındaki biriyle bir köşede konuşmakta olduğunu gördüm. Becker'i Cordero'dan iyi tanırdım ama serbest kalana kadar beklediğim takdirde Kayıp Bürosu'ndaki Jonah Robb ile ilişki kurmaya başlayacaktı.

Jonah'ı altı yedi aydır görmüyordum ve şu anda herhangi bir ilişki kurmak istemiyordum.

Sheri Cordero hem kadın hem İspanyol asıllı olduğundan iki azınlık mevkiini birden doldurmaktaydı. Yirmi dokuz yaşında, kısa boylu, tıknaz, akıllı ve sertti ve pek de tarif

edemeyeceğim bir kırıcılığa sahipti. Aslında tecavüzkâr sayılacak bir şey söylemese de, müdürlükteki erkekler onun yanında pek rahat değillerdi. Kadının neyle karşı karşıya olduğunu anlıyordum. Santa Teresa Emniyet Müdürlüğü çok yerden iyiydi ama hem kadın hem de polis olmak hiç de kolay değildir Sheri mizah duygusundan yoksunsa, bunda şaşılacak bir şey yoktu. Ben içeri girdiğimde telefondaydı ve beni görür görmez de ispanyolca konuşmaya başladı. Masasının yanındaki iskemleye oturdum. Parmağını kaldırarak hemen benimle meşgul olacağını belirtti. Masasının üzerinde küçük bir yapay Noel ağacı vardı. Üzerindeki şeker süslemelerden birini alıp ağızıma attım. Telefonda konuşmakta olan birinin yanında olmanın iyi tarafı da kabalıkla suçlanmadan onu rahat rahat inceleyebilmektir. Şekerin kâğıdını çıkarıp çöp tenekesine attım. Konuştuğu konuya iyice dalmış, sözlerini vurgulamak için elini sallıyordu. Biraz çirkince ama tatlı bir yüzü vardı ve pek az makyaj yapmıştı. Ön iki dişinden birinin kenarı kırılmıştı ve bu da o aksi ifadesine kaprisli bir hava katıyordu. Elindeki kalemle kâğıda bir şeyler çiziktirmeye başladığını gördüm, kalbine bir bıçak yemiş bir kovboy.

Sheri konuşmasını bitirip gözle görünür herhangi bir geçiş yapmadan bana dönerek, "Evet?" dedi. "Teğmen Dolan'ı arıyordum ama Emerald hasta olduğunu söyledi."

"Ortalıkta dolaşan virüs ona da bulaştı. Sen de geçirdin mi? Ben bir hafta yattım."

"Ben şimdilik paçayı kurtardım" dedim. "Dolan yatalı ne kadar oldu?"

"Daha iki gün oldu. Geldiğinde berbat bir halde olacak. Sana yardımcı olabilir miyim?"

"Belki. Lonnie Kingman bir iş için tuttu beni. Sanık David. Barney. Olayı merak ediyorum. Sen o zaman burada mıydın?"

"Henüz santraldaydım ama olayı duydum. Herif paçayı kurtarınca çok kızmışlardı. Teğmen Dolan çıldıracaktı neredeyse."

"Duyduklarına bakılırsa David Barney'in eski hücre arkadaşı, karar çıktıktan sonra Barney'in suçunu itiraf ettiğini söylemiş,"

"Curtis McIntyre'dan söz ediyorsun sanırım. Şu anda ilçe cezaevinde, konuşmak istiyorsan acele etmelisin. Bir dövme olayından doksan gün yatıyor ve bu hafta çıkacak. Morley Shine'ı duydun mu?"

"Lonnie dün akşam söyledi ama ayrıntıları bilmiyorum. Nasıl oldu?"

"Benim duyduğum birden düşüp öldüğü. O da aynı lanet gribe tutulmuştu ama epey düzelmişti sanırım. Pazar gecesi yemek yiyormuş galiba. Morley'i bilirsin. Yemeği kaçırarak istemezdi.

Masadan kalkmış ve yere devrilivermiş."

"Kalbinden bir sıkıntısı var mıydı?"

"Yıllardır ama hiç ciddiye almazdı. Doktor bakımındaydı ama pek umursamazdı işte. Kalbi konusunda hep şaka yapardı."

"Çok kötü" dedim. "Ölümüne gerçekten üzüldüm."

"Ben de. Biri sabah Morley'in öldüğünü söyleyince kendimi tutamayıp ağladım, Yemin ederim halime ben bile şaşıtm. Pek yakın değildik aslında. Bir davada ifade vermek için mahkemede beklediğim zamanlar konuşurduk. Hep oralardaydı, Camel'lerin birini söndürür diğerini yakar; otomattan sürekli Fritos falan alıp yerd. Bütün o yaşlıların birer birer ölmeleri beni çok etkiliyor doğrusu. Neden kendilerine daha iyi bakmamışlar ki?"

Telefonu çalınca uzun bir konuşmaya girdi. Elimi sallayarak yanından uzaklaştım. Bana öğrenmek istediğini söylemişti. Polisler David Barney'in suçlu olduğuna inanıyorlardı. Bu adamı suçlu yapmazdı elbette ama böylece başka bir grubun da fikrini almış oluyordum.

Kayıt Bürosuna uğrayıp Emerald'dan telefonunu kullanmak için izin istedim. Ida Ruth'u arayıp bana cezaevindeki Curtis McIntyre'ı ziyaret için izin almasını söyledim. Ziyaret saatleri genelde Cumartesi birinden üçe kadardı ama ben Lonnie Kingman hesabına çalışmakta olduğum için adamla istediğim zaman görüşebilirdim. Yasal çalışmanın keyfi de bir başkaydı doğrusu. Yıllarımı çalılar arasında saklanarak geçirmiş olan ben buna alışmakta güçlük çekiyordum.

O iş bittikten sonra Morley Shine'ın ev adresini sordum. Morley Santa Teresa'ya kuzeyde komşu olan Colgate'de yaşıyordu. Colgate "hafif" sanayi bölgesidir ve ana caddesinde meskenler dışında işyerleri de vardır. Bir zamanlar tarlalar ve narenciye bahçeleri olan yerlerde şimdi benzin istasyonları, bowling salonları, cenazeevleri, moteller; fast-food lokantaları, halı depoları ve süpermarketler sıralanmıştı ve estetikle mimari uyuma hiç önem verilmemişti.

Morley ile karısı Dorothy'nin Güney Peterson'da otoyolla dağlar arasındaki daha eski sitelerden birinde mütevazı bir üç yatak odalı evleri vardı. Tahminimce ev ellili yıllarda, inşaatçılar henüz

cepheleri farklılaştırma konusunda çalışmalara başlamadan yapılmıştı. Bu mahallede İsviçre şale tipi evler ya toprak rengine ya da maviye boyanmışlardı ve iki arabalık garajlar evin girişini gölgeleyecek derecede öne çıkarılmıştı. Ahşap pancurlar içlerinde solgun menekşeler ekili olan ahşap çiçekliklerle uyumluydu ve yakından bakınca çiçeklerinin hepsinin yapma olduğu anlaşılıyordu. Çimenleri seyrelmiş ön bahçelerden hemen hemen her evin bir aracının takozlar üstünde durduğu çatlak betondan araba yollarına kadar her tarafta genel bir bakımsızlık göze çarpıyordu." Her nasılsa Noel süsleri durumu daha da kötüleştirmişti. Evlerin çoğu çok renkli lambalarla süslenmişti. Morley'in komşularından birinin karşı sıradaki bir evle yarışa girdiği anlaşılıyordu. Her ikisinin de bahçesi plastik Noel babalardan plastik bilge adamlara kadar mevsimin nesneleriyle tıkabasa doluydu.

Salı sabahıydı. Morley Pazar gecesi ölmüştü ve ben rahatsız etmekten huzursuzluk duyuyordum, ancak iyi niyetli bir akraba adamın bütün öteberisini çöpe atmadan da elindeki dosyaları alabilmem önemliydi. Kapıyı vurup bekledim. Morley ayrıntılara pek önem vermezdi ve şimdi evinin de aynı baştan savmalık içinde olduğunu görüyordum. Veranda parmaklıklarının zaten uyumsuz olan mavi boyası dökülmeye yüz tutmuştu. İçimde daha önce de buraya gelmişim gibi sıkıntılı bir duygu vardı. İçersini tahmin ediyordum: Mutfak çinileri çatlamış, yerdeki karolar kabarmış, duvardan duvara halı hiç temizlenmeyecek ayak izleriyle lekeli. Alüminyum pencere çerçeveleri çarpık, banyo tesisatı paslanmış olacaktı. Çimenlerin üstüne epey hurda, yeşil bir dört kapılı Mercury çekilmişti. Nedenini bilmiyorum ama onun Morley'in otomobili olduğunu tahmin ettim. Herhalde çıktığı yıl yeni olarak almıştı ve motoru iflas edene kadar kararlılıkla sürmüştü. Araba yolu üzerinde yeni bir kırmızı Ford vardı; plakasından yerel bir otomobil kiralama şirketinin malı olduğu anlaşılıyordu; herhalde kent dışından bir ziyaretçiye aitti...

"Buyrun?" Ufak tefek kadın altmış yaşlarında, becerikli ve canlı bir görünüme sahipti. Üzerinde uzun kollu, çiçek desenli pembe bir bluz, tüvit bir etek, ayaklarında uzun çoraplar ve terlikler vardı. Saçları kırışmıştı, makyajsızdı. Ellerini bir bezle kurulamaktaydı.

"Merhaba. Adım Kinsey Millhone. Siz Bayan Shine mısınız?"

"Ben Dorothy'nin kızkardeşi Louise Mendelberg'im. Bay Shine kısa bir süre önce öldü."

"Duydum ve o nedenle sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim. Lonnie Kingman adında bir avukat için bir iş yapıyordu kendisi, iş şimdi bana devredildi. Kötü bir zamanda mı geldim yoksa?"

"Birisi henüz ölmüşse iyi bir zaman olamaz." Bu ölümü ciddiye almayan bir kadındı, Ölüm sonrasında bulaşıkları yıkamaya ve evi toplamaya gelmişti ama herhalde cenaze töreni için ilahi seçimine fazla zaman ayırmayacaktı.

"Sizi gereğinden fazla rahatsız etmek istemiyorum. Mor-ley'in ölümünü duyduğumda gerçekten üzüldüm. İyi bir insandı ve ben de ondan hoşlanırdım."

Kadın başını salladı. "Morley'i, Ekonomik Bunalım'da Dorothy ile kolejde karşılaşmalarından bu yana tanırdım. Hepimiz ona hayrandık ama çok budalaydı. Sigara, şişmanlık ve içki sonunu getirdi işte. Gençken aşırılıklar yapabilirsiniz ama o yaşta? Hayır, efendim. Onu çok uyardık ama o kulak astı mı? Nerdee! Pazar günü görecektiniz onu. Rengi berbattı. Doktor kalp krizini gribin kolaylaştırdığını söyledi. Elektrolit dengesi mi, öyle bir şey işte." Yine başını sallayıp sustu.

"Karısı nasıl?" diye sordum.

"Doğrusunu isterseniz pek iyi değil. Zaten Fresno'dan onun için geldim. Morley'in biraz rahat etmesi için bir iki hafta yardımcı olmak istiyordum. Kızkardeşim aylardır hastaydı."

"Bilmiyordum" dedim.

"Öyle. Geçen Haziran'da mide kanseri teşhisi kondu. Ağır bir ameliyat geçirdi ve o günden sonra da kemoterapi yapılıyor Bir deri bir kemik kaldı ve yediği bir lokmayı bile içinde tutamıyor Morley onun için çok endişeleniyordu ve şimdi de ondan önce gitti işte."

"Otopsi yapacaklar mı?"

"Dorothy'nin o konuda ne karar vereceğini bilemiyorum. Morley daha bir hafta önce doktora görünmüştü. Dorothy perhiz yapmasını istiyordu ve sonunda da razı olmuştu. Bu koşullar altında otopsi gerekmez ama doktorları bilirsiniz, insanın içini açıp orasını burasını karıştırmaya bayılırlar. Dorothy'ye çok acıyorum doğrusu."

Anladığımı belirten bir iki ses çıkardım.

"Neyse, bu kadar yeter" dedi. "Sanırım siz çalışma odasına bakmaya geldiniz, içeri buyrun da yerini göstereyim, istediğinizi alabilirsiniz. Bir daha gelmeniz gerekirse hiç çekinmeyin."

"Teşekkür ederim. Aldığım dosyaların bir listesini bırakabilirim."

Elini salladı. "Buna hiç gerek yok. Bay Kingman'ı yıllardır tanırız."

Hole girdim. Kadın önüme geçip kısa bir koridorda yürüdü. Burada Noel'den eser yoktu. Bayan Shine'in hastalığı ve Morley'in de ölümüyle bu yıl böyle bir çabaya gerek olmayacağı belki de bir rahatlamaya neden olmuştu. Ev tavuk suyuna çorba kokuyordu. "Morley'in Colgate'teki bürosu duruyor mu?" diye sordum.

"Evet ama Dorothy çok hasta olduğu için çoğunlukla evde çalışırdı. Ama sanırım yine de sabahları postayı almaya giderdi. Oraya da bakmak ister miydiniz?" Bir zamanlar bir yatak odası olup bir masa ve dosya dolaplarıyla çalışma odasına dönüştürülmüş olan bir odanın kapısını açtı. Duvarlar bej rengiydi ve yerdeki bej halı da tahmin ettiğim kadar eskiydi.

"Ben de onu düşünüyordum. Aradığım dosyaları burada bulamazsam, herhalde bürosundadır. Bir anahtar bulma olanağım var mı?"

"Anahtarlarını nerede sakladığını bilmiyorum ama Dorothy'ye sorarım." Çevresine bakındı.

"Tanrım, bu ne hal böyle! Demek Morley bu yüzden kimsenin içeri girmesini istemezmiş."

Oda, işlerini bilinen bir sisteme göre yürütmeyen bir insanın düzensizliği içindeydi. Düşüp öleceğini bilseydi masasını toplar mıydı? Hiç sanmam. "İhtiyacım olan şeylerin fotokopisini çıkartır; sonra da dosyaları geri getiririm. Yarın sabah evde kimse olacak mı?"

"Yarın ne? Çarşamba mı? Kimse yoksa arkadaki çamaşır makinesinin üstüne bırakırsınız.

Genelde temizleyici kadın ve hemşirenin içeri girmeleri için kapıyı açık bırakırız. Ben size Morley'in bürosunun anahtarını bulayım. Dorothy herhalde nerede olduğunu bilir"

"Teşekkür ederim."

Kadının dönmesini beklerken odayı şöyle bir dolaşıp Morley'in yöntemlerini kavramaya çalıştım.

Zaman zaman kendisini denetim altına almaya çalışmış olmalıydı ki, "Devam Eden", "İşlemde" gibi dosyalar açmıştı. İki dosya "Yapılacak İşler" ve "Acele" diye etiketlenmişti. Herbirinin içindeki evrak eski, birbirleriyle uyumsuz ve oda kadar düzensizdi.

Louise elinde bir anahtarlıkla geldi. "Hepsini alın" dedi. "Hangisinin nereyi açtığını ancak Tanrı bilir"

"Bunlara ihtiyacınız yok mu?"

"Sanmıyorum. Yarın onları da bırakırsınız. Ha, ihtiyacınız olur diye size bir de poşet getirdim."

"Ayın yapılacak mı?"

"Cenaze töreni Colgate'de Wynington-Blake'de Cuma sabahı yapılacak. Dorothy'nin gelip gelececeğini bilemiyorum. Morley'in kardeşi Güney Kore'den geleceği için geciktirdik. Camp Casey'de istihkâm Birliğinde mühendis. Santa Teresa'ya ancak Perşembe akşamı gelebilecek."

"Ben de orada olmak isterim."

"Çok iyi olur. Morley pek memnun olurdu, işiniz bitince kendiniz çıkarsınız. Ben Dorothy'nin iğnesini yapacağım."

Teşekkürlerimi tekrarladım ama kadın bir sonraki işine doğru yönlenmişti bile. Beni gülümseyerek selamlayıp kapıyı arkasından kapadı.

Bundan sonraki yarım saati Isabelle'in cinayeti ve sonraki kamu davasıyla ilgili görünen her dosyayı karıştırarak geçirdim. Lonnie, Morley'in nasıl gelişigüzel çalıştığını bilseydi sinir krizleri geçirirdi, iyi bir soruşturmanın ölçüsü bir bakıma kırtasiye işlerine gösterilen özendir. Çok titizce hazırlanmış belgeler olmadığı takdirde insan tanık iskemlesinde aptala dönüverir Karşı tarafın avukatı bir soruşturmacının kayıtlarının düzgün olmadığını keşfettiğinde keyfine diyecek olmaz. Morley'in takvimini, randevu defterini, gerekli diğer dosyaları poşete doldurdum. İşe yarar her şeyi elden geçirdiğime emin olduktan sonra anahtarlığını çantama sokup çalışma odasının kapısını arkamdan kapadım. Koridorun öteki ucundan Dorothy ile Louise'in konuşmaları geliyordu. Oradan çıktıktan sonra Morley'in Colgate'in "merkezinde" bir ara sokaktaki bürosuna gittim. Mahalle küçük işyerlerine dönüştürülmüştü: Tesisatçılar, oto tamircileri, doktor muayenehaneleri, emlakçılar Eski tek ailelik evlerin ön salonları şimdi kâh bir sigorta şirketi bürosu, kâh Morley'in binasında olduğu gibi güzellik salonu olmuştu. Morley de buradan, arkada banyolu bir oda kiralamıştı. Binanın arkasına yürüdüm, iki basamakla küçük bir çatısı olan küçük beton bir verandaya çıkılıyordu. Büro kapısının üst kısmı buzlu cam olduğundan içersi görünmüyordu. Kapının sağında dar bir plakete üzerinde Morley'in adı yazılıydı, işe başladığı gün karısının yapacağı tipten bir şeydi o da. Anahtarları denedim ama hiçbirini açmadı. Kapıyı bir daha yokladım. Pek düşünmeden aşağı inip arkadaki pencereye baktım. Sonra birden orada yasal olarak

bulunduğum aklıma geldi. Ne saçma şey diye düşündüm. Bu iş için tutulmuştum. Dosyaları görmeye hakkım vardı ama kapıyı kurcalamama izin yoktu. Olacak iş miydi bu?

Ön tarafa dönüp yasalara itaatkâr bir yurttaş gibi güzellik salonuna girdim. Pencerelelere pamuktan karlar yapıştırılmıştı, Noel babanın cücelerinden ikisi ellerinde MUTLU NOELLER yazılı bir yafta tutuyorlardı. Bir köşedeki büyük ve süslü Noel ağacının altında birkaç paket duruyordu. Dört koltuğun yalnızca üçü doluydu. Birinde plastik pelerinli kırk yaşlarında bir kadın saçlarına perma yaptırtmaktaydı. Permanant sıvısı havaya bayat yumurta kokusu yaymıştı, ikinci koltuktaki kadının saçları delikli bir duş başlığıyla örtülmüştü ve kuaför deliklerden tığ iğnesine benzer bir şeyle saç tellerini çekiyordu. Kadının yanaklarından gözyaşları süzülüyordu ama kuaförle sanki normal bir şey yapıyormuş gibi çene çalmaya devam ediyordu. Sağımda bir manikürcü bir kadının tırnaklarını çiklet pembesine boyamaktaydı.

Arka duvarda herhalde Morley'in bürosuna açılan bir kapı vardı. Bir kadın katlanmış havluları üstüste dizmekteydi. Benim tereddüt ettiğimi görünce öne doğru geldi. Göğsündeki etikette adı yazılıydı: Betty. Çalıştığı yer gözönüne alındığında saçlarının daha iyi yapılmamış olmasına şaşıtm. Elli yaşın üstündeki kadınların saçlarını berbat etmekten zevk alan o zalim kuaförlerden (genellikle erkek) birinin eline düşmüş olduğu anlaşıyordu. Bu zavallının da ensesi tıraş edilmiş, saçları önde toplanmıştı. Ensesi olduğu gibi ortaya çıkmış, yüzüne ürkütücü bir ifade gelmişti. Burnunu kıvrarak eliyle havayı yelledi. "Püff! Aya adam gönderiyorlar da kokmayan bir perma suyu yapamıyorlar." En yakın koltuktan plastik bir pelerin alıp deneyimli bir gözle bana baktı. "Gerçekten saç acil durumu. Oturun bakalım."

Kiminle konuştuğunu görmek için çevreme bakındım. "Kim, ben mi?"

"Biraz önce arayan siz değil misiniz?"

"Ben buraya Morley Shine için geldim ama bürosu kapalı."

"Eh, kötü haberi ben vermek istemezdim ama Morley bu hafta öldü, şekerim."

"Onu biliyorum. Özür dilerim. Kendimi tanıtmam gerekirdi." Kimliğimi çıkartıp uzattım.

Kimliğe baktı. "Los Angeles'tan mısınız?"

"Hayır; buralıyım."

Saçlarına baktı. "Melrose'da yaptıkları yeni moda bir şey sanmıştım. Asimetrik diyorlar. Tavan yelpazesiyile kesilmiş gibi." Kendi esprisine kendisi güldü.

En yakın aynada kendimi görmek için hafifçe geriledim. Saçlarım gerçekten çok garipti. Birkaç aydır uzatıyordum ve bir tarafı ötekinden daha uzundu. Bir kararsızlık anı yaşadım. "Sizce kesilmesi mi gerek?"

Kadın bir kahkaha attı. "Herhalde. Görünüşe bakılırsa delinin biri saçını tırnak makasıyla kesmiş!" Bu benzetme bana onun sandığı kadar komik gelmedi. "Başka bir sefere" dedim. Sonradan pişman olacağım bir saç tıraşı yerine işime bakmaya karar verdim. "Lonnie Kingman adında bir avukat hesabına çalışıyorum."

"Lonnie'yi bilirim. Karısı bizim kiliseye gelirdi. Onun bu işle ne ilgisi var?"

"Morley de ona bir iş yapıyordu ve işi ben devraldım. Bürosuna girmek istiyorum."

"Zavallı adamcağız" dedi. "Karısı da hastaydı. Aylarca burada dolandı durdu da bir iş yapmıyordu."

"Evinde çalışıyordu" dedim. "Bürosuna buradan girebilir miyim? Orada bir kapı gördüm. Onun dairesine mi açılıyor?"

"Morley kapıya tahsildar dayandığında bu kapıdan kaçardı." Kadın benimle arka tarafa doğru yürüdü.

"Bu sık sık olur muydu?" Başkasının işini öğrenmek söz konusuken kafamı kendi işime vermem imkânsızdı.

"Son zamanlarda öyleydi."

"İçeri girip ihtiyacım olan bir iki dosyayı almamın sizce bir sakıncası var mı?"

"Ne sakıncası olacak ki. İçerde çalmaya değer bir şey yok zaten. Buradan ittin mi açılır."

"Teşekkür ederim."

Ara kapıdan içeri girdim. Bungalovun mesken olduğu günlerde yatak odası olarak kullanılan bir odaya girmiştim. Havada bir küf kokusu vardı. Halı herhalde kir göstermemesi için seçilmiş çamur rengiydi. Ama kir yerine toz göstermekteydi. Morley'in depo olarak kullandığı gömme bir dolap, kahverengi karo döşeli küçük bir banyo, tahta oturaklı bir klozet, küçük bir evye ve fiberglastan bir duş bölmesi vardı. Benim de sonumun böyle mi geleceğini merak ettim: Küf ve toz kokan on iki metrekare odada bir kasaba özel detektifi. Morley'in döner koltuğuna oturup arkama yaslanırken

çıkan gıcirtıyı dinledim. Aylık takvimine baktım. Çekmecelerini birer birer açtım. Kurşunkalemler; çiklet kâğıtları, teli olmayan bir tel makinesi. Gizli gizli yağ yapıcı şeyler yiyordu. Fırından alınma bir kutu, ikiye katlanıp çöp sepetine sokuşturulmuştu. Kartonun üzerinde kocaman bir yağ lekesi vardı. Herhalde her sabah büroya gelip kendisi için zararlı yağlı çörekler falan yedi. Kalkıp karşı duvardaki dosya dolaplarının yanına gittim. V harfinde içleri kâğıtlarla dolu birkaç dosya buldum. Hepsini toparlayıp masa üzerine taşıırken arkamdan kapı açılınca korkudan havaya sıçradım.

Güzellik salonundan Betty gelmişti, "ihtiyacın olan şeyleri buldun mu?" diye sordu.

"Evet. Anlaşılan dosyalarının çoğunu evde saklıyormuş."

Havadaki küf kokusunu alınca burnunu kıvırdı. Masanın yanındaki çöp kutusunu aldı. "Bunu buradan çıkartayım. Çöpçü Cuma günü gelir ama burasını da karınca basmasını istemem. Morley karısının kontrolundan kurtulmak için pizzalarını buradan ısmarlardı. Perhiz yapması gerekirdi ama Çin yemekleriyle, McDonald poşetleriyle gelirdi buraya. Nasıl da yedi ama. işine karışmaya hakkım yoktu ama kendine biraz daha iyi bakmasını isterdim doğrusu."

"Bugün bunu söyleyen ikinci kişisin. Eh, insanlar canlarının istediğini yaparlar sanırım." Dosyalarla takvimi aldım. "Beni içeri aldığın için teşekkür ederim. Herhalde haftaya biri gelip burasını temizler" "Sen bir yer mi arıyordun?"

Hiç duraksamadan, "Böylesini değil" dedim. Daha sonraları bundan alınacağı aklıma geldiyse de, o anda düşünmeden konuşmuştum. Kadını son gördüğümde çöp sepetini dışarı koymak için Morley'in sokak kapısını açıyordu.

Otomobilime döndüm, dosyaları arka koltuğa koyup kente döndüm, halk kütüphanesinin yanındaki park yerine girdim. Kütüphaneye girince de doğruca gazete bölümüne gidip Santa Teresa Dispatch'ın altı yıl önceki sayılarını istedim. Özellikle Isabelle Barney'in öldürüldüğü yılın 25, 26 ve 27 Aralık tarihli olanlarına bakmak istiyordum. Kaseti mikrofilm okuyucularından birine takıp kolu çevirerek zamanı geriye döndürdüm. O hafta sonunun bir iki önemli olayını not ettim. Noel Pazar gününe rastlamıştı. Isabelle, Pazartesi sabahının ilk saatlerinde ölmüştü. Belki de bir iki başka olayla insanların belleklerini uyandırmak mümkün olabilirdi. California'nın büyük bir kısmı şiddetli yağmur altında kalmış, kentin güneyindeki 101 nolu otoyolda büyük trafik sıkışıklığı yaşanmıştı. Yaşlı bir adam State Caddesi'nde bir otomobil altında kalıp ölmüştü. Bir market ve iki mesken soyulmuş, bir kundaklama sonucunda 26 Aralık sabahı bir fotoğrafçı stüdyosu yanmıştı, iki buçuk yaşında bir çocuğun otomobilde bırakılan bir tabancayı kurcalarken hafif yaralandığı olayı da not ettim. Haberleri okurken kendi belleğimin de canlandığını hissediyordum. Bir işten dönerken gördüğüm yangını tümüyle unutmuştum. Gece göğümde meşale gibi yükseliyordu alevler. Yağmur da gerçekdışı bir tezattı ve otomobilin radyosunda birden James Taylor'un "Ateş ve Yağmur" parçası başlayınca irkilmiştim. Bir ışık söndürülmüş gibi birden kayboluverdi bu anı parçacığı. Kasetin geri kalanına da baktım ama önemli bir şey göremedim. Sonra yine başa dönüp reklamlardan ve ilanlardan başka her şeyin kopyasını çıkardım. Fotokopi parasını ödeyip çıkarken o iki gün içinde nerede olduklarını soruşturacağım insanları düşünüyordum. Biri bana Isabelle'in öldüğü gece nerede olduğumu sorsa hatırlar mıydım acaba? Küçük bir parçasını hatırlamıştım ama gerisi yalnızca bir boşluktu.

4

Parktan çıkıp Santa Teresa Cezaevi'ne gittim. Dosyaların birinde Morley'in Curtis McIntyre ile görüşmesinin ayrıntılarını okumuştum. Morley'in Curtis'le eylül ortalarında konuştuğu ve adamlardan sonra kimsenin konuşmadığı anlaşılıyordu. Morley'in notlarına göre McIntyre Barney'in nezaathanedeki ilk gecesinde onunla birlikte bulunmuştu. Söylediğine göre aralarında daha çok kendisinin çabasıyla bir ahbaplık gelişmişti. Barney her şeye sahip bir insan olarak görüldüğü için Curtis onunla ilgilenmişti. Cezaevinde hep hayatta kaybedenlerle bir arada olmaya alışmış Curtis, davayı gazetelerden izlemişti. Duruşma başlayınca da izleyici olarak katılmıştı. Beraat ettiği güne kadar Barney'le fazla bir görüşmeleri olmamıştı. David Barney mahkeme salonundan çıkarken Curtis McIntyre kendisini kutlamak için yanına yaklaşmıştı. Curtis'e göre işte Barney o sırada cinayet işlediği halde yakasını sıyırdığını söylemişti. Curtis'in konuştuklarını abartıp abartmadığı hakkında hiçbir fikre sahip değildim.

Santa Teresa İlçe Şeriflik Bürosu'nun siyah beyaz araçlarıyla dolu parkının karşısındaki cezaevinin önünde park ettim. Kapıdan girip küçük resepsiyon bölümündeki L biçimindeki tezgâha yürüdüm. Altı hafta kadar önce cezaevinde bir gece kalmıştım ve şimdi oraya yasal bir mazeretle gelmiş

olmaktan pek memnundum. Tutuklayan memurun yanında arka kapıdan girmekten çok daha iyiydi ön kapıdan girmek.

Bir cezaevi ziyaret formu doldurdum. Tezgâhın ardındaki kadın kâğıdı alıp içeri gitti. Ben holde durup bildiri tahtasını! okurken kadın da birine Curtis'i görüşme odasına getirmesi için seslendi. Paralı telefonun yanındaki duvarda Santa Teresa taksil şirketlerinin telefonlarıyla kefalet parası ödünç verenlerin bir listesi asılıydı. Tutuklanmak berbat bir iştir. Kefalet parası yatırıldıktan sonra otomobilinize de el konulmuşsa öyle ortalıkta kalıverirsiniz ki, bu da aşağılanmakla geçen bir geceden sonra ek bir sıkıntı olur doğrusu.

Tezgâhın ardındaki kadın, "Müvekkiliniz iki dakika sonra gelecek, iki numaralı bölme" dedi. "Teşekkür ederim."

Kısa bir koridordan geçip ziyaretçi bölmelerine açılan kapıdan içeri girdim. Hükümlülerin avukatlarıyla özel olarak görüşebilmeleri için üç bölme vardı. Bir buçuk metre eninde, bir buçuk metrelik bir tezgâhı, ardında camı ve altında barlardaki gibi ayak dayayacak bir borusu olan "oda"ya girdim. Camın ardında benimki kadar küçük bir odacık ve ötesinde de hükümlülerin getirildikleri kapı vardı. Bir iki dakika sonra kapı açıldı ve Curtis McIntyre içeri sokuldu. Bu beklenmedik ziyarete şaşırmış görünüyordu ve karşısında herhalde beklediği avukatı yerine beni görünce şaşkınlığı bir kat daha arttı.

Curtis yirmi sekiz yaşındaydı, zayıftı ve kalçaları pantolonunu güçlkle yukarda tutacak kadar dardı. Cezaevinin mavi tulumu içinde epey yakışıklı görünüyordu. Kısa kollu gömleği ile uzun ve kılsız kolları bir ejderha dövmesi için mükemmel bir alan oluşturuyordu. Tahminimce biri bir zamanlar kendisine anlam dolu bakışları olduğunu söylemişti ki, benimle yoğun bir gözgöze gelme uğraşına girdi. Tıraş olmuştu, sabıkalı birine göre epey masum bir yüzü vardı. Saçları kötü kesilmişti ki, aylardır cezaevinde yatan biri için bu pek de şaşılabilecek bir şey değildi. Ama en iyi halinde bile onu kuaför elinden çıkmış ve makineyle kurutulmuş saçlarla hayal edemiyordum, Kendimi tanıttım, yazdı ifadesini almak için geldiğimi anlattım. "Bay Shine'ın notlarından sizin David Barney'le tutuklanmasından sonraki ilk gece nezarethanede karşılaştığınızı öğrendim" dedim.

"Bekâr mısın?"

Arkama baktım. "Kim, ben mi?"

Gözlerini gözlerimden ayırmadan ayna önünde çok prova edilmiş bir şekilde gülümsedi. "Beni duydun."

"Bunun bizimle ne ilgisi var?"

Kayıp köpekler ve kadınlar için sakladığı ikna edici yumuşak bir ses tonuyla, "Haydi, söyle işte. Ben iyi bir insanım" dedi.

"İyi olduğundan kuşku yok ama bu seni hiç ilgilendirmez" dedim.

Bu sözüm hoşuna gitmişti. "Sorumu yanıtlamaktan neden korkuyorsun?" dedi. "Benden hoşlandın mı? Ben senden hoşlandım."

"Çok açık sözlüsün ve bunu takdir ediyorum, Curtis. Ama şimdi David Barney ile birlikte bulunduğun zamandan söz eder misin?"

Hafifçe gülümsedi. "Yalnız iş, ha? Bundan hoşlandım işte. Kendini çok ciddiye alıyorsun."

"Doğru. Senin de beni ciddiye alacağını umarım."

İyi bir izlenim bırakmaya çalışarak hafifçe öksürdü. "Bir hücredeydik. O Salı günü tutuklanmıştı ve yargıç önüne ancak Çarşamba öğleden sonra çıktı. İyi bir insana benziyordu. Duruşması başladığında neler olup bittiğini anlamak için dinlemeye karar vermiştim."

"Tutuklandığı sırada cinayetten söz etmiş miydiniz?"

"Pek sayılmaz. Canı çok sıkılmıştı ki, bunu anlayabilirim. Kadın gözünden vurulmuştu. Çirkin bir şeydi bu. Böyle bir şeyi nasıl bir insanın yapabileceğini hiç bilemem doğrusu. Ama sonunda onun yaptığını anladım işte."

"İkiniz nelerden söz etmişsiniz."

"Bilemeyeceğim. Fazla konuşmamıştık. Bana neden tutuklandığımı, ertesi gün hangi yargıcın karşısına çıkacağımızı falan sordu. Ben de ona hangisinin daha sert olduğunu anlattım."

"Başka?"

"Hepsi bu kadar işte."

"Ve buna dayanarak bütün duruşmaları izledin, öyle mi?"

"Hepsini değil. Sen hiç bir davanın başından sonuna kadar oturdun mu? Sıkıcı bir şey, değil mi? Hukuk okumadıma çok memnunum doğrusu."

"Tahmin ederim." Notlarıma baktım. "Bay Kingman'ın aldığı ifadeyi okudum..."

"Bekâr mısın?"

"Bunu daha önce de sormuştun."

"İddiaya girerim ki bekârsın. Nereden anladım biliyor musun?" Alnına dokundu. "Ben psişikim."

"Eh, o zaman sana ne soracağımı biliyorsun herhalde?"

Yüzü mutlulukla kızardı. "Yok canım. Seni o kadar iyi tanımıyorum ama tanımak isterim."

"Belki de bazı sorularımın yanıtlarını sezgi yoluyla verirsin."

"Denerim. Haydi sor. Seni dinliyorum. Safi kulak kesildim." Başını eğdi, yüzüne ciddi bir ifade geldi.

"Beraat kararı çıkınca Barney'in sana ne dediğini bir kere daha söyle."

"Bana... dur bakalım. Şöyle bir şeyler dedi: 'Hey, ahbap. N'aber? Gördün mü? Şimdi pahalı bir avukatın neler yapabildiğini anladın mı?' Ben de, 'Çok esaslı, dostum. Müthiş. Kadını öldürdüğüne zaten inanmamıştım' gibi bir şey söyledim. O sırtıttı. Bana doğru eğildi ve 'Hah hah ha, hepsini kandırdım işte' dedi."

Bu bana pek olası bir konuşma gibi gelmedi. David Barney'i görmemiştim ama böyle konuşacağını hiç sanmıyordum. Curtis'in yüzüne dikkatle baktım. "Ve sen bundan ne anlam çıkardın?"

"Kadını onun öldürdüğünü. Senin sevgilin var mı?"

"Polistir."

"Tüh! Sana inanmıyorum. Adı ne?"

"Teğmen Dolan."

"Ne iş yapar?"

"Santa Teresa Emniyeti Cinayet Masası'nda."

"Başkasıyla çıkmaz mısın hiç?"

"Çok kıskançtır Eğer bana asıldığını duysa kafanı kopartır. David Barney'le başka bir konuşman oldu mu?"

"Cezaevi ve mahkeme salonu dışında mı? Sanmıyorum. Yalnızca o iki sefer konuşmuştuk."

"Böyle bir şey söylemiş olması çok garip."

"Gel bunu tartışalım." Beni uzun bir tartışmayla meşgul etmek için çenesini yumruğuna dayadı.

"Adam seni tanımıyor bile, Curtis. Neden bu kadar önemli bir sırrını sana söylesin ki? Ve mahkeme salonunda... Yargının tokmağının çınlaması henüz havada kaybolmamışken."

Curtis düşünceli bir tavırla kaşlarını çattı. "Bunu kendisine sorman gerek. Ama bana sorarsan, benim cezaevinin gedikliisi olduğumu biliyordu. Benim yanımda kendini o kibar dostlarının yanında olduğundan daha rahat hissetmiş olabilir. Hem neden olmasın ki? Mahkeme sona ermişti. Kimse bir şey yapamazdı ki. Kendisini duysalar bile bir kere aklandığı için kimse ona el süremezdi."

"Bu konuşma yapıldığında neredeydiniz?"

"Kapının dışında. O salondan çıkınca ben omzuna bir şaplak indirdim, elini sıktım..."

"Ya gazeteciler? O anda çevresi sarılı değil miydi?"

"Hem de nasıl! Ona sesleniyorlar, mikrofonlarını suratına uzatıyorlar; neler hissettiğini soruyorlardı."

İçimdeki kuşkunun arttığını hissediyordum. "Ve bütün bunların ortasında durup sana o sözleri söyledi demek?"

"Evet. " Eğilip kulağıma fısıldadı. "Sen özel detektif misin? Gerçekten işin bu mu?"

Omuzlarımı silkerek söylediklerini yazmaya koyuldum. "Gerçekten işim bu" dedim.

"Yani çıktıktan sonra bir sorunum olursa seni rehberde bulabilir miyim?"

Anlattıklarını yazılı ifade şekline sokmaya çalıştığımdan ne dediğine pek dikkat etmiyordum.

"Herhalde" dedim. Eğer okuma yazman varsa."

"Böyle bir hizmete kaç para alıyorsun?"

"Bu ne istediğine bağlı."

"Ama aşağı yukarı ne kadar?"

"Saati üç yüz dolar" Yalan söylemiştim. Saatte elli doları belki de bulabilirdi.

"İnanmıyorum."

"Ayrıca masraflar"

"İnanmıyorum. Sen benimle dalgamı geçiyorsun? Saatte üç yüz dolar, ha! Çalıştığın her saat için mi?"

"Gerçek bu."

"Çok para kazanıyormuşsun. Hele bir kız için. Vay canına! Bana biraz borç vermeye ne dersin, ha? Elli ya da yüz dolar falan. Buradan çıkınca öderim."

"Bence erkekler kadınlardan borç almamalıdır"

"Başka kimden alabilirim ki? Yani ben parası olan kimseyi tanımam ki. Uyuşturucu kralları falan değillerse. Santa Teresa'da kral da yoktur ya. Tabancan var mı?"

"Var elbette."

Yerinden kalkıp sanki belimde tabancam varmış gibi uzanıp baktı. "Göreyim."

"Yanımda değil."

"Nerede?"

"Büromda. Biri faturasını ödemezse kullanırım diye orada tutuyorum. Bunu okuyup Bay Barney ile konuşmanı hatırladığın kadarıyla tam olarak yansıtır mı, söyler misin?" Kâğıdı camın altından bir kalemle öte yana ittim.

Bakmadı bile. "Hemen hemen. Hey, yazın güzelmiş."

"İlkokulda hep birinci gelirdim. İmzalayabilir misin?"

"Neden?"

"İfadenin bir kaydı olması için. Böylece eğer unutursan mahkemede belleğini tazeleyebiliriz."

Bir imza atıp kâğıdı geri itti. "Bana başka bir şey sor istersen söylerim."

"Bu kadarı yeter. Çok teşekkür ederim. Başka bir sorum olursa ben seni bulurum."

Curtis'in yanından ayrıldıktan sonra otomobilimde oturup gelip giden polis arabalarına baktım.

Olmayacak bir şeydi bu.; Curtis McIntyre, David Barney'in tabutunun çivilerini çakıyordu ve olay hiç de akla yatkın değildi. David Barney olaydan beş yıl, beraatinden iki yıl sonra artık konuşmuyordu. Lonnie'nin anlattıklarına bakılırsa adamın ağzından suya sabuna dokunmayan bir söz almak bile diş çekmekten beterdi. Böyle biri Curtis gibi bir geri zekâlıya neden ayaküstü itirafta bulunsundu ki? İnsan doğasının tutarsızlıklarını bağdaştırmak gerçekten güçtü. Motoru çalıştırıp park yerinden çıktım.

Dosyalara göre Isabelle Barney'in kızkardeşi Simone Orr hâlâ Barneyler'in Horton Ravine'deki evlerinde yaşıyordu. Ticaret Odası broşürlerinde Horton Ravine'den "parklar arasında parıldayan bir elmas" olarak söz edilir ki, bu da size bu broşürlerin ne kadar şişirilme olduğunu gösterir Kuzeyde Santa Ynez Dağları gökyüzüne hâkimdir Güneyde Pasifik Okyanusu uzanır. Manzara hep "soluk kesici" ve "başdöndürücü" olarak tanımlanır.

Bölgeyi anlatan emlakçı ilanlarında sükûnet ve buzu sözcüklerinden geçilmez. Her adın başında kendisine gerekli ağırlığı veren bir sıfat vardır.

Ben de sakin dağlara ve parıltılı okyanusa bakan bu klasik Akdeniz tipi evin gösterişli ve gözlerden uzak girişine doğru dönerek yükselen araba yolunda ilerlerken aklımdan bunları geçiriyordum. Taş döşeli avluya girdim ve kullanılmış VW'imi bir Lincoln ile bir Beamer arasına soktum. Otomobilden indim, duvarla çevrili bir bahçeye girdim. Dört dönüm arazinin tümü yaprak dökmeyen ağaçlar ve ithal palmyelerle bezenmişti, iki bahçıvan da neredeyse yüzer metreyi bulan hortumlarla bahçeyi sulamaktaydılar

Simone'a gelişimi önceden bildirmiştim, o da bana daha alçak bir terasta bulunan küçük müstemilata nasıl ulaşacağımı tarif etmişti. Adını hiç duymamış olduğum çok tanınmış bir Santa Teresalı mimar tarafından çizildiği söylenen evin doğu kanadını dolandım, İspanyol seramikleriyle döşenmiş ve siyah zeminli yüzme havuzu, kayalık şelalesi, sığ havuzu ve çevresi gayet güzel kırılmış taflanlarla sarılı bir süs havuzunun bulunduğu eğlence terasını geride bıraktım ve taş basamaklardan inerek tepeye sırtını dayamış küçük ahşap bungalova vardım.

Ev çok küçüktü, ahşaptı, dik bir çatısı vardı ve ahşap bir veranda üç yanını sarıyordu. Dışı Shaker mavisine boyanmış, kenarına beyaz bir su geçirilmişti. Ev çepeçevre ahşap pancurlu pencerelerle çevriliydi. Hollanda tipi kapının üst kısmı açıktı. Santa Teresa'da Aralık ayı ülkenin başka yerlerindeki bahardan farksızdır., gri günler; biraz yağmur ama bol bol da mavi gökyüzü.

Gördüğüm manzara karşısında vurulmuş, olduğum yerde kalmıştım. Küçük ve çevresi kapalı mekânlar için özel bir zaafım vardır pek de saklanamayan ana rahmine dönüş özlemi. Annemle babamın ölümlerinden sonra hiç evlenmemiş teyzemin yanına gittiğimde, büyük bir karton kutunun içinde kendime ayrı bir mesken yapmıştım. O sırada beş yaşıma henüz girmiştim ve bu küçük evimi nasıl bir ciddiyetle döşediğimi hâlâ hatırlarım. Zemin, yataktan aldığım yastıklarla kaplıydı.

Bir battaniye ve mavi seramik altlıklı ve altmış mumluk lambası içersini tropikal bir ısıya yükselten bir abajurum vardı. Orada sırtüstü yatar resimli kitaplarıma bakardım. En sevdiğim kitabın kahramanı bir domates kutusunda yaşayan Twig adında bir cin bulan kızdı. Hayaller içinde hayaller. Ağladığımı hatırlamıyorum. Dört ay orada kendi kendime şarkı söyledim, kütüphaneden alınan kitaplarımı okudum. Yasla başa çıkmayı mümkün kılan kapalı devre küçük bir sistem. Annemin bana yaptığı gibi peynirli ve turşulu sandviçler yedim. Tam istediğim gibi olmaları için onları kendim yapardım. Bazı günler peynir yerine fıstık ezmesi koyardım, onlar da çok lezzetli olurdu. Teyzem bana hiç karışmazdı. O sonbaharda okula başladım...

"Siz Kinsey misiniz?"

Uykudan uyanıyormuşum gibi dönüp kadına baktım. "Evet. Siz de Simone'sunuz herhalde."

"Evet. Tanıştığımıza memnun oldum." Kadının elinde bir bahçe makasıyla, kesilmiş çiçeklerle dolu bir sepet vardı. Sepeti bırakıp elini uzatırken hafifçe gülümsedi. Otuz sekiz kırk yaşında olduğunu tahmin ettim. Benden biraz kısa, geniş omuzlu ve iri yapıydı ve bunu da giysileriyle mümkün olduğu kadar örtmeye çalışıyordu. Saçları kızıldı, omuz boyunda kesiliyordu. Yüzü dört köşe, ağzı genişti. Üzerinde siyah beyaz geometrik desenli yıkanır ipekli bir ceket, ceketin altında uzun siyah bir bluz ile siyah süet ayakkabılarına kadar inen bol bir etek vardı. Tırnakları kesilmişti ve renksiz bir tırnak cilası sürülmüştü. Makyajı çok hafifti, mücevher takmamıştı. Baston kullandığını biraz geç farkettim. Bastonu sol elinden sağ eline aktardı. Yere bıraktığı sepeti almak için eğilirken ağırlığını bastona verdi.

"Bunları suya koymam gerek. Gelin." Hollanda tipi kapının alt tarafını açtı, arkasından eve girdim.

"Bu konuda sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim" dedim. "Birkaç ay önce Morley Shine'la konuştuğunuzu biliyorum. Öldüğünü duydunuz herhalde."

"Bu sabah gazetede ölüm ilanını gördüm. İlk iş olarak Lonnie'nin bürosunu aradım, sizin benimle temas kuracağınıza söyledi." Mutfağın hem çalışma tezgâhı hem kahvaltı yeri olarak hizmet gören köşesine yürüdü. Tezgâhın altında iki ahşap tabure vardı. Bastonunu kenara asıp bir sürahiye su doldurdu, çiçekleri içine yerleştirdi, sürahiyi de pencere önüne yerleştirip ellerini kuruladı.

"Oturun" dedi. Bir tabure çekip oturdu. Ben de ötekini çektim.

"Sizi fazla meşgul etmemeye çalışacağım" dedim.

"Bakın, eğer o adi herifi mahkûm ettirecekse istediğiniz kadar kalabilirsiniz."

"Ondan yüz metre ilerde aynı arazi üzerinde yaşamak biraz garip gelmiyor mu?"

"Umarım onu rahatsız ediyordur" dedi. Büyük evin olduğu yana baktı. "Bana garip geliyorsa bir de ona nasıl geldiğini bir düşünün hele. Buradan çıkmamamın onu çıldırttığını biliyorum. Beni kapı dışarı edebilmek çok hoşuna gidecektir"

"Bunu yapabilir mi?"

"Ben sağ oldukça, hayır. Izzy burasını bana bıraktı. Vasiyetinin bir maddesiydi bu. Bu araziye yıllar önce Kenneth'le almışlardı. Epeyce bir servet ödemişlerdi. Evlilikleri bozulunca burası Izzy'ye kaldı. David ile evlendiklerinde burasını özel ve ayrı malı olarak kaydettirdi. Evlenmeden önce listeyi David'e de imzalattı."

"İşini bilen bir kadınmış. Bunu daha önceki eşleriyle de yapmış mıydı?"

"Ona gerek yoktu. İlk iki kocasının parası vardı. Kenneth ikinci kocasıydı. David ise farklıydı.

Herkes ona David'in kendisiyle parası için evlendiğini söylemişti. Evlenme öncesi anlaşma yapmanın bunun böyle olmadığını kanıtlamış olacağını düşündü sanırım. Ne şaka ama."

"Demek Barney burasının tapusunu asla alamayacak?" Simone başını salladı. "Izzy vasiyetini değiştirerek David'e yaşamboyu kullanma hakkı tanıdı. Öldüğü zaman –ki, inşallah çok gecikmez– kızı Shelby'ye kalacak. Küçük ev yaşadığım sürece benimdir Ancak ondan sonra aileye kalacaktır"

"Korkmuyor musunuz?"

"David'den mi? Kesinlikle hayır. Cinayetden bir kere yakasını sıyırdı ama aptal değildir. Bütün yapması gereken aşırı bir şeye kalkışmamak. Bu hukuk davasını kazanırsa her şey kendisinin olacak, değil mi?"

"Öyle görünüyor."

"Bu işten güller gibi kokarak çıkabilir Bunu neden tehlikeye atsın ki? Bana bir şey olursa ilk olarak onu yakalayacaklardır"

"Ya davayı kaybederse?"

"Bence doğru İsviçre'ye gider. Herhalde gizli bir hesapta para biriktiriyordur. Bir cinayet daha işlemeyecek kadar kurnazdır. Zaten bunun ne anlamı olur ki?"

"Peki Isabelle neden böyle bir anlaşma yaptı evlenmeden önce? Neden kaderi kışkırttı? Anladığım kadarıyla evlilik öncesi anlaşma ve vasiyetnamesinin hükümleriyle boynunu ilmeğe geçirmiş oluyordu."

"Adamı seviyordu. Onun hakkını vermek istiyordu. Ama aynı zamanda gerçekçiydi. Üçüncü kocasıydı ve kaz gibi yolunmak istemiyordu. İşe bir de onun gözüyle bakın. Bir adamla evleniyorsunuz, onun sizi öldüreceğini düşünmezsiniz ki. Gerçekten bunu düşünüyor olsanız evlenmezsiniz zaten." Bakışları saate kaydı. "Tanrım, saat bire gelmiş. Sizi bilmem ama ben açlıktan ölüyorum. Yemek yediniz mi?"

"Siz yiyin" dedim. "Ben zaten çok kalmayacağım. Büroya dönerken yolda bir lokma bir şey yerim."

"Sorun değil. Lütfen bana katılın. Zaten sandviç yapacağım. Memnun olurum."

Davet samimi görünüyordu, gülümseyerek, "Pekâlâ" dedim.

5

Simone küçük buzdolabından öteberi çıkarmaya başladı.

"Yardım edebilir miyim?"

"Teşekkür ederim ama gerek yok. Zaten ikimize yer de yok. Erkekler böyle küçük yerlerde sıkışmaya bayılırlar; eğer yemek yapmayı sevmezlerse. Severlerse onlar mutfağa geçer, ben de sizin oturduğunuz yerde oturup onları seyrederim."

Tabure üzerinde dönüp arkamdaki odaya baktım. "Güzel ev."

Kadının yüzü zevkten kızardı. "Beğendiniz mi? Isabelle kendisi çizmişti.... mesleğinin ilk işi."

"Mimar mıydı? Bunu bilmiyordum."

"Aslında değildi ama mimar sayılabilirdi. Dolaşın isterseniz. Yalnızca kırk metrekaaredir"

"O kadar küçük mü? Çok daha büyükmüş gibi görünüyor oysa." Binanın dışıyla içinin nasıl uyduğunu görmek için verandaya çıktım. Pencereler açık olduğundan binayı dolaşırken kadınla da konuşuyordum. Ev sanki insan boyutlarından büyükler için küçük bir bebekevine indirilmiş gibiydi. Her türlü konfor sağlanmış, herhangi bir gösterişe yer verilmemiş, bir karışık yer bile boşa harcanmamıştı. İçerde küçük bir şömine bile vardı. İç yüzeylerin çoğu, tezgâh üstleri, pencere içleri çiçek motifli beyazlı mavili çinilerle kaplıydı. "Bu olağanüstü bir yer" dedim.

Simone bana bakıp gülümsedi.

Pencereden çekilip evin dış çevresine baktım. Güneş alan her yere bitkiler dikilmişti. Rüzgâr estiğinde kekik ve biberiye kokuları geliyordu. Ev yarım ay biçimli bir çimenliğin üzerine inşa edilmişti. Aşağıda tepe dimdik olarak bir meşe korusuna iniyordu. Karşıya bakınca Santa Teresa ile arkasında dağlar görünmekteydi. Ben mutfağa açılan tek kapıdan girdim yine. "Bir kere benim yerimi görmelisin" dedim. "İnsanda aynen burada olduğu gibi bir duygu uyandırıyor. Kusursuz bir sığınak."

Simone ekmeği dilimlerken ben evi incelemeye devam ettim. O kadar küçüktü ki, yerimden pek kıpırdamadan turumu tamamlayabilirdim. Mobilyalar antikaydı: Çam tahtasından kaba saba bir masa, iki hasır altlıklı iskemle, mavi camlı bir köşe vitrini, pirinç bir karyola. Evin tümüyle kapalı yeri olan banyo ufacıktı. Gerisi işlevlerine göre belirlenmiş köşeleri olan büyük bir odaydı. Her şey açık, havadar, derlitoplulu ve aydınlıktı. Her ayrıntı kusursuzdu, tıpkı parlak renkli bir dekorasyon dergisinde olduğu gibi. Ön ve yan pencerelerden manzaraya hâkimdi ama sırtı! yukardaki büyük eve yükselen tepeye dayandığı için arkası kapalıydı.

Tezgâhın önüne bir tabure çekip sandviç hazırlamasına baktım. Tabakları, çatal bıçağı ve mavili beyazlı peçeteleri çıkarıp bana uzattı. Sofrayı kurdum. "Mimar değilse bütün bunları nasıl yaptı?" diye sordum.

"Yerel bir mimarın yanında parasız çalışırdı. Bunu nasıl başardığını ya da mimarın neden razı geldiğini bilmiyorum. Canı isteyince gider, ne isterse onu yapardı."

"Fena anlaşma değilmiş."

"David'le orada tanışmıştı. O da aynı firmaya çalışmaya gelmişti. Patronunun adı Peter Weidmann'dı. Onunla konuştun mu?"

"Hayır ama buradan çıkınca oraya gitmeye niyetliyim."

"İyi olur. Karısı Yolanda'yla birlikte yakında otururlar. Buradan bir mil kadar ilerde, iyi bir adamdır, şimdi emekli Isabelle'e gerçekten çok şey öğretmişti. Isabelle doğuştan sanatçıydı ama disiplin eksikliği vardı, istediği her şeyi yapardı ama hep yüzeyde kalırdı işte. Fikirleri esaslı ama uygulaması berbat. Pek çok şeye olan ilgisini kaybetmişti. Bunu yapmaya başlayana kadar."

"Neyi?"

"Küçük evler tasarımı. Benimki birincisiydi. Her nasılsa Santa Teresa Magazine bunu duydu ve resimli bir yazı yayınladı. Tepki inanılmazdı. Herkes böyle bir yer istiyordu."

"Konukları için mi?"

"Genç çocukları, kaynanaları için, ressam stüdyoları, kafa dinleyecek yerler olarak. Bunun güzelliği, böyle bir evi arazinin herhangi bir köşesine kolayca yerleştirebilmendir. Bu iş gerçekten başlayınca Isabelle ve David, Peter'in yanından ayrıldılar. Bir iş kurdular ve bir gecede bir servet kazandılar. Isabelle en züppe dergilerden en sıradanına kadar her yayında yer aldı. Architectural Digest, House and Garden, Parade... aklına ne gelirse. Ayrıca bir sürü tasarım ödülü de kazandı. Çok şaşırtıcıydı doğrusu."

"Ya David? O ne diyordu bunlara?"

"Isabelle David'siz yapamazdı. İşin ticari yanına hiç aklı ermezdi. Tasarımlar ondan çıkar, ilk çizimleri, planların kabasını o yapardı. David mimar olduğu için planlardan ve yasalara uygunluklarından o sorumluydu. Pazarlama ve reklam işlerine de David bakardı. Bunu sana kimse söylemedi miydi?"

"Hayır" dedim. "Ken Voigt'i dün akşam gördüm ve Isabelle'den çok kısa sözetti. Telefonda da söylediğim gibi bütün dosyaları okudum ama ayrıntılarla ilk kez karşılaşıyorum. Barney bütün şerefi karısının almasına ne diyordu?"

"İçerliyordu herhalde ama elinden ne gelirdi ki? Kendi mesleğiyle bir yere varamamıştı. Aynı şey Peter Weidmann için de geçerliydi."

Simone sofraya bir sürahi buzlu çayla bir tabak sandviç getirdi. Oturduk. Ekmek ince dilimlenmiş ve hafifçe tereyağ sürülmüştü. Salata yaprakları kenarlardan bir bahçe süsü görünümüyle taşıyordu.

"Kıvırcık salata" dedi yüzümdeki ifadeyi görünce.

"En sevdiğim" diye mırıldandım. "Sende bir fotoğrafı var mı?"

"Elbette. Dur getireyim."

"Aceleye gerek yok." Ağzım dolu konuşmuştum ama gidip yatağın yanındaki komodinden süslü gümüş çerçeveli bir fotoğraf getirdi.

Resmi bana verip yerine oturdu. "İkizdik. Ama aynı yumurta ikizi değil. Bu çekildiğinde yirmi dokuz yaşındaydı."

Resmi inceledim. Isabelle Barney'i ilk kez görüyordum. Simone'dan daha güzeldi. Omuzlarına kadar inen parıltılı siyah saçlarının çevrelediği hafif yuvarlak bir yüzü vardı. Gözleri açık kahveydi. Kısa burnu güçlü, ağzı genişti. Fazla bir makyaj da yapmamıştı..Başımı salladım. "Benzerliği görüyorum. Aile geçmişiniz nedir?"

Uzattığım resmi masanın bir ucuna yerleştirdi. Biz konuşurken Isabelle de ciddi bir ifadeyle bizi gözetliyordu. "Annem de babam da ressamdı ve biraz egzantrik insanlardı. Annemin aileden gelen serveti olduğu için ikisi de pek çalışmazlardı. Bir yaz altı haftalığına Avrupa'ya gittiler ve tam on yıl kaldılar."

"Orada ne yaptılar?"

Simone sandviçini ısırdı, yanıt vermeden lokmasını çiğnedi. "Bilmem. Öyle gezdiler işte. Bohem gibi dolaşıp resim yaptılar. Kibar sosyetenin kenarlarında yaşadılar herhalde. Hemingway gibi. İkinci Dünya Savaşı başlayınca döndüler ve her nasılsa Santa Teresa'ya yerleştiler. Sanırım burasını bir kitapta okumuşlar ve hoşlanmışlardı. Bu arada paraları tükeniyordu ve babam yatırımlarına biraz daha dikkat etmeye karar verdi. Ve o konuda bir dahi olduğu ortaya çıktı. Biz doğduğumuzda yeniden bolluk içindeydiler"

"Kim daha büyüktü, sen mi, Isabelle mi?"

Simone buzlu çayından bir yudum alıp ağzını peçetesiyle; kuruladı. "Ben yarım saat büyüktüm. Annem bizi doğurduğunda kırk dört yaşındaydı ve ikizlere hamile olduğunu kimse bilmiyordu. Daha önce hiç hamile kalmadığı için âdet görmesi kesilince menopoza girdiğini sanmıştı. Christian Scientist tarikatından olduğundan son ana kadar doktora da görünmemişti. Babamın kendisini en yakın hastaneye götürmesine razı olana kadar on beş saat doğum sancısı çekmiş. Hastaneye vardıkları anda ben doğmuşum. Masadan atlayıp eve dönmeye hazırmış: O da doktor da bu işin sonunun geldiğini sanmışlar O sırada da Isabelle doğmuş."

"Anababan sağ mı?"

Başını salladı. "Birer ay arayla öldüler. Biz on dokuz yaşındaydık. Isabelle o yıl birinci evliliğini yaptı."

"Evli misin?"

"Yok canım. Onun evliliklerini izlerken ben kendimi evliymişim gibi hissederdim."

"Voigt ikincisi miydi?"

"Evet. Birincisi bir deniz kazasında ölmüştü."

"İkiz olmak nasıl bir şeydi? Birbirinize benzer miydiniz?"

"Hayır. Bundan daha ayrı olamazdık Ailenin yeteneğini ve onunla birlikte bütün kötü huylarını o miras almıştı. Sanat bakımından üstündü ama bu kendisi için o kadar doğal bir şeydi ki, asla ciddiye almazdı. Bir şeyi becerdiği anda bütün ilgisini kaybederdi. Resim, çizim. Her şeyden biraz yapardı. Takılar yaptı, heykeller yonttu. Tekstile merak saldı, inanılmaz şeyler yaptı. Ama içinde hep bir huzursuzluk vardı. Tatmin olamıyordu. Hep başka bir şey yapmak istiyordu. Bu küçük evler bir bakıma onu kurtardı sayılın eğer yaşasaydı onlardan da bıkarırdı ya."

"Ken'in anlattıklarından özsaygısı bakımından bir sorunu olduğunu çıkardım."

"Başka şeylerin yanı sıra o da vardı. Bir bağımlının eğilimlerine sahipti. Sigara ve içki içerdi. Fırsat buldukça hap alırdı. Günde iki üç esrarlı sigara içtiği olurdu."

"Peki bunlara rağmen nasıl çalışırdı? Ben olsam aklımı kaçırdırdım."

"O ise hiç etkilenmezdi. Ayrıca bütün bunları alacak olanağa sahipti ki, bu da kötü bir şeydir aslında. Bize bir servet kaldığı için aslında çalışmasına gerek yoktu. Neyse ki, kokaine başlamadı yoksa kuruşu kalmazdı."

"Onun böyle denetim dışı olması seni güç durumda bırakır mıydı?"

"Hepimizi güç durumda bırakırdı. Ben hep sorumluydum. Özellikle anababamız öldüklerinde çok genç olduğumuz için. Isabelle evlendi ama ben kendimi onun annesi gibi hissederdim.' Ona hayrandım ama çok da güç bir insandı. Bir ilişkiyi sürdüremezdi. Günlük yaşantıda verebileceği hiçbir şey yoktu. Hep kendisiyle meşguldü. 'Ben, ben, ben.'"

"Narsist" dedim.

"Evet ama yanlış bir izlenim vermek istemiyorum. Çok mükemmel nitelikleri vardı. Neşeli bir insandı. Çok akıllıydı, iyi vakit geçirirdi. Olaylara iyi yanından bakmayı bilirdi. Bana çok şey öğretmiştir"

"Bana biraz da David Barney'den söz et."

"David. O güç işte." Durup düşündü. "Adil olmaya çalışacağım. Yakışıklı diyebilirim. Sevimli. Boş. Peter'in şirketine girdiğinde kansıyla Los Angeles'ten geldi buraya."

"Evli miydi?"

"Kısa bir süre."

"Eski karısına ne oldu?"

"Laura'ya mı? Hâlâ bir yerlerdedir David kendisini başından attıktan sonra kentteki bütün eski eşler gibi çalışmak zorunda kaldı. Tanrım, kadınlar bugünlerde boşanmalarda nasıl da kazıklanıyorlar. Bir kadının kendisini kandırdığını söyleyen her erkeğe karşılık sana parasal açıdan 'kazıklanan' sekiz kadın gösterebilirim. Her neyse, rehberde yazılıdır sanırım."

"Sonra..."

"David züppenin biriydi. Isabelle gibi o da geçimini sağlamak için çalışmak istemezdi. Aralarındaki fark Isabelle'in yaptığı işi sevmesiydi. Birden ünlenmişti ve bundan çok hoşlanıyordu. David bu kadar başarılı iken, inişe geçmeden işi satmalarını istiyordu. Prefabrike inşaat falan konusunda bazı fikirleri vardı. Fikrinin ne olduğunu tam olarak bilemeyeceğim ama Isabelle hoşlanmamıştı. O sırada zaten evliliğin .büyüsü de kalmamıştı, ezildiğini, boğulduğunu hissediyordu. Artık kurtulmak istiyordu."

"Boşansalardı şirket ortak mal kabul edilecekti, değil mi?"

"Evet. Yarı yarıya bölünecekti ve David büyük kayba uğrayacaktı. Isabelle'in ona ihtiyacı yoktu.

Onun yerini dolduracak yarım düzine erkek bulabilirdi ama aynı şey David için geçerli değildi.

Isabelle olmadan bir hiçti o. Diğer yandan Isabelle öldüğü takdirde şirketin tümü kendisinin

olacaktı. Isabelle'in payı Shelby'ye miras kalacaktı ama on dört yaşında bir çocuk için

kaygılanacak değildi. Isabelle o sırada o kadar taslak çizmişti ki, David bunlarla bile işi

sürdürebilirdi. Ayrıca karısı öldüğünde sigortadan büyük para alacağını düşünmüş olmalı. Onun da bir kısmı Shelby'nindi ama eline yine de esaslı bir miktar geçecek."

"Eğer davayı kazanırsa" dedim. "Ayrıldıkları zaman kiraladığı ev nerede?"

Simone elini okyanustan yana salladı. "Yola çıkınca sola dön, yarım mil ilerde. Kocaman beyaz bir çirkinlik anıtı, cam ve betondan yapılan o çağdaş evlerden biri. O kadar çirkin ki, görmemene imkân yok."

"Bu kadar yakın, ha?"

"Neredeyse emekleyerek gidecek kadar"

"Isabelle'in öldürüldüğü gece sen burada mıydın?"

"Evet ama silah sesini duymadım. Daha önce buraya telefon edip Seeger'lerin geç geleceklerini söylemişti. Otomobilleri bozulmuştu ve evde ışık görürsem merak etmememi istiyordu. Bir süre konuştuk. Gayet iyiydi. Çok kötü günler geçirmişti."

"David rahatsız ettiği için mi?"

"Hem o vardı hem de kavgaları ve tehditleri. Isabelle'in hayatı cehenneme dönmüştü ama San Fransisco'ya gideceği için de heyecanlıydı. Biraz alışveriş yapıp bir iki tiyatroya gideceği için sevinliyordu."

"Onunla kaçta konuştun?"

"Saat dokuz falandı. Geç değildi. Isabelle bir gecekuşuydu ama benim saat onda yattığını bilirdi.

Ben bir aksilik olduğunu Don Seeger'in gelişiyile farkettim. Isabelle'in kapıyı açmadığı için endişelendiklerini söyledi. Kapıdaki dikiz dürbününün yerinde olmadığını ve delikte yanıklar görüldüğünü söyledi. Ben sırtıma bir şey geçirdim, anahtarımı alıp onunla gittim. Arka kapıdan girdik ve Isabelle'i holde bulduk. Ben yürüyen bir ölü gibiydim, Her tarafım uyuşmuştu.

Donuyordum. Hayatımın en berbat gecesi idi. Gözlerinin dolduğunu, yüzünün acıyla gerildiğini gördüm. Cebinden bir kâğıt mendil çıkartıp burnunu sildi. "Özür dilerim" diye mırıldandı.

Bir an yüzüne baktım. "Gerçekten onu David'in öldürdüğüne inanıyor musun?"

"Şu kadarlık kuşku bile yok kafamda. Ama bunu nasıl kanıtlayacağını bilemiyorum."

"Ben de" dedim.

Simone'un yanından çıkıp otomobilime döndüğümde saati 2:34'tü. Denizden gelen yoğun sis manzarayı örtmeye başlamıştı. Hava serindi ve alacakaranlığın griliği şimdiden çökmüş gibiydi. Büyük evin önünden geçmek zorunda olmam içimde hiç de hoş olmayan bir duygu uyandırıyor. Avluya açılan pencerelere baktım. Salonda ışıklar yanıyordu ama yukarı kat karanlıktı. Oradan geçtiğimi gören yok gibiydi. Geldiğimde orada olan BMW hâlâ oradaydı ama Lincoln gitmişti. Kapıyı açtım, direksiyonun başına geçtim ve duraklayıp eve bir daha baktım.

Evin bu yanında ikinci kat boyunca bir balkon uzanıyordu. Üstündeki kırmızı kiremitli çatıyı bir dizi beyaz sütun tutmaktaydı. Sütunları sarmış olan sarmaşığın beyaz çiçekleri herhalde hoş bir koku yaymaktaydı. Araba yolu uzun ve dönerek yükseldiği için evi aşağıdaki yoldan görünmüyordu. Yoldan geçen biri sabahın bir buçuğunda eve yaklaşan ya da evden uzaklaşan birini görmüş olabilirdi ama o saatte sokakta kim olurdu ki? Belki evlerine dönmekte olan gençler O gece bir konser, tiyatro ya da bölge sakinlerini geceyarısından sonra evlerinin dışında tutan bir yardımsever yemeği falan olup olmadığını merak ettim. Gazeteleri araştırmalıyım. Isabelle'in Noel'in ertesi gününün ilk saatlerinde öldürülmüş olması pek umut verici bir şey değildi. Zaten o güne kadar kimsenin ortaya çıkmamış olması bir görgü tanığı olasılığını daha da uzaklaştırıyordu.

Otomobili geri geri çıkartırken David Barney'in Isabelle'in öldürüldüğü gece koşmaya çıktığını iddia ettiğini hatırladım. Böyle zifiri karanlık bir yerde gece koşmak! Horton Ravine âdeta kırsal bir yerdi, büyük alanlar ne kaldırım ne de sokak ışıklandırması olmayan ağaçlıklı yerlerdi. Kimse sözlerini doğrulamamışsa da, kendisini yalanlayan da yoktu. Polisin Barney'i olaya bağlayan tek bir ipucu bulamamaları da cabasıydı. Ne tanık, ne silah ne de parmak izi. Lonnie elinde bir şey olmadığı takdirde herifi nasıl mahkûm ettirecekti ki?

Volkswagen'imi yola çıkarıp sola saptım. Bir gözümü yolda diğerini göstergede tutarak bir iki evin önünden geçtikten sonra David Barney'in Isabelle'den ayrıldıktan sonra kiraladığı evi gördüm. Ev bir sirk çadırının mimari karşılığından başka bir şey değildi: Beyaz beton, merkezi bir direktten yayılan ve bitleştirilmiş üçgenlerden oluşan bir çatı. Her üçgen parçası neşeli renklere boyanmış üç madeni boruyla tutturulmuştu. Pencerelerden çoğu farklı biçimlerdeydi ve okyanusu en iyi görecekt biçimde yerleştirilmişti. Tahminimce içerdeki döşeme de çıplak betondan ve tesisat boruları açıktan geçmeliydi. Bir şeye para döktün mü zevk diye kabul edilirdi işte.

Otomobili asfaltın kenarına park edip geldiğim yoldan geri yürüdüm. Isabelle'in evine sapan araba yolunun başına tam yedi dakikada varmıştım. Oradan eve yürümek de beş dakika tutardı. Eğer yolu gece yürüyorsan ve görünmek istemiyorsan bir araç geçtiğinde yol kenarındaki çalılıkların

arasına girerdin. O saatte yaya yürüyen biriyle karşılaşma olasılığı yoktu. Otomobile dönüp yeniden saat tuttum. Bu defa sekiz dakikada yürümüştüm ama acele de etmemiştim. Yol kenarındaki posta kutularının numaralarını not ettim. Komşular işe yarayacak bir şey biliyor olabilirlerdi. Bu konuda tatmin olmak için kapı kapı dolaşacaktım.

Weidmann'larla saat üç buçukta randevulaşmıştık ki, daha yirmi dakikam vardı. Aldığım işlerde genelde suçluları -hırsızları, dolandırıcıları, sahtekârları, sigorta dolandırıcılarını- bulmaya çalışırdım. Zaman zaman bir kayıp kişiyi bulmak için tutulduğum da olurdu. Aslında hepsinde de süreç farksızdı: Bir sap bulana kadar örgüyü çekiştirir durursun. Doğru olan ipliği çektin mi parçanın tümü sökülür. Ama bu farklıydı. Burada av belliydi. Sorun onun kim olduğu değil, nasıl yakalanacağıydı. Morley Shine (biraz düzensiz de olsa) gayet kapsamlı bir araştırma yapmıştı ve hiçbir şey elde edememişti. Şimdi sıra bana gelmişti? Ama geriye ne kalmıştı ki? Aklıma bir şey gelir umuduyla bir kâğıda bir şeyler, çiziktirmeye koyuldum. Çiziktirdiklerimin çoğu da kocaman kaz yumurtalarına benziyordu.

6

Ben zenginleri varlıklılar ile daha varlıklılar olarak ikiye ayırırdım. Kendi grubunuzda biriyle kıyaslandığınızda daha üstün çıkmazsanız bir statü elde etmenin yararı nedir ki? Zenginlerin hep bir arada bulunmaları onların daha üstün olarak görülmek isteklerinden vazgeçmiş olmaları demek değildi. Böyle bir çevre daha seçkin ve ölçüler daha frapan olur. Kişisel emlakın değerlendirilmesi buna bir örnektir. Orta gelir sınıfının evlerinden kolaylıkla ayırt edilebilen malikâneler birkaç kolay hatırlanabilen ölçütle daha da iyi hatırlanır. İlk dikkat edilecek şey arazinin boyutları ve yeridir. Sokaktan eve giden araba yolu ne kadar uzunsa puanlar da o kadar artar. Özel bir güvenlik bekçisinin ya da bir saldırı eğitimi görmüş köpek sürüsünün varlığı yalnızca elektronik aygıtla malik olmaktan daha üstünlük vericidir. Bunun ötesinde konuk evleri, sivri demirli kapılar, havuzlan kuşhane ve aşın dış aydınlatma gibi konularda da sivrilmiş olmak demektir. Bu ince noktalar yerden yere değişirse de, kişisel değeri hesaplarken bu kategorilerden hiçbiri gözardı edilmemelidir .

Weidmann'lar, Horton Ravine'in biraz daha az prestijli adreslerinden olan Lower Road'da oturuyorlardı. Mahalle pahalı olmasına rağmen evlerin yarısı pek göze batacak özelliklere sahip değillerdi. Onlarıki de tek katlıydı, açık yeşile boyanmıştı, düz bir çatısı ve oymalı demirden veranda sütunları vardı. Arazi geniş ve bakımlıysa da ev fazla değer biçilemeyecek kadar sokağa yakındı. Peter Weidman'ın mimar olduğunu dikkate alarak çok daha geniş bir yer, tasarım yeteneklerini ortaya koyan bir konuk köşesi, bir havuz falan beklerdim. Ama belki de adamın yetenekleri bu kadardı.

Evin bir yanındaki beton düzlüğe park edip verandaya Çıktım, zili çaldım ve bekledim. Kapıyı bir hizmetçinin açacağını sanıyordum ama karşıma Bayan Weidmann çıktı. Yetmiş beş yaşında falan olmalıydı, üzerinde iki parçalı siyah kadife bir eşofman ve ayağında Rockport yürüyüş ayakkabıları vardı.

"Bayan Weidmann? Ben Kinsey Millhone." Elimi uzattım.

Kadın bu hareketim karşısında şaşırılmış gibiydi ve tokalaşana kadar insanı rahatsız eden o sıkıntılı anlardan birini yaşadık. Hoşnutsuzluk ya da kendini beğenmişlik gibi gelen duraksamasında beni için için öfkeliendiren bir şey vardı. Kadının saçları sert bir platin sarısı kalıp gibiydi, ortadan ikiye ayrılmış ve uçları koç boynuzunu andıran iki bukle biçiminde alnına! yapıştırılmıştı. Gözlerinin altında torbalar vardı ve gözkapakları düştüğünden gözleri mavi çizgilere dönüşmüştü. Teni şeftali rengiydi, yanakları koyu pembeye boyanmıştı.

Sanki kapıdan kapıya satıcıymışım gibi bana baktı. "Konu neydi? Unutmuşum sanırım" dedi.

"Ben Lonnie Kingman için çalışıyorum. David Barney'e açtığı davada Kenneth Voigt'in avukatıdır..

"Tamam, evet. Elbette. Peter'le cinayet hakkında konuşmak istiyordunuz. Korkunç bir şey. Öteki adamın öldüğünü söylemişsiniz galiba. Adı neydi, o özel detektifin..." Sanki düşüncelerini harekete geçirmek istemiş gibi parmağıyla alnına vurdu.

"Morley Shine" dedim.

"Tamam." Sesini alçalttı. "Berbat biriydi, ondan hiç hoşlanmamıştım."

"Ya" dedim hemen savunmaya geçerek. Morley'in iyi bir detektif ve iyi bir insan olduğuna inanırdım.

Burnunu bükerken ağzının kenarları havaya kalktı. "Çok garip bir kokusu vardı, içiyordu sanırım." Yüzündeki ifade derin bir hoşnutsuzluğun üzerine geçirilmiş o sürekli hüznü gülümsemediydi. Yaş insan yüzünde çok zalim oyunlar oynar; bütün bastırılmış duygularımız yüzeye çıkar ve bir maske

gibi katılaşıp "Buraya birkaç kere gelip saçmasapan sorular sormuştu. Sizin de aynı şeyleri yapmayacağınızı umarım."

"Bazı sorularımla olacak ama sizi rahatsız etmemeye çalışacağım. İçeri girebilir miyim?"

"Elbette. Lütfen kabalığımı mazur görün. Peter bahçede. Orada konuşabiliriz. Zili çaldığınızda ben yürüyüşe çıkıyordum ama onu daha sonra da yapabilirim. Siz de yürüyüş yapar mısınız?"

"Koşarım."

"Koşmak çok kötüdür Ayakları öyle yere vurmak dizlerde sakatlıklar yaratır. En iyisi yürümektir. Doktorum Julian. Clifford... onu tanır mısınız?"

Başımı salladım.

"Çok iyi bir ortopedi cerrahıdır Aynı zamanda komşumuz ve çok sevdiğimiz dostumuz. İnsanların bu koşma inatlarıyla kendilerine ne kadar zarar verdiklerini bilemezsiniz ne kadar çok anlattı.

Saçma bir şey."

"Yaa" dedim.

Ben herhangi bir itirazda bulunmadığım halde aynı iddiacı tonda konuşmaya devam etti. Morley'in kötü koktuğunu düşünen bir kadın için tavrımı değiştirmeye hiç niyetim yoktu. Mermer döşeli holü geçip evin arkasına giden koridorda yürürken ayakkabıları hiç ses çıkarmıyordu. Binanın dışı ellili yılların çiftlik stiliye de içersi Doğu motifleri göz önünde tutularak döşenmişti: İran halıları, onlarla uyumlu ipek kaplı paravanlar; süslü aynalar; sedef kakmalı siyah lake bir sandık. Şemsiye koyacağı boyunda iki üç vazo vardı. Pek çok şey çiftti ve çirkin çirkin şeylerin iki yanına yerleştirilmişti.

Kadının ardından mutfaktan geçerek arka kapıdan çıktım. Burada beton bir veranda evin arkası boyunca uzanıyordu. Dört alçak basamakla küçük bir bahçeye iniliyordu. Bahçenin arkasında mantarlarla kaplı bir ağaçlık vardı. Hava çürümüş yaprak ve yosun kokuyordu. Ağaçların tepelerinde hâlâ bir iki kuş kalmıştı ve kış yaklaştıkça onların sarkılan da pek umutsuzdu. Veranda mobilyası demir ve branda beziydi, minderler havada bırakılmaktan solmuştu. Peter Weidmann uyuyordu.

Kucağında kalın bir kitap vardı. Aynı kitabı yakınlarda bir kitapçı vitrininde görmüştüm: Ünlü bir kişinin ilginç kılmak için bir yazara "anlatıldığı gibi" yazdırdığı sıkıcı yaşam hikâyesi. Beşinci sayfaya kadar okuyabildiği anlaşılıyordu. Koltuğunun altı izmarit doluydu. Herhalde evde sigara içmesine izin verilmiyordu.

Bütün yaşamını takım elbiseler içinde geçirmiş bir insana! benziyordu. Şimdi emekli olduğu için üzerinde koyu renkli, kaskatı bir blucin ve üstten açık iki düğmesinden beyaz fanilasının görüldüğü ve henüz katlama izlerini kaybetmemiş pamuklu biri gömlek vardı. Böyle bir insan rahat kıyafetler içinde neden bu kadar zavallı görünürdü ki? Yüzü dar, kaşları kara ve gür, kısa kesilmiş saçları beyazdı. Elli yıllık evliliklerinde Yolanda'nın karısından çok annesine benzediği aşamaya gelmişlerdi.

Kadın gülerek, "Buna aktif emeklilik diyorlar" dedi. "Ben de emekli olmak isterdim ama hiç işim olmadı ki." Sözleri buruksa da, sesi şakacıydı. Şakanın altındaki kırgınlık seziliyordu. Adamın huzurunu ve rahatını bozmak için bu mazeretten yararlanarak omzunu dürtüklüdi.

"Bir ziyaretçi var, Peter"

"Daha sonra gelebilirim. Onu uyandırmanıza gerek yok."

"O böyle şeylere aldırılmaz. Bütün gün çalışıp yoruldu mu ki?" Adama biraz daha yaklaştı. "Peter." Weidmann uykusunun derinliklerinden irkilerek uyandı.

"Ziyaretçimiz var. Isabelle ve David hakkında. Bu genç hanım Bay Kingman'ın sekreteriymiş."

Birden endişeyle bana döndü. "Yanıldım mı yoksa? Siz de avukat mısınız?"

"Ben özel detektifim."

"Avukata benzetememiştim. Adınız..."

Bay Weidmann kitabını kenara bırakıp ayağa kalktı. Elini uzattı. "Peter Weidmann."

Tokalaştık. "Adım Kinsey Millhone. Rahatsız ettiğim için özür dilerim."

"Önemi yok. Bir kahve ya da bir fincan çay alır mıydınız?" "Teşekkür ederim, böyle iyiyim."

Yolanda kocasına, "Dışarda oturmaya kadar serin" dedi. Sonra bana döndü. "Bu kış iki kere grip geçirdi, bir üçüncüsünü istemem. Bütün gün hizmet etmekten bitkin düştüm. Erkekler hastalandıklarında bebekten farksız oluyorlar" Bana bakıp göz kırptı. Kocasını kırıldığı takdirde şaka yaptığını iddia edecekti.

"Eh, iyi bir hasta olduğumu söyleyemem" dedi adam. "Hasta olmak istenecek bir şey değil sanırım" dedim. Adam eve doğru elini salladı, "içerde konuşabiliriz."

Üç kişilik bir grup halinde içeri yürüdük. Çalışma odası küçüktü ve mobilyası veranda koltukları gibi eskmişti. Evin ikisi arasında paylaşılmış olduğunu hissettim. Kadının kısmı aşırı döşenmiş, daha geniş, daha pahalı eşyaları olan ve herhalde yabancı ülkelere yaptıkları ziyaretlerde alınmış eşyalarla doluydu. Kadın salonu, yemek odasını, mutfak, kahvaltı odasını ve herhalde bütün banyo ve tuvaletleri, konuk yatak odasını ve kendilerinin yatak odasını almıştı. Adama da arka veranda ve çalışma odası kalmıştı ki, kadının atmak istediği bütün ev eşyalarını orada topluyor olmalıydı.

Lambri kaplı odaya girdiğimizde kadın ellerini sallamaya, sigara dumanı nedeniyle yüzünü buruşturmaya başladı. "Korkunç bir şey bu, Peter Nasıl tahammül ediyorsun anlamıyorum doğrusu." Gidip pencereyi açtı, aldığı bir dergiyle havayı yellemeye başladı.

Sigara dumanından ben de pek hoşlanmam ama kadının böyle bir sahne yaratması üzerine adamı savunmaktan kendimi alamadım. "Önemi yok, ben rahatsız olmam" dedim.

Kadın dolu bir küllüğü alıp yüzünü buruşturdu. "Sizi rahatsız etmeyebilir ama iğrenç bir şey. Gidip bir Airwick getireyim." Kül tablasıyla dışarı çıkınca gerilim birkaç derece düştü. Dikkatimi şöminenin üzerinde asılı "ünlü kişiler" fotoğraflarına çevirdim. Daha yakından bakmak için bir iki adım attım. "Bunlar sizin fotoğraflarınız mı?"

"Çoğunlukla."

Peter Weidmann belediye başkanıyla bir temel atma törenindeydi, Isabelle de arka planda duruyordu. Peter bir şölende bir plaket alıyordu. Peter müteahhitte bir inşaat yerinde Sonuncusu yerel gazetede de çıkmış olmalıydı ki, kesilip çerçevelenip ötekinin yanına asılmıştı. Altındaki yazıda yeni spor tesislerinin temel atma töreni olduğu belirtiliyordu. Fotoğrafların çoğunun yetmişli yıllarda çekilmiş olduğunu tahmin ettim. Ticari projelerin yanı sıra mesken fotoğrafları da vardı. İki fotoğrafta herhalde evlerini tasarlayıp yaptığı ikinci derecede "film yıldızları görünüyordu. İnsanları çalışırken seyretmeyi severim. Mesleklerimiz insanların bizi "sivil" ortamda gördükleri zaman kişiliklerimizin hayal bile edemeyecekleri yanlarını ortaya çıkarır.

Başında kaskı ve üstünde tulumuyla Peter de çok genç ve kendinden çok emin görünüyordu. Fotoğrafların yıllar önce, daha gençken çekilmiş olmasından değildi bu. Mesleğinin doruk noktasında olmalıydı o sıralarda. Her işi iyi gidiyordu. Büyük projeleri vardı. Tanınmış, etkin bir kişiydi, parası ve dostları olmuş olmalıydı. Mutlu görünüyordu. O fotoğraflarla kıyaslanınca of kadar renksiz olan yanımdaki adama baktım.

Tepkimi izlemekte olduğunu gördüm. "Çok esaslı" dedim.

Gülümsedi. "Talihliydim." Resimlerden birini gösterdi. "Eyalet senatorü Sam Eaton. Onunla karısı Mary Lee'ye bir ev yaptım. Bu Hollywood'lu film yapımcısı Harris Angel. Adını duymuşsunuzdur." Hiç duymadığım halde, "Pek yabancı gelmiyor " dedim.

Yolanda Airwick'le döndü. "Maria başka yer bulamamış gibi buzdolabına koymuş" dedi. Şişenin fitilini çıkarıp masanın üstüne yerleştirdi. Haşarat ilacı ile ayakkabı cilası arasında bir koku ortalığa yayıldı. Sigara dumanı kokusunu tercih ederdim.

Peter'in meşin koltuğu yanında bir tomar gazete vardı, divanın üstünde daha küçük bir tomar; sehpanın üstünde dergiler ve yemek tabakları duruyordu. Arka bahçeye bakan pencerenin önüne yerleştirilmiş masanın üzerinde eski bir portatif yazı makinesi, bir kitap dizisi ve izmarit dolu ikinci bir kül tablası göze çarpıyordu. Eski bir yemek masası iskemlesi masanın yanına çekilmişti, ikinci bir iskemlenin üstünde koca bir yığın cep kitabı vardı. Çöp sepeti ağzına kadar doluydu. Kadın benimle gözgöze gelince, "Santa Teresa mimari tarihi üzerinde çalışıyor" dedi. Kocasına beslediği düşmanlığa rağmen onunla gurur duyduğunu anladım.

"İğnç" dedim.

"Eh, bir şeyler yapmaya çalışıyorum işte" dedi adam.

Kadın yine gülmek zorunda kaldı. "Ondan bıcarsa yaptırarak çok işim var. Bir yer bulursanız oturun. Bu pisliğe dayanabileceğinizi umarım. Temizlikçi kadını bu odaya sokmam bile. Onu çoktan aşmış artık. Bu odayı temizlemek artık evin tamamını temizlemekten uzun sürer."

Adam huzursuzca gülümsedi. "Yolanda, haksızlık etme. Kimi zaman yılda iki kere ben temizliyorum ya."

"Ama bu yıl daha temizlemedin."

Adam konuyu üstelemedi. Karısı için meşin koltuğunun üstünü temizledi bana da yemek odası iskemlesini çekti. Dosyaları kenara itip oturdum.

"Onları yere koyun" dedi kadın.

"Böyle iyi." Oynadıkları bu oyundan bıkmıştım artık

"Eğer ben size engel olacaksam gideyim" dedi kadın.

"Olduğun yerde kal" dedi kocası. "Hanımın ikimizle de konuşmak istediğine eminim."

"Birer şeri içerdik" dedi kadın biraz da tereddütle.

Adam elini salladı. "Ben getiririm, sen otur hele."

"Lütfen zahmet etmeyin, çok kalamayacağım, başka bir yerde randevum var" dedim. Bu pek doğru değilse de ne kadar dayanacağımı bilemiyordum. Çantamdan not defterimi çıkarıp açtım. "Bir iki soru sorup hemen gideceğim. Sizi gereğinden fazla meşgul etmek istemem."

Peter bir iskemleye oturdu. "Siz tam olarak ne yapıyorsunuz?"

Yolanda parmağındaki yüzüğü taşı tam parmağının ortasına gelecek biçimde düzeltti. "Peter'in kusuruna bakmayın. Yalnızca iki kere anlatmıştım."

"Morley Shine'ın soruşturmasının devamı" dedim kadını duymazdan gelerek. "Davacının durumunu güçlendirmeye çalışıyoruz. Isabelle'in öldüğü gün onu ya da David'i görmüş müydünüz?"

"Kesin bir şey hatırlamıyorum ama bu pek muhtemel değil"

"Elbette muhtemel değil. O gün hastanedeydin, unuttun mu? O yılın on beş aralığında kalp krizi geçirmiştin. Ocak'ın ikisine kadar St. Terry'de yattın. Seni üzme istemediğimden Isabelle'in öldüğünü söylemeye korkmuştum."

Adamın yüzünde bomboş bir bakış belirdi. "Doğru sanırım. Onun da aynı zamanda olduğunu unutmuşum." Bana döndü. "O sırada şirketten ayrılıp kendi işlerini kurmuşlardı."

"Ve müşterileri de kapıyorlardı" dedi kadın zehir gibi sesle.

"O konuda aranızda bir çatışma var mıydı?"

Yolanda yüzüğüyle oynamaya devam etti. "Peter anlatınca yok gibi gelir ama vardı elbette."

"Yolanda, doğru değil bu. Isabelle'e başarılar dilemiştim."

"Peter kimseyle çatışmaz, hele onun gibi birisiyle. O kadın için yaptığı o kadar şeyden sonra."

"Anladığım kadarıyla Isabelle sizin yanınızda çalışırken küçük evler olayını düşünmüş."

"Doğru."

"Peki ya mülkiyet hakkı? Fikir aslında size ait sayılmaz mıydı?"

Peter yanıt vermek için ağzını açarken Yolanda araya girdi.

"Elbette. Ama Peter Isabelle'e formu bile imzalatmadı. Kadın her şeyi alıp çıktı. Kendisine yalvardığım halde Peter bu konuyu dile bile getirmede. Isabelle ondan milyonlar çalmıştır... milyonlar.."

Bir sonraki sorumu gayet dikkatli sordum. Peter'in bana pek bir yararı olmayacağını anlamıştım. Ama kıskançlık kraliçesi Yolanda eğer işi iyi idare edersem çok yararlı olabilirdi. "Çok kızmış olmalısınız" dedim.

"Neden olmayacaktım ki? Isabelle kendini beğenmiş, dejenere..." Birden sustu.

"Devam edin" dedim.

"Yolanda" dedi Peter karısını uyaran bir bakışla.

Kadın tutumunu değiştirdi. "Onun hakkında kötü konuşmak istemem."

"Bu anda bunun kendisine bir zararı olmaz" dedim. "Onun aşırı olduğunu anlıyorum..."

"Aşırı sözcüğü az bile. Namussuzdu!"

Peter karısına eğildi. "Tümüyle yanlı bir görüş sergilememiz doğru olmaz. Ondandır hoşlanmayabilirdin ama yetenekli bir insandı."

"Öyleydi" dedi birden kızaran Yolanda. "Ve adil olmak gerekirse sorunları kendisinden kaynaklanmıyordu. Ona neredeyse acıdım bile. Çok sinirliydi. Kadının mutluluk dışında her şeyi vardı. David bir sülük gibi emip tüketmişti kendisini."

Biraz daha açıklama bekledim ama sözünün sonuna gelmiş gibiydi. Peter'e baktım. "Sizce de öyle mi?"

"Yargılamak benim işim değil."

"Sizden onu yargılamanızı istemiyorum. Ama görüşünüzü bilmek isterim. Durumu anlamamda yardımcı olabilir"

Bunu bir an düşündü ve mantıklı olduğuna karar verdi. "Talihsizdi. Başka ne diyeceğimi bilemiyorum."

"Yanınızda ne kadar çalıştı?"

"Dört yıldan biraz fazla. Resmi olmayan bir çıraklıktı onunkisi."

"Simone bana Isabelle'in mimarlık diploması olmadığını söylemişti."

"Doğru. Isabelle resmi bir eğitim görmemişti. Olağanüstü fikirleri vardı. Heyecan doluydu. Sanki aynı kaynak hem yaratıcılığını hem yıkımını besliyor gibiydi."

"Isabelle manik depresif miydi?"

"Çok yüksek anksiyete düzeyleri vardı, o yüzden içerdi."

"Alkolik olduğu için içerdi" dedi Yolanda.

"Bunu bilmiyoruz."

Kadın bunun üzerine güldü, kendini toparlamak için göğsüne vurdu. "Bir erkek güzel bir kadının kusurlu olduğunu asla kabul etmez" dedi.

Ensemde yine gerilimin toplandığını hissediyordum. "David Barney nasıl bir insandır? Mimarmış sanırım. Yetenekli midir?"

"Mimar gibi davranan bir marangozdur" dedi Yolanda.

Peter karısının yanıtını eliyle iteledi. "İyi bir teknisyendir" dedi.

"Teknisyen mi?"

"Bunu eleştiri olarak söylemiş değilim."

"Kendisi sanıktır, istediğiniz kadar eleştirebilirsiniz."

"Bunu yapmak istemem. Ben emekli olsam da aynı meslekteniz. Burası küçük bir kent. Onun niteliklerini soruşturma benim işim değil."

"Ya adamın kendisi?"

"Ona kişisel, olarak herhangi bir duygu beslemiş değilim."

"Peter, Tanrı aşkına. Neden gerçeği söylemiyorsun? Adama tahammül edemezsin. Kimse tahammül edemez ya. Sinsidir, dürüst değildir. Hilekârdır.."

"Yolanda!"

"Bana 'Yolanda' deyip durma. Kadın bir fikir istedi ben de kendi fikrimi söylüyorum. Sen kibar davranayım derken gerçekleri anlatmayı unutuyorsun. David Barney bir örümcektir. Peter ailece görüşmemizi isterdi ve ben bunun aleyhinde olduğum halde görüştük. Ama işin çok ileri gittiğini hissediyordum. İkisi Peter'in şirketinde çalışırlarken kendilerine iyi davranmaya çalıştım. David'den hoşlanmazdım ama benden bekleneni de yapardım. Isabelle epey iş getiriyordu ve bunu takdir ediyorduk. Ama bir kere David'le ilişkiye girince... adam iyi bir etki değildi."

Dikkatimi yeniden kadına yönelttim. Kendini frenlemediği takdirde tanık iskemlesinde çok esaslı olurdu. "O kadar işi nasıl getirdi?"

"Çok parası vardı ve gerekli çevrelerde dolaşırdı. Çok zevkli olduğundan insanlar onun sözünü dinlerlerdi. Ö bir şey yaptığında herkes onu taklit ederdi."

"David'le bürodan ayrıldıklarında çok müşteri götürdüler mi?"

"Bu olağanüstü bir şey değil" diye atıldı Peter "Talihsizlik ama her işte böyle olur"

"Bir felaketti" dedi Yolanda. "Peter onlar ayrıldıktan kısa bir süre sonra işi bıraktı. Onları son kez İşçi Bayramı haftasonunda verdikleri yemekte görmüştük."

"Tabancanın kaybolduğu haftasonu mu?"

Karı koca bakiştılar Peter boğazını temizledi yine. "Onu daha sonra duyduk" dedi.

"O sırada duyduk. Yukarda yatak odasında esaslı bir kavgaya girişmişlerdi. Konuyu bilmiyorduk elbette ama herhalde o yüzden tartışıyorlardı."

"Sizce tabancayı kim almıştır?"

"David elbette" dedi Yolanda bir an bile duraksamadan.

7

Büroya uğrayıp notlarımı daktiloda yazdım. Telesekreterimin ışığı yanıp sönüyordu. Düğmeye basıp mesajı dinledim. Isabelle'in arkadaşı Rhe Parsons'du. İş bitsin diye telefon eden bir insan gibi acele ve görev savma kabilinden konuşuyordu. Numarasını; çevirdim, çalarken de masamın üstündeki dosyalardan birini? karıştırmaya başladım. David Barney'i cinayet mahallinde görmüş olan tanığı nereden bulacaktım? Telefon dört kere, beş kere çaldı. Tam kapatacaktım ki, karşıma biri çıktı. "Alo?"

"Merhaba. Ben Kinsey Millhone. Rhe Parsons'la konuşabilir miyim?"

"Konuşuyorsunuz işte. Siz kimsiniz?"

"Kinsey Millhone. Telesekreterinize bir mesaj..."

"Tamam tamam" diye sözümü kesti. "İsabetle hakkında. Ne istediğinizi anlamadım."

"Bakın, bir iki ay önce Morley Shine'la konuştuğunuzu biliyorum."

"Kiminle?"

"Bu işe bakan özel detektifle. Ama ne yazık ki bir kalp krizi geçirdi ve..."

"Ben Isabelle hakkında kimseyle konuşmadım."

"Morley'le konuşmadınız mı? Kenneth Voigt'in açtığı davaya bakan avukat için çalışıyordu."

"Bu söylediklerinizin hiçbirinden haberim yok."

"Özür dilerim. Belki de bana yanlış bilgi verdiler. Size durumu anlatayım." Kısaca davayı ve bana verilen görevi anlattım. "Sizi fazla rahatsız etmeyeceğime söz veriyorum ama biraz konuşmamız gerek" dedim.

"İşim başımdan aşkın. Aramak için bundan daha kötü bir zaman seçemezsiniz. Ben bir heykeltıraşım ve iki güne kadar bir sergi açacağım. Her anımı o işe ayırmış durumdayım."

"Öğleden sonra bir kahve ya da bir kadeh şarap içsek. Saat dokuz beş arası olması gerekmez. Ben saatlerimi size uydurabilirim."

"Bugün olması mı gerek? Bir hafta sonra olmaz mı?"

"Duruşma günü yaklaşıyor." Hepimiz meşgulüz diye düşündüm.

"Bakın, aksilik etmek istemiyorum ama Isabelle öleli altı yıl oldu. David Barney'e ne yaparsanız yapın onu yaşama döndüremezsiniz. O bakımdan bunun ne anlamı olabilir ki?"

"Eğer işin orasına inerseniz hiçbir şeyin anlamı kalmaz" dedim. "Hepimiz beynimize bir kurşun sıkabiliriz ama bunu yapmayız. Evet, Isabelle öldü ama ölümünün anlamsız kalması gerekmez." Bir sessizlik oldu. Kadının konuşmak istemediğini biliyordum ve ben de ısrar etmekten hoşnut değildim ama bu iş ciddiydi.

Hâlâ sıkılmış olarak tutumunu değiştirdi. "Saat yediden ona kadar Yetişkinler sınıfına dersim var. Eğer oraya gelerseniz öğrenciler çalışırken konuşabiliriz. Bundan fazlasını yapamam."

"Çok iyi. Yardıma teşekkür ederim."

Kendisini nerede bulacağımı tarif etti. "On numaralı oda, arka tarafta."

"Orada görüşürüz"

Eve beş buçukta döndüğümde Henry'nin mutfak ışığının yanmakta olduğunu gördüm. Benim arka kapımdan onunkine yürüyüp baktım. Sallanan koltuğunda oturmuş, günde bir kere içtiği viski kadehi elinde gazetesini okuyarak yemeğin pişmesini bekliyordu. Sinekteli kaplı kapıdan dışarı kızarmış sucuk ve soğan kokuları yayılmaktaydı. Beni görünce gazetesini bırakıp, "Gelsene" dedi. Mutfaka girdim. Ocakta kocaman bir tencere su kaynamaktaydı, arkada da domates sosunun kabardığını görebiliyordum. "Nasılsın bakalım?" dedim. "Her ne pişiriyorsan şahane kokuyor." Henry her yaşta yakışıklı sayılırdı ama seksen üç yaşında ve çok zarifti. Uzun boylu, zayıf, kar beyazı saçlar, güneşten esmerlemiş yüzünde masmavi gözler "Lazanya hazırlıyorum. Bu gece William gelecek." Henry'nin seksen beş yaşındaki ağabeyi William Ağustos'ta kalp krizi geçirmişti ve o günden sonra da kendini toparlayamamıştı. Henry onu görmek için Michigan'a gitmeyi düşünmüş ama ziyaretini William iyileşene kadar ertelemişti. Anlaşılan adam düzelmmişti ki, bir süre önce kendisinin; geleceğini bildirmişti.

"Doğru ya, unuttuğum. Eh, bayağı bir serüven olacak desene. Ne kadar kalacak?"

"İki haftaya razı geldim, tahammül edebilirsem daha fazla da kalacak. Epey sıkıntılı olacak.

Fiziksel olarak düzeldi ama aylardır bir depresyon içinde. Lewis onun tümüyle bencil olduğunu söylüyor. Sanırım onu buraya benden intikam almak için gönderiyor"

"Ona ne yaptın ki?"

"Kimbilir? Bir şey söylemiyor Lewis'in baba gibi davranmaya bayıldığını bilirsın. Kendisine söylemediğim bir günahım olduğunu düşünmemi ister 1926'da sevgilisini elinden almıştım. Şimdi onun intikamını almaya çalışıyor diyorum ama belki de değildir. Çok güçlü bir belleği vardır, hiçbir şeyi unutmaz." Henry'nin öteki ağabeyi Lewis seksen altı yaşındaydı. Üçüncü ağabeyi doksan bir yaşındaydı ve ablası Aralık'ın otuz birinde doksan dört yaşına girecekti. "Aslında fikir ondan çıkmamıştır ya. Doğrusunu istersen Nell, William'ı evden atıyordur. Zaten ondan hiç hoşlanmazdı

ve şimdi de William'ın hep ölümden söz ettiğini söylüyor Doğumgünü bu kadar yaklaşmışken ölüm sözcüğünü duymak istemiyormuş."

"Uçağı kaçta geliyor?"

"Eğer düşmezse sekizi çeyrek geçe. Onu bir lazanya salata için buraya getirmeyi düşündüm, sonra birer bira içmek için Rosie'ye gideriz. Sen de yemekte bize katılır mısın? Tatlı olarak kirazlı turtta yaptım. Aslında altı tane yaptım da beşini içki. borcumu ödemek için Rosie'ye götüreceğim." Rosie'nin Yeri söylemesi imkânsız bir soyadı olan Rosie adındaki Macar bir kadının işlettiği yerel lokanta ve bardır. Henry ticari fırıncılığı bıraktıktan sonra ürün değiş tokuşuna başlamıştı. Ayrıca yöredeki çay partilerine de ikram hizmetinde bulunurdu.

"Yapamam" dedim. "Saat yedide bir randevum var ve geç kalabilirim. Ben yola çıkmadan Rosie'de bir iki lokma bir şeyler yemeyi düşünmüştüm."

"O zaman belki yarın bize katılırsın. Günümüzü nasıl geçireceğimizi bilmiyorum. Depresyon içindeki insanların canı bir şey çekmez. Herhalde evde oturup onun ilacını içmesini seyredeceğim.

Rosie'nin Yeri'nin bulunduğu bina eski bir bakkal dükkânına benzer. Dışı sade ve dar, cam vitrini soyulmaya yüz tutmuş bira reklamları ile cızırtılar çıkaran neon ışıklarıyla kaplıdır. Lokanta bir ev aletleri onarımcısı ile kötü aydınlatılmış bir çamaşır yıkama otomotları dükkânı arasındadır. Çamaşır yıkamaya gelen müşteriler beklerken Rosie'ye gidip bira içerler. Yerler ahşap, duvarlar maun rengine boyanmış kontrplaktın Salonu çevreleyen bölmeler çok kaba sabadır ve oturduğunuz yerde hızla kayacak olursanız kışınıza kıymık batır Siyah formika kaplamalı sekiz on masanın genelde bir bacakları diğer üçünden daha kısadır. Rosie'de yemek zamanı genelde masanın sallantısını kibrit kutuları ve kâğıt peçetelerle düzeltmekle geçen Rosie'nin bana zorladığı şeyleri ısmarladıktan sonra yemek olaysız geçti. Rosie çok müthiş bir yaraktıktır: Altmış beş yaşlarındadır; Macardır, iri göğüslüdür ve yemek mafyasının acımasız zorbasıdır. O akşamın spesiyalitesi de gulaştı.

"Ben çok abur cubur yediğim için yalnızca bir salatayla idare etmeyi düşünüyordum."

"Salata yemek sonrası içindir. Önce gulaş yenir. Ben çok iyi gulaş yaparım. Bayılacaksınız." Küçük defterine siparişimi yazmıştı bile. Deftere orada yediğim bütün yemekleri yazıp yazmadığım merak ederdim. Bir keresinde bakmaya çalışmışım da kalemiyle bana vurmuştu.

"Rosie ben gulaşın ne olduğunu bilmiyorum bile."

"Sus da dinle öyleyse."

"Çabuk söyle, dayanamıyorum."

Bir resital için hazırlanmış gibiydi. Ayaklarını düz duruma getiren bir konser piyanisti gibi. Kendisini konusunda daha otoriter yaptığına inandığı bir İngilizce'yle konuşuyordu. "Macarca'da gulaş 'çoban' demektir. Bu yemek dokuzuncu yüzyılda ortaya çıkmıştır. Çoban bu et parçalarını soğanla pişirir, pek az su katar. O zaman biber olmadığından ben de biber kullanmam. Bütün suyu kaynayıp bitince et güneşte kurutulur ve sonra koyun midesinden yapılmış bir torbaya konulur"

"Tamam. Kabul ediyorum. Devamını dinlemek istemiyorum."

"İyi bir seçim yaptın" dedi.

Getirdiği yemek gerçekten de çok lezzetliydi ve ardında verdiği ekşi salata da gayet iyi gitti. Rosie bir kadeh sıradan bir şarap içmeme izin verip yemeğin sonunda bir de peynir tabağı getirdi. Hepsi dokuz dolar tuttuğu için şikâyet edemezdim. Bir an kendimi çok ucuza satıp satmadığımı düşünmedim değil.

Kahvemi içerken yanımda durup şikâyete başladı. Kırk beşinde bir delikanlı olan komisi Miguel zam yapmadığı takdir çıkma tehdidi savuruyordu. "Çok gülünç. Neden daha fazla alsın ki? Kendisine bulaşık yıkamasını öğrettiğim için mi? Aksine o bana para ödemeli."

"Rosie!" dedim. "Adam altı ay önce Ralph çıktığında bulaşık yıkamaya başladı. Şimdi iki işi yapıyor ve daha fazla para alması gerek. Ayrıca Noel de yaklaştı."

Adalet ya da mevsimin cömertliği gibi konulardan pek uzak olarak, "iş kolay" dedi.

"Adam son zammı iki yıl önce almıştı. Kendisi söyledi."

"Onun tarafını tutuyorsun demek."

"Elbette. Gayet iyi çalışıyor O giderse hapı yutarsın."

Bakışı inatçıydı. "Ben surat asan erkeklerden hoşlanmam" dedi.

Rhe Parsons'un ders verdiği Yetişkinler Eğitim Kurumu otoyolun öteki yanında, St. Terrys Hastanesi'nin iki blok ötesindeki Bay Sokağı'ndaydı. Bir zamanlar bir ilkokul olan kurumda birkaç büro, küçük bir konferans salonu ve sayısız sınıf vardı. On numaralı oda park yerinin arkasında, iki ucunda birer kapısı olan geniş bir resim atlyesiydi. Işıklan dışarı taşıyordu. Bende eğitim kurumlarına karşı doğal bir tikslenme varsa da resim matematik ve kimyanın tersine zararsız bir konu gibi gelmişti, içeri başımı uzattım.

içerde sehpa ve bir iki dik arkalıklı iskemleden başka bir mobilya yoktu. Odanın ortasındaki alçak platform üzerinde herhalde model olan bornozlu bir kadın bir tabure üstünde oturmuş bir dergi okuyordu. Yaşları otuzla yetmiş arasında olan öğrenciler salonun içinde dolaşmaktaydılar. Santa Teresa'da yetişkinler için kursların çoğu parasızdır. Böyle bir kursta malzeme için iki dolarlık bir ücret alınırsa da, çoğunda hiç para ödenmez. Stüdyonun arkasında durdum. Benim arkamda arabalar park yerine dolmaktaydı. Saat yediye sekiz vardı ve insanlar hâlâ geliyor, konuşa konuşa içeri giriyorlardı. Birkaç kadının küçük bir depodan sehpa aldığını gördüm. Bir kenara bir kahve makinesi yerleştirilmişti ve yanında herhalde kahve molasında yenmek üzere kurabiye dolu pembe bir kutu vardı. Yağlıboya, tebeşir tozu ve kahve kokusu alıyordum.

Rhe Parsons olduğunu tahmin ettiğim bir kadının kolunun altında bir tomar üçüncü hamur kğit ve bir kutu kalemle depo odasından çıktığını gördüm. zerinde blucin, kolları sıvalı bir blucin gömleği ve gömleğin sol göğüs cebinde bir paket sigara vardı. Ne makyaj ne de sutyen. Ayağında kalın meşin sandallar ve belinde el işi meşin bir kemer. Salan siyahtı, arkaya taranmış örgü biçiminde sırtına kadar salınmıştı. Otuz beş yaşlarında tahmin ettim ve zamanında Woodstock'a katılıp katılmadığını merak ettim. O konserin filmlerini görmüştüm ve onu çırılçıplak bir halde, saçları beline inmiş, yüzünde iek resimleri, çıplak ayakla çamurlar içinde dansederken hayal edebiliyordum. Büyüyünce çoğumuzun olduğu gibi o da aksileşmişti. Kalemleri masasının üzerine bırakıp büyük bir makasla kğitleri kesmeye başladı. Eskiz defterli öğrenciler çevresini alıp işini bitirmesini, beklediler. Kadın benim kendisini gzetlediğimi hissetmiş olmalıydı. Başını kaldırdı, beni gördü ve işine devam etti. Ben yanına gidip kendimi tanıttım. Bana karşı bundan iyi davranamazdı. Belki de bazı tiplerde olduğu gibi o anlık siniri geçmişti.

"Telefonda size kaba davrandıysam özür dilerim" dedi. "şunları bir başlatayım sonra konuşuruz." Bileğinin içine çevrilmiş saatine baktı. Tam yediydi. Ellerini ırttı. "Tamam. Yerleşin bakalım. Linda'ya saat başına para verdiğimizi unutmayın. Herbiri birer dakikalık eskizler yapacağız. Bu gevmek için olduğunda ayrıntılara girmeyin. Büyük düşünün. Kâğıdı doldurun. Saati Bets tutacak. Zil çalınca hemen bir kğit alın ve yeniden başlayın. Sorusu ulan var mı? Tamam. Öyleyse eğlence başlasın."

Son gelenler de sehpa bulurken bir koşuşturma oldu. Model tabureden indi, bornozunu çıkardı, ellerini tabureye dayayıp pozunu aldı. Onun da sıradan bir ölümlü gibi olduğunu görmek rahatlatıcıydı. Tombul ve oransız, analıkla yumuşamış biri beden. Yanımdaki kadın modele bir an bakıp çizmeye başladı. Onun modelin omzunu, belkemiğinin kavisini kâğıda geçirmesine hayranlıkla baktım.

Rhe beni seyrediyordu. Gözleri yeşildi. Arka kapıya doğru yürüyünce ben de ardından seğirttim. Gece havası içerden beř derece daha serindi. Bir sigara sarıp sütunlardan birine yaslandı. "Hiç resim yaptınız mı? iłgilenmiř grnyordunuz."

"İnsanlara gerçekten çizmeyi öğretebilir misiniz?"

"Elbette. ğrenmek ister miydiniz?"

Güldüm. "Bilmem. Beni heyecanlandırıyor. Sanatla uzaktan yakından ilgili bir şey yapmış değilim."

"Bir denemelisiniz. Hoşlanacağınızdan eminim. Ben sonbahar smestrinde temel eğitim veririm.

Bu biraz deneyimi olanların kursudur Dediklerimi yaparsanız kısa zamanda ğrenirsiniz." Bakışları park yerine çevrildi.

"Birini mi bekliyorsunuz?"

Bana döndü. "Kızım uğrayacaktı. Otomobilimi almak istiyor Eğer işim bitene kadar kalırsanız sizinle dönebilirim."

"Olur tabii."

Kadın belki de Isabelle hakkında konuşmayı geciktirmek için yine aynı konuya döndü. "On iki yaşımdan beri resim yaparım. Başladığım günü hatırlıyorum. Altıncı sınıftaydım. Havuzlu bir parka gitmiştik. Herkes havuzu ve kenarında çubuk gibi insanları çizmişti. Ben telrgnn içindeki boşlukları çizdim. Resmim gerçek gibi duruyordu. Diğerlerinin resimleri ise kira çıkmış altıncı sınıf

öğrencilerinin resimlerinden farksızdı. Optik bir yanılsamaydı sanki bir şeyler değişivermişti. Beynimim dansettiğini hissettim ve gülmeye başladım. Ondan sonra sanat dehasıydım... sınıfımın yıldızı. Her şeyi çizebiliyordum."
"Size gıpta ediyorum. Ben de hep resim yapabilmeyi olmayı istemişimdir Size Isabelle hakkında bir iki şey sorabilir miyim. Zamanınızın kısıtlı olduğunu söylemişsiniz."

O zaman bakışlarını benden uzaklaştırdı, sesi alçaldı. "Neden olmasın? Bu öğleden sonra Simone'la konuştum, o bana durumu anlattı."

"Morley Shine konusundaki karışıklık için özür dilerim. Dosyalara göre sizinle konuşmuştu, ben yalnızca boşlukları dolduracaktım."

Omuzlarını silktili. "Ondan hiç haber almadım, ki bu daha iyi oldu. Aynı konuşmayı iki kere yapmaktan nefret ederim. Sizin öğrenmek istediğiniz nedir?"

"Isabelle'le nerede tanıştınız?"

"Üniversitede.. İkimiz de baskı tekniği derslerine giriyorduk. On sekiz yaşındaydım, evli değildim ve bir çocuğum vardı. Tippy iki yaşındaydı. Babasının kim olduğunu biliyordum. Her zaman kızın yetişmesinde el vermiş ve para yardımı yapmıştır ama' evleneceğim tip bir erkek değildi..." Burnu delinmiş ve kenarına küçük bir yakut oturtulmuş, sırtına kadar inen uzun ve kirli saçlı bir uyuşturucu satıcısı hayal ettim.

"...Isabetle on dokuzuna yeni girmişti ve daha sonra bir deniz kazasında ölecek olan biriyle nişanlıydı. İkimiz de çok gençtik. On dört yıl arkadaş kaldık. Onu gerçekten özölüyorum."

"Simone'a da yakın mısınız?"

"Bir bakıma ama Isabelle'e olduğu gibi değil. Kızkardeşler olarak çok farklı insanlar. İz çok özel biriydi. Çok yetenekliydi." Sigarasından son bir nefes çekip izmariti park yerine fırlattı. "Tipp Isabelle'e hayrandı. O da ona ikinci bir anneydi sanki. İz'e bazen açılmadığı sırlarını söylerdi. Bu da bence gayet iyi bir şeydir, annenin çocuğu hakkında bilmemesi gereken şeyler olduğun inanırım ben." Parmağını kaldırarak sözüne ara verdi. "Bir paydos verelim de gidip sınıfa bir bakayım."

Kapıya gidip sınıfa baktı. Öğrencilerinden altmış yaşlarında bir adamın şaşkın şaşkın kendisine baktığını gördüm. Adam elini kaldırdı. "Bir dakika" dedi Rhe. "Maaşımı hak edeyim bari." Kendisini çağıran adam gayet uzun bir soru sordu. Rhe yanıt verirken elini de kullandığından sanki bir sağırla konuşuyormuş gibiydi. Anlattığı her neyse adam önceleri anlamıştı. Model pozunu değiştirmiş, şimdi yine tabureye oturmuştu. Kalçasının açısını ve tahtanın kıcını dümdüz ettiğini görebiliyordum. Rhe ötekilere geçmişti. Onun sehpalar araşıp dolaşmasını izledim.

Arkamda ayak sesleri duyunca dönüp baktım. Sımsıkı bir blucin ve yüksek ökçeli kovboy çizmeleri giymiş genç bir kadın bana doğru yaklaşıyordu. Omzunda postacı çantasını andıran meşin bir çanta asılıydı. Olgunlaşmanın hatlarını biraz daha incelteceğini tahmin ettiysem de, Rhe'nin biraz kaba bir modelini andırıyordu şimdi. Yüzü geniş, yanakları hâlâ bebekliğin son dolgunluğuna sahipti. Ama gözleri aynı yeşildi ve onun da siyah saçları örülmüştü. On sekiz yirmi yaşlarında olduğunu tahmin ettim. Kız bana bakıp gülümsedi.

"Annem içerde mi?"

"Şimdi gelecek. Siz Tippy misiniz?"

"Evet." Şaşırmış gibiydi. "Sizi tanıyor muyum?"

"Az önce annenizle konuşuyordum, sizin uğrayacağınızı söylemişti. Adım Kinsey."

"Siz de burada öğretmen misiniz?"

Başımı salladım. "Ben özel detektifim."

"Sahi mi?"

"Evet."

"Çok esaslı. Burada ne yapıyorsunuz?"

"Bir avukat hesabına bir dava üzerinde araştırma yapıyorum."

Gülümsemesi birden soldu. "Isabelle teyzem hakkında mı?"

"Evet."

"Ben o işin mahkemesi bitti ve adam paçayı sıyırdı sanıyordum."

"Bir deneme daha yapıyoruz. Farklı bir açıdan bu sefer. Talihimiz varsa bu sefer kıstırabiliriz."

Tippy'nin yüzü kararmış gibiydi. "Ondan hiç hoşlanmamıştım. Korkunç biri."

"Neler hatırlıyorsunuz?"

Kız yüzünü buruşturdu... isteksizlik, direnç, belki de biraz pişmanlık. "Çok ağladığımızın dışında fazla bir şey hatırlamıyorum! Haftalarca ağlamıştık. Korkunç bir şeydi. Öldüğünde ben on altı yaşındaydım. Gerçek teyzem değildi ama o kadar yakındık birbirimize."

Rhe elinde kontak anahtarıyla sınıftan çıktı. "Merhaba yavrum. Senin olduğunu tahmin etmiştim. Bayan Millhone'la tanıştın demek."

Tippy annesinin yanağına bir öpücük kondurdu. "Seni bekliyorduk. Yorgun görünüyorsun."

"İyi. Senin işin nasıldı?"

"Gayet iyi. Corey bir zam alabileceğimi söylüyor ama yalnızca yüzde üç falan."

"Zarar yok, o da bir şeydir, daha önünde çok zamanın var, Karen'i kaçta alacaksın?"

"On beş dakika önce alacaktım. Geç kaldım."

Rhe arabanın anahtarını anahtarlığından çıkarttı. "Solda üçüncü sırada. Geceyarısından önce geri isterim."

"Ama on ikiyi çeyrek geceden önce çıkmıyoruz ki!" diye itiraz etti Tippy.

"Ondan hemen sonra öyleyse. Ve geçen seferki gibi beni benzinsiz bırakma."

"Sen verdiğinde depo boştu."

"Sen benim dediğimi yapar mısın lütfen?"

"Neden? Biriyle mi buluşacaksın yoksa?"

"Tippy..."

"Şaka ediyordum." Kız anahtarı annesinin elinden kapıp topuklarını şakırdatarak yürüdü.

"Teşekkür ederim, sevgili anneciğim, umarım seni sıkıntıya sokmamışımdır" diye seslendi Rhe kızının arkasından.

"Bir şey değil" dedi Tippy.

Rhe ancak evladına âşık bir ananın yapabileceği gibi şakadan bir kızgınlıkla başını salladı. "Yirmi yıl boyunca kendilerinden başka bir şey düşünmezler, sonra da tutup evlenirler."

"Herhalde çok duyduğunuz bir şeydir ama gerçekten onun annesi olacak yaşta görünmüyorsunuz."

Rhe gülümsedi. "Doğduğunda on altı yaşındaydım."

"İyi bir kıza benziyor"

"On altı yaşında katıldığı AA sayesinde."

"Anonim Alkolikler mi? Ciddi misiniz?"

"On yaşında içmeye başladım. Ben evi geçindirmek için çalışmak zorundaydım ve çocuk bakıcısı da ayaşın biriydi. Tip okuldan sonra kadının evine gider ve bira içerdi. Hiç farketmemiştim. Kızımın çok uslu ve itaatkâr olduğunu düşünürdüm. Bir kere bile herhangi bir şeye itiraz etmemişti. Geç kalırsam ya da gece gelmezsem hiç ağlayıp sızlanmazdı. Benim gibi evli olmayan başka anneler vardı. Çocukları evden kaçar, binbir türlü güçlük çıkarırlardı. Ama Tippy hiçbirine benzemezdi, öyle uyumlu bir çocuktur. Okulda pek başarılı değildi ve sık sık 'grip' olurdu. Çok sonraları onun sarhoş olduğunu anladım."

"Talihiniz varmış ki toparlanmış."

"Buna kısmen Izzy'nin ölümü neden oldu. Bizi birbirimize yaklaştırdı. En iyi arkadaşımızı kaybetmiştik."

"İçtiğini nasıl anladınız?"

"Artık o kadar çok içiyordu ki, anlamamam imkânsızdı. Lisede denetimden çıkmıştı. Hap içiyordu. Uyuşturucu kullanıyordu. Ehliyeti aldığı ilk altı ayında iki kaza yapmıştı. Ayrıca önüne çıkan her şeyi çalardı. Isabelle'in ölümünden önceki sonbahardı. Okulu asmaya, sınavlarda başarısız olmaya başlamıştı. Başa çıkamadığım için evden kovdum, gidip babasıyla yaşamaya başladı. İz ölünce geri döndü." Rhe susup bir sigara daha yaktı. "Bütün bunları neden anlatıyorum ki? Bakın, benim sınıfa dönmem gerek. Beni bekleyebilir misiniz? Eğer mümkünse gerçekten eve dönmek için size ihtiyacım olacak."

"Elbette, seve seve."

8

Ders sona erdikten sonra on buçukta Rhe'yi evine götürdüm. Öğrencilerden çoğu onu beş geçe gitmiş, park yeri boşalmıştı. Sınıfı toplamak için yardım etmeyi önerdimse de, tek başına yapar: daha çabuk bitireceğini söyledi. Rhe kahve makinesini boşaltıp yıkarken, çizim malzemelerini kaldırıp ışıkları söndürürken ben de bir kenarda bekledim. Sonra kapılan kilitledi ve parkta kalan tek araç olan VW'ime yürüdük.

Kapıdan çıkarken, "Montebello'da oturuyorum, sizi yolunuzdan fazla uzaklaştırmayacağımı umarım" dedi.

"Hiç merak etmeyin. Ben kıyı yakınlarında Albanil'de oturuyorum. Cabana Bulvarı'ndan geri dönerim."

Bana yolu tarif etti ve ben kendisinden neler öğrenebileceğimi düşünürken iki mil kadar havadan sudan söz ettik. "Isabelle'in ölümünü nasıl duydunuz?" diye sordum.

"Polis saat iki buçukta telefon edip olanları bildirdi. Oraya gidip Simone'la oturmamı istediler. Üzerime bir şeyler giydim, otomobilime atladım ve oraya gittim. Şok içindeydim. Otomobili sürerken aklımı kaçırmış gibi kendi kendime konuştum. Oraya, gidip de Simone'un yüzünü görene kadar ağlamadım. Seeger'ler de berbat bir durumdaydılar. Sürekli olarak aynı şeyleri söyleyip duruyorlardı. Hangimizin daha kötü durumda olduğunu bilemiyordum, içlerinde en kötüsü bendim sanırım. Simone uyuşmuş gibiydi ve David gelene kadar olanların dışındaydı sanki. Ama David gelince çıldırdı diyebilirim."

"Doğru, David geceyarısı jogging yaptığını iddia etmişti. Ona inanıyor musunuz?"

"Bilemiyorum. Hem inandım hem inanmadım. Yıllardır geceleri koşardı. Ortalık sakin olduğu ve trafik ile egzoz için kaygılanmasına gerek olmadığı için geceleri koşmayı sevdiğini söylerdi. Uykusuzluk çekerdi sanırım, sabaha kadar evin içinde dolaşır dururdu zaten."

"Demek uyuyamadığı zamanlar rahatlamak için koşardı, öyle mi?"

"Öyle ama cinayet gecesi bu düzenlenmiş bir şey gibi gelmişti. 'Ne rastlantı ama. Saat ikide koşarken oradan geçiyordum."

"Simone bana o sırada yolun biraz aşağısında oturduğunu söylemişti."

Rhe yüzünü buruşturdu. "O korkunç evde. Polislere koşmaktan döndüğü sırada Isabelle'in evinde ışıklan gördüğünü ve ne olduğunu anlamak için uğradığını söyledi."

"Huzursuz görünüyor muydu?"

"Pek huzursuzdu diyemem ama herhangi bir şeyden fazla etkilenmeyen biriydi. Isabelle'in en büyük şikâyetlerinden biri de buydu. David duygusal bir robottu."

"Simone'un çılgına döndüğünü söylemiştin. Bu ne demek oluyor?"

"David görününce âdeta çıldırmıştı, Isabelle'i onun öldürdüğünden emindi. Çalınmış tabanca hikayesinin palavra olduğunu söylerdi zaten. Hepimiz sayısız kereler o evde bulunmuştuk. Neden birimiz o gece gizlice yukarı çıkıp David'in tabancasını çalacaktık ki? Simone bunun düzenin bir parçası olduğunu düşünüyordu. Sanırım ben de bu konuda ona katılmak zorundayım."

"Demek tabancanın kaybolduğu o yemekte siz de vardınız?"

"Evet, ben ve herkes. Peter ve Yolanda Weidmann, Seeger'ler, Voigtler."

"Kenneth de orada mıydı? Isabelle'in eski kocası ve onun yeni karısı yani?"

"Eh, zamanımızda böyle şeyler modadır. Mutlu, büyük aile. Francesca dışında tabii. Kenneth'in karısı. Isabelle'in sırf kadını kızdırmak için onları çağırdığını düşünmüşümdür. Francesca gelmeyi reddedebilirdi."

"Onun sorunu neydi?"

"Ken'in hâlâ Isabelle'e tutkun olduğunu biliyordu. Ne de olsa Kenneth'i boşayan İz olmuştu. O da bunun üzerine gidip. Francesca'yla evlenmişti."

"Tam bir televizyon dizisi gibi desene."

"Daha da beter. Francesca güzeldir Onunla tanıştınız mı?" Başımı salladım. "Model gibidir; kusursuz yüz hatları, mükemmel bir vücut ama kendine güveni yoktur"

"Size bir şey sorayım" dedim. "Kenneth'le dün akşam konuştum, kendine güveni olmayanın Isabelle olduğunu iddia ediyordu. Bu doğru muydu?"

"Bence hayır ama erkeklere başka bir yanını göstermiş olabilir" Soldaki bir dizi çıkışı işaret etti.

"Birincisinden çıkacağız."

Montebello'nun, evleri 280.000 dolar ettiği için gecekondu mahallesi olarak bilinen semtindeydik. Beyaza boyanmış küçük bir evin önünde durdum. Rhe kapıyı açıp dışarı çıkarken, "Seni bir kadeh şarap içmeye çağırırdım ama gerçekten çalışmam gerek" dedi. "Sabaha kadar uğraşacağım."

"Önemi yok. Ben de çok yorgunum zaten. Bana zaman ayırdığın için teşekkür ederim. Sergi nerede açılacak?"

"Axminster Galerisi. Cuma akşamı saat yedide şampanyalı açılış var. Fırsat bulursan beklerim."

"Mutlaka gelirim."

"Evime kadar getirdiğin için teşekkür ederim. Aklına soracak başka şey gelirse bana bir telefon edersin."

Eve döndüğümde Henry'nin evi karanlıktı. Telesekreterimde de mesaj yoktu. Sinirlerimi gevşetmek için oturma odasını temizledim ve alt banyoyu fırçaladım. Ev temizleme tedavi edici bir şeydir; Toz alma, silme, bulaşık yıkama, çarşaf değiştirme hep beynin sağ yanının faaliyetleridir. Elimde tuvalet süpürgesi temizleme sıvısının döne döne boşaldığını seyrederken çok çözüm gelmiştir aklıma. Yarın gece de merdivenimi sildikten sonra yukarı banyo ile yatak odamı ele alacağım. İyi uyudum ve sabah altıda kalktım. Büroya giderken pastahaneye uğrayıp kapaklı bir kupada sütlü kahve aldım. İki blok ötede park edip de masamın başına vardığımda kahve de içilecek kadar soğumuştur. Kahveyi yudumlarken akla gelebilecek her yere yayılmış dosyalara baktım. Neyin nerede olduğunu anlamak için ortalığı toparlamak zorundaydım. Kahveyi bitirip bardağı bir kenara bıraktım.

Sonra kollarımı sıvayıp işe koyuldum. Her iki kutuyu ve Morley'in evinden aldığım poşeti boşalttım. Dosyaları alfabetik sıraya dizip Morley'in faturalarından yararlanarak raporları arka arkaya dizdim. Bazı yerlerde (Rhe Parsons gibi) faturada yazılan bir şeyin dosyası yoktu. "Francesca V."in şimdiki Bayan Voigt olduğunu tahmin ettim. Üzeri etiketli bir dosya vardı ama içinde herhangi bir rapor yoktu. David'in eski karısı olduğunu tahmin ettiğim Laura Barney adında biri için de aynı şey söz konusuydu. Morley bunlarla konuşmuş muydu, konuşmamış mı? Eski Bayan Barney'in Santa Teresa Tıbbi Kliniği'nde çalıştığı anlaşılıyordu. Morley telefon numarasını not etmişti ama kadınla konuşup konuşmadığını gösterecek herhangi bir şey yoktu. Altmış saatlik görüşme parası almıştı ama bunlara uyan herhangi bir belge de yoktu. Hakkında herhangi bir not ya da rapor olmayan bütün adların bir listesini çıkardım.

Saat 10:30'da on yedi adlı bir listem olmuştu. Bir denemek için ilk ikisini aradım, ilk aradığım Francesca telefonu bir kere çaldırdıktan sonra açtı. Sesi mesafeli ve soğuktu.

Kendimi tanıttıktan sonra Kenneth Voigt'le evli olduğunu doğruladım. "Bazı dosyaları düzenliyordum, acaba Morley Shine ile konuşup konuşmadığınızı hatırlıyor muydunuz diye soracaktım" dedim.

"Onunla hiç konuşmadım."

"Hiç mi?"

"Ne yazık ki öyle. Üç hafta kadar önce telefon edip mesaj bırakmıştı. Kendisini aradım ve randevulaştık ama sonra her nedense randevuyu iptal etti. Daha dün akşam Kenneth'e ben de aynı şeyi sordum. Bu durum bana garip gelmişti. Birinci davada ifade verdiğime göre ikincisine de çağrılacağımı düşünmüştüm."

Morley'in görüştüklerini ifade eder gibi görünen notuna baktım. "İlk fırsatta görüşsek iyi olur" dedim.

"Bir dakika, randevu defterimi alayım." Telefonu bıraktığını, parke üzerinde uzaklaşan ayak seslerini duydum. Az sonra bir kâğıt hışırtısıyla döndü. "Bu öğleden sonra meşgulüm. Bu akşam sizin için iyi mi?"

"Gayet iyi" dedim. "Saat kaçta?"

"Yedi olur mu? Kenneth genelde dokuzdan önce gelmez ama ona ihtiyacınız olmayacak herhalde."

"Aslında başbaşa konuşmamızı tercih ederdim."

"Güzel. O zaman saat yedide görüşürüz."

Ondan sonra kliniği aradım ve resepsiyon olduğunu sandığım bir yere bağlandım. Karşımdaki genç bir kıza benziyordu.

"Santa Teresa Tıbbi Kliniği, ben Ursa. Size nasıl yardımcı olabilirim?"

"Kliniğinizde Laura Barney adında biri çalışıyor mu acaba?"

"Bayan Barney mi? Evet. Bir dakika beklerseniz çağırayım." Kısa bir süre beklemeye alındım. "Ben Bayan Barney."

Kendimi tanıttım ve Francesca'ya olduğu gibi ona da kim olduğumu ve kendisini neden aradığımı anlattım. "Acaba son birkaç hafta içinde Morley Shine'la konuşmuş muydunuz?"

"Gecen Cumartesi kendisiyle randevulaşmıştım ama gelmedi. Ona zaman ayırmak için başka randevularımı iptal etmek zorunda kaldığımdan çok sinirlenmişim."

"Size neler soracağı hakkında bir ipucu vermiş miydi?"

"Hayır ama yakında açılacak bu dava içindi sanırım. Cinayetle suçlanıp da beraat eden adamla evliydim."

"David Barney."

"Evet. Üç yıl evli kalmıştık."

"Sizinle konuşmak isterdim. Bu hafta bir ara görüşebilir miydik acaba?" Arka planda bir telefonun ısrarla çaldığını duyabiliyordum.

"Ben genellikle saat beşe kadar buradayım. Yarın uğrayabilerseniz size bir zaman ayırabilirim sanıyorum."

"Saat dört buçuk ya da beş iyi mi?"

"İkisi de uygun."

"Güzel. Saat dört buçukta orada olmaya çalışırım. Şimdi sizi diğer telefonunuzla başbaşa bırakayım."

Kadın teşekkür edip telefonu kapattı.

Listeme dönüp dokuz adı daha rastgele aradım. Hiçbiri Morley Shine'ın adını duymamıştı. Durum hiç de iyi görünmüyordu doğrusu. Dış bürodaki Ida Ruth'u aradım. "Lonnie hâlâ mahkemede mi?"

"Bildiğim kadarıyla."

"Kaçta gelir?"

"Öğle saatinde. Ama kimi zaman yemeği boşverip kütüphaneye gider Ne oldu? Bir mesajın mı var?"

İçimde hafif bir korku dalgasının yükseldiğini hissediyordum. "Oraya gidip kendisiyle konuşsam daha iyi olacak. Hangi salonda olacağını söyledi mi?"

"Beşinci Daire, Yargıç Whitty. Neler oluyor, Kinsey? Sesin çok garip."

"Sonra anlatırım."

İki blok ilerde olan adliyeye yürüdüm. Hava açık ve güneşliydi, hafif bir rüzgâr esiyordu. Adliye binası kuleleri, kemerleri ve açık galerileriyle tam bir Akdeniz mimarisiydi. Geniş beton merdivenlerden çıkıp süslü ahşap kapılardan geçtim. Koridor boştu. Yerler kurumuş kan rengi parlak taşla kaplıydı. Yüksek tavanlarda kararmış ahşap kirişler vardı. Lambalar İspanyol fenerlerinin taklidi olup, dökme demirdendi, pencereler sağlam kafeslerle örtülüydü. Bütün soğuk yüzeyleri ve süsten uzak oluşuyla bina bir zamanlar manastır bile olmuş olabilirdi. Koridordan geçerken jüri odasının kapısı açıldı ve jüri üyeleri alçak seslerle konuşarak dışarı çıktılar. Çok geçmeden karşıdaki tuvaletin bölme kapılarının "sürekli gıcırdadığını" duydum. Beşinci Daire sağda ikinci kapıydı ve kapının üzerindeki yanan ışık duruşmanın sürdüğünü gösteriyordu. Kapıyı araladım ve arka tarafta bir iskemleye oturdum.

Yargıç öğle tatili için duruşmaya ara verdiğinde kapıda bekledim ve Lonnie dönüp de izleyici bölümünü mahkemeden ayıran alçak bölme kapısından geçerken kendisiyle gözgöze geldim. Yüzümü görünce, "Ne oldu?" diye sordu.

"Rahat konuşmak için dışarı çıkalım. Duyacaklarından hoşlanmayacaksınız."

Konuşmadan yanyana yürüdük, koridordan geçtik, beton merdivenden indik dışarı kaldırıma çıktık. Duyulmayacağımız bir yere varana kadar çimenlerin üzerinde yürüdük. Lonnie durup bana döndü.

"Söyleyeceklerimi daha usturuplu söylemenin bir yolunu bilmiyorum, o yüzden hemen konuya gireceğim. Morley'in dosyaları yalnızca düzensiz değil. Raporlardan yarısı eksik ve olanlar da kuşkulu."

"Yani?"

Derin bir soluk aldım. "Sana yapmadığı işler için fatura kestiğini sanıyorum."

Lonnie'nin yüzü birden bütün ifadesini kaybetti. "Benimle dalga geçiyorsun."

"Lonnie, adam kalbinden rahatsızdı ve karısı da hastaydı Anladığım kadarıyla paraya sıkıştı ama çalışacak ne zamanı ne de enerjisi vardı."

"Bunu nasıl yapabildi? Mahkeme gününe bir aydan az kaldı, böyle bir şeyi fark etmeyeceğimi mi sandı? Hah, benim neyim var böyle? Fark etmemiştim, değil mi?"

Omuzlarımı silktim. "Duyduğum kadarıyla geçmiş işleri çok başarılıymış." Elinde bir tek şey olmadan yargıç önüne çıkacak bir avukatı teselli etmeyecek sözlerdi bunlar

Lonnie aynı şeyi kendisi de düşünmüş olmalı ki, birden bembeyaz kesildi. "Ne düşünüyordu peki?"

"Ne düşündüğünü kim bilebilir? Belki de foyasının ortaya çıkacağını umuyordu."

"Durum ne kadar kötü?"

"Ceza davasından tanıklar hâlâ var, onların çoğuna mahkemeden celp gittiğine göre o bakımdan rahat edebilirsin. Yeni listedeki tanıkların yarısının Morley'den haberi bile olmadıklarını sanıyorum. Yanılıyor da olabilirim. Ben yalnızca şöyle rastgele bir yoklama yaptım. Aslında bulamadığım raporlara göre bir tahmin yürütmekteyim."

Lonnie gözlerini kapattı, elinin birini yüzünden geçirdi. "Devamını duymak istemiyorum..."

"Bak, hâlâ zamanımız var. Gidip gerekeni yaparım. Ama bir aksilik çıkarsa hapi yuttuk demektir. Bu insanlardan bir kısmını bulamayabiliriz de."

"Suç benim. Öteki işlerle uğraştığımdan onun çalışmalarından kuşkulananmak aklımın ucundan geçmemişti. Gördüğüm kadarıyla gayet iyi gidiyordu. Biraz geri kaldığını biliyordum ama verdikleri işe yarar görünüyordu."

"Olanlar öyle. Beni kaygılandıran orada olmayanlar"

"Bu iş ne kadar sürer?"

"En az iki hafta. Neyle karşı karşıya olduğunu bilmeni istedim. Noel de geliyor, insanlar ya meşgul olacaklar ya da kent dışında."

"Elinden geleni yap. Ben saat ikide iki günlük bir dava için Santa Maria'ya gidiyorum. Cuma akşamı döneceğim ama yazıhaneye Pazartesi'den önce gelmeyeceğim. O zaman konuşuruz."

"Orada mı kalacaksın?"

"Herhalde. Gerekirse gece dönebilirim ama gidiş geliş iki saat otomobil kullanarak zaman kaybetmek istemiyorum. Mahkemede yoğun bir günden sonra iki lokma bir şey yiyip yatmak niyetindeyim. Motelin telefonu Ida Ruth'ta, acil bir durum olursa ararsın. Bu arada elinden geleni yap, tamam mı?"

"Olur."

Büroya döndüm. Lonnie'nin odası önünden geçerken Ida Ruth'un telefonda konuştuğunu gördüm. Beni görünce el edip çağırdı. Karşısındakini beklemeye aldı, sonra sesini daha da örtmek istermiş gibi eliyle almacı kapattı. "Kim olduğunu bilmediğim bir adam seni arıyor"

"Ne istiyor?"

"Morley'in öldüğünü gazetede yeni okumuş. Onun yerine bakan kişiyle acele konuşması gerekiyormuş."

"Dur odama gideyim de oradan açarım. Belki de verecek bir bilgisi vardır Kaçınıcı hatta?"

Ida Ruth'un iki parmağını kaldırdı.

Koşar adımlarda odama gittim, kapıyı arkamdan kapadım, çantamı bırakıp telefonun yanıp sönmekte olan ikinci düğmesine bastım.

"Ben Kinsey Millhone. Size yardımcı olabilir miyim?"

"Gazetede Morley Shine'ın öldüğünü okudum. Ne oldu?"

"Kalp krizi geçirdi. Siz kimsiniz?"

Bir duraklama oldu. "Bunun pek gerekli olduğunu sanmıyorum."

"Eğer benimle konuşmak istiyorsanız gerekli."

Bir duraklama daha. "Adım David Barney."

Kalbim duracak gibi oldu. "Özür dilerim. Morley Shine'ı sormanız gereken kişi ben değilim..."

"Dinleyin beni" diye sözümü kesti. "Dinleyin. Garip bir şeyler oluyor. Onunla geçen Çarşamba konuştum..."

"Morley mi sizi aramıştı?"

"Hayır, hanımefendi. Ben onu aradım. Curtis McIntyre adında bir sabıkalının benim aleyhime tanıklık edeceğini duydum. Adam benim kendisine karımı öldürdüğümü söylediğini iddia ediyor ve söylediklerinin yalan olduğunu kanıtlayabilirim."

"Bu konuşmayı burada sona erdirsek iyi olur."

"Ama ben size diyorum ki..."

"Söyleyeceklerinizi avukatınıza anlatın. Beni aramanız doğru değil"

"Avukatıma söyledim. Morley Shine'a da söyledim ve sonunda olana bakın."

Yarım saniye kadar konuşmadım. "Bu ne demek oluyor?"

"Adam belki de gerçeğe çok yaklaşıyordu."

Gözlerimi yuvarladım. "Yani onun öldürüldüğünü mü ima ediyorsunuz?"

"Mümkündür."

"Mars'ta da yaşam mümkündür ama yokmuş. Morley Shine'ı kim neden öldürmek istesin ki?"

"Belki de beni temize çıkaran bir şey bulmuştu."

"Öyle mi? Ne gibi?"

"McIntyre benimle beraat ettiğim gün mahkeme salonu dışında konuştuğunu iddia ediyor; değil mi?"

Bir şey söylemedim.

"Değil mi?" diye bir daha sordu. Satır satır yanıt isteyen insanlardan nefret ederim.

"Ne demek istediğinizi söyleyin" dedim.

"Herif o sırada cezaevindeydi. Mayıs'ın yirmi biriydi. O yılın kayıtlarına bakın. Morley Shine'a aynı şeyi Çarşamba günü söyledim, araştıracağını söylemişti."

"Bay Barney, bizim böyle konuşmamız doğru değil. Beni karşı taraf için çalışıyorum. Düşmanım ben. Anladınız mı?"

"Ben yalnızca size benim durumumu anlatmak istiyorum."

Almacı kulağımdan uzaklaştırıp inanamayarak baktım. "Avukatınız bu yaptığınızı biliyor mu?"

"Avukatımın canı cehenneme." Kendiminki dahil bütün avukatlardan bıktım artık. Eğer beni dinleyecek kadar aklıbaşında birileri olsaydı bu iş yıllar önce çözümlenirdi." Karısını gözünden vurmuş olan adam söylüyordu bunu.

"Eğer birinin sizi dinlemesini istiyorsanız hukuk sistemi emrinizdedir. Hukuk bu demek zaten. Siz bir şey söylüyorsunuz, Kenneth Voigt başka bir şey. Yargıç iki tarafı da dinler, jüri de."

"Ama siz dinlemezsiniz."

"Hayır çünkü bunu dinlemek durumunda değilim."

"Ya gerçeği söylüyorsam?"

"Ona mahkeme karar verir. Benim işim değil bu. Benim işim bilgi toplamak. Lonnie Kingman'ın işi gerçekleri mahkemeye sunmak. Bana bir şey söylemenin ne yaran olabilir ki? Saçmalık bu!"

"Tanrım! Birinin bana yardım etmesi gerek." Sesi duygu doluydu. Benim sesimin de giderek soğuklaştığını duyuyordum.

"Avukatınızla konuşun. O sizi bir cinayet suçlamasından kurtardı... en azından şimdiye kadar. Yerinizde olsam bu başarıyla fazla uğraşmazdım."

"Benimle... çok kısa bir süre için görüşebilir misiniz?"

"Hayır, sizinle görüşmem!"

"Hanımefendi, yalvarıyorum. Yalnızca beş dakika."

"Telefonu kapatacağım, Bay Barney. Çok uygunsuz bir durum bu."

"Yardıma ihtiyacım var"

"O zaman birini tutun. Ben başkasıyla anlaşılmış durumdayım."

Telefonu kapayıp elimi çektim. Bu adam kaçık mıydı? Bir sanığın karşı taraftan yardım istemesine o güne kadar rastlamış değildim. Ya herif ardıma düşerse? Telefonu açıp Ida Ruth'u aradım.

"Efendim?"

"Şimdi telefon eden adama adımı vermiş miydin?"

"Elbette ki, hayır Böyle bir şeyi asla yapmam."

"Tüh! Şimdi hatırladım. Adımı ona ben kendim söyledim."

9

"Telefonu bir daha açıp Cinayet Masası'ndan Çavuş Cordero'yu aradım. O yoktu ama telefona Teğmen Becker çıktı. "Merhaba, ben Kinsey. Bir bilgiye ihtiyacım vardı, Sheri yardımcı olur diye düşünmüştüm."

"Saat üçten sonra gelecek ama belki ben yardımcı olabilirim. Ne istemiştin?"

"Cezaevini arayıp Curtis McIntyre adında bir sabıkalının çıkış formlarını kontrol ettirmesini isteyecektim."

"Dur bir kalem alayım. McIntyre dedin, değil mi?"

"Evet. Lonnie Kingman'ın bir davasında tanıklık yapacak olan muhbir. Beş yıl önce sanıkla konuştuğunu iddia ettiği yirmi bir; Mayıs'ta cezaevinde olup olmadığını öğrenmek istiyordum. Mahkemeden emir çıkararak da aynı bilgiyi elde edebilirim ama çok uzun süreceği için Sheri'yi aramıştım."

"Bulması güç olmasa gerek. İstedığın bilgiyi elde edince seni ararım ama biraz uzun zaman alabilir. Umarım çok acelen yoktur."

"Ne kadar çabuk olursa o kadar iyi."

"Hep öyle değil midir zaten?" dedi teğmen Becker

Telefonu kapadıktan sonra oturup bu bilgiyi doğrulamanın daha çabuk bir yolu olup olmadığını düşündüm. Öğleden sonraya kadar bekleyebilirdim ama kafam takılmıştı bir kere. David Barney'in telefonu üzerine çok huzursuzlanmışım. Kendisinin uydurduğu garanti olan bir şeyi denetlemekle zaman yitirmek istemiyordum. Diğer yandan Lonnie, Curtis McIntyre'in tanıklığına bel bağlamıştı. Eğer McIntyre yalan söylüyorsa, Morley'in soruşturmasının da bir işe yaramadığı da ortaya çıktığından hapi yutardık. Bu Lonnie için ilk isimdi. Bir daha kovulmayı hiç istemezdim doğrusu. Curtis'le cezaevinde aramızdaki geçen konuşmayı başından sonuna kadar bir daha düşündüm. Anlatımına göre David Barney'in beraat ettiği gün mahkeme salonundan çıkarken yolunu kesmişti. Curtis'in iddiasını doğrulamak için Barney'in avukatı Herb Foss'un işbirliğine güvenemezdim ama belki de karşılaşmalarının bir başka görgü tanığı da olabilirdi. Kameraları ve mikrofonları ile salondaki sayısız muhabir gibi.

Ceketimle omuz çantamı aldım. Bürodan çıkıp otomobilimi daracık bir yere sokuşturduğum iki blok ötedeki ara sokağa gittim. Capilla Bulvarı yoluyla kentin iş merkezinden geçip otoyolun öte yanındaki tepeye yollandım.

KEST-TV tepenin bu yanındaydı. İstasyonun bulunduğu çıkıntıdan Santa Teresa'nın 180 derecelik canlı bir panoraması ayaklar altına seriliyordu: Bir yanda dağlar, bir yanda Büyük Okyanus. Elli arabalık parkta ziyaretçilere ayrılmış yere girdim. Otomobilden inince bir an durup manzaranın keyfini çıkardım. Rüzgâr tepe boyundaki kuru otları hışırdatıyor; uzaklarda ufka kadar gözlabildiğine uzanan dümdüz okyanus sanki sığmış izlenimini uyandırıyor.

Dönüp istasyona girdim. Bina tek katlıydı, kum rengine boyanmıştı, tepesinden çeşit çeşit antenler göğe uzanıyordu. Zengin bir üniversite öğrencisinin bir sömestr için kiralayacağı "Modern Danimarka" türü mobilyayla döşenmiş açık mavi halı kaplı hole girdim. Noel süsleri hazırlığı başlamıştı: Bir köşede yapay bir çam ağacı duruyordu, bir iskemlenin üzerine de süs kutuları istif edilmişti. Sağımdaki duvarda çeşitli yayın ödülleri bowling ödülleri gibi dizilmişti. Renkli bir televizyonda bir sabah oyun programı vardı ve anladığım kadarıyla adları Andy olan ünlü kişilerin bilinmesi isteniyordu.

Resepsiyonda uzun siyah saçlı ve aşırı makyajlı güzel bir kız vardı. Önündeki plakette adının Tanya Alvarez olduğu yazıyordu. Ekрана bakarak, "Rooney!" diye bağırdı.

Dönüp baktım. "Andy Rooney" doğrudu ve seyirciler alkışlıyordu. Bir sonraki ipucu gelince kız, "O da kimdi?" diye söylendi. "Ha, tamam! Andy Warhol!" Yine bilmişti, yüzü sevinçle kızardı. Bana baktı. "Şu oyunda servet kazanırdım ama ben katılırsam herhalde o gün hiç bilmediğim bir kategori çıkar. Balıklar ya da egzotik bitkiler. Size yardım edebilir miyim?"

"Bilmem ki. Eğer varsa beş yıl önceki bazı haber filmlerine bakmak istiyordum."

"Bizim kaydettiğimiz bir şey miydi?"

"Öyle tahmin ediyorum. Yerel bir cinayet davasında karar günü olduğundan mutlaka bazı görüntüler almış olmalısınız."

"Bir dakika bekleyin de size yardımcı olacak birini arayayım" dedi. Binanın içinde birini bulup istediğimi nakletti. "Leland beş dakikaya kadar gelecek" dedi..

Kıza teşekkür edip beş dakikalık zorunlu bekleme süremi park alanına bakan kapının önünden binanın öteki yanına açılan camlı kapıya yürüyerek geçirdim. Camın ardında beyaz plastik iskemlelerin yerleştirilmiş olduğu geniş bir beton veranda vardı. Kentin üç boyutlu görüntüsü verandayı bir ekran gibi sarmıştı. Burada televizyonda çalışanların sıcak güneş altında öğle yemeklerini yediklerini hayal edebiliyordum: Eteklerini uygun bir ölçüye kadar yukarı çekmiş kadınlar, gömleklerini çıkarmış erkekler. Kocaman bir çanak anten manzaraya hâkimdi. Buradan aşağısı puslu görünüyordu.

"Adım Leland, size nasıl yardımcı olabilirim?"

Arkamdaki kapıdan çıkan kişi yirmi beş yaşlarındaydı ve en az elli kilo fazlası, bebek gibi yüzünü saran kıvrıkcık kumral saçları, ince çerçeveli gözlüğü, açık mavi gözleri, pembe yanakları vardı. Okula başladığı günden beri arkadaşlarının işkencesine maruz kalan çocuklardan birini andırıyordu.

Kendimi tanıttım, el sıkıştık. Durumu mümkün olduğu kadar özetleyerek anlattım. "Barney'in beraat ettiği o gün orada yerel muhabirlerin olacağını düşündüm."

"Peki" dedi.

"Beklediğim yanıt 'peki' değildi, Leland. Gidip eski haber kasetlerini kontrol edeceğini düşünmüştüm."

Leland boş bakışlarla baktı yüzüme. Özel detektifliğin televizyonda sergilendiğinin yarısı kadar kolay olmasını isterdim. Kredi kartımla bugüne kadar bir tek kilit açabilmiş değilim. Hatta kartımı kırmadan kapı aralığına bile sokamam. Üstelik oraya soktuktan sonra ne yapabilirsiniz ki? Benim gördüğüm kilitlerin çoğunun dilleri içe doğru eğimli olduğundan kartı sokup da dili geri itmek zaten mümkün değildin"

"Ne oldu? Eski kasetleri saklamaz mısınız?"

"Konu o değil. Aradığın haberin olduğuna eminim. Kasetler konu ve tarihlerine göre ayrılmışlardır."

"Bilgisayarda mı değil yani?"

Memnun olmuş bir ifadeyle başını salladı. "Sistemin lojistiği aslında önemli değil, mahkeme emri olmadan kasetleri görmene izin veremem."

"Ben bir avukat için çalışıyorum. Mahkeme emri çıkartabilirim. Bu o kadar da önemli bir şey değil."

"Git çıkar öyleyse. Ben bekleyebilirim."

"Ama ben bekleyemem. Bu bilgiye çok acele ihtiyacım var"

"O zaman bir sorunun var demektir. Mahkeme emri olmadan kaseti gösteremem."

"Ama emri nasıl olsa çıkartabileceğime göre ne fark eder ki? Bu bilgiyi elde etmeye hakkım var. Önemli olan bu, değil mi?"

"Emir olmadan olmaz, önemli olan o."

Hayalimdeki arkadaşlarının ona işkence etmekten neden hoşlandıklarını anlamaya başlamıştım.

"Peki, şunu bir deneyelim" dedim. Curtis McIntyre'in dosyasındaki fotoğrafını çıkardım. "Kasete bakıp bana bu kişinin orada olup olmadığını söyle. Bilmek istediğim yalnızca bu."

Evet dedikleri takdirde kovulma olasılıklarının ne olduğunu hesaplayan bütün küçük bürokratların o boş bakışlarıyla baktı yüzüme. "Bunu neden bilmek istiyorsun? Daha önce anlattıklarını pek dinlememiştin" dedi.

"Bu adam beraattan hemen sonra sanıkla konuştuğunu iddia ediyor: Sanık çıkarken kameraların çalıştığını söyledi ki, eğer bu doğruysa bantta görülmesi gerek, değil mi?"

"Evet" dedi ağır ağır. İşin içinde bir dalavere olduğunu düşündüğünü görüyordum.

"Kimsenin haklarının ihlali diye bir şey söz konusu değil" dedim. "Bir kere bakar mıydın?"

Elini uzattı. Curtis'in resmini verdim. Elini geri çekmedi.

Bir an baktım. "Ha" dedim sonra. Çantamdan bir yirmi dolarlık çıkartıp avcuna bıraktım. Yüzündeki ifadede bir değişiklik olmamıştı ama kendisine hakaret edildiğini düşündüğünü anlamıştım. On sent bahşiş verdiğinizde New Yorklu bir taksi sürücüsü de insanın yüzüne böyle bakardı.

Bir yirmilik daha çıkardım. Herhangi bir değişiklik olmadı. "Bu kadar genç birinin böyle yollara sapması ne de kötü" dedim.

"İğrenç bir şey, değil mi?" dedi. Bir üçüncüsünü de uzattım. Eli kapandı. "Gel benimle" dedi.

Onun geldiği kapıdan dar bir koridora girdik. Hiç konuşmadan arkasından yürüyordum. Her iki yanımızda bürolar vardı. Arasına blucin ve Reebok'lu çalışanların yanından geçiyorduk ama kimsenin fazla bir şey yaptığı yoktu. Mekânlar dar ve kalabalıktı. Binanın tümü daha sonra bir evin satışını imkânsız kılan kendi-yenileştirmeni-kendin-yap tipi eklemelerle doldurulmuştu.

Arka tarafta küçük bir çıkmaz koridorun sonunda ahşap ve demir bir döner merdivenden bir tavanarasına çıktık. Sağ tarafta eski moda ahşap bir dosya dolabı ve onun üstünde daha küçük ikinci bir ahşap dolap vardı. Leland çekmeceyi çekip istediğimiz yılın kartları arasında Barney adını aramaya başladı. Bir yandan da, "Gerçek çekim bantları olmayacak" dedi.

"Gerçek çekim bandı nedir?"

"Kameramanın çektiği yirmi dakikalık bandın tümü. Biz programda gösterilen doksan saniyeden iki dakikaya kadar olan bölümü saklarız."

"Eh, o da işime yarayabilir."

"Aradığın kişi sanıkla kameralar kapatıldıktan sonra konuşmamışsa."

"Doğru" dedim.

"Yok" dedi. "Başka ne başlık altında olabilir? "

"Öldürme", "Davalar" ve "Duruşma" başlıklarına baktı ama Isabelle Barney'in izine raslayamadı.

"Cinayet'i dene" dedim.

"Olabilir." C harfine geçti. Aradığımız kart oradaydı ve üzerinde dosyalardaki kasetin numarası yazılıydı. Dar bir merdivenden çıkıp başımızı vurmamak için eğilmek zorunda kaldığımız bir kapıdan geçtik, içerde iki metre yüksekliğinde ve çepeçevre video kasetleriyle dolu bir sürü küçük odacık vardı. Leland aradığımız kaseti buldu, yine aşağı inip dört monitörün bulunduğu bir odaya

girdik. Leland birinci makineyi çalıştırıp kaseti taktı. Hızlı düğmesine bastı. O yılın haberlerinin, uygarlık tarihinin iki dakikalık özeti gibi geçmesini izledim. Birden Isabelle Barney'i gördüm, "İşte orada!" diye bağırdım.

Leland kasedi geri sardı, normal hızla çalıştırdı. Yıllardır görmediğim bir spiker Isabelle'in ölümü, David Barney'in tutuklanması ve sonra da yargılanması hakkında yorumlarda bulunuyordu. David Barney mahkeme salonundan hafif şaşkın, bir durumda çıkmaktaydı.

"Dur. şuna bir bakayım."

Leland bandı durdurdu. David Barney kırk yaşlarındaydı, kıvrıcık açık kumral saçları geriye taranmıştı. Alnı kırışıktı ve gözlerinin kenarında çizgiler vardı. Burnu düzdü, bir dişçi elinden çıkma düzgün dişlerini gösteren gergin bir gülümsemeyle bakıyordu kameraya. Çenesi sertti, küt tırnaklı güçlü elleri vardı. Ortadan biraz uzun boyluydu. Avukatı ona kıyasla çok uzun ve ciddi görünüyordu.

"Teşekkür ederim" dedim. Soluğumu tutmuş olduğumu ancak bırakınca farkettim. Leland düğmeye bastı, film başka bir konuya geçti. Curtis McIntyre'ın resmini geri verdi. "Yok."

Ona verdiğim paraya karşılık düşkırıklığına uğramış pozuna girebilirdim. "Kameranın açısı olabilir mi?" diye sordum.

"Hem geniş açıdan hem yakın plandan almışız. Kapıdan çıkışını gördün. Bizim filmde kendisine yaklaşan yoktu. Dediğim gibi, adam. basın toplantısı sona erip kameralar kapandıktan sonra öne ıkmiş olabilir"

"Eh, teşekkür ederim" dedim. "Öteki kaynağıma güvenmem gerekecek sanırım."

Bundan sonra ne yapacağımı pek bilemeyerek otomobilime döndüm. Eğer Curtis McIntyre'ın cezaevinde bulunduğ u doğ rulan ırsa onunla yüzleşmek niyetindeydim ama bunu şimdi yapamazdım. Kuramsal olarak daha yapacak bir sürü görüşmem vardı ama David Barney'in telefonu beni şaşırtmıştı. David Barney'in delilini pekiştirmekle zaman yitirmek istemiyorsam da, eğer dediğı doğ ruysa sonunda enayi yerine konulmak da vardı.

Tepenin arkasından inen yoldan Promontory Drive'a girdim, oradan okyanusa paralel yola geçerek Horton Ravine'e arkadan girdim. Bundan sonraki bir buçuk saati Isabelle'in öldürüldüğü gece kimsenin sokakta olup olmadığını anlamak için ev ev dolaşarak geçirdim. David Barney'in menzili içinde olmaktan memnun değildim ama istediğim bilgiyi başka türlü; edinmek de mümkün görünmüyordu. Telefonla soruşturma hiç soruşturma yapmamaktan farksızdır, insanların telefonu kapatmaları ya da yalan söylemeleri ya da sizi işletmeleri çok kolaydır.

Komşulardan biri ölmüş, bir diğ eri oradan taşınmıştı.

Yandaki evdeki kadın bir silah sesi duyduğunu sanmış ama o sırada buna pek dikkat etmemiş, daha sonra da duyduğ unun başka bir şey olduğ undan kuşkulanmıştı. Başka ne, diye düş ündüm. Belki de ben paranoyaktım ama silah sesini andıran bir ses duyduğ umda hemen saate bakardım. Yolun o kısmındaki diğ er sekiz evden kimse o gece dışarı çıkmamışlardı ve hiçbiri herhangi bir şey görmemişti. Altı yıllık bir cinayet kimseyi pek fazla ilgilendirmezdi. Bildiklerini şimdiye kadar pek çok kere anlatmışlardı.

Yemeğ e eve döndüm ve telesekreterimi kontrol ettim. Mesaj falan gelmemişti. Yan komşuya geçtim. William'la tanışmak istiyordum.

Henry mutfağ ında dirseklerine kadar hamura batmış, ekmek yoğ uruyordu. Hamurlar ahşap tutkalı gibi yapışmıştı parmaklarına. Henry genelde düşünür gibi ağır ağır; gözlemciyi sakinleştiren hareketlerle hamur yoğ ururdu. Ama bugün telaşlıydı ve gözlerinde âdeta ürkek bir bakış vardı. Yanıbaşında duran adam ikizi olacak kadar kendisine benziyordu: İnce ve uzun boylu, aynı kar beyazı saçlar ve mavi gözler, aynı soylu yüz. Benzerliklerini ilk bakışta görmüş tım. Farklılıkları çok daha derindi ve özüm senmesi de daha uzun sürdü.

Henry'nin üzerinde bir Hawaii gömleğ i, beyaz şort, ayaklarında sandal ayakkabılar vardı, uzun bacakları bir koşucununki gibi adaleli ve güneşten esmerleş mişti. William'ın üzerindeyse yelekli takım elbise, kolalı beyaz gömlek, boynunda da kravat vardı. Henry'de asla görmediğim bir iç zayıflığını saklamak için olacak, dimdik, neredeyse kaskatı kesilmiş bir halde duruyordu, William'ın hafifçe titreyen elinde bir broşür vardı ve bir çatalla bir kalp çizimine işaret etmekteydi.

Tanıştırılmamızdan sonra, "Nerede kalmıştım?" dedi.

Henry bana baktı. "William kalp krizi hakkında bilgi verip yapılan tedaviyi anlatıyor."

William bana döndü. "Siz de ilginç bulacaksınız sanırım. Herhalde sizin de anatomi bilginiz onunki kadar azdır."

"Eh, bir testten başarıyla çıkamam" dedim.

"Ben de çıkamazdım" dedi William. "Bu olaya kadar. Henry, dikkat et şimdi. Kalbin sağ tarafı vücuttan kanı alıp ciğerlere pompalar, karbondioksit ve diğer atık maddeler orada yerlerini oksijene bırakırlar. Kalbin sol yanı ise ciğerlerden aldığı kanı aort aracılığıyla bütün vücuda gönderir..."

Gösterdiği çizim siyah beyaz oklarla işaretli tek yönlü yollarla dolu bir parkın krokisine benziyordu.

"Bu damarlar tıkanıp kaldığında bir sorun çıkar. Bir yolu kapatan bir kaya gibi. Bütün trafik tıkanır"

William broşürün başka bir sayfasını açtı. Bu kere toz zerrecikleri dolu bir elektrik süpürgesi hortumuna benzeyen bir koroner damarın kesitiyle karşılaştık.

"Yemek yedin mi?" diye sordu Henry bana. "Eve onun için geldim."

"Buzdolabında ton balığı var. Bize de sandviç hazırla bari. Ton balığı yer misin, William?"

"Bırakmak zorunda kaldım. Bir kere çok yağlı bir balık, mayonez de ekleyince..." Başını salladı.

"Teşekkür ederim, ben istemem. Ben getirdiğim o düşük sodyumlu çorba kutularından birini açarım. Siz keyfinize bakın."

"William lazanya yiyemezmiş" dedi Henry.

"Ne yazık ki öyle. Neyse ki Henry'de buharda pişirebileceğim taze sebze varmış. Kendisine yük olmak istemediğimi söyledim, insanın sevdiğine yük olmasından kötü bir şey olamaz. Kalp hastalığı ölüm hükmü demek değildin ılımlı olmak gerek. Hafif egzersiz, uygun beslenme, yeterli dinlenme... doksanlı yaşlarıma kadar yaşamamam için hiçbir neden yok."

"Ailemizde herkes doksanı geçiyor" dedi Henry. Hamuru somun biçimine getirip yağlı kaplara yerleştiriyordu.

Hafif bir çınlama duydum.

William cep saatini çıkartıp kapağını açtı. "İlaç zamanın geldi, içtikten sonra uçuş yorgunluğunu üzerimden atmak için biraz uzanacağım. Beni bağışlarsınız umarım, Bayan Millhone.

Tanıştığımıza memnun oldum."

"Ben de öyle, William."

Yine tokalaştık. Yağlı yiyeceklerin tehlikeleri hakkındaki konferansı onu âdeta canlandırmıştı. Ben sandviçleri hazırlarken Henry de altı ekmeği kalıplarla fırına yerleştirdi. William'ın banyoda suyunu doldurup odasına gittiğini duyduğumuzdan ikimiz de konuşmaya cesaret edemiyorduk. Yemeğe oturduk.

"Bunun çok uzun iki hafta olacağını tahmin edebilirim" diye mırıldandı Henry.

Buzdolabından iki şişe Diet Pepsi çıkarttım. Henry ikisini de açıp birini bana geçirdi. Hem benim çalışmalarımı dinlemeyi sevdiğinden hem de yüksek sesle konuştuğumda daha iyi düşünebildiğimden o güne kadar olanları anlattım.

"Bu Barney hakkında ne düşünüyorsun?" diye sordu.

Omuzlarımı silktim. "Garip biri ama Kenneth Voigt'u da pek gözüm tutmadı. Talihleri varmış ki, adalet sistemi benim kişisel fikirlerime dayanmıyor"

"Sence muhbir doğru mu konuşuyor?"

"Mayıs'ın yirmi birinde nerede olduğunu öğrendiğimde bunu daha iyi anlayacağım."

"Neden yalan söylesin ki? Özellikle de kontrolü bu kadar kolay olan bir konuda. Senin dediklerine bakılırsa adam o sırada cezaevindeyse dosyasını incelemek yeter"

"Evet ama bu olasılık varken David Barney neden yalan söylesin ki? Görüldüğü kadarıyla şimdiye kadar kimse bu tarihi doğrulamaya kalkışmamış..."

"Belki de Morley Shine ölmeden önce bunu yapmıştı." Henry bir radyo piyesindeki "önemli an" müziğini taklit etti.

Güldüm ama ağzım yanıt veremeyecek kadar doluydu.

"Bir bu eksikti" dedim ağzım boşalınca. "Demek işimi gerektiği gibi yaparsam, ben de öleceğim."

Ağzımı kâğıt peçeteyle silip pepsimden bir yudum aldım.

Henry konuyu kapamak istercesine elini salladı. "Barney herhalde ortalığı bulandırmak için bir sis perdesi yaratmaya çalıştırıyordur."

"Öyle olduğunu umarım. Bu bilgilerden bir kısmı bile doğru çıkarsa ne yapacağımı bilemiyorum doğrusu."

Ünlü son sözler. Oradan çıkmadan Teğmen Becker'i arayıp Sabıka Bürosu'ndan bir şey elde edip etmediğini sordum.

"Telefonu şimdi kapadım" dedi. "Herif haklıymış. Curtis McIntyre o gün bir hırsızlıktan dolayı mahkeme önüne çıkarılıyormuş. Yargıçla görüşmeye giderken Barney'i koridorda görmüş olabilir ama öteki sanıklarla kelepçeli olması gerekirdi. Konuşmuş olmalarına imkân yok."

"Neler olup bittiğini öğrenmem gerek" dedim.

"Acele et öyleyse. McIntyre bu sabah saat altıda cezaevinden çıktı."

10

Büroya dönüp cezaevinde arkadaşım Çavuş Hixon'u aradım. Hixon, Curtis McIntyre'in dosyasına bakıp adamın en son koşullu tahliye memuruna vermiş olduğu adresi buldu. Curtis'in, her yılın bir kısmını Santa Teresa Emniyeti'nin sağladığı bedava yataklardan yararlanarak geçirdiği anlaşılıyordu ki, herhalde cezaevini bir Hawaii devremülkü olarak görmekteydi. Yerel cezaevinde bedava yemek yiyip voleybol oynamadığı zamanlar State Caddesi'nin üst tarafındaki Ucuzluk Moteli'nde (Günlük, Haftalık, Aylık Odalar.. Mutfaklar) bir odada barındığı anlaşılıyordu. Cezaevine yayan gidecek kadar yakın olduğunu hesapladığım motelin önüne park ettim. Curtis'in salıverildiğinde taksiye binmesi bile gerekmezdi. Onunkinin, önünde hurda bir otomobil olmayan tek oda olduğunu tahmin ettim. Diğer odaların sakinlerinin Chewy'leri ve on yaşında Cadillac'ları vardı. Bunlar otomobil sigortası sahtekârlığı yapanlarca pek revaçta olduklarından yaptıkları iş de bu olabilirdi. Curtis'in salıverildiğinden bu yana herhangi bir yasadışı faaliyete katılacak kadar zamanı olmamıştı. Bu kadar kısa süre içinde ancak sokağa çöp atmak, tükürmek gibi şeyler yapmış olabilirdi.

Ucuzluk Moteli, Bonnie ve Clyde'in saklanmış olabilecekleri bir yere benziyordu. L biçimliydi, briketten yapılmıştı ve uzun zaman kaynatılmış yumurtanın aldığı o garip yeşile boyanmıştı. Her biri bir paspastan belki biraz daha büyük bir verandası olan on iki odası vardı. Biri öndeki basamakların kenarına birbirlerinin eşi kahve tenekeleri içinde sardunya yerleştirmişti. Girişteki büronun hâkim unsuru bir Coca Cola otomatıydı ve ön cam, kabul ettikleri kredi kartlarının örnekleriyle sıvanmıştı.

Tam karşıya geçecektim ki, Curtis'in kafamda kendisine ayırdığım odadan çıktığını gördüm. Dinlenmiş görünüyordu, yeni tıraş olmuştu, üzerinde blucin, beyaz bir tişört ve bir blucin ceketini vardı. Duştan henüz ıslak olan saçlarını tarıyordu. Hem sigara içiyor hem çiklet çiğniyordu ki, doğrusu soluğu için çok ferahlatıcı bir koku karışımıydı. VW'imi gazlayıp uzaktan izlemeye başladım.

Adam batıya giderken sayısız küçük işyeri önünden geçti: Bir pizza salonu, benzin istasyonu, kamyonet kiralayan bir yer; bir ev eşyaları "pazarı" ve bahçe öteberisinin satıldığı bir yen Bunların ötesinde yolun sola saptığı yerde Wander Inn adında bir kebabçı ve bar vardı. Kapısı açıktı. Curtis sigarasını sokağa fırlatıp kapıdan girdi. Ben de arka taraftaki mıcır kaplı park yerine girdim, otomobilimi on beş yerden birine bıraktım. Bara arka kapıdan girip aşçının tel sepet içinde nar gibi kızarmış patatesleri yağdan çıkarmakta olduğu mutfaktan ve tuvaletlerin önünden geçtim. Barın içi tümüyle plastik kaplıydı, bira kokuyordu ve önden giren geniş bir gün ışığı kuşağıyla aydınlanmaktaydı. Sigara dumanı odaya daha şimdiden eski bir fotoğrafın bulanık havasını vermişti. Görebildiğim tek renkli şey tilt makinesinin canlı ilkel renkleri idi. Üzerindeki resimde iri konik göğüslü, vücuduna yapışık mavi uzay elbiseli ve baldırlarına kadar çıkan sarı çizmeli bir uzay kadını dünyaya ata biner gibi oturmuştu. Kadının arkasında kocaman bir uzay gemisi aya gitmek üzere havalanma aşamasındaydı.

Barın önündeki altı adam dönüp bana baktılar ama Curtis aralarında değildi. Onu az ilerde bir bölmede gördüm. Ağzına bir bira şişesi kaldırmıştı, Âdem elması piston gibi yukarı aşağı hareket ediyordu. Boş şişeyi masaya bıraktı, arka arkaya birkaç kere gürültüyle geçirdi. Öfkeli bir ayıbalığının dışısına havlaması gibi.

Beyaz bluzlu, siyah pantolonlu ve kauçuk ayakkabılı bir garson kadın mutfaktan elinde bir tepsi sıcak yemekle çıkıp tepsiyi Curtis'in bölmesine götürdü. Bir peynirli burgerle koca bir yığın patatesin servis yapılmasını bekledim. Hepsinin üzerine bol bol tuz ve ketçap boca etti. Sonra köftenin üzerini salata, domates, turşu ve soğanla doldurdu, ekmeği üzerine kapayıp iyice bastırdı. Isırmak için iki eliyle tutmak zorunda kalmıştı. Bölmeye doğru yürüyüp karşısına oturdum. Ağzı dolu ve dudakları ketçapla kaplıyken ne kadar heyecan gösterebilirse öyle davrandı.

"Hey, n'aber? Çok esaslı bu işte! Seni gördüğüme çok sevindim. Gözlerime inanamıyorum. Burada olduğumu nereden bildin?" Lokmasını yutup yüzünün alt tarafını kâğıt peçeteyle sildi. Kendisine

ikinci bir peçete uzattım. Parmaklarını temizledikten sonra benimle el sıkışmakta ısrar etti. Elimin yarım saat soğan kokacağını bilmeme rağmen kendisini reddetmenin nazik bir yolunu bulamadım. Daha fazla teması önlemek için kollarımı kavuşturup dirseklerime dayandım. "Curtis, konuşmamız gerek."

"Zamanım çok. Bir bira içer misin? Haydi, izin ver de bir tane ısmarlayayım."

Benden yanıt beklemeden barmene şişesini ve iki parmağını kaldırdı. "Yiyecek bir şey de ister misin? Ye, haydi."

"Az önce yedim."

"Hiç olmazsa biraz patates ye. Çekinme, al. Çıktığımı nereden bildin? Beni son gördüğünde içerdeydim. Çok esaslı görünüyorsun."

"Teşekkür ederim. Sen de öyle. Dün görüşmüştük."

Curtis biraları almak için bara gitti. O yokken patateslerinden bir iki tane yedim. Doğrusu çok esaslı kızartılmışlardı, iki birayla döndü. Benim yanına oturmak istermiş gibi bir harekette bulundu.

"Olmaz" dedim. Sanki randevulaşmışız gibi davranıyordu, bardakilerin bize baktıklarını görebiliyordum.

Oturması için geri çekilmeyince eski yerine oturmak zorunda kaldı. Bira şişelerinden birini uzatıp mutlulukla sırttı. Birası, sigarası ve yediği o kadar yağlı yiyecekten sonra talihi yaver giderse o öğleden sonra bir de benimle yatabilirmiş gibi davranıyordu. Çenesini eline dayayıp o kayıp,köpek yavrusu bakışını üzerime yöneltti. "Aksilik yapmayacaksın, değil mi?"

"Yemeğini bitir, Curtis ve o zavallı köpek bakışlarıyla bakmaktan vazgeç. Kafana bir şey indirme isteği uyandırmaktan başka bir işe yaramıyor"

"Çok tatlısın be!" dedi. Şehvet iştahını köreltmış gibiydi. Tabağını bir yana itip bir sigara yaktı.

Sanki az önce sevişmişiz gibi bir nefes çekmem için de bana uzattı sonra.

"Hiç de tatlı değilim. Ayrıca çok aksiyimdir. Şimdi işimize gelebilir miyiz? Bana anlattığın hikâyede bir sıkıntım var da."

Ciddi olduğunu göstermek için kaşlarını çattı. "Nasıl?"

"David Barney'in duruşmasını izlediğini söylemiştin..."

"Tamamını değil. Sana söylemiştim. Cinayet heyecanlı olabilir ama hukuk sıkıcıdır, değil mi?"

"David Barney beraat ettikten sonra duruşma salonundan çıkarken kendisiyle konuştuğunu söylemiştin."

"Öyle mi dedim?"

"Evet."

"Orasını hatırlamıyorum. Sorun nedir?"

"Sorun o sırada cezaevinde olduğun ve yargıç önüne çıkarılmayı beklediğin."

"Olamaz" dedi kulaklarına inanamayarak. "Öyle miymiş?"

"Evet."

"Eh, yanlışmışım desene. Unutmuşum. Tarihleri karıştırmış olabilirim ama gerisi gerçektir" Yemin ediyormuş gibi elini kaldırdı. "Tanrı önünde yemin ederim."

"Palavrayı kes, Curtis. Bana neler olup bittiğini anlat. Onunla konuşmadın. Yalan söylüyorsun."

"Dur bir dakika. Dur, tamam mı. Onunla konuştum. Ama dediğim yerde değil."

"Nerede öyleyse?"

"Evinde."

"Onun evine mi gittin? Bu da palavra. Ne zaman?"

"Bilemiyorum. Duruşmasından birkaç hafta sonra herhalde."

"Ben senin hâlâ cezaevinde olduğuna sanıyordum."

"Hayır, o zaman yattığım süre gözönüne alınarak çıkmıştım. Avukatım bir anlaşma yaptı. Suçumu itiraf etmiştim."

"Palavrayı bırak da bana David Barney'in evine neden gittiğini anlat. Seni mi onu aradın, o mu seni?"

"Hatırlamıyorum."

"Hatırlamıyor musun?" Kabalık ediyordum ama Curtis farkında değil gibi görünüyordu. Kısa ve gösterişli meslek yaşamı boyunca karşılaştığı savcıların kendisine öyle hitap etmelerine alışkındı herhalde.

"Ben onu aradım."

"Telefon numarasını nereden buldun?"

"İstihbarattan."

"Onunla neden temas kurmak istemiştin?"

"Pek arkadaşı kalmamış olacağını düşündüm. Yasayla başın derse girerse çevrende arkadaş kalmaz. Kimse bir sabıkalıyla dostluk etmek istemez."

"Demek onun iyi bir arkadaşla ihtiyacı olduğunu ve bu arkadaşın sen olabileceğini düşündün. Sonra?"

"Horton Ravine'de oturduğunu biliyordum, bir yemek ve bir iki kadeh içki çıkarabileceğimi düşündüm. Nasıl olsa hücre arkadaşlığı yapmıştık, en azından kibar davranacağını tahmin ediyordum."

"Ondan borç para istemeye gittin" dedim.

"Eh, öyle de diyebilirsin."

Şimdiye kadar gerçek olan tek şey buydu galiba.

"İçerden yeni çıkmıştım. Beş param yoktu ve bu herif para içinde yüzüyordu.."

"Orasını geç. Sana inanıyorum. Evi anlat."

"O sırada ölen karısının evinde oturuyordu... bir tepenin üstünde. İspanyol mimarisi, geniş bir bahçe, bir veranda ve siyah zeminli yüzme havuzu..."

"Tamam. Devam et."

"Kapıyı vurdum. O açtı. Oradan geçtiğimi ve cinayet suçlamasından kurtulduğu için kendisini kutlamak istediğimi söyledim. O da beni içeri aldı, bir iki kadeh içtik..."

"Ne içtiniz?"

"O bir kadın içkisi içti, votka tonik falan. Ben sek viski içtim. Doğrusu esaslı viskiydi, ha."

"Karşılıklı içtiniz demek..."

"Evet. Mutfakta da bir kadın yiyecek öteberi hazırlıyordu. Yeşil bir şeyler. Guacamole ve salsa ve üçgen biçiminde gri parçalar. Ne olduğunu sorduğumda, 'Mavi tortilla gevreği' dedi. Bana sorarsan maviden çok griydiler ya. Orada oturup geceyarısına kadar içip konuştuk işte."

"Ya yemek?"

"Yemek falan yoktu. Yalnızca atıştırarak bir şeyler işte, o yüzden öyle kafayı bulmuştuk zaten."

"Sonra?"

"İşte o zaman karısını öldürdüğünü söyledi."

"Tam olarak ne dedi?"

"Zili çalmış. Kadın aşağı gelip dışardaki ışığı yakmış. Gözünün kapıdaki delikten gelen ışığı örtmesini beklemiş. Sonra da ateş etmiş."

"Bunu neden ilk başta böyle anlatmadın bana?"

"Pek hoş bir şey gibi gelmedi bana" dedi namuslu bir tavırla

"Yani oraya borç para istemeye gitmişim. Beni reddettiği için ona kızdığım sanılsın istemedim. Olayı öyle anlatsaydım bana kimse inanmazdı. Ayrıca adam gayet iyi davranmıştı ve ben de hıyarlık etmek istememişim."

"Karısını öldürdüğünü neden itiraf etsin ki?"

"Neden etmesin? Bir kere beraat ettikten sonra bir daha yargılanamaz ki."

"Ceza mahkemesinde yargılanamaz, doğru."

"Hukuk davası için kaygılanacak değildi herhalde."

"Bu olayı mahkemede anlatır mısın?"

"Neden olmasın?"

"Yemin edeceksin ama." Neden söz ettiğimi anlamasını istiyordum.

"Elbette. Ama... anlarsın ya."

"Neyi anlarım?"

"Bir şeyler isterdim."

"Ne gibi?"

"Eh, herkesin hakkını alması gerek"

"Sana kimse para verecek değil."

"Biliyorum. Ben paradan söz etmedim."

"Ne öyleyse?"

"Şartlı tahliyemden bir süre indirimi örneğin..."

"Curtis, kimse seninle anlaşma yapacak değil. Ayrıca benim böyle bir şeye söz vermek için hiçbir yetkim yok."

"Ben anlaşma yapalım demedim ama durumumun biraz düşünülmesi işime yarardı."
Uzun uzun baktım yüzüne. Bana söylediklerine neden inanmıyordum? Çünkü gerçek üstüne atlayıp kendisini ısırsa bile onu tanımayacak birine benziyordu. Bundan sonraki soruyu sormaya beni neyin yönelttiğini bilemeyeceğim.

"Curtis, hiç yemin altında yalan söylemekten hüküm giydin mi?"

"Yalan mı?"

"Lanet olsun! Yemin altında yalan söylemenin ne demek olduğunu bilirsin. Soruma yanıt ver de işimize devam edelim."

Gözgöze gelmemeye çalışarak çenesini kaşıdı. "Hiç hüküm giymiş değilim."

"Lanet olsun!"

Kalkıp bölmeden çıktım, lokantanın arkasına doğru yürüdüm. Arkamda onun da ayağa fırladığını duydum. Arkama bakınca masanın üstüne bir iki banknot attığını gördüm. Park yerine çıkınca beyaz çakıllar üstündeki güneş ışığı gözlerimizi kamaştırdı.

"Hey! Dur bir dakika! Sana doğruyu söyledim!"

Bana doğru atılınca kolumu çektim. Adımlarımı yavaşlatmadan, "Tanık yerinde bombok görünürsün" dedim. "Bir kilometre uzunluğunda sabıkan var, bir de yemin altında yalan..."

"Yalnızca bir kere. Eğer ötekini de sayarsan iki işte."

"Dinlemek istemiyorum. Hikâyeni bir kere değiştirdin zaten. Bir daha biri sorduğunda yine değiştirirsin. Barney'in avukatı seni paramparça ediverir"

"Neden böyle davrandığını anlamıyorum" dedi. "Bir yalan söylemiş olmam doğruyu söylemeyeceğim demek değildir ki."

"Doğruyla yalanın arasındaki farkı bile bilmiyorsun sen, Curtis. Beni kaygılandıran bu işte."

"Biliyorum."

Otomobilimin kapısını açıp içeri girdim, havanın sıkışmaması için camı indirdim. Sonra kapıyı hızla çektim. Az daha elini kısıtıyordum. Uzanıp torpido gözünü açtım. Kartvizitlerimden birini alıp camdan uzattım. "Gerçeği söylemeye karar verdiğinde beni ararsın."

Sonra motoru çalıştırdım ve arkamda bir toz ve mıcır bulutu bırakarak oradan uzaklaştım.

Radyoyu sonuna kadar açmış bir halde büroya döndüm. Saat dörde beş vardı ve park yeri bulmak güç olacaktı. Lonnie'nin Santa Maria'ya gittiği ve yerinin boş olacağı aklıma gelmedi. Çevrede her turumu birer blok artırarak dolaşmaya başladım ve sonunda yürünecek uzaklıkta bir yer buldum. Park ettiğimde otomobilin arkası birinin araba yoluna taşmıştı. Ceza için davetiye çıkarmak sayılırsa da, memurlar o saatte evlerine gitmiş olabilirlerdi.

Öğleden sonramın geri kalan saatlerini kırtasiye işleriyle geçirdim. Laura Barney'le randevuma bir saat kalmıştı ama doğrusunu söylemek gerekirse Ida Ruth'un geçici olarak devredışı olduğunu söylediği Lonnie ile konuşmak için sabırsızlanıyordum. Lonnie'nin bir rastlantıyla telefon etmesi olasılığına karşılık hep Ida'nın masası çevresinde dolaşmaktaydım.

Ida, "Çalıştığı saatlerde asla aramaz" dedi.

"Sen onu aramaz mısın?"

"Aklım varsa aramam. Aradığım zaman çok kızar"

"Başlıca tanışının işe yaramaz biri çıktığını duymayı istemez mi sence?"

"Umurunda bile olmaz. O şu anda başka bir şey üzerinde çalışıyor: Altı yıldır yanında çalışıyorum, nasıl bir insan olduğunu anladım artık. Bir mesaj bırakabilirim ama üzerinde çalıştığı dava sonuçlanana kadar bakmayacaktır bile."

"Peki, o dönene kadar ben ne yapacağım peki? Zamanımı boşa harcamak işime gelmez."

"Canın ne isterse onu yap. Pazartesi sabahı saat dokuzdan önce ondan sana hayır yok."

Saatime baktım. Hâlâ Çarşamba günündeydik. Dördü beş geçiyordu. "Yarım saate kadar St. Terry yakınlarında bir randevum var" dedim. "Ondan sonra da eve gidip temizlik yapacağım."

"Bu temizlik de nereden çıktı? Sana göre bir iş değil gibi geliyor"

"Her üç ayda bir evi temizlerim. Teyzemden edindiğim bir alışkanlık işte. Bütün halıları döver, çarşafı havalandırırım..."

Yüzünü buruşturarak baktı. "Neden Los Padres'te bir yürüyüşe çıkmıyorsun?"

"Olanak buldukça doğadan uzak dururum, Ida Ruth. Dağlarda kocaman sülükler vardır. Bir tanesi ayak bileğine yapıştı mı bütün kanını emer boşaltır Ayrıca insan bir de hastalık falan kapar herhalde."

Gülerek beni başından savarmış gibi elini salladı.

Masamda kalan bir iki işi de tamamladıktan sonra kapımı kilitledim. David Barney'in eski karısını çok merak ediyordum ama beni fazla aydınlatacağını da tahmin etmiyordum. Aşağı inip üç buçuk blok ilerdeki otomobilime kadar yürüdüm. Neyse ki beklediğim ceza gelmemişti. Anahtarı çevirdim ama motor çalışmadı. Bir sürü ses çıkarıyordum ama motor ısrarla dönmüyordu.

Kalkıp arkaya geçtim, kaputu açtım. Motora sanki ne aradığımı bilirmiş gibi baktım bir süre. Arabanın adını bildiğim tek parçası vantilatör kayışındı. O da sağlam görünüyordu. Yuvarlak şeyden bazı şeylerin çıkmış olduğunu görüyordum. Birini tutup deliğe soktum. Dönüp tam yerime oturacaktım ki, araba yolunun yarısına kadar bir araba girdi. Kontak bir daha çevirdim, motor çalışır gibi oldu.

"Yardım edebilir miyim?" Adam direksiyondan beriye eğilmiş, yolcu kapısındaki camı indirmişti.

"Teşekkür ederim, gerek yok. Yolunuzu mu kapatıyorum?"

"Hayır. Gececek kadar yer var. Akümülatörde mi bir şey vardı? Bakmamı ister misiniz?"

Ne oluyordu? Motorum çalışıyordu. Yardıma ihtiyacım yoktu. Sözümü kanıtlamak istermiş gibi gaza bastım, vitesi boşa aldım. Ne yana gideceğimi şaşırmıştım. Önümde bir otomobil park etmiş olduğu için ileri gidemezdim. Adamın otomobili yolu kapattığı için geriye gitmem de imkânsızdı. Adam motorunu kapayıp indi. Ben motorumu kapamadan acaba kabalık eder gibi görünmeden camımı kaldıracak zamanım olup olmadığını düşündüm. Adam zararsız birine benziyordu oysa, yüzü de yabancı değil gibiydi. Kırk beş yaşlarında, şakakları kırışmış kumral dalgalı saçlı, yakışıklı sayılabilecek biriydi. Düz bir burnu, güçlü bir çenesi vardı. Kısa kollu tişört, spor pantolon, çorapsız giyilmiş spor ayakkabılar.

"Buralarda mı oturuyorsunuz?" diye sordu.

Adamı tanımıştım: Gülümsememin solduğunu hissediyordum. "Siz David Barney'siniz" dedim. Kollarını otomobilin üstüne dayayıp cama doğru eğildi. Adamın yumuşak görünmesine rağmen benim alanıma tecavüze başladığını hissediyordum. "Bakın, uygunsuz bir durum olduğunu biliyorum" dedi. "Burada yanlış bir şey yaptığının farkındayım. Ama beş dakika tanırsanız sizi bir daha rahatsız etmem."

İç uyarı sistemimi gözden geçirirken kısa bir an izledim adamı. Ne bir çan ne bir düdük çalışıyordu ne de bir uyan levhası vardı. Adam beni telefonda rahatsız etmişse de, yakından bakıldığında sıradan bir insandan farksızdı. Gündüzdü ve bir orta sınıf semtindeydik. Silahlı da görünmüyordu. Zaten ne yapacaktı yani? Bir aya kalmadan davası görülecekken beni sokakta vuracak mıydı? O anda benim soruşturmanın ne yönde gittiği hakkında hiçbir fikri yoktu. Belki de bana bir fikir ilham ederdi. Aramızdaki bu konuşmanın mesleki sonuçlarını düşündüm. Hukuk yasalarına göre bir avukat "karşı tarafla" doğrudan doğruya görüşemezdi. Ama bir özel detektif aynı sert kuralla bağlı değildi.

"Yalnızca beş dakika" dedim. "Ondan sonra başka bir yerde randevum var." Ona randevumun eski karısıyla olduğunu söylemedim. Motoru kapadım ve camı yarıya kadar inmiş bıraktım.

David Barney gözlerini kapattı, tuttuğu soluğunu koyverdi. "Teşekkür ederim. Bunu yapacağınızı tahmin etmemiştim. Nereden başlayacağımı bile bilemiyorum. Ama bir şeyi önceden itiraf edeyim. Distribütör başlıklarını ben çıkardım. Özür dilerim. Aksi takdirde benimle konuşacağınızı tahmin etmiyordum."

"Çok doğru düşünmüşsünüz" dedim. Sokağa doğru baktı, sonra başını salladı.

"Hiç inanırlılığınızı kaybettiniz mi? Çok şaşırtıcı bir olgu. Bütün yaşamınız boyunca namuslu bir vatandaşsınız, yasalara itaat ediyor, verginizi ödüyor, faturalarınızı geciktirmiyorsunuz. Ve bir anda bunların hiç önemi kalmıyor ve ağzınızdan çıkan her söz aleyhinize delil olarak kabul ediliyor. Çok garip..."

Kısa bir süre önce benim de inanırlılığımı kaybettiğimi ve işlerini bana vererek altı yıl boyunca güvenen şirketin beni rüşvet almakla suçladığını düşündüm ve bir an adamın sözlerini kaçırdım, "...her şeyin sona" erdiğini sanıyordum. Mahkemede beraat edince en kötü günlerin arkada kaldığını düşünmüştüm. Yaşamımı geri almıştım ve şimdi de sahip olduğum her şeyi elimden almak için dava açılıyor. Bir cüzzamlı gibi yaşıyorum. Herkes benden kaçıyor..." Doğruldu. "Neyse, bunlara girmeyelim. Sempatiniizi uyandırmaya çalışıyor değilim..."

"Ne yapıyorsunuz öyleyse?"

"Sizin hakkaniyet duygunuza hitap ediyorum. Bu muhbir, bu Mcntyre..."

"O adı nereden öğrendiniz?"

"Avukatım ifadesini aldı. Söylediklerini duyduğumda ne kadar şaşırdığımı bilemezsiniz."

"Ben bu konuyu konuşamam, Bay Barney. Bunu anlayacağınızı umarım."

"Onu biliyorum. Bir şey soruyor değilim. Yalnızca düşünmeniz için yalvarıyorum size. Karar verildiğinde gerçekten duruşma salonunda olmuş olsaydı bile, böyle bir şeyi kendisine neden söyleyecektim ki? Aklımı kaçırmış olmam gerekirdi. Adı neydi... o Curtis'i gördünüz mü? Adamlar bir hücrede yirmi dört. saatten az bir süre kaldım. Ben beraat ettiğimde yanıma geliyor ve ben de ona cinayeti işlediğimi itiraf ediyorum, ha? Çılgınlık bu! Herif geri zekâlının biri. Ona inanıyor olamazsınız."

Her nedense Curtis'i savunuyor duruma girmiştim. Muhbirin ifadesini değiştirdiğini Barney'e söyleyecek değildim. Eğer gerçeğin ne olduğunu ortaya çıkarabilirsek Curtis'in ifadesi yine de yararlı olabilirdi. Ancak her ne kadar güvenilir olmasa da onun ifadesinin ayrıntılarını Barney'le tartışacak değildim.

"Bir düşünün lütfen" diye Barney devam etti. "En gizli sırlarımı kendisine açacağım bir insana benziyor mu? Bu beni suçlamak için bir komplo. Biri ona öyle konuşması için para verdi ve..."

"Konudan ayrılmayın. Komplo hikâyesi palavradan başka bir şey değil. Onu duymak istemiyorum."

"Tamam tamam. Nereden geldiğinizi tahmin ediyorum. Zaten niyetim o değildi. Telefonda konuştuğumuzda Shine'dan söz etmiştim size. Ölümü beni gerçekten altüst etti. Çok sarsıldım. O sırada beni ciddiye almadığınızı biliyorum ama size gerçekleri söylüyorum. Onunla geçen hafta konuştum, size söylediklerimi anlattım. Bir iki noktayı araştıracağını söyledi. Belki de bana bir fırsat tanıyacak diye düşünmüştüm. Öldüğünü duyunca ödüm patladı. Görünmeyen birisiyle satranç oynadığımı ve onun bir hamle yaptığını düşündüm. Giderek sıkışıyorum ve bir çıkış yolu göremiyorum."

"Bir dakika. Morley Shine'ın sizin avukatınızın beceremediği bir şeyi mi yapacağını düşünüyordunuz?"

"Foss'u tutmak büyük bir yanıltı. Hukuki işler onu pek ilgilendirmiyor. Ya tükendi artık ya da beni savunmaktan bıktı. Görebildiğim kadarıyla yalnızca kendisinden beklenenleri yapıyor. Dosya üzerinde birini çalıştırıyor, çok kırtasiye üreten ama fazla güven vermeyen biri."

"Onu neden kovmuyor musunuz?"

"O zaman beni süreci engellemekle suçlayacaklardın Ayrıca, param da kalmadı. Elimdeki üç beş kuruş ancak avukatın ücretini ödeyip evin bakımını yapmaya yetiyor. Davayı kazansa bile Kenneth Voigt'in ne elde edeceğini sandığımı bilemiyorum doğrusu."

"Sizinle davayı tartışacak değilim. Bu konuşmanın bir anlamı yok, Bay Barney. Sorunlarınız olduğunu anlıyorum..."

"Haklısınız. Aslında size onları anlatmak istememiştim. Bakın sorun şu: Bu iş mahkemeye giderse yalnızca iki avukat zengin olacak. Ama Voight gerileyecek değildir. Herif benim kanıma susamış, o yüzden el sıkışıp cebinde büyük miktarda bir çekle uzaklaşmasına imkân yok. Param olsaydı bile. Ama size bir şey söyleyeyim, elimde başka yerde olduğumu gösteren bir kanıt var"

Sesimdeki inanmazlığı saklamadan, "Sahi mi?" dedim.

"Evet. Yüzde yüz değil ama epey sağlam."

"Neden ceza davası sırasında ortaya çıkmadı peki? Dava tutanaklarını okudum. Öyle bir şeyden söz edildiğini hatırlamıyorum."

"Eh, gidip bir daha okuyun, çünkü ifade orada. Angeloni adında biri. Benim olay yerinden kilometrelerce ötede olduğumu söyledi."

"Siz kendi lehinize tanıklık etmediniz, öyle mi?"

Barney başını salladı. "Foss izin vermedi. Savcılığın beni sorguya çekmesini istemiyordu ve akıllılık ettiği de ortaya çıktı. Tanık iskemlesine oturmamın 'zararlı' olacağını söyledi, jüriyi kendime yabancılaştıracağımdan korktu."

"Bunları bana neden anlatıyorsunuz?"

"Bu işi yargı aşamasına gelmeden önleyebilmek için. Saat işliyor. Zaman kısa. Tek şansım Lonnie Kingman'ın aleyhine olan durumlardan haberdar olması. Belki de Voigt'la konuşup davadan vaz geçmesi için ikna edebilir"

"Herb Foss konuşsun Lonnie'yle. Avukatların işidir bu."

"Bunu kendisine söyledim. Beni oy alıyor. Sonunda onu aşmaya karar verdim."

"Yani bana avukatınızın savunması hakkında ipucu veriyorsunuz?"

"Evet."

"Siz intihar etmek mi istiyorsunuz?"

"Size çaresiz olduğumu söyledim. Bu işe yeni baştan başlayamam. Bana inanmanız gerekmez. Gerçekleri kendiniz araştırın. Şimdi beni dinleyecek misiniz, dinlemeyecek misiniz?"

Aslında istediğim kafamı kanatıncaya kadar direksiyona vurmaktı. Belki de hissedeceğim acı daha kolay düşünmemi sağlardı. Aslında beni kandırdığını itiraf etmeliydim. Hiçbir şey çıkmasa bile Herb Foss'un stratejisini bilmek Lonnie'ye büyük bir avantaj sağlayacaktı.

"Pekala, dinliyorum" dedim.

11

"Bakın, insanların Isabelle'in öldürüldüğü gece benim jogging yapmaya çıkmış olduğuma inanmadıklarını biliyorum ama size nerede olduğumu söyleyebilirim. Saat biri kırk geçe evden yaklaşık sekiz mil uzak olan San Vicente ve 101 Nolu otoyol kavşağındaydım. İz bir ile iki arasında öldürülmüşse bunu benim yapmama ve o saatte kavşakta olmama imkân yoktu. Yıllardır koşarım, çok formdayım ama o kadar da değil."

"Saatten nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?"

"Saate karşı koşuyordum. Böyle çalışırım. Orada başka kimin olduğunu da söyleyebilirim: Rhe'nin kızı Tippy Parsons küçük kamyonetiyle oradan geçti ve çok kötü bir durumdaydı. Çıkış rampasından hızla inip San Vicente'ye döndü."

"Sizi gördü mü?"

"Beni az daha eziyordu. Farkında mı bilmiyorum ama otoyol çıkışında az daha yamyassı edecekti beni. Zamanımın altüst olacağını bildiğimden saate baktım."

"Sizi orada gören biri oldu mu?"

"Elbette. Patlamış bir su borusunu onarmaya çalışan biri. Bir ekip vardı orada. Herhalde hatırlamazsınız ama o yılın Noel'inde çok yağmur yağmıştı. Toprak suyu emdikçe o eski borular patlayıp duruyordu."

"Ama kanıtınızın yüzde yüz olmadığını söylemişsiniz. O ne demekti?"

Barney hafifçe gülümsedi. "Eğer ölmüşseniz ya da federal bir cezaevindeyseniz, o yüzde yüzdür. Kingman gibi bir avukat gerçekleri oraya buraya çekecek bir yolu her zaman bulur. Ben yalnızca olay yerinden millerce uzakta olduğumu ve bir tanığımın bulunduğunu söylüyorum. Ve tanığım da McIntyre gibi bir serseri değil, namuslu, çalışkan bir insan."

"Ya Tippy? Bildiğim kadarıyla o bu olay hakkında hiçbir şey söylememiştir. Neden onunla yüzleşmediniz?"

"Niçin yüzleşeyim ki? On altı yaşındaydı ve bir şeye sıkıldığı belliydi. Belki sevgiliyle bozuşmuştu ya da kedisi ölmüştü, ne bileyim ben. Kısacası şu, Isabelle öldüğünde ben evden millerce uzaktaydım. Ve olanları ancak bir saat sonra evin önünden geçerken öğrendim. Orası polis doluydu, evin bütün ışıkları yanmıştı..."

"Ya o onarım ekibi? Onlar iddianızı destekleyecekler mi?"

"Neden olmasın? Adam daha önce de tanıklık etti. Angeloni adında biri. Tanık listesindedir, hem de en başlarda. Beni kesinlikle gördü ve Tippy'nin kamyonetini de gördüğünü biliyorum. Kız beni o kadar korkutmuştu ki, kaldırıma oturup kalp atışlarımın normale dönmesini bekledim. Kendimi toparlayana kadar beş altı dakika geçti. Ondandır da lanetler okuyarak eve dönmeye karar verdim."

"Bunu polise söylediniz mi?"

"Raporu okuyun bir kere. Polis cinayeti benim işlediğimden emin olduğu için konuyu araştırmadı bile."

Ne düşüneceğimi bilemeyerek bir an durakladım. İki gün önce bu iddiaları saçma gelirdi. Ama artık bundan o kadar emin değildim. "Lonnie'yi gördüğümde bunları kendisine iletirim" dedim. "Bundan başka yapabileceğim bir şey yok." Tanrım, yoksa gidip onun kanıtlarının doğruluğunu mu araştıracaktım?

Bir şey daha söyleyecek oldu, sonra sanırım söylememesinin daha iyi olacağını düşündü, "iyi, öyle yapın" dedi. "Bütün istediğim bu. Bana zaman ayırdığınız için teşekkür ederim." Bir an gözgöze geldik. "Çok teşekkür ederim."

"Bir şey değil" dedim.

Barney otomobiline döndü. Motorunu çalıştırıp geri geri Çıkarken dikiz aynasından kendisini izledim. Garip bir hikâyeydi. Bir Şeyler hatırlar gibiydim ama bir türlü ne olduğunu bulamıyordum. Tippy Parsons gerçekten kavşakta mıydı? Bunu öğrenmenin bir yolu olmalıydı. O sıralardaki fırtınayı okuduğumu hatırladım.

VW'imi çalıştırıp kaldırımdan ayrıldım, David'in eski karısıyla randevuma gittim.

Laura Barney'in çalıştığı Santa Teresa Tıbbi Kliniği iki kapı ilderdeki St. Terry Hastanesi'nin gölgesinde kalmış küçük, ahşap bir yapıydı. Dışı çok sadeyse de, içi biraz ucuza kaçılmış olmakla birlikte göze hoş gelecek şekilde döşenmişti. Bekleme odasındaki iskemlelerin oturacak yerleri mavi plastiktendi ve madeni ayakları altılık birimler olacak biçimdeleştirilmişti. Duvarlar sarıydı, yerde beyaz çizgili kahverengi mermer taklidi karolar vardı, Odanın bir yanında geniş bir ahşap tezgâh, öteki uçta geniş bir kemerin ardında dört masa, dik arkalı büro iskemleleri, telefonlar, yazı makineleri görülüyordu. Öyle yüksek teknolojili, renklere göre sıralanmış herhangi bir şey yoktu. Duvarın önünde bir dizi madeni dosya dolabı sıralıydı. Ortalıktaki hamile kadınlarla küçük çocuklardan, ağlayan bebeklerden burasının bir ana çocuk sağlığı merkezi olduğunu anladım. Kapanış saati gelmek üzere olduğu halde hastalar hâlâ bekliyorlardı. Yerlere çocuk oyuncakları ve yırtılmış dergiler saçılmıştı..

Tezgâha yaklaşıncı Laura Barney'i göğsünde yazılı adından tanıdım. Üzerinde beyaz pantolonlu hemşire üniforması, ayağında beyaz kauçuk tabanlı ayakkabılar vardı. Kırk kırk beş yaşlarında olduğunu tahmin ettim. On yıl önceki görünüşünü hâlâ koruyabildiği bir yaşa gelmişti ama bunun için daha çok makyaj gerekirdi ve etkisi de herhalde bir iki saat sonra geçerdi. Günün bu saatinde kremi ve pudrası iyice incelmış, altındaki sigara dumanından kızarmış teni ortaya çıkmıştı. Çalışmak zorunda kalan ve bu zorunluluktan hiç de hoşnut olmayan bir insana benziyordu. Yeni personel olduğu anlaşılan birine, belki de telefonda konuştuğum o genç kıza bir şeyler anlatmaktaydı. Laura tıpkı bir banka veznedarı gibi para sayıyor, parmakları gözle izlenmeyecek kadar hızlı paraları elinden geçiriyordu. Ters konulmuş bir banknota rastlayınca hemen düzeltmekteydi. "Her bir banknot aynı yöne bakmalı ve küçük banknotlar öne yerleştirilmeli. Birler, beşler, onlar ve yirmilikler. Böylece bir dolar yerine on dolar vermekten kurtulursun. Şuna bak..." Banknotları bir iskambil numarası yapan bir sihirbaz gibi açtı. Neredeyse, "Bir tane seç..." demesini bekliyordum. Ama o, "Dinliyor musun?" dedi.

"Evet efendim." Genç kız belki on dokuz yaşındaydı ama en az on kilo fazlası vardı. Yanakları kızarmış, kara gözleri nemliydi.

L. Barney Hemşire yazarkasanın çekmecesini açıp bir tomar düzensiz banknot çıkartıp sessizce kıza uzattı. Genç kız paraları aldı, Laura Barney'in usta hareketlerini beceriksiz hareketlerle taklide çalıştı. Bazı banknotlar ters çıkınca tomarı göğsüne yaslayıp düzeltmeye çalıştı ve burada iki beşliği düşürdü. Özür dileyerek yerden almak için eğildi. Laura Barney hafif bir gülümsemeyle kıızı seyrederken tomarı alıp düzeltmemek için kendini güç tuttuğu görülüyordu. Onun dikkatli bakışları kızın sakarlığını daha da artırmaktaydı.

Kadın bir tükenmez kalem almış, sabırsızlıkla tıklatıp duruyordu. Zaman ve sempatisini boşuna harcayacak değildi. Al paralarını ver hizmeti. Ödeme hizmet verildiğinde beklenirdi. Gülümsemesi hoş ise de, sabitti ve herhalde altında yatan soğukluğu göstermeye yetecek birkaç kaç saniye süreliydi. Daha sonraları klinik doktoruna şikâyetle kalktığınızda kusurlarının ne olduğunu sıralamakta güçlük çekersiniz. Onun gibilerini daha önce de görmüştüm. Tümüyle biçim ve içeriği yoktu. Ayrıntılar üzerinde durun kuralların harfiyen uygulanmasını isterdi. Kolunuzda kapı tokmağı kadar bir şiş yaratacağı halde tetanoz iğnesinin bir an sokmasından farksız olduğunu söyleyen hemşirelerdendi.

Kadın bana bakarken sabit gülümsemesi yerine oturdu. "Evet?"

"Ben Kinsey Millhone'um" dedim. Sanki elime bir çizelge tutuşturulup tıbbi geçmişimi yazmam istenmiş gibiydim.

"Bir dakika, lütfen." Tavrına bakılırsa hemen hizmet edilmesini istemek gibi mantıksız bir istekte bulunmuştum. Kızla işini bitirdikten sonra hastalardan ikisine seslendi. "Bayan Gonzales? Bayan Russo?"

İki kadın oturdukları iskemlelerden kalktı. Birinin kucağında bir bebek, ötekisinin bir kalçasına yapışmış bir küçük çocuk vardı. Ayrıca birer okul öncesi çağda çocukları vardı. Laura Barney bekleme yerini muayene odalarına açılan koridordan ayıran alçak ahşap kapıyı açıp bekledi. İki kadın çocuklarıyla geçince bekleme odası boşaldı. Laura Barney kapıyı açık tutmaya devam etti.

"Benimle gelmek ister miydiniz?"

"Elbette."

Kadın hızlı bir İspanyolca'yla birtakım emirler yağdırıp iki hasta tabelasını aldı ve hepimizi arka tarafa götürdü. Diğerleri muayene odalarına yerleştirildikten sonra kauçuk tabanları yerde gıcırtilar

çıkarak yürümeye devam etti. Beni aldığı oda üç metreye üç metre, tek pencere, bir ahşap masası, iki iskemlesi, bir dahili telefonu alan bir yerdi. Yapılan laboratuvar sonuçlarının kötü çıktığının bildirilmesine uygun bir yer yani. Kadın kapıyı kapayıp iskemlelerden birine oturmamı işaret etti, kendi de pencereyi açıp oturdu. Önlüğünün cebinden bir paket Virginia Slim ve bir kutu kibrit çıkardı, sigarasını yaktı. Kayışını düzeltirmiş gibi yaparak gizlice saatine baktı, "David'i sormaya geldiniz" dedi. "Öğrenmek istediğiniz tam olarak nedir?"

"Onunla aranız pek iyi değil sanırım."

"Aksine, gayet iyi, kendisini hemen hemen hiç görmüyorum."

"Cinayet davasında tanıklık etmişsiniz, değil mi?"

"Genelde onun ne kadar vicdansız bir orospu çocuğu olduğunu göstermek için beni kullanırlar. Tutanakları okumadınız mı?"

"Belgeleri inceleme aşamasındayım. Bu iş bana Pazar akşamı verildi. Daha öğreneceğim çok şey var. Eğer bazı gerçekleri sizin görüş açınızdan anlatacak olursanız bana çok yardımcı olurdu."

"Gerçekler Bakalım. David'le bir partide tanıştım... bu ay dokuz yıl olacak. Ona âşık oldum ve altı hafta sonra evlendik. Peter Weidmann'dan iş teklifi aldığı anda iki yıllık evliydim. Çok heyecanlandığımızı söylemeye gerek yok sanırım."

"Bu nasıl oldu?" diye sözünü kestim.

"Bir arkadaşın arkadaşı aracılığıyla. Los Angeles'te yaşıyorduk ve oradan kurtulmak istiyorduk. David Peter'in birini aradığını duyup başvuruda bulundu. Santa Teresa'ya geldiğimiz ikinci ayında Isabelle de şirkete girdi. David ondan hoşlanmazdı bile. Ben kadını çok zeki ve çok yetenekli olarak görüyordum. Kendisiyle arkadaş olmamızda ısrar eden bendim. Ne de olsa kadın Peter'in gözdesiydi. Aslında Peter onun hamişiydi bile denilebilir Bütün önemli projelerde o çalışırken Peter'in ona rakip bir durumda kalması doğru olmazdı. David'e onunla sosyal ve mesleki olarak dostluğu ilerletmesi için ısrar ettiğimden ilişkilerini ben kurdum diyebilirsiniz."

"İlişkileri olduğunu nasıl öğrendiniz?"

"Simone ağızdan bir şey kaçırmıştı. Şimdi ne olduğunu unuttum ama aniden her şey yerli yerine oturdu. David'in benden uzaklaştığını görüyordum. Isabelle ile Kenneth'in sorunları olduğu ise herkesin bildiği bir şeydi. İki kere ikinin dört ettiğini öğrenmem biraz uzun sürdü. Aptallık edip David'le yüzleştim. Şimdi çenemi tutmuş olmayı tercih ederim ya."

"Neden?"

"Onu harekete zorlamış oldum, ilişkileri uzun sürmezdi. Olanları görmezlikten gelmeyi başarabilseydim ilişkileri sönüp gidebilirdi."

"Sizce Isabelle'i o mu öldürdü?"

"Katilin Isabelle'i iyi tanıyan biri olması gerekirdi." Dahili telefon aniden çalmaya başladı. Düğmeye bastı. "Buyrun, doktor bey."

Doktorun sesi bir telefon kulübesinden arıyormuş gibi geliyordu. "Bayan Russo'yu muayene edeceğim. Gelir miydiniz?"

Kadın doktora, "Geliyorum efendim" dedi. Sonra bana baktı. "Gitmem gerek. Öğrenmek istediğiniz şeyler başka bir sefere kaldı."

Geçmem için kapıyı açtı.

Birkaç saniye sonra kadın gitmiş, beni yolumu bulmak üzere yalnız bırakmıştı. Otomobilime dönüp omuz çantamın derinliklerinde cüzdanımı arandım. Bütün kâğıt paraları çıkarıp hepsini aynı yöne çevirip birlikleri başa tek yirmiliğimi de sona yerleştirdim.

Büroya dönünce Lonnie'nin yerine park edip basamakları ikişer ikişer atlayarak üçüncü kata çıktım. Ida Ruth eğer dönüşüme şaşırıyorsa bile bir şey söylemedi. Odama girip biraz daha düzgün olsa da hâlâ her yana yayılmış olan dosyaları karıştırıp aradığımı buldum ve masamın başına geçip döner koltuğuma oturdum.

Barney'in komşularını dolaşmak için hazırlanırken çıkarttığım altı yıl önceki gazetelerin fotokopileri vardı dosyada. Söz konusu günlerde California'nın büyük bir kısmında yoğun yağmur olduğu görülüyordu. Hatta su taşkınları nedeniyle patlayan boruların onarımı için ekipler çıkarıldığı da belirtilmişti. Sayfaları tek tek açarak bütün haberleri gözden geçirdim. Ne aradığımı ben de bilemiyordum... aradığım bir bağı, geçmişe bir bağlantıyı hissetmekti.

Sorular ortadaydı. Tippy Parsons, David Barney'in olay yerinde olmadığını kanıtlayabilirse neden yıllar önce bunu yapmamıştı. Tabii, kız orada olmamış olabilirdi. Barney başka birini görmüş ya da kızın orada olduğunu uydurmuş olabilirdi. Kız orada olmuş olsaydı bile onu görmemiş olabilirdi.

Ancak kızın orada bulunması Barney'in iddialarına inanılabilirlik kazandırır. Ya kavşakta gördüğünü söylediği adam? Bütün bunların içinde o neredeydi?

Telefonu açıp stüdyosunda yakalamayı umarak Rhe Parsons'un numarasını çevirdim. Telefon dört kere çaldı. Beş, altı. Yedincide soluk soluğa karşıma çıktı. "Alo?"

"Rhe, ben Kinsey Millhone. Rahatsız ettiğim için özür dilerim. Yine işinin ortasında yakaladım galiba."

"Merhaba. Boş ver. Kabahat benim sanırım. Portatif bir telefon alıp stüdyoda bulundurmalıyım. Böyle soluk soluğa olduğum için özür dilerim. Gerçekten çok formsuzum. Nasılsın?"

"Teşekkür ederim, iyiyim. Tippy oralarda mı acaba?"

"Hayır Bu gün saat altıya kadar çalışıyor Santa Teresa Deniz Ürünleri'nde. Ben sana yardımcı olabilir miyim?"

"Belki. Isabelle'in öldürüldüğü akşam nerede olduğunu soracaktım."

"Herhalde evdeydi. Neden?"

"Herhalde bir şey değil ama biri onu bir kamyonet sürerken görmüş."

"Kamyonet mi? Tippy'nin hiç kamyoneti olmadı ki."

"Bir yanlışlık olmuş olmalı. Polis telefon ettiğinde yanında mıydı?"

"Isabelle'in ölümünü bildirmek için aradıklarında mı?" Bir anlık bir duraksama oldu ki bunu bir uyarı olarak kabul etmeliydim ama kendimi soruma öylesine vermişim ki, bir anne karşısında olduğumu unutmuşum. "O dönemde babasının yanında oturuyordu" dedi.

"Doğru. Şimdi hatırladım bunu söylediğini. Peki, onun bir kamyoneti var mıydı?"

Tam bir sessizlik. "Biliyor musun, bu imalardan hiç hoşlanmadım."

"Ne iması? Ben yalnız bir şey öğrenmeye çalışıyorum."

"Soruların çok anlamlı. Umarım onun Iz'in başına gelenlerle bir ilgisi olduğunu düşünmüyorsun."

"Aptallaşma, Rhe. Böyle bir şeyi asla aklıma getirmem. Bir haberin doğruluğunu araştırıyorum yalnızca. Hepsi bu."

"Ne haberi?"

"Bak, herhalde önemli değil ve şimdi ayrıntıya girmesem daha iyi. Tippy ile daha sonra da konuşabilirim. Zaten öyle yapmam gerekirdi."

"Kinsey, biri kızım hakkında bir iddiada bulunuyorsa bunu bilmek benim hakkım. Dışarda olduğunu kim söyledi? Çok çirkin bir suçlama bu."

"Suçlama mı? Bir dakika! Bir kamyonet sürerken görüldüğünü söylemek suçlama değil ki."

"Bunu sana kim söyledi?"

"Rhe, kaynaklarımı açıklayamam. Ben Lonnie Kingman için çalışıyorum ve bu bilgi de ona aittir..."

Bu doğru değilse de kulağa hoş geliyordu. Avukat müvekkil mahremiyeti bana kadar uzanmazdı ve benim konuşabileceğim tanıklarla herhangi bir ilgisi yoktu. Rhe'nin öfkesini kontrol etmeye çalıştığını duyabiliyordum.

"Bana neler olduğunu anlattıysan çok memnun olurum. Eğer bu kadar önemliyse kaynaklarını sormamaya söz veriyorum."

Kısa bir an düşündükten sonra haberi ondan saklamanın bir anlamı olmayacağına karar verdim.

"Biri kızı o gece dışarda gördüğünü iddia ediyor Bunun Isabelle'in ölümüyle bir ilgisi olduğunu söylüyor değilim ama hiç konuşmamış olması garibime gitti. Sana bir şey söylemiş olacağını tahmin ederdim."

"O gece sokağa çıkmadığı için bir şey söylemedi elbette."

"Çok iyi. Öğrenmek istediğim de buydu zaten."

"Çıkması olsa bile bu seni hiç ilgilendirmez."

"Ona beni aramasını söyler misin?"

"Ona seni aramasını söyleyemem!"

"Nasıl istersen, Rhe. Rahatsız ettiğim için özür dilerim." Yüzümün ateş kestiğini hissederek telefonu kapattım. Bunun derdi neydi? Tippy Parsons'a bir celp çıkarılması için not aldım. Rhe'nin tepkisini duyana kadar Barney'in o iddiasına fazla kulak asmış değildim.

Dahili telefondan Ruth'u arayıp bana davanın tutanaklarının tam bir yeni kopyasını sipariş etmesini söyledim. Sonra ayaklarımı masaya kaldırdım, koltuğuma yaslandım, parmaklarımı bitiştirip gelişmeleri düşünmeye koyuldum. Durumun kötü görüldüğünden kuşku yoktu. Morley'in baştan savma notları ve zamansız ölümüyle elimizde gerçek bir pislikle kalıvermiştik. Lonnie'nin baş tanığı birden güvenilirliğini kaybetmişti ve sanığın olay saatinde başka bir yerde olduğu hakkında gerçek

bir kanıtı var gibi görünüyordu. Lonnie bundan hiç hoşlanmayacaktı. Bunu Herb Foss'un davanın ilk günü jüriye açılış konuşmasında değil de şimdi öğrenmesi daha iyi olacaktı. Lonnie eve Cuma akşamı gelecek ve karısıyla güzel bir haftasonu geçirecekti. Sekiz ay önce saldırı suçlamasına karşı başarıyla savunduğu bir karate öğretmeniyle evlenmişti. Maria'nın gerçekten ne yaptığını hâlâ öğrenmeye çalışıyorsa da, Lonnie yalnızca suçlamanın şimdi aktif yaşamdan çekilmiş bir adamın tecavüz girişiminden kaynaklandığından başka bir şey söylemiyordu. Düşüncelerimi yine önümdeki işe yönelttim. Lonnie Pazartesi sabah işe gelir gelmez kıyamet kopacaktı. Ve uçuşan pisliğin bir kısmının bana isabet etmesi kaçınılmazdı.

Lonnie'nin olası tanıklar listesini bir daha gözden geçirdim. Bir William Angeloni vardı ama onun da ifadesi alınmamıştı. Adamın adresini not ettim, rehberden telefon numarasını buldum. Telefonu kaldırdım ama sonra yine yerine bıraktım. Adamın nasıl biri olduğunu görebilmem için bunu yüzyüze yapmalıydım. Belki de David Barney'in yalan söylemesi için parayla tuttuğu biriydi. Çantama bir iki evrak tıkip bir daha yollara düştüm.

Adres kentin batı tarafında yenilenmekte olan küçük bir bungalovdu. Çatı açılmış, bir yandaki duvarlar olduğu gibi indirilmişti. Evin dokunulmadık yerlerini korumak için büyük beyaz naylon örtüler gerilmiş, bir kenarda briketler ve kalaslar düzenli bir biçimde istif edilmişti. Evin önünde büyük bir lacivert çöp kutusu içinde duvardan çıkan molozlar ve paslı çivileriyle tahta Parçaları vardı, işçiler paydos yapmış görünüyordu ama elinde bir bira tenekesiyle biri bir kenarda durmaktaydı. Karşıya park edip eve doğru yürüdüm.

"Bill Angeloni'yi arıyordum? Acaba siz miydiniz?"

"Evet, benim."

Adam otuz beş yaşlarında, olağanüstü yakışıklıydı. Hafifçe uzun ve yana taranmış düz kara saçlar, kara kaşlar, kara gözler, gamzeler, herhalde ancak altı jilet darbesiyle traş edilen erkekçe bir çene. Üzerinde blucin, kolları sıvanmış bir blucin gömleği, ayaklarında çamurlu iş çizmeleri vardı.

Kollarındaki kıllar kara ve ipeksiydi. Islak toprak ve maden kokuyordu. Zengin bir genç kızla i bir park bekçisi arasındaki aşk ilişkisi konulu bir filmde başrol oynayacak bir aktöre benziyordu.

Kendimi üzerine atıp burnumu l göğsüne dayamamın herhalde uygunsuz kaçacağını düşündüm.

"Kinsey Millhone" diye kendimi tanıştırdım. Kısaca el sıkıştık, kimin için çalıştığımı söyledim. "Az önce David Barney ile konuştum, adınızı o verdi" dedim.

Angeloni başını salladı. "O zavallı adamcağızın tekrar mahkemeye gitmek zorunda kalacağına inanmıyorum." Birasını bitirdi, kutuyu elinde ezip çöp kutusuna fırlattı. "İki puan" dedi, yumruğunu ağzına götürüp kalabalıktan yükselen takdir ısıklarını andıran Bir ses çıkardı. Hoş bir gülümsemesi vardı.

"Bu kere ölüme neden olmak" dedim.

"Peki ama ben aynı suçtan iki kere yargılanılmadığımı sanıyordum."

"O ağır ceza suçları içindir."

"Onun yerinde olmadığımı memnunum doğrusu. Bir bira ister misiniz? İşten yeni geldim ve her iş dönüşünde bir iki tane içerim. Burası berbat, çivilere dikkat edin."

"Bir tane içeyim" dedim. Adamın peşinden naylonun arkasında gördüğüm mutfağa yürüdüm. Kığı da çok esaslıydı. "Bu iş ne kadardır devam ediyor?"

"Yenileme mi? Bir ay oldu. Büyük bir oturma odasıyla çocuklara bir iki yatak odası ilave ediyoruz."

Evlenme hayalleri suya düştü diye düşündüm mutfak girerken.

Adam iki bira alıp açtı. "Julianna çocuklarla gelmeden ateşi yakmalıyım. Yemek yapma sırası bende."

"Kaç çocuğunuz var?"

Elini kaldırıp parmaklarını oynattı.

"Beş mi?"

"Bir tane de yolda. Hepsi oğlan. Sonuncusunun kız olacağını umuyoruz."

"Hâlâ sular idaresinde misiniz?"

"Mayısta on yıl dolacak. Siz özel detektif misiniz? Nasıl bir iş bu?"

Mangaldan külleri boşaltırken biraz işimden söz ettim. Kömür tuğlalarını ızgaranın üzerine yerleştirip altına soktuğu elektrikli tutuşturucunun kordonunu prize taktı. Ondan bilgi almaya çalışmam gerektiğini biliyordum. David Barney'in cinayet gecesi olduğu yerin doğrulanmasına ve belki de Tippy Parsons'un teşhis edilmesine ihtiyacım vardı ama bu ev işlerinde de beni büyüleyen

bir şey buluyordum. Benim için mangal yakacak kadar beni seven bir erkeğim olmamıştı o güne kadar. Talihi Julianna.

"Bana David Barney'i gördüğünüz gecedен söz edebilir misiniz?"

"Fazla bir şey yoktu. Sokağı kazıp patlak boruyu arıyorduk. Günlerdir yağan yağmur o sırada kesilmişti. Bir ses duydum, başımı kaldırınca koşmakta olan bir adamın düşmüş olduğunu gördüm. Bir kamyonet San Vicente'ye doğru sola dönüyordu ve kendisine çarpmış olmalıydı. Adam kalktı, topallayarak bizim yanımıza geldi, kaldırma oturdu. Sarsılmıştı ama yaralanmış değildi. Çok kızgındı. Cankurtaran çağırmaı önerdik ama istemedi. Soluğunu toparlayana kadar oturdu, sonra sendeleyerek yürüdü gitti. Bütün olay on dakika falan sürdü."

"Kamyonetin sürücüsünü görmüş müydünüz?"

"Gördüm diyemem. Genç bir kızdı ama yüzünü göremedim."

"Ya plaka numarası? Onu alabildiniz mi?"

Özür dilercesine omuzlarını silkeledi. "Bakmak aklıma bile gelmedi. Kamyonet beyazdı, onu biliyorum."

"Markasını hatırlıyor musunuz?"

"Ford ya da Chevy sanırım. Amerikan malıydı."

"David Barney'in kimliğini nasıl öğrendiniz? Kendini tanıttı mı?"

"O sırada, hayır. Bizi daha sonra aradı."

"Sizin kim olduğunuzu nereden biliyordu?"

"Sular idaresine sorarak bulmuş. Ben ve arkadaşım James. Tarihi, saati ve yeri bildiği için bizi bulması güç olmadı."

"James de bunları doğrulayabilir mi?"

"Elbette. Adamla ikimiz de konuşmuştuk."

"Barney sizinle temas kurduğunda karısının öldürüldüğünü biliyor muydunuz?"

"Gazetede okumuştum. Ama o kim olduğunu söyleyene kadar arada bir bağlantı kurmamıştım."

"Çok pis bir işti. Olanları biliyor musunuz?"

"O yüzden buradayım. Kendisi hâlâ cinayeti işlemediğine yemin ediyor"

"Bunu nasıl yapabiliirdi ki? Kilometrelerce uzaktı oradan."

"Saati hatırlıyor musunuz?"

"İkiye çeyrek kala falan. Biraz daha erken olabilir ama daha geç olamaz. Adam yine koşmaya başladığında saatime bakmıştım."

"Birinin sabahın bir buçuğunda koşuyor olması size garip gelmedi mi?"

"Hayır. Onu bir gece önce de aynı yolda koşarken görmüştüm. Acil işlerde insan çok şey görür."

"Mahkemede tanıklık ettinizdi, değil mi?"

"Elbette."

"Peki, ya bu defa? Yine tanıklık edecek misiniz?"

"Kesinlikle. Seve seve. Zavallı adamın buna ihtiyacı var"

Barney'in bana neler söylediğini hatırlamaya çalıştım. "Ya polis? Polis sizinle görüştü mü?"

"Bir cinayet masası detektifi telefon etmişti, ben de bildiklerimi anlattım. Teşekkür etti ve bir daha kendisinden hiçbir haber almadım. Size bir şey söyleyeyim: Adamı sevmiyorlardı. Onu mahkemeye götürmeden yargılayıp hüküm vermişlerdi bile."

"Teşekkür ederim. Bana epey bilgi verdiniz. Başka bir sorum olursa sizi yine rahatsız ederim."

Onun da aklına başka bir şey gelirse benimle temasa geçebilmesi için kartımı verdim. Sonra otomobile dönüp konuşma henüz tazeyken not aldım.

Tippy'yi düşünüyordum. Rhe bana o yılların Tippy'nin alkoliklik yılları olduğunu söylemişti. Yanlış hatırlamıyorsam Tippy ile kavga ettiği için kızı babasının yanına göndermişti. O halde o gece dışarı çıkıp çıkmadığını Rhe nasıl bilebilirdi? Belki de en iyisi Tippy'ye sormaktı.

Saatime baktım. 5:35. Santa Teresa Deniz Ürünleri rıhtımdaydı. Evimden yalnızca iki blok ilerde. Capillo Tepesi'nin arkasından vurup eve döndüm. Tippy o gece gerçekten dışardaysa altı yıl sonra bunu kabul etmemesi için bir neden göremiyordum. Belki de kimse kendisine bir şey sormamıştı.

Ne tatlı bir düşünceydi bu.

12

Evimin önüne park ettim, çantamı eve bırakıp kapının arkasından rüzgâr ceketimi aldım ve iki blok ötedeki rıhtıma yürüdüm. Güneş henüz batmamıştı ama ışık kurşuniydi. Gökyüzü parlak alüminyum rengini korurken ağaçlar arasında koyulaşan günler bu uzun süreli alacakaranlık

günlerin belirtisiydi. Güneş sonunda battığında bulutlar kızıl ve maviye dönüşecek, güneşin son ışınları o kasveti kızıl oklarla delecekti. California'da kış geceleri hava genelde on üç on dört derece olduğundan bütün yıl boyunca bir battaniye altında uyumak mümkündür.

Çeyrek mil kadar sağımda dalgakıranın ince uzun kolu marinanın çevresinde dolanmış, yelkenlileri kucaklıyordu. Okyanus dalgakırana vuruyor, dalgaların gücüyle sağdan sola sular havalanıyordu. Ayaklarımın altındaki rıhtım sanki dalgaların dürtüsüyle kıpırdanır gibiydi. Kapkara kesilmiş olan kalın kalaslardan buhar gibi katran kokusu yükseliyordu. Sular yükselmiş, deniz lacivert bir mürekkep rengine dönüşmüştü. Yaklaşan sis, yosunların nemli kokusunu getiriyordu.

Rıhtım üzerinde okyanusun derin gölgelerine karşı ışıklar parlak ve soğuktu. Marina Restoran ışıltılı yanıyordu, çevresindeki hava ızgara balık ve bifteğin başdöndürücü kokusuyla yüklüydü. Park memurlarından biri bir otomobili getirmek için küçük alanın öteki ucuna doğru koşuyordu. Olta ve yem dükkânının çatısına martılar konmuş, kuşların pisledikleri yerlerde çatıda bembeyaz öbekler oluşmuştu. Balıkçılar eşyalarını toplamakta, bir pelikan da atıştıracak bir şeyler bulma umuduyla boncuk gözleriyle ortada dolaşmaktaydı.

Kente bakınca karanlık tepelerin iğne başını andıran ışıklarla donanmış olduğunu gördüm. 101 nolu yol kumsala paraleldi, California kıyıları bu kısımda beklenmedik bir biçimde doğudan batıya uzanırdı. Dört şeritlik otoyolun öte yanında ticaret semtinin bir ve iki katlı binaları State Caddesi'ne doğru perspektifte küçülerek uzanıyorlardı.

Güneş artık görünürlerde değildi ama gökyüzü tümüyle kararmamıştı henüz, daha çok soğuk bir şöminenin kül rengiydi. Santa Teresa Deniz Ürünleri Şirketi'nin bulunduğu kahverengi ahşap binaya yaklaştım. Öndeki iskelesinde sekiz tahta piknik masası ve sıraları vardı. İçerideki üç çalışanı gençti, üzerlerinde blucinler ve göğüslerinde birer ıstakoz resmi bulunan lacivert Santa Teresa Shellfish tişörtleri vardı. Öndeki deniz suyuyla dolu havuzlara ıstakozlar ve diğer kabuklu deniz hayvanları istif edilmişti. Bir camekan içinde buzlar arasında dizi dizi balıklar göze çarpıyordu. Arkada uzun bir tezgâh vardı. Onun arkasındaki açık kapıdan kocaman bir balığın temizlenmekte olduğunu görüyordum.

Dükkan kapanmak üzereydi, tezgâhların üstünü siliyorlardı. Tippy beni görmeden bir dakika kadar kızı izledim. Camekanın önünde durup da sipariş almayı beklerken tavırları çok becerikliydi.

"Günün son siparişi. Beş dakikaya kadar kapanıyoruz."

"Doğru ya. Özür dilerim, saatin o kadar geç olduğunun farkında değildim."

Adam havuza yaklaştı, iştahının kurbanı olacak talihsiz yarattığı gösterdi. Tippy sipariş defterini cebine koyup kolunu bulanık suya daldırdı. Usta bir hareketle ıstakozu sırtından kavrayıp kaldırarak müşteriye gösterdi. Sonra tezgâhın üstüne bıraktı, bir kasap bıçağı alıp ucunu kuyruğun gövdeye birleştiği noktada kabuğun altına soktu. O anda bakışlarımı çevirdim ama kızın bıçağı indirip hayvanın omurgasını kırarken çıkardığı sesi de duydum. Nasıl bir geçimini sağlama yoluymu bu? Asgari ücret için bu kadar ölüm. Tippy hayvanı buhar makinesine attı, kapağını kapadı, saati kurdu. Kim olduğumu hâlâ fark edememiş olarak bana döndü.

"Siz ne istemiştiniz?"

"Merhaba, Tippy. Kinsey Millhone. Nasılsın?"

Gözlerinde gecikmiş bir tanıma parıltısı belirdi. "Merhaba. Annem az önce telefon edip uğrayacağınızı söylemişti." Başını çevirdi. "Corey? Gidebilir miyim? Kasayı bu akşam sen kaparsan yarın da ben kapatırım."

"Tamam."

Tippy ıstakoz yemeğini bekleyen adama döndü. "İçecek bir şey ister misiniz?"

"Kutuda buzlu çayınız var mı?"

Kız buzdolabından bir kutu çıkardı, karton bir bardağa koydu, camekândan küçük bir tabak lahana salatası aldı. Toplamı fişin altına yazıp kâğıdı yırttı. Adam bir on dolarlık verince paranın üstünü de aynı beceriklilikle sayıp uzattı. Buhar makinesinin saati çalmaya başlamıştı. Tippy eldivenini giyip elini suya soktu ve buharları tüten ıstakozu karton bir tabağa çıkardı. Adam tabağı daha alırken önlüğünü çıkartmış ve yandaki yarım kapıdan dışarı çıkmıştı bile.

"Başka bir yere gitmek istemezseniz masalardan birinde oturabiliriz. Otomobilim orada. İsterseniz otomobilde konuşalım."

"Oraya doğru yürüyebiliriz. Yalnızca bir iki sorum olacak,"

"Isabelle teyzenin öldürüldüğü gece ne yaptığımı bilmek istiyorsunuz, değil mi?"

"Evet." Rhe'nin onu aramış olması canımı sıkıyordu ama elden ne gelirdi ki? Doğruca oraya gelmiş olsaydım bile Rhe telefon edecek zaman bulurdu. Tippy'nin iyi bir hikâye uydurmaya hazırlanacak zamanı olmuştu şimdi... eğer öyle bir şeye ihtiyacı varsa tabii.

"Düşünmeye çalışıyorum. Babamdaydım sanırım."

Yüzüne baktım. "O gece hakkında belirli bir şey hatırlamıyor musun?"

"Hayır. O zaman hâlâ lisede olduğumdan, herhalde ev ödevim falan vardı."

"Okul tatil değil miydi? Noel'in ertesi günüydü. Okullar genelde Noel ile Yılbaşı arasında tatil olur."

Kız kaşlarını çattı. "Öyle diyorsanız tatildeydim herhalde. Gerçekten hatırlamıyorum,"

"Annenin Isabelle'in öldüğünü bildirmek için kaçta telefon ettiğini hatırlıyor musun?"

"Bir saat sonraydı sanırım. Olaydan bir saat sonra yani. Isabelle Teyze'nin evinden ettiğini sanıyorum ama ondan önce herhalde Simone'la meşgul olmuştu."

"Saat bir ile bir buçuk arasında dışarda olman mümkün müydü?"

"Gecenin bir buçuğunda mı? Yani bir şey falan mı yapıyordum diye soruyorsunuz?"

"Evet, biriyle çıkmış olabilirdin ya da arkadaşlarıyla gezmek falan."

"Hayır Babam öyle geç saatlere kalmamdan hoşlanmazdı."

"O gece evde miydi?"

"Elbette. Herhalde yani."

"Annen telefon ettiğinde ne söylediğini hatırlıyor musun?"

Bir an düşündü. "Sanmıyorum. Beni uyandırmıştı, ağlıyordu falan işte."

"Babanın kamyoneti var mı?"

"İşinde kullandığı bir tane var Kendisi boyacıdır ve eşyalarını kamyonette bulundurur"

"O zaman da aynı kamyoneti mi vardı?"

"Hatırladığım kadarıyla hep aynı kamyoneti kullanır. Bir yenisine ihtiyacı var artık."

"Kamyoneti beyaz mı?"

Kız bu sorum üzerine yanıtını geciktirdi. Hileli bir soruydu belki de? "Evet" dedi istemeye istemeye.

"Neden sordunuz?"

"Açıklayayım. O gece seni beyaz bir kamyoneti sürerken görmüş biri var"

"Saçma" dedi sanki hakarete uğramış gibi. "Ben o gece dışarı çıkmadım."

"Ya baban? Belki de kamyoneti o kullanıyordu."

"Sanmam."

"Adı nedir? Ona da sorabilirim. Belki hatırladığı bir şey vardır."

"Sorun. Umurumda değil. Chris White. West Glen'de, annemden biraz ilerde oturur."

"Teşekkür ederim. Bana çok yardımcı oldun."

İşte bundan kaygılanmış gibiydi. "Öyle mi?"

Omuzlarımı silktim. "Elbette. Eğer baban senin evde olduğunu doğrularsa o zaman bir yanılma söz konusu." Sesime çok hafif bir pişmanlık tonu eklemiştim, ormanın uzak köşesinde şarkısını söyleyen küçük bir kuşku kuşu. Kız bunu farketmekten geri kalmadı.

"Beni gördüğünü söyleyen kimdi?"

"Senin yerinde olsam tasalanmazdım." Saati baktım. "Artık seni bırakayım."

"İsterseniz sizi gideceğiniz yere bırakabilirim. Benim için sorun değil." Küçük Bayan Yardımsever

"Evden yayan gelmiştim ama teşekkür ederim. Daha sonra konuşuruz."

"İyi geceler." Ayrılış gülümsemesi çatışan duyguların bulandırdığı o ifadelerden biriydi. Eğer kendine dikkat etmezse o küçük kaş çatışmaları otuzuna vardığında kozmetik cerrahi gerektirecekti. Geri dönüp baktım, elini isteksizce salladı, ben de kendisine aynen karşılık verdim. Yürürken nedenini bilemeden, "Yalancı, paçaları tutuştu" diye düşünüyordum.

O akşam evde ayakta yemek yerken pencereden dışarı bakıyordum. Zihnimi tümüyle boşaltıp günün olaylarını bir tebeşir tozu bulutu arkasında bıraktım. Tippy beni hâlâ rahatsız ediyordu ama konunun üzerinde zorlama yapmanın anlamı yoktu. Ben dürtükleyen her neyse nasıl olsa zamanla yüzeye çıkacaktı.

Saat 6:40'ta Francesca Voigt'la randevuma gitmek üzere yola çıktım. Bu dramın başrol oyuncularından çoğu gibi Kenneth Voigt'la o da Horton Ravine'de oturuyordu. Cabana Bulvarı'ndan batıya yönelip tepelere vurarak Ravine'e arkadan girdim. Horton arazisi ilk başlarda her biri üçer bin dönümlük iki çiftlikti ve 1800'lü yılların ortalarında Robertson adında bir kaptan tarafından satın alınmış, sonra Tobias Horton adında bir koyun yetiştiricisine satılmıştı. Arazi o günden sonra bir buçuk dönümden elli dönüme kadar 670 parsel bölünmüş, aralarına da otuz mil

yol yapılmıştı. Görünürde birbirlerinden millerce uzak gibi görünen, iki eve havadan bakıldığında bunların yalnızca iki parsel üzerinde olduğu ve aralarında coğrafi bir uzaklıktan çok dönerek akıp giden yollar olduğu görülürdü. Doğrusunu söylemek gerekirse evi Isabelle'in evine yürünebilir mesafede olan tek kişi David Barney değildi.

Voigtlar yolda kıvrıla kıvrıla uzanan beş metre yüksekliğindeki çitlere bakılarak bir tahmin yürütülebilirse yedi sekiz dönümlük bir arazide yaşamaktaydılar Arazi çok bakımlıydı, çevresinde dev okalıptüs ağaçları vardı. Yarım daire biçimindeki araba yolunun ortasında menekşelerin kızıl ve mor renklerinin ışıldadığı büyükçe bir tarh vardı. Sağda ahır bölmeleri, bir koşum takımları odası ve boş bir maneje yeri görünüyordu. Havada nem, saman ve at gübresi kokusu vardı, Beyaza boyanmış tuğla ev alçaktı, önünde uzun bir verandası, geniş pencerelerini örten koyu yeşil ahşap pancurları vardı. Otomobilimi yolda bırakıp zili çaldım ve bekledim. Kapıyı ciddi yüzlü, beyaz önlüklü bir hizmetçi açtı. Kadın elli yaşlarındaydı ve yüz yapısını, vücut tipi ya da çıkaramadığım başka bir nedenden dolayı bir yabancıya benziyordu. Göz göze gelemedik. Kim olduğumu ve beklendiğimi söylerken bakışları göğüs hizamdan yukarı çıkmadı. Bir yanıt vermedi ama vücut diliyle sözlerimi anladığını belli etti.

Cilalı mermer holde ve sonra kar tabakası kadar kalın ve temiz bir halı üzerinden kendisini izledim. Oturma odasından geçtik: Cam ve krom, görünürde bir tek biblo ya da kitap yoktu. Oda ziyaretçi devler için döşenmiş gibiydi: Kocaman kanepeler, iri koltuklar, çifte yatak boyunda cam üstüklü bir sehpa. Kocaman bir masanın üzerinde top kadar iri tahta elmalarla dolu bir kase duruyordu. Odanın etkisi çok garipti ve bende beş yaşında hissettiğim duyguları uyandırıyor. Belki de farkında olmadan küçülmeye başlamıştım.

Bir kar makinesinin geçebileceği kadar geniş bir koridoru sonunda hizmetçi bir kapının önünde durup bir kere tıklatıp, geçmem için açtı ve ben önünden geçerken de saygıyla göğsüme baktı. Francesca insan boyutlarına göre düzenlenmiş ve tereyağı sarısına boyanmış bir odada bir dikiş makinesi başında oturuyordu. Duvarlardan biri baştan başa gömme bir dolapla kaplıydı ve açık kapılarından patronlar, kumaş toplan, dikiş öteberisi için bölmeleri olduğu görünüyordu. Oda havadar ve gayet aydınlık, açık renk parkeler cilalıydı.

Francesca uzun boylu, ince, kısa kumral saçlı bir kadındı. Çıkık elmacık kemikleri, güçlü bir çenesi, uzun ve düz bir burnu, hafifçe fırlak üst dudaklı bir ağzı vardı. Çok güzel bir kumaştan bol beyaz pantolon ve kalın bir kemerle uzun şeftali rengi bir tunik giymişti. Elleri ince, parmakları uzun, tırnakları cilalıydı. Bileğinde zincir gibi sakırdayan bir dizi gümüş bilezik, gösterişin yalnızca güzel kadınların taşıyabileceği bir yük olduğu fikrimi pekiştiriyordu. Leylak ya da yeni soyulmuş portakal kokacakmış gibiydi.

Francesca elini uzatıp da birbirimize adlarımızı söylerken gülümsedi. "Oturun" dedi. "İşim bitti sayılır. Guda biraz şarap getirsin mi?"

"Teşekkür ederim, iyi olur."

Dönüp baktığımda Guda'nın bakışlarının Francesca'nın kemer tokasına inmekte olduğunu olduğunu gördüm. Bunun emri duyduğu ve yerine getireceği demek olduğunu anladım. Kadın kauçuk tabanlı ayakkabıları üstünde sessizce çıktı odadan. Kapı kapanınca, "İngilizce biliyor mu?" diye sordum.

"Biraz biliyor İsveçli. Bir aydır bizde. Zavalılık. Sıla hasreti çektiğini biliyorum ama o konuda pek konuşturamadım." Yine makinenin başına oturup bir kenara toplanmış olan ince, mavi kumaşı önüne çekti. "Umarım kabalık olarak kabul etmezsiniz ama yarım iş bırakmayı sevmem."

Parçayı ustaca çevirdi, bir düğmeye bastı, zigzag bir dikişe başladı. Dikiş makinesi insanı sakinleştirici hafif bir ses çıkarıyordu. Kadını seyre koyuldum. Bir soru soracak kadar bilgim yoktu dikiş hakkında ama kadın merakımı anlamış gibiydi. Gülümseyerek baktı bana. "Eğer merak ediyorsanız, bu bir türban" dedi. "Kanserli hastalar için başlıklar dikerim."

"Bu işe nasıl başladınız?"

Kumaşa dört köşe bir Velcro parçası ekleyip kenarlarını dikti, "iki yıl önce göğüs kanseri için kemoterapi tedavisi görüyordum. Bir sabah duş yaparken saçlarım aniden döküldü. Bir saat sonra bir yemek randevum vardı ve yumurta kadar çıplak kalıvermiştim." Elimdeki eşarplardan buna benzer bir şey yaptım ama pek başarılı olmadı. Sentetik kumaş kafatasına cama olduğu gibi dümdüz yapışmıyor. Bu işe girme fikri beni tedavinin sonuna kadar ayakta tuttu. Trajedi eğer hazırsanız yaşamınızı gerçekten değiştiriyor" Bana baktı. "Ciddi bir hastalık geçirdiniz mi?"

"Dayak yedim. O sayılır mı?"

Kadın normalde karşılaştığım şaşkınlık ya da hoşnutsuzluk tepkisini göstermedi. Onun çektikleri gözönüne alındığında yalnızca dayak yemiş olmak çok basit bir şey olmalıydı. "Bir daha başınıza böyle bir şey geldiğinde beni arayın" dedi. "Her türlü bere izini örtecek kozmetik ürünlerim vardır Aslında kaderin hırpalamaları için epey ürünüm var. Şirketin adı Örtünmek Hoştur. Tek sahibi benim."

"Şu anda sağlığınız nasıl?"

"İyi. Sorduğunuz için teşekkür ederim. Bugünlerde çoğumuz kurtulabiliyoruz. Kansere teşhisinin ölüm demek olduğu eski günlerdekinden çok farklıyız." Bir parça Velcro daha ekledi, ayağını pedaldan kaldırdı, kumaşı çıkarıp sarkan iplikleri kesti. Tübanı usta bir hareketle başına yerleştirdi. "Ne diyorsunuz?"

"Çok egzotik" dedim. "Hoş, siz başınızı tuvalet kağıdıyla sarsanız da güzel görünürsünüz ya."

Güldü, "Bunu sevdim işte. Atılabilir baş örtüleri." Aklına kaydetmek istermiş gibi bir kere daha söyledikten sonra tübanı çıkartıp saçlarını dalgalandırdı. "Tamam. Haydi verandaya çıkalım. Serin gelirse elektrik sobasını yakarız."

Evin arkasındaki geniş taş veranda Santa Teresa'ya ve arkasındaki dağlara bakıyordu. Aşağıda kentte ışıklar yanmış, sokaklar ve kavşaklar çizgiler bölünmüştü: Çiçek desenli tombul minderli hasır koltuklara oturduk. Havuz aydınlatılmıştı, yüzeyinden buhar sütunları yükseliyor, klor kokulu hafif bir esinti yüzümüze çarpıyordu. Çevremizdeki çimenler koyulaşmıştı, arkamızdaki ev bir sarı ışıltıydı.

Guda bir buz kabı içinde bir şişe Chardonnay, iki uzun şarap kadehi ve bir tepsi içinde kanepelerle göründü. Ayaklarımı hasır bir tabureye uzatıp Guda'nın sunduğu hafif sarmısaklı peynir sürülmüş ince dilimleri aldım. Onların yanına ton balığı doldurulmuş küçük domatesler ve evde yapılmış tuzlu, peynirli çubuklar yerleştirmişti. Evde yediğim soğuk mısır gevreğinden sonra aç kurt gibi saldırmamak için kendimi güç tuttum. Sonra meşe ve elmanın ipeksi bir karışımı olan şaraptan bir yudum tattım. Özel detektifler böyle yaşamazlardı. Bizler fıçı şarabı düşünleriydik. "Size lütfedilen şeylere dua edin" dedim.

Francesca çevresine sanki benim gözümle görüyormuş gibi bakındı. "Bunu söylemeniz çok garip doğrusu. Kenneth'i terk etmeyi düşünüyordum. Mahkeme sona erene kadar bekleyeceğim ama ondan sonra kalacağımı hiç tahmin etmiyorum."

Bu itirafına şaşırmıştım. "Sahi mi?"

"Evet. Bu bir öncelik sorunu. Onun sevgisini kazanmak eskiden çok önemli görünüyordu. Ama şimdi mutluluğumun onunla ilgili olmadığını anladım. Ameliyatta ve kemoterapide kocam hep yanımda oldu ve bunun için kendisine minnettarım, Uzun kanser tedavileriyle başa çıkamayan eşler hakkında pek çok hikâye dinlemiştir Bir değişiklik geçiren benim. Minnet evliliği kurtarmaya yetmez. Bir sabah uyandım ve artık kontrolden çıkmış olduğumu farkettim."

"Bunu anlamanıza neden olan neydi?"

"Belirli bir şey yoktu. Karanlık bir odada olup da birden ışıkların açılması gibi bir şey."

"Sonra ne yapacaksınız?"

"Bilmiyorum ama basit bir şey herhalde.. Buraya sanırım ben de sizin gibi şaşkınlıkla bakıyorum. Ben zengin bir aileden gelmiyorum. Babam bir ilkokulda hademeydi, annem bir eczanede çalışırdı."

"Ama siz sanki buraya aitmişsiniz gibi görünüyorsunuz."

"Bunun bir iltifat olduğundan pek emin değilim. Kenneth ile ilk tanıştığımızda onun çevresindekileri izledim. Kimin en klas olduğunu bulur, onu taklit ederdim. Orijinal görünmek için kendimden de bir şeyler katarak tabii. Bu yalnızca bir dizi hileden başka bir şey değildin Size bir öğleden sonrasında öğretebilirim. Biraz da eğlencelidir ama asla önemli değildir"

"Bütün bunlara sahip olmak keyifli miydi?"

"Sanırım. Yani demek istediğim hoş şeyler ama günümün çoğunu dikiş odasında geçiririm ve bu işi de her nerede olsa yapabilirim."

"Kulaklarıma inanamıyorum. Sizin Kenneth'e çılgıncasına âşık olduğunuzu duymuştum."

"Ben de öyle sanıyordum ve belki de öyleydin. İlişkimizin ilk günlerinde gerçekten ona deliler gibi âşıktım. Onu çok güçlü, Çok bilgili, dizginleri elinde tutan biri olarak görürdüm. Tam bir erkek. Bir erkek imajına tam olarak uyuyordu. Ama ne oldu biliyor musunuz? Çok sığ biriymiş. Bu benim çok derin bir insan olduğum demek değil ama bir gün uyandım ve ne yapıyorum diye düşündüm. Aslında onun çevresinde bulunmak gerçekten güçtür. Kitap okumaz. Düşünmez. Sabit fikirleri

vardır ama fikirleri yoktur. Ve fikirlerinin çoğunu da Time dergisinden alır. Duygusal açıdan o kadar kapalıdır ki, bir çölde yaşadığımı hissederim yanında."

"Tanıdığım insanların yarısını tarif ediyorsunuz."

"Olabilir. Belki ben böyleyim ama o da son birkaç yıl içinde çok değişti. Hep düşünceli ve sıkıntılı. Onunla tanıştınız değil mi? Tepkiniz ne oldu?"

Omzumu silkeledim. "Zararsız görünüyor" dedim. Adamla yalnızca bir kere görüşmüştüm ve kendisini pek çekici bulmamışsam da bir eşi diğerine kötüleyemezdim. Belki bir süre sonra barışıklardı ve bütün sözlerim olduğu gibi adama iletilirdi. Konuyu değiştirdim. "Tepkiden söz aşılmışken, sizin Isabelle'e tepkiniz ne oldu? Bunun tanıklığınızın bir kısmını oluşturacağını anlıyorum."

Francesca yüzünü buruşturdu, kadehlerimizi tekrar doldurarak yanıtını geciktirdi. "O ve o ünlü tabanca kaybolması. Hepimiz oradaydık. Isabelle bir bakıma Kenneth'e benzerdi, yüzeyde karizmatik ama altı, bomboş. Yeteneği vardı ama insan olarak sevecen ya da sıcak değildi."

"O David Barney ile ilişkiye girince siz de Kenneth'le evlendiniz, öyle mi?"

"Evet. Canyon Kır Kulübü'nde bir yardım yemeğinde karşılaştık. Ben bir arkadaşımın gitmişim ve biri bizi tanıştırdı. Isabelle onu yeni terketmişti ve Kenneth dayak yemiş bir köpek yavrusundan farksızdı. Bu durumu bilirsiniz. Yardıma ihtiyacı olan, bir erkek kadar dayanılmaz biri olamaz. Ona vurulmuştum. Ona sahip olmazsam öleceğim sanıyordum. İnsanlar beni uyarmaya çalıştı ama dinlemedim. Boşanmasına kadar geçen altı ay içinde onun için her şeyi yaptım. Sonunda istediğimi elde ettim. Serbest kaldığı anda evlendik ama o pek istekli değildi. Kadına âşıktı ve bu da beni uzun bir süre kapanda tutmaya yetti. Beni sevmediğini biliyordum, o yüzden ondan kopamıyordum. Karşısında yerlerde sürünüyordum. Onu ne pahasına olursa memnun etmek zorundaydım. Hiçbiri işe yaramadı tabii. Yani demek istediğim temelde o kendisini reddeden kadınları tercih ediyor. Acınacak bir şey değil mi? Ona boşanma celbini gönderdiğimde herhalde bana âşık olacaktı."

"Sizin tutumunuzu değiştiren ne oldu, kanser mi?"

"Kismen. Onun üzerine bir de o dava çıktı. Bir an geldi ki bu onun Isabelle'e bağlı kalma yolu oldu. Onun adına ıstırap çekmeye başladı. Ona sahip olamazsa en azından parasına sahip olabilir. Şimdi artık önemli olan bu."

"Ya kızları Shelby? O bu tablonun neresine oturuyor?"

"Shelby iyi bir kızcağızdır Kenneth onu pek görmez ama. Shelby eve sık gelmez. Kenneth arada bir; iki üç ayda bir yani, okula gider ve onu bir günlüğüne gezdirir. Birlikte bir yemek yerler, bir sinemaya giderler, hepsi bu işte."

"Ben bu davanın kız için, kıza iyi bir gelecek sağlamak için açıldığını sanıyordum."

"Kenneth öyle diyor ama saçmalıktan başka bir şey değil aslında. Kendisinin gayet yüklü bir sigortası var. Ona bir şey olursa Shelby bir milyon dolar alacak. Bundan fazlasına ne ihtiyacı var ki? Ama Kenneth işin arkasını bırakmıyor Davanın nedeni bu aslında. Çok kötü konuşuyorum, değil mi?"

"Hiç de değil. Açıksözlülüğünüzü takdir ediyorum. Doğrusunu isterseniz bana fazla bir şey söylemenizi beklemiyordum."

"Size bilmek istediğiniz her şeyi anlatırım. Bu insanları umursamıyorum. Bir zamanlar onları korurdum. Tek sözcük bile söylemezdim. Suçluluk hisseden ihanet etmiş gibi olurdum. Ama şimdi bunların önemi kalmadı sanki. Onları daha büyük bir netlikle görmeye başladım. Sanki miyopsunuz da birden gözlük takmışsınız gibi. Artık her şey net olunca çok şaşırtıcı geliyor"

"Nasıl?"

"İşte bu anlattıklarım... Kenneth ile saplantısı. Onun için en güç olanı Isabelle kendisini terk ettikten sonra kadının kocaman bir narsist olduğu gerçeğiyle karşı karşıya kalmasıydı. Ama kadın ölünce yine onun kusursuz olduğuna inanabilirdi,"

"David'le işyerinde tanışmışlardı, değil mi? Peter Weidmann'ın şirketinde?"

"Evet Tam 'ilk görüşte aşk'tı." Parmaklarıyla tırnak işaretleri yaptı.

"Sizce onu o mu öldürdü?"

"David mi? Buna ne yanıt vereceğimi bilemiyorum doğrusu. Duruşma sırasında öyle düşünmüştüm ama şimdi bunun pek bir anlamı kalmadı. Yani, duruma bakın hele. Cinayetin ne kadar 'kadınsı' olduğuna dikkat ettiniz mi? Bundan kimsenin söz etmemesi beni çok şaşırtmıştı. Cinsiyet ayrımı yapmak istemiyorum ama bir dikiz deliğinden ateş etmede o kadar 'temiz' bir şey var ki. Önyargılı

olabilirim ama bence bir erkek daha doğrudan doğruya öldürür. Boğar, bıçaklar ya da insanın kafasına bir şey indirir, Ateş ettiği zaman bile hileli ya da sinsi bir yanı yoktur. Çekip vurur! Kafanızı uçurur. Parmaklarının ucuna basarak dolaşmaz."

"Diğer bir deyişle erkek öldürdüğü kişiyi görerek öldürür."

"Çok doğru. Bir insanı dikiz deliğinden vurmakla sorumluluğu almamış olursunuz. Değil üstünüze kan bulaşması, kanı görmezsiniz bile. David, Isabelle'i taciz etmiş olabilir ama bunu açıkça yapıyordu, insanların da Tanrı'nın da gözleri önünde. Mahkeme kararları, polisler, ikisinin telefonda birbirlerine avaz avaza bağırımları. Onu gerçekten öldürmüşse kuşkulananılacak ilk kişinin kendisi olacağını bilmesi gerekirdi. Ya o koşma işi? Ne saçma bir fikir. İnanın bana, David çok akıllıdır. Eğer suçlu olsaydı ondan daha iyi bir delil bulurdu kendisine."

"Peki ama siz ne söylemek istiyorsunuz ki? Bir kuramınız olmalı, yoksa böyle bir şeyden söz etmezsiniz."

"Simone bir olasılıktır."

"Isabelle'in ikiz kardeşi mi?"

"Olayı bilmiyor musunuz?"

"Sanmıyorum ama siz anlatırsınız herhalde."

Kadın ses tonumu duyunca güldü. "Eh, bir dinleyin hele. İkisi aslında hiç geçinemezlerdi. Isabelle aklına eseni yapardı ve çoğunlukla da kabak zavallı Simone'un başında patlardı. Isabelle her şeye sahipti, en azından görünürde: Güzellik, yetenek, sevimli bir çocuk. Ve en önemlisi de buydu. Simone her şeyden çok isterdi bir çocuk sahibi olmayı. Biyolojik saati ilerlemişti. Onunla görüştünüz herhalde?"

"Dün konuştuk."

"Topalladığına dikkat ettiniz mi?"

"Evet ama o bir şey söylemedi, ben de sormadım."

"Korkunç bir kazaydı. Ve ne yazık ki, suç Isabelle'indi. Yedi yıl falan önceydi, Isabelle ölmeden bir yıl önce. İz sarhoştı ve eve döndüğünde otomobili el frenini çekmeden ortada bırakmıştı. O dik tepeden aşağı hızlanarak kaymaya başladı. Simone o sırada posta kutusundan mektupları alıyordu ve otomobilin altında kaldı. Kalça kemiği kırıldı. Bir daha yürüyemeyecek dediler ama o iradesiyle herkesi yanılttı. Kendiniz gördünüz herhalde. Gayet iyi yürüyor"

"Ama çocuğu yok."

"Evet. Ve daha da kötüsü, kaza geçirdiği sırada nişanlıydı ve adam nişanı bozdu. Hikâyenin sonu. Simone için bu bardağı taşıran son damla oldu."

Bu haberin etkisini hesaplamaya çalışarak yüzüne baktım. "Düşünmeye değer" dedim.

13

Eve dönerken Rosie'ye uğradım. Genellikle öyle bara sık giden biri değilsem de o anda yalnız kalmak istememiştim. Rosie'de arka bölmelerden birinde kimse tarafından gözlenmeden ya da taciz edilmeden oturup yaşam hakkında düşünceye dalaabilirim. Francesca'daki şaraptan sonra bir fincan kahve iyi gelecekti. Sorun ayılmak değildi. Francesca'nın şarabı menekşe kadar zarıftı. Rosie'nin beyaz şarabıysa daha sonra benzin ve diğer yanabilir sıvıları saklamakta kullanacağınız büyük kapaklı yarım galonluk fıçılarda gelir.

İçersi epey kalabalıktı. Bir grup bowling oyuncusu gelmişti: Bir turnuva maçını kazanan gürültücü bir kadın guruhi. Elleri koca bir kupa olduğu halde salonun içinde dolaşıyorlar, ılık çalıp bağırıyorlar, ayaklarını yerlere vuruyorlardı. Rosie genelde gürültücülerden hoşlanmazsa da, kadınların neşesi bulaşıcı olduğundan itiraz etmemişti.

Ben bir fincan alıp Rosie'nin barın arkasındaki güğümünden kahve doldurdum. En sevdiğim bölmeye otururken Henry'nin içeri girdiğini gördüm. Elimi sallayınca yolunu değiştirip yanıma geldi. Bowling oyuncularından biri müzik otomatına bir avuç para attı, sigara dumanı, bağrıışmalar ve kahkahalara bir de müzik eklendi.

Henry karşıma oturup başını koluna dayadı. "Oh, ne esaslı! Gürültü, viski, duman, yaşam! O kardeşim olacak hastalık hastasından bıktım artık. Beni çıldırtıyor: Günümüz tümüyle onun sağlık rejimiyle geçti. Her saat başı ya bir hap ya da bir bardak su içeriyor... Sistemini temizliyormuş. Rahatlamak için yoga yapıyor. Uyanmak için jimnastik yapıyor. Günde iki kere tansiyonunu ölçüyor. Şeker ve protein için idrar tahlili yapıyor. Bütün bedensel fonksiyonlarını tek tek sıralıyor. En küçük bir ağrı ve kaşınmasını bile. Karnı guruldarsa bilmem neyin semptomuymuş. Yellenirse

bir bildiri yayınlıyor. Sanki farketmemişim gibi. Hayatımda gördüğüm en sıkıcı, en bencil, en boğucu insan. Ve geleli yalnızca bir gün oldu. inanamıyorum. Benim kardeşim bu."

"Bir içki ister misin?"

"Cesaret edemiyorum. Bir taneyle kalmaz sonra."

"Hep böyle miydi?"

Henry başını salladı. "Bunu şimdiye kadar gerçekten farketmiş değildim. Belki de yaşlılığında daha beter olmuştur. Çocukken sürekli kaza geçirdiğini hatırlarım. Ağaçlardan düşer, salıncaklardan uçardı. Bir kere kolunu kırmıştı. Bir gün bileğini kırdı. Gözüne bir kalem batınca az daha kör oluyordu. Bıçakla onu yanyana bırakamazdın. Mutlaka bir yerini keserdi. Sonra bir sürü alerjisi vardı. Spastik bir tükürük bezi vardı sonra... sahi söylüyorum. Daha sonra on yıllık bir süre içinde bütün iç organları çıkarıldı. Bademcikleri, apandisit, safrası, bir böbreği, bağırsağının yarım metresi. Herif dalağını bile parçalamayı başardı da onu da aldılar Verdiği parçalardan tam bir insan yapılabiliirdi."

Başımı kaldırıncı Rosie'nin arkamda durmuş Henry'nin bu patlamasını sakın bir ifadeyle izlemekte olduğunu gördüm. "Sinir krizi mi geçiriyor?"

"Kardeşi Michigan'dan ziyarete geldi."

"Adamdan hoşlanmıyor mu?"

"Herif onu çıldırtıyor Hastalık hastası."

Rosie ilgiyle Henry'ye döndü. "Nesi var? Hasta mı?"

"Hayır, hasta değil. Nevrotik."

"Buraya getir, ben iyi ederim."

"Sorunun büyüklüğünü pek anlamadın galiba" dedim.

"Sorun yok. Ben hallederim. Bu kardeşin adı ne?"

"William."

Rosie küçük not defterine "William" diye yazdı. "Tamam. Ben hallederim. Merak etmeyin."

Uzun etekli kaftanı arkasında bir cadının pelerini gibi dalgalanarak yanımdan uzaklaştı.

"Bana mı öyle geliyor, yoksa İngilizcesi biraz daha mı bozuldu son günlerde?" diye sordum.

Henry solgun bir gülümsemeyle baktı.

Elini okşadım. "Neşelen haydi. İş tamam. Tasa yok. O düzeltir"

Saat onda eve döndüm ama temizlik kampanyama devam etmek istemiyordum. Ayakkabılarımı çıkardım, yukarı çıkarken, kirli çoraplarımla merdivenlerin şöyle bir tozunu aldım.

Bilinçaltımdan gelen bir mesajla uyandım sabaha karşı. "Kamyonet" diyordu mesaj. Gözlerim açıldı, başımın üstündeki tavan penceresine baktım. Çatı katı çok karanlıktı. Bulutlar yıldızları örtmüşse de cam ;kubbe kentten yansıyan ışıkla parlıyordu sanki. Mesajın Tippy'nin kavşaktaki varlığıyla bir ilgisi vardı. David Barney'in ondan ilk söz etmesinden bu yana aklımın gerisinde hep onu düşünüyordum. Adam eğer olayı uyduruyorsa neden kızın adını kullanmıştı. Kızın o akşam başka bir yerde olduğunu kanıtlaması kolay olabilirdi. Olay konusunda yalan söylüyorsa neden bu riske girsindi? Kızı onarım ekibi de görmüştü... eh, onu değilse bile, kamyonetini! Kamyonetten başka kim söz etmişti?

Yatağın içinde oturup örtüyü üzerimden attım, ışığı yaktım. Gözlerim kamaşmıştı. Bornoza yerine eşofmanımı giydim. Çıplak ayakla aşağı indim, masa lambasını yakıp, çantamda eve getirdiğim dosyaları karıştırdım. Aradığım dosyayı bulunca gidip kanapeye oturdum ve ayaklarımı altına alıp Santa Teresa Dispatch gazetesinin fotokopilerini açarak iki günde üçüncü kez olarak sütunları araştırmaya başladım. Yirmi beşinin gazetesinde bir şey yoktu. Hah! 26 Aralık gazetesinin birinci sayfasında hastaneden çıkmış olan yaşlı bir adama birinin çarpıp kaçtığı hakkında bir haber vardı. Adama State Caddesi'nin yukarı kısmında bir kamyonet çarpmış ve adam olay yerinde ölmüştü. Ondan sonraki haftanın gazetelerinin fotokopisini almadığımdan, daha sonraki haberleri bilemiyordum.

Telefon rehberini önüme çekip sarı sayfalarda Hastaneleri aradım. Sonunda bakımevleri altında geniş bir liste buldum. Kaza yeri yakınında bir tek yer vardı. Adresini not ettim, sonra ışıklan söndürüp gidip yattım. O pikabın Tippy'nin babasının pikabı olduğunu saptayabilirsem Tippy'nin sokağa çıktığını kabul etmemekte neden böyle isteksiz olduğu anlaşılacaktı. Ayrıca, David Barney'in söylediklerinin hepsi de doğrulanmış olacaktı.

Sabah her günkü    millik ko umdan, du umdan ve kahvaltımдан sonra ya lı adamın  ld    Güney Rockingham semtine gittim. Güney Rockingham yüzyılın başında tümüyle çiftlik arazisiydi ve buharlı makineleri, a evleri ve yatmak için kullandıkları arabalarıyla mevsimlik işçiler ameleler buralarda çalışırdı. Eski bir fotoğrafta kabasaba ve gürültülü makineleri önünde poz vermiş otuz kadarını görmüştüm. Erkeklerin çoğu bıyıklı ve asık y zl yd ler; boyunlarında mendiller; sırtlarında uzun kollu gömlekler, bacaklarında tulumlar ve ba larında  apkaları vardı. Tozlu   le güneşi altında tırmıklarına dayanmış kameraya bakıyorlardı. Bu resimlerde toprak düz ve acımasız görünür Ağaç çok azdır ve yetişen yerlerde otlar çok seyrektir Daha sonraki hava fotoğrafları sokakların yuvarlak bir toprak parçasından bir tekerleğin  omakları gibi yayıldığını gösterir. En dış çerçevenin ötesinde narenciye bahçeleri bir halı gibi birbirlerine eklenmi tin Güney Rockingham  imdi çoğu 1940 öncesinden kalma özel yapılmış mütevazı evleriyle bir orta sınıf mahallesidir. Geri kalan evler 1955 ile 1965 arasındaki on yıl içinde yapılmış. Her parsel bitki örtüsüyle kaplıdır ve her boş arsaya bir ev dikilmiş gibidir. Sakin, kendi içine kapalı, güzel ve bakımlı olduğundan ra battedir

   yanı park alanlarıyla çevrili tek katlı bir bina olan Bakımevi'ni kolayca buldum. Elli yataklı tesis dışardan temiz ve bakımlı görünüyordu ve herhalde pahalıydı da. Kapının yanındaki direkt bir Amerikan bayrağı sallanıyordu.

Geniş bir kapıdan iyice bir motel zinciri stilinde d  enmi  bir resepsiyon bölümüne girdim. Noel henüz yüzünü g stermemi ti. Renk düzeni ho tu: Sakinle tirici maviler ve ye iller. Kadife kaplı bir kanape ve ona uygun kuma lı dört koltuk samimi konuşmaları özendirecek şekilde bir grup halinde sıralanmı tı. Sehpaların üstündeki dergiler bir yelpaze şeklinde dizilmı tı. Odadaki iki ficus bitkisinin yakından bakınca yapma olduğunu gördüm, ikisinin tozlarının alınması gerekiyordu ama hiç olmazsa yaprak kurtları derdi yoktu.

Bakımevi'nin müdürüyle konuşmak istediğimi söyleyince solumdaki bir koridordan Bay Hugo diye birini görmem söylendi. Binanın bu kanadının yalnızca yönetim için kullanıldığı anlaşılıyordu. Ortalıkta ne hasta, ne sedye, ne tekerlekli iskemle, ne de tıbbi araç gereç görünmüyordu. Havada bile bu tür kurumlara özgü o kokudan eser yoktu. Ne istediğimi kısaca anlattım ve Bakımevi müdürlerinin randevu defterleri herhalde epey boş olmalıydı ki, be  dakikalık bir bekleyi ten sonra Bay Hugo'nun özel sekreteri beni müdürün odasına aldı.

Edward Hugo kır ve kıvrıcık saçlı, geniş beyaz bıyıklı, altmış ya larında bir zenciydi. Teni karamel rengiydi. Yüzündeki çizgiler bir kere katlanmış sonra yine açılmış bir ka ıdı andırıyordu. İyi giyimliydi ama tavırları mahalli yardım yemeklerinde resmi giyimi tercih edeceğini ima ediyordu. Masasının  te yanından elimi sıktı ve ben otururken o da yerine oturdu. Ellerini masanın üzerinde birleştirerek. "Ne arzu etmi tiniz?" diye sordu.

"Altı yıl önce Noel'de bir trafik kazasında ölen eski bir hastanızın adını öğrenmek istiyordum" dedim.

Ba ını salladı. "Kimden söz etti inizi anladım. Bu ilginizin nedenini açıklayabilir misiniz?"

"Bir başka olayda ileri sürülen bir delili doğrulamaya çalışıyorum. Vurup kaçan sürücünün bulunup bulunmadığını   renmem i ime çok yardımcı olacaktı."

"Bulunduğunu sanmıyorum. En azından benim bildiğim kadarıyla. Doğrusunu isterseniz bu olay çok canımı sıkmı tır. Adamın adı Noah McKell'di. Oğlu Hartford burda, kentte ya ıyor Kendisiyle konuşmak isterseniz Bayan Rudolph'a numarasını aramasını s leyebilirim."

On dakikalık g r  memiz içinde hep böyle açık sözlü, yumuşak sesli olarak istediğim bütün bilgileri gayet titiz bir biçimde verdi. Bay Hugo'ya göre söz konusu o gecede Noah McKell kolundan kateteri çıkarmış, sokak giysilerini giymiş ve pencereden özel odasını terketmi ti.

Buna  a ırmı tım. "Pencereler kilitli değil midir?"

"Burası bir hastanedir, Bayan Millhone, cezaevi değil. Bir yangın çıktığında parmaklıklar büyük tehlike doğurur. Onun dışında hastalarımızın temiz havadan ve manzaranın ye illi inden yararlandıklarına inanırız. Kendisi daha önce de iki kere ka mı tı ve durumu gözönüne alındığında bizi çok korkutmu tu doğrusu. Kendisini korumak için ba lamayı d   nm  t k ama bunu hem yapmak istemiyorduk hem de oğlu yapılmaması için ısrarlıydı. Yata ın yanındaki korkulukları kaldırmı tık ve bir hemşire yarım saatte bir odasını ziyaret etmekteydi. Nöbetçi hemşire saat biri çeyrek geçe odasını boş buldu.

Gitti ini anlayınca hemen harekete geçtik. Polise haber verildi ve hastane güvenlik personeli derhal araştırma başlattı. Ben evdeydim, haberi alınca hemen buraya geldim. Tecolote Sokağı'nda

oturduğum için kısa bir süre sonra buradaydım. Ancak geldiğim sırada trafik kazası geçirdiğini duyduk. Olay yerine gittik ve cesedi teşhis ettik."

"Kazanın tanığı var mıydı?"

"Gypsy Motel'de bir gece kâtipi çarpmayı duymuş. Yardıma koşmuş ama yaşlı adam olay yerinde ölmüş. Polise de o kadın haber verdi."

"Kadının adını hatırlıyor musunuz?"

"Şu anda çıkaramadım. Ama Bay McKell söyleyebilir sanırım. Kadının hâlâ aynı yerde çalışıyor olması mümkündür"

"Ben her olasılığa karşılık Bay McKell ile de bir konuşmalıyım. Eğer kamyonetin sürücüsü bulunmuşsa o zaman bu soruları sormanın anlamı yok."

"Öyle bir şey olsaydı herhalde bize de bildirirdi. Lütfen bir şey öğrenerseniz bana da bir telefon edin. İçim biraz olsun rahatlayacak o zaman."

"Mutlaka bir telefon ederim, Bay Hugo. Yardımınız için çok teşekkür ederim."

Hartford McKell'i State Caddesi'ndeki bir hamburgercinin yanındaki sokak telefonundan aradım. Kaza yeri iki blok ilerde olduğu için büroya dönmenin anlamı yoktu. Kalemimi ve not defterimi çıkarmış, not almaya hazırlanmıştım.

Telefona çıkan kişi Hartford McKell olduğunu söyledi. Kendimi tanıtip ne istediğimi anlattım. Mizah duygusu olmayan bir insana benziyordu: Dobra dobra konuşan, sabırsız ve söz kesme eğilimli. Babasının ölümü konusunda bir tazminatla ilgilenmediğini önceden belirtti. Öfkesi zamanla yatışmış görünmüyordu. Arada sırada bir soru sormak dışında sözünü kesmedim. Aracın sürücüsü bulunmamıştı. Santa Teresa polisi derinlemesine bir araştırma yapmıştı ama olay yerinde fren izlerinden başka bir ipucu yoktu. Adı Regina Turner olan motel çalışanı tek tanıktı ve kendilerine kamyoneti ancak pek belirsiz bir şekilde tarif edebilmişti ve plakayı görmemişti.. Bu kamu vicdanını rahatsız eden türden bir trafik kazası olduğu için McKell sürücünün tutuklanmasına yardımcı olacak kişiye yirmi beş bin dolar ödül vereceğini açıklamıştı. "Babamı buraya, San Francisco'dan getirmiştım. Kalp krizi geçirmişti ve yakınımda olmasını istiyordum. Hastaneden her kaçtığında nereye giderdi biliyor musunuz? Kendisini hâlâ orada ve evinin çok yakınında sanıyordu. Kedisi için kaygılandığı için eve gitmek isterdi. Hayvan öleli on beş yıl olmuştu ama babam hâlâ onun için kaygılanırdı. Birinin bir cinayet işleyip de paçasını kurtarması beni çıldırtıyor."

"Sizi çok iyi anlıyorum..."

"Beni kimse anlayamaz" diye sözümü kesti. "Ama size bir şey söyleyeyim: Yaşlı bir insana çarpıp arkanıza bile bakmadan kaçmak alçaklıktır"

"İnsanlar paniğe kapılırlar" dedim. "Gecenin biri, sokaklar bomboş. Sürücü kimsenin farketmeyeceğini düşünmüştür"

"Ne düşünürse düşünsün, önemli değil. O namussuzun yakalanmasını istiyorum, Beni ilgilendiren yalnızca bu. Elinizde bir ipucu mu var yoksa?"

"Henüz üzerinde çalışıyorum."

"O sürücüyü bulursanız yirmi beş bin dolar sizindir."

"Sizi anlıyorum, Bay McKell, ancak bu olayda benim asıl amacım o parayı almak değil. Elimden geleni yapacağım."

Konuşmayı sona erdirdik. Otomobilime dönüp yaşlı adamın öldürüldüğü kavşağa gittim. İki sokağın kesiştiği yerin çevresinde bir motel, boş bir arsa, bahçe içinde bir sağlık tesisi, şimdi emlak bürosuna dönüştürülmüş olan küçük bir bungalov vardı. Gypsy çevresi park yerleriyle çevrili, bir kalas kadar mimari zarafete sahip, sıradan bir yerdi. Önünde akordeon kıvrımlı madeni çatılı bir veranda uzanıyordu. İki katlı bina herhalde altmışlı yıllarda yapılmıştı ve kayarak yana açılan alüminyum kapılarla beton bol bol kullanılmıştı. Motele kayıt için gelenlere ayrılmış park yerine girdim. Büro öğleden sonra güneşini örten tül perdeli bir camlı bölme idi. Ön tarafta bir neon ışığı bir Boş Oda ve bir Dolu diye yanıp sönmekteydi.

Masanın ardındaki kadın iriydi: Dev değil ama büyük ekonomik boy. Gayet iri düzgün bir burnu, rujlu dudaklarıyla iri bir ağzı vardı, buz sarısı saçları tepesinde bir topuz biçiminde toplanmıştı. Gözündeki mor gözlüğün camının alt kısmı pembe pudra lekeleri içindeydi. Sokak elbiselerinin üstüne kozmetikçilerin giydiği türden pembe bir naylon önlük geçirmişti.

Bir kartvizit çıkartıp tezgâha bıraktım. "Acaba bana yardım edebilir miydiniz, Regina Turner'ı arıyorum" dedim.

"Bir deneyeyim" dedi. "Regine Turner benim. Tanıştığımıza memnun oldum." El sıkıştık. Telefon çalınca konuşmamız beklemeye alındı; kadın bazı rezervasyonları doğrularken parmağını benden yana salladı. Telefonu kapayınca, "Özür dilerim" dedi. Kartıma şöyle bir baktıktan sonra bakışlarını yüzüme çevirdi. "Burada kalan kişiler hakkındaki sorulara yanıt veremem."

"Bu başka bir şey" dedim. Açıklamamın yansına gelmişim ki, ilgisinin kaybolduğunu farkettim.

Kadının konuşmanın sonuna atladığı belliydi. "Bana yardım edemeyeceksiniz" dedim.

"Etmek isterdim. Zavallı adamın ölümünden sonra polis de geldi. Onlara bildiğim her şeyi anlatmıştım."

"O gece çalışıyor muydunuz?"

"Genellikle geceleri çalışırım. İyi bir yardımcı bulmak imkânsız, özellikle de bayram günlerinde. Kaza olduğunda burada oturuyordum. Fren sesini duydum... ne korkunç bir ses, değil mi? Sonra da tok bir çarpma sesi. Kamyonet köşeyi saatte en az altmış mille dönmüş olmalıydı. Yaşlı adamı karşıya geçerken yakalamış ve havaya fırlatmıştı. Boğanın boynuzuyla karnı deşilmiş birine benziyordu. Hani filmlerde boğalar insanları havaya fırlatırlar ya, öyle işte. Yere çarptığı zaman çıkan sesi duydum. Camdan bakınca kamyonetin hızla uzaklaştığını gördüm. Kavşak buradan çok iyi görünür. İsterseniz bakın. Hemen polisi aradım ve yardıma koştum. Ama oraya vardığımda zavallı adamcağız ölmüştü."

"Saati hatırlıyor musunuz?"

"Biri on bir geçiyordu. Tezgâhın üzerinde küçük bir dijital saat vardı ve üç tane bir gördüğümü hatırlıyorum. Benim doğumgünümdür, on bir Ocak. Bilmem neden ama böyle bir şey bir daha yıllarca insanın aklından çıkmıyor"

"Sürücüyü görmediniz mi?"

"Hayır. Yalnızca kamyoneti gördüm, Beyazdı ve yan tarafında lacivert bir amblem vardı."

"Nasıl bir amblem?"

Kadın başını salladı. "Bilemeyeceğim."

"Bu anlattıklarınız da çok yararlı, her küçük bilgi kırıntısının yardımı oluyor." California'da herhalde yalnızca altı bin beyaz kamyonet vardı. Ve kazayı yapmış olan kamyonet hurdaya çıkmış, boyanmış, satılmış ya da eyalet dışına çıkarılmış olabilirdi. "Bana zamanınızı ayırdığınız için teşekkür ederim."

"Kartınızı geri ister misiniz?" diye sordu.

"Sizde kalsın. Aklınıza bana yardımcı olacak bir şey gelirse beni arayacağınızı umarım."

"Kesinlikle."

Kapıdan çıkarken duraksadım. "Size bir iki resim getirsem kamyoneti teşhis edebilir miydiniz?"

"Teşhis edeceğimden eminim. Hatırlamayabilirim ama görünce herhalde tanırdım."

"Çok iyi, yine geleceğim."

Arabama dönerken içimde yatıştırmaya çalıştığım bir umudun yeşerdiğinin farkındaydım. Burada bir varsayımda bulunmak istiyordum. Ben aptal değilim. McKell'i ezen kamyonetin otuz dakika ve sekiz mil sonra David Barney'e toslayan kamyonet olduğuna emindim. Ancak elde kanıt olmadan onu kimin sürdürdüğü hakkında bir sonuca varmak da doğru değildi. En iyisi bana öğretilenleri uygulamaktı. İlk adım Tippy'nin babası Chris White'inki de dahil olmak üzere birkaç aynı tip kamyonetin resimlerini çekmekti. Regina Turner pozitif bir teşhisten bulunursa, o zaman elimde işe başlamak için somut bir şey olurdu. İkinci adım da direksiyonda gerçekten kimin olduğunu öğrenebilmektir.

14

Büroya dönünce otomobilimi yine Lonnie'nin yerine soktum. Yine üçüncü kata merdivenleri üçer üçer çıktım ve bir an duvara yaslanıp soluğumun yerine gelmesini bekledim. Avukatlık bürosuna asıl kapıdan biraz aşağıda olan ve üzerinde hiçbir yazı olmayan ara kapıdan girdim. Burası koridorun karşısındaki tuvaletlere gitmek için kullandığımız kapıydı. Üçüncü kat eskiden altı ayrı daireydi ama Kingman ve Ives zamanla hepsini almışlar, geriye yalnızca herkese açık olan tuvaletler kalmıştı.

Odama girdim, telesekreterdeki mesajları kontrol ettim. Louise Mendelberg aramıştı; o öğleden sonra Morley'in anahtarlarını iade edip edemeyeceğimi soruyordu. Morley'in kardeşi gelecekti ve otomobilini ona vermek istiyorlardı. Eğer bana zahmet olmazsa istediğim saatte gelebilirdim. Masamın üstünü toplamaya, sonra da Morley'in evinden aldığım kâğıtların fotokopilerini çıkarmaya karar verdim. Böylece anahtarları götürdüğümde dosyalarını da geri verebilecektim. Önce oturup

postayı ayıkladım, faturaları bir yana yığıp diğerlerini çöp sepetine gönderdim. Faturaları tek tek açıp kafamdan bir hesap yapmıştım. Evet, hepsini ödeyebilecektim. Hayır, işimi terk edip sıfır olan tasarruflarımın getirisiyle yaşayamazdım.

Sonra dosyaları toplayıp fotokopi makinesinin başına geçtim. Bütün kâğıtların kopyalarını çıkartıp dosyaları eski haline getirmem yarım saatimi aldı. Orijinalleri yine Louise'in bana verdiği poşete doldurdum, evde incelemek için birkaç dosya ayırdım, sonra masamın alt çekmecesinden 35 mm'lik fotoğraf makinemi çıkarıp renkli bir film taktım. Ardından rehberi açıp sarı sayfalarda Boyacılar kısmında Tippy'nin babasını aradım. Chris White'ın Olimpiyat Boyacısı adlı işyerinin çeyrek sayfalık ilanında adı, işyeri adresi, telefon numarası, ruhsat numarası ve işinin kapsamı belirtilmişti: "Her türlü boya işleri, ahşap işleri, duvar kâğıtları." Bana gerekli bilgileri not ettim. Dosyaları eve bıraktıktan sonra beş altı beyaz kamyonet bulup resimlerini çekecektim. İda Ruth'la biraz çene çaldıktan sonra dosyaları doldurduğum kutuyu ve poşeti yüklenip geldiğim kapıdan çıktım.

Colgate'e gidiş gayet keyifliydi. Gün açık ve soğuk olduğundan ayaklarımı ısıtmak için VW'in ısıtıcısını açmıştım. Artık David Barney'in suçsuz olabileceğini ciddi olarak düşünüyordum. O ana kadar hepimiz, Isabelle'i onun vurduğunu kabul ederek çalışıyorduk. Sanık oydu, kadını öldürmek için nedeni, fırsatı ve imkânı vardı; ancak cinayet genelde sabit fikirlerle ve zihni işkenceyle saptırılan tutkulardan doğan sapık bir eylemdir. Duygular düz bir çizgi izlemez. Duygularımız da tıpkı su gibi küçük ihtiyaç ve ihmal ceplerinden, genelde kamuoyundan gizli olan karakterimizin saç teli inceliğindeki yarıklarından sızar Kalplerimizin dibindeki o karanlık havuzdan korkmak gerekir. Onun zifiri karanlık, buz gibi derinliklerinde hiç rahatsız edilmemesi gereken garip ve çarpık yaratıklar dolandır. Bu araştırmayla ben kendimi bir kere daha o bulanık suları karıştırdığımı ve oradaki yırtıcı yaratıkları ortaya çıkardığımı hissediyordum.

Morley Shine'in evinin önü boştu, kiralık kırmızı Ford ortalıkta yoktu. Mercury hâlâ yan bahçede otların üzerindeydi. Kapının açılmasını beklerken arabanın çamurluğundaki pas lekelerine baktım. İki dakika geçti. Bu kere daha sertçe vururken Dorothy Shine'ı hasta yatağından çıkartmayacağımı umdum. Beş dakika geçince artık evde kimsenin olmadığına kanaat getirebilirdim. Belki de Louise, Dorothy'yi doktora götürmüştü ya da ikisi birlikte tabut seçmeye gitmişlerdi. Louise bana arka kapıyı kilitlemediklerini söylediği için arkaya yürüdüm garajla ev arasındaki üstü kapalı geçitten geçtim. Çamaşırılığın kapısı kilitlememiş, üstelik aralıktı da. Cama bir iki kere vurup evde birinin olması ihtimaline karşı bir dakika kadar bekledim. Beklerken çevreme bakmıyordum ve içimi hafif bir sıkıntı dolduruyordu. Mekân, müzayedede satışa hazır gibiydi. Arka bahçe bakımsızdı, kış otları kurumuş ve soğuktan yanmıştı. Ayırık otu kaplamış olan çiçek tarhlarında dikilmiş çiçeklerin sapları hâlâ duruyordu. Bir zamanların sarı papatyaları kahverengiye dönüşmüştü, bahçe tümüyle solgun ve kuru yapraklarla kaplıydı. Morley herhalde bir yıldır karısıyla burada oturmamıştı. Bir kenardaki gömme ızgaranın pişirme yüzeyi öylesine paslanmıştı ki, ızgaranın demirleri neredeyse birbirlerine değecekti.

Kapıyı ardına kadar açıp içeri girdim. Neden bu kadar titiz davrandığımı bilemiyordum. Genelde içeri dalar ve çevreyi bir iyice incelerdim: Bir fırsat çıktığı ve aslında çok meraklı biri olduğumdan. Morley ölmüştü ve yaşamından kalan şeyler taciz edilmemeliydi. Söylenildiği gibi dosya poşetini çamaşır makinesi üzerine bıraktım. Havada bir ilaç kokusu vardı ve evin içinde bir saatin tıkırtılarını duyuyordum. Dışarı çıkıp kapıyı arkamdan kapattım.

Kontak anahtarlarımı çıkartırken Morley'in anahtarlarını da dosyalarla birlikte bırakacağım aklıma geldi. Dönüp hızlı adımlarla gerisin geri yürüdüm. Mercury'nin yanından geçerken adımlarımın yavaşladığını hissettim. İçimdeki kötülük perisi, acaba bagajında neler var, dedi. İyilik meleğim bile bir bakmanın fena olmayacağını söylüyordu. Her iki bürosunu araştırmama izin verilmişti.

Anahtarları elimdeydi ve işini tamam yapmak adına bagajı da kontrol etmemden daha doğal bir şey olamazdı. Zaten bir kere izin aldığımı göre buna hakkım yok denemezdi. Mantiğimin o noktasına geldiğimde bagaj kapağını açmış düşkünlüğüyle yedek lastiğe, krikoya ve aylardır orada kalmış gibi duran boş bira tenekesine bakıyordum.

Bagajı kapayıp sürücü yanına yürüdüm, kapıyı açtım ve arkadan başlayarak içersini araştırdım. Koyu yeşil süet taklidi kumaş kaplı koltuklar sigara dumanı ve saç losyonu kokuyordu, İki koku birleşince birden Morley gözlerimin önüne geldi, ani bir üzüntü duydum. "Morley, bana yardım et" diye söylendim.

Arka tarafta yerde bir benzin faturası ve bir bigudi buldum. Aslında ne aradığımı bilemiyordum... bir fatura, bir kibrit kutusu, yaptığı yolları yazdığı bir kâğıt, Morley'in soruşturması sırasında nereye gittiğini ve ne yaptığını gösterecek bir ipucu. Sürücü koltuğuna oturup ellerimi direksiyona dayadım. Kendimi çocuk gibi hissediyordum. Morley'in bacakları benimkilerden uzundu, pedallara erişemiyordum bile. Harita ceplerinde bir şey yoktu. Ön tablo üzerinde de. Sağa eğilip torpido gözünü açınca tıkabasa dolu olduğunu gördüm. Hah, böylesi daha iyiydi. Toz bezleri, bir kadın saç fırçası, hiçbirisi son günlere ait olmayan benzin faturaları, bir tornavida, bir paket kâğıt mendil, kullanılmış bir silecek lastiği, son yedi yılın sigorta kâğıtları. Hepsine tek tek baktım ama elimdeki olayla ilgili bir şey bulamadım.

Bu kere düzenleyerek hepsini yine göze yerleştirdim. Doğrudum, yine ellerimi direksiyona dayayarak kendimi Morley'in yerine koydum. Böyle arama yaparken çoğunlukla bir şey bulmazdım ama umudumu da kaybetmezdim. Doğru çekmeceyi açtığım, elimi doğru cebe soktuğum takdirde bir şeyin aydınlanacağına inanırdım. Şimdi de hâlâ dolu olan küllüğe baktım. Otomobilde epey zaman harcamış olmalıydı. Sürekli yolda olduğunuz bu meslekte otomobiliniz tekerlekli bir büro, bir gözetleme aracı, gece sabaha kadar sürecek gözetlemeler için bir yer, hatta paranız kısıtlıysa motel bile olun Mercury de o sıradanlığı ve yaşlılığıyla dikiz aynasından baktığınızda görmeyeceğiniz mükemmel bir araçtı. Gözlerimi yukarı kaldırdım.

Morley, güneş siperliğine aynası, güneş gözlüğü, boş bir not defteri ve bir de kalem koyacak yeri olan küçük bir 'deri taklidi' plastik zarf yerleştirmişti. Plastik zarf sipere iki ince madeni kelepçeyle tutturulmuştu. Uzanıp siperliği indirdim. Morley kelepçelerden birine bir kâğıt sıkıştırmıştı. Burası "Yapılacak İşler" listeleri, kuru temizleyici fişleri ve trafik cezası makbuzlarını koymak için ideal bir yerdi. Kâğıt, bir Colgate alışveriş merkezindeki Bir Saatte Teslim fotoğrafçısının film zarflarından birinin kapağıydı, Kâğıtta sipariş numarası vardı ama tarih yoktu, aylardır orada olabiliirdi. Kâğıdı cebime attım, inip kapıyı kilitledim. Sonra gidip I anahtarları dosyaların bulunduğu poşetin içine bıraktım.

Otomobilime atladığım gibi beş blok ilerdeki alışveriş merkezine gittim. Fotoğrafçının vitrini ardında lastik eldivenli bir Asyalı banyodan filmleri çıkartmaktaydı. Bir banda iliştiirdiği fotoğraflar, vitrinin bir yanından geçip dönerek arkaya doğru gidiyordu. Durup seyrederken bir kırkinci yaş gününün pastadan başlayarak masa üstündeki armağanlara ve kutlayan insanlara doğru gelişmesini merakla izledim.

Kaçınılmazı ertelemekten başka bir şey yapmadığımı biliyordum. Fotoğraf siparişinin çok önemli olmasını istiyordum. Resimlerin anlamlı bir biçimde yaptığım soruşturmaya ilgili çıkmalarını istiyordum. Morley Shine'ın her zaman inandığım gibi çok esaslı bir özel detektif olduğuna inanmak istiyordum. Kapıyı açıp içeri girdim. Büyük bir olasılıkla son tatilinin resimlerine bakacaktım.

Dükkanın içindeki keskin ecza kokusu burun yakıyordu. Müşteri yoktu ve bana bakan tezgâhtar siparişi hemen bulup çıkardı. 7.65 dolar ödedim ve genç beğenmediğim resimlerin parasını iade edeceklerini söyledi. Otomobilime girip oturana kadar zarfı açmadım. Bir süre sonra açtım ve fotoğrafları çıkardım.

Ağızımdan şaşkınlığımı belirten bir ses koptu... bir sözcük değil de sonunda duyulabilir bir ünlem işareti olan bir ses.

Zarfta her birinin altında geçen Cuma gününün tarihi basılı on iki resim vardı. Altı tane beyaz kamyonet, herbirinden iki poz ve aralarında birinin yanında içice 'geçmiş beş halkalı lacivert bir amblem vardı. Şirket, Olimpiyat Boyacısı'ydı, altında Chris White'in adı ve bir de telefon numarası yazılıydı. Morley benimle aynı izin üstündeydi; ama bu ne anlama geliyordu?

Fotoğraflara yeniden baktım. Morley de benim yapmak istediğimi yapmış gibiydi. O da çeşitli işyerlerini ve kentin çeşitli yerlerindeki kullanılmış araba satıcılarını dolaşmış ve kimi amblemlili kimi amblemsiz altı yedi yaşındaki beyaz kamyonetlerin resimlerini çekmişti. Chris White'in beyaz kamyonetinin yanı sıra bir bahçe bakım şirketinin, bir ikram servisinin kamyonu vardı.

Çok ustalıkla çalışmıştı. Teşhis için çeşitli kamyonetleri seçtiğine göre elimizdeki tek tanığın daha ayrıntılı bir şeyler hatırlaması mümkün olabilecekti.

Otomobilin camından bakarak bunun neler getireceğini düşündüm. Morley, Gypsy Motel'deki Regina Turner'la konuşmuşsa, kadın bana bundan söz etmemişti. Altı yıl önceki aynı kaza hakkında iki kere soru sorulmuşsa bunu söylerdi herhalde. Ama Morley amblemi ve otomobilin rengini başka nasıl bilebilirdi? David Barney kendisini az daha ezecek olan kamyonetten söz etmiş

olabilirdi. Morley de benim gibi eski gazeteleri karıştırmayı düşünmüştü belki de. Belki de o kaza hakkındaki polis raporunu elde etmiş, sonra da tek tanıkla görüşmeye gitmeden önce resimleri çekmeyi düşünmüştü. Olay yerine ilk gelen memurun raporunda kamyonetin tarifi ve Regina'nın adı yer almış olacaktı. Ama ben dosyalar içinde ne polis raporuna rastlamıştım ne de Morley'in Isabelle'in öldürüldüğü gece yeralmış olan diğer kazalarla ilgilendiğini gösteren bir ize rastlamıştım. Bir olay üzerinde çalışırken çok not alırım ben. Eğer bana bir şey olursa arkamdan gelen detektif ne yaptığımı ve ne yapmak istediğimi kolaylıkla bilebilir Morley'in öyle çalışmadığı belliydi...

Yoksa öyle mi çalışıyordu?

Ben onu hem akıllı hem de becerikli bir insan olarak bilirdim. Beni bu işte yetiştiren kişi ayrıntılar konusunda tam bir deliydi ve Morley ile ortak oldukları için bunun ortak nitelikleri olduğunu düşünmüştüm. Morley'in bürosunu görünce o yüzden düşkünlüğüne uğramış olmalıydım. Onun profesyonelliğinden kuşku duymama neden olan şey, kırtasiye işlerinin o karışıklığıydı. Ya adam görüldüğü kadar düzensiz değilse?

Birden eskilerden bir görüntü belirdi gözlerimin önünde.

Ben çocukken okulda bir ara bir yenilik dolaşmıştı. Bu bir fal aletiydi: Kara suyla dolu ve içinde bir küp yüzen bir "kristal küre". Küpün çeşitli kenarlarında mesajlar yazılıydı. Bir soru sorup küreyi elinizde çevirirdiniz. Doğrulttuğunuz zaman suyun içindeki küp yüzeye çıkar ve yazılı mesajlardan biri görünürdü. İşte bu sorunuzun yanıtıydı.

Ben de şimdi bir mesajın yüzeye çıkmakta olduğunu hissediyordum. Burada yerli yerine oturmayan bir şey vardı ama neydi bu? David Barney, Morley'in ölümünün pek elverişli olduğunu söylediğinde aklıma ne gelmişti? Aradığım o olabilir miydi? Şu an durup onu düşünemezdim ama. Fikri bir kenara bıraktımsa da tıpkı bir kene inadıyla bana yapışıp kalacağını hissediyordum. Morley fotoğraflarla beni bir zahmetten kurtarmıştı ve bunun için kendisine minnettardım. Aynı şeyleri düşünüyor olmamız içimi bir ölçüde rahat ettirmişti. Hemen Gypsy'ye gidip bunları Regina'ya gösterebilirdim.

Beni görünce, "Epey çabuk oldu" dedi.

"Şansım varmış. İşime yarayacak bir tomar resim buldum."

"Bir bakayım."

"Önce bir sorum var. Morley Shine adında bir özel detektif sizi aramış mıydı?"

Yüzü bir an karardı. "Hayır, sanmıyorum. Hatırlamıyorum yani. Hatta eminim diyebilirim. Ben adları genelde hatırlarım. Müşterilerim ikinci bir kere geldiklerinde hatırlanmaktan hoşlanırlar ve onunki de pek sık rastlanan bir ad değil. Kendisiyle hele bu konuda konuşmuş olsaydım mutlaka hatırlardım. Neden?"

"İki gün öncesine kadar bir olay üzerinde çalışıyordu. Pazar gecesi bir kalp krizi sonunda öldü, onun yerine de beni çağırdılar. İki olay arasında bir bağlantı gördüğünü anlaşıyor"

"Ötekisi neydi? Daha önce geldiğinizde az daha birine çarpacağını söylemişsiniz."

"Beyaz bir kamyonet 101 nolu otoyol çıkışında birine dokunmuş. Saat bir kırk beş sularında. Adam sürücüyü tanıdığını iddia ediyor ama daha önce bir kaza yaptığı konusunda bir bilgisi yok." Zarfı uzattım. "Morley Shine bunları tab edilmesi için bırakmış. Eğer sizinle konuşacak idiye herhalde resimleri bekliyordu." Zarfı tezgâhın üzerine bıraktım.

Kadın gözlüğünü taktı, resimleri zarftan çıkardı. Her birine dikkatle baktıktan sonra önüne bırakarak hepsini birbiri arkasına dizdi. Bir tepki bekledim ama Tippy'nin babasının kamyoneti yere bırakılırken yüzünde hiçbir değişiklik olmadı. Altısına da dikkatle bir daha baktıktan sonra parmağını Olimpiyat Boyacısı kamyonetinin üzerine koydu. "Buydu."

"Emin misiniz?"

"Kesinlikle." Resmi alıp daha yakından baktı. "Bunu bir daha göreceğimi hiç sanmıyordum." Bana baktı. "Belki de bunca yıl sonra adaletin yerine geldiğini göreceğiz. Ve bu da çok hoş olacak doğrusu."

Bir an Tippy gözlerimin önünden geçer gibi oldu. "Belki" dedim. "Her neyse, ben polisle konuştuktan sonra sizi arayacaklardın"

"Şimdi oraya mı gidiyorsunuz?"

Başımı salladım. "Önce başka bir işim var"

Santa Teresa Deniz Ürünleri'ne telefon ettim ama Tippy vardiyasını değiştirmişti ve o gün gelmeyecekti. Motelden, çıkıp kızı evinde bulacağımı umarak Montebello'ya doğru yola çıktım. Annesi ortalıkta olmazsa çok iyi olurdu. Aslında kadını uyarmış gibiydim. Rhe bir şeylerin olduğunu biliyordu ama herhalde bunun ne kadar ciddi olduğunu tahmin etmekten çok uzaktı.

Rhe ile Tippy'nin oturdukları küçük ev yola yakın inşa edilmiş iki yatak odalı bir bungalovdu. Otomobilimi yol kenarına çekip eve yürüdüm, zili çaldım. Tippy hiç bekletmeden açtı. Çantası ve kontak anahtarları elindeydi, ceketini giyiyordu. Sokağa çıkmak üzere olduğu anlaşılıyordu. Eli kapı kolunda olduğu halde yüzüme baktı. "Burada ne arıyorsunuz?"

"Eğer sence bir sakıncası yoksa bir iki sorum daha olacak."

Kız duraksadı, kendi kendisiyle tartıştı, sonra saatine baktı. "Bilemem ki. Yirmi dakika sonra bir arkadaşımın buluşacağım. Bunu çabuk bitirebilir miyiz?"

"Elbette. Girebilir miyim?"

Kız pek memnun olmadı ama reddedemeyecek kadar da nazik olduğundan geri çekildi. Üzerinde blucin ve ceketinin altında da siyah kazağı görünüyordu. Ayaklarında yüksek ökçeli çizmeler vardı. Bugün saçları açıktı ve beline kadar iniyor, örgü yaptığı yerlerdeki kıvrımları hâlâ görünüyordu. Gözleri parlak, teni hafif pembemsiydi. Bu kadar genç görünmesi her nedense beni rahatsız etmişti. .

Evi bir bakışta inceledim.

İçerisi oturma ve yemek odasıydı ve arkada küçük bir mutfak görünüyordu. Duvarlarda herhalde Rhe'nin eserleri olan orijinal tablolar vardı. Yere Meksika çinisi döşenmişti. Kanepe elle boyanmış ve gökmavisi, lavanta ve köstebek grisi renkli bir örtü serilmişti. Üzerinde lavanta ve gökmavisi yastıklar vardı, iskemleler ucuz ithal malıydı, sırtı hasır, oturacak yerleri karamel renkli deriydi, Bir kenarda bir odun şöminesi, kuru çiçeklerle dolu büyük sepetler, mutfak bölmesinde de tavana asılı bakır kapacak vardı. Tavandaki kırıtlara kurutulmuş bitkiler asılıydı. Camlı kapılardan bir biber ağacı ve çiçek saksılarıyla küçük bir bahçe görülüyordu.

"Annen evde mi?"

"Alışverişe gitti. Az sonra döner. Ne istemiştiniz? Acelem olduğu için fazla kalamayacağım."

Tippy her ne kadar söylememişse de kanepeye oturdum. O da Meksika iskemlelerinden birini çekip oturdu.

Hiçbir şey söylemeden resimleri uzattım.

"Nedir bunlar?"

"Bir bak hele."

Kaşlarını çatarak zarfı açtı, resimleri çıkardı. Olimpiyat Boyacısı kamyonetine gelinceye kadar ilgisizce baktı. Sonra korku dolu bakışlarını yüzüme çevirdi. "Gidip babamın kamyonetinin resmini mi çektiniz?"

"Bunları başka bir detektif çekti."

"Neden?"

"Isabelle teyzenin öldürüldüğü gece babanın kamyoneti iki kere görülmüş. Öteki detektif bu resimleri teşhis etmesi için tanığa gösterecekmiş sanırım."

"Ne teşhisi?" Sesine hafif bir korku sızmış gibiydi.

Ben mümkün olduğu kadar normal olmaya çalışarak konuştum. "Yaşlı bir adamın öldüğü bir trafik kazası olmuş, adama vuran kişi olay yerinden kaçmış. Güney Rockingham'da State Caddesi'nin üst kısmında."

Sorulması gereken 'Bunları bana neden anlatıyorsunuz?' sorusunu bir türlü soramıyordu. Sözü nereye getirdiğimi gayet iyi biliyordu.

"O gece nerede olduğunu konuşmamız gerektiğini düşündüm."

"Dışarı çıkmadığımı söyledim ya."

"Evet, öyle demiştin" diye omuz silktim. "Belki de kamyoneti süren babandı."

Gözüme geldik. Bundan kurtulma şansını hesapladığını görebiliyordum. Kendisinin sürdüğünü itiraf etmediği takdirde babasını ateş hattına sürüyor olacaktı.

"Kamyoneti süren babam değildi."

"Sen miydin?"

"Hayır!"

"Kimdi peki?"

"Ne bileyim ben? Belki de biri çalıp gezmeye çıkmıştı."

"Haydi, haydi, Tippy. Bırak bu ağızları. Kamyoneti sen sürüyordun ve bunu çok iyi bildiğine göre palavrayı keselim de sadede gelelim."

"Ben değildim!"

"Gerçeklerden kaçma. Senin için üzülüyorum ama yaptığının sorumluluğunu yüklenme zamanı geldi."

Kız susup önüne baktı. Sonra, "Neden söz ettiğinizi bile bilmiyorum" dedi.

"Olay neydi? Sarhoş muydun?" diye ısrar ettim.

"Hayır"

"Annen bana ehliyetine el konulduğunu söylemişti. Kamyoneti izinsiz mi almıştın?"

"Bunları kanıtlayamazsınız."

"Sahi mi?"

"Nasıl kanıtlayacaksınız ki? Altı yıl önceydi,"

"Bir kere iki görgü tanığım var" dedim. "Biri seni olay yerinden uzaklaştırırken görmüş. Diğer kısa bir süre sonra San Vicente otoyol çıkışında görmüş seni. Neler olduğunu bana anlatacak mısın?"

Gözlerini kaçırdı, yanakları kızardı. "Avukat istiyorum."

"Neden olayı bir de sen anlatmıyorsun?"

"Size bir şey anlatmak zorunda değilim. Avukatım olmadan beni tek bir kelime söylemeye zorlayamazsınız. Yasa öyle diyor." İskemleye oturup kollarını kavuşturdu.

Gülerek gözlerimi yuvarladım. "Hayır, yasa öyle demez. O Miranda savunma hakkıdır. Polislerin seni hakların konusunda uyarmaları gerekir. Benim değil. Ben özel detektifim. Benim tabi olduğum kurallar çok başkadır. Haydi. Bana olanları anlat. Göreceksin çok rahat edeceksin."

"Size neden bir şey anlatayım ki? Sizden hoşlanmıyorum bile."

"Ben bir tahminde bulunayım öyleyse. Babanın yanında yaşıyordun, o dışarı çıkmıştı, arkadaşların seni aradılar, biraz gezmek istiyorlardı. Sen de kamyoneti aldın ve üçünüz ya da dördünüz ya da kaç kişiyseniz biraz dolaştınız, kumsalda birkaç şişe bira içtiniz. Sonra birden geceyarısı olduğunu farkettim ve baban gelmeden evde olmak için herkesi evine bıraktın. Aceleyle eve dönerken de bir adama çarptın. Yakalandığın takdirde başın iyice belaya gireceğinden paniğe kapılıp kaçtın oradan. Nasıl, ha? Öyle mi oldu?"

Yüzü hâlâ taş gibiydi ama gözyaşlarını tutmaya, dudaklarının titremesini önlemeye çalıştığını görüyordum.

"Kimse sana çarptığın kişiden söz etti mi? Adı Noah McKell'di. Doksan iki yaşındaydı ve az ilerdeki bakımevinde kalıyordu. Sıla hasreti çekiyordu sanırım. Oğlu bana onun herhalde evine dönmeye çalıştığını söyledi. Çok acıklı bir durum, değil mi? Zavallı adamcağız San Francisco'da oturmuş. Kendini hâlâ orada sanıyormuş ve kedisi için kaygılanıyormuş. Kedinin yıllarca önce öldüğünü unutmuş herhalde. Eve kedinin mamasını vermeye gidiyormuş ama oraya hiç varamadı."

Kız sanki mühürlemek istermiş gibi parmağını dudaklarına götürdü. Gözyaşları başladı. "Ben iyi olmaya çalıştım. Gerçekten çalıştım. Alkolizm tedavisi gördüm, bütün olanları geride bıraktım."

"Bunu yaptın ve bu gerçekten çok önemli bir basan. Ama içinde bir ses ara sıra sana mesajlar gönderiyordun değil mi? Sonunda o sesi susturmak için yine içkiye başlayacaksın."

Sesi çığlık gibi çıkıyordu artık. "Tanrım, çok üzgünüm. Gerçekten üzgünüm. Bir kazaydı. Böyle bir şey yapmak istememiştim." Kendini kucakladı, öne eğildi ve bir çocuk gibi sesler çıkararak hıçkırmaya başladı. Zaten bir çocuktan fazla bir şey değildi. Onu acıyarak izledim ama avutmak için herhangi bir harekette bulunmadım. Acıyı, suçluluğu ve vicdan azabını tanımalıydı. Yaptığı şeyin anlamını tam olarak idrak edip etmediğini bilemezdim. Utanç dolu bir genç kızdan çok uluyan bir yaratığı andırıyordu. Acısı biraz azalana kadar yüzüne neredeyse bakamayarak bekledim.

Sonunda fırtına kendi kendine sönmeyen bir kahkaha krizi gibi azalıp sona erdi. Çantasından kâğıt mendil çıkardı, gözlerini kuruladı, burnunu sildi. "Tanrım!" Mendilleri bir an ağzına bastırdı. Kendini yine kaybedecekken toparlandı. "O geceden sonra ağzıma bir damla bile içki koymadım." Kendine acıyordu ve belki de bende de acıma, merhamet ya da başışlanma uyandırmayı umuyordu.

"Bundan hiç kuşku yok bu yüzden seni kutlarım" dedim. "Çok büyük çaba gösterdin. Şimdi de gerçeği söyleme zamanı geldi. Ondan kaytarıp da bu iyileşmenin kalıcı olmasını bekleyemezsin."

"Bana konferans vermen gerekmez."

"Ama gerektiği anlaşıyor. Bu olayı düşünecek altı yılın oldu bebeğim ve henüz doğru olan şeyi yapmadın. Bak sana ne diyeceğim: Eğer polise kendiliğinden gidersen çok daha iyi olur. Kazayı isteyerek yapmadığını ve o anda dehşete kapıldığını biliyorum ama gerçek gerçektir. Sana

düşünmen için bir süre tanıyacağım ama Cuma günü polisle konuşacağım. Benden önce oraya gitsen akıllılık edersin."

Kalkıp koca deri çantamı omzuma attım. Beni izlemek için bir harekette bulunmadı. Sokak kapısına varınca arkama baktım. "Bir şey daha var, sonra seni vicdanınla başbaşa bırakacağım. O gece David Barney'i gördün mü?"

İçini çekti. "Evet."

"Anlatmak ister misin?"

"Otoyol çıkışında az daha eziyordum. Bir çarpma sesi duydum, camdan baktığımda bana bakmakta olduğunu gördüm."

"Bunu itiraf etseydin onu yıllar önce temize çıkarabilirdin." Yanıtını beklemedim. Bütün bu olanlar karşısında kendini kurban gibi göstermeye çalışıyordu ve bir de bununla uğraşmak istemiyordum. 15

Tippy'den ayrıldıktan sonra eve gidip aceleyle bir şeyler atıştırdım. Buzdolabında fazla bir şey olmadığından aslında başka bir yemeğe sos olarak katmak için aldığım kuşkonmaz çorbasını açmıştım. Acemi aşçıların böyle yaptıklarını duymuştum. Domuz pirzolası üzerine kereviz çorbası boca et ve 350 derecede bir saat pişir. Aynı süre ve derecede köfte üzerine mantar çorbası. Tavuğun göğüs eti ve yarım fincan pirinç üzerine tavuk kreması çorbası. Doğrusu seçenekler sonsuzdur ve en iyi yanı da bunu bir kere konuşunuza yedirdiniz mi bir daha kendisini görmeyeceğinizdir. Bu saydıklarım dışında yumurta haşlarım ve gayet güzel ton balığı salatası yaparım ama hepsi o kadar işte. Çok sandviç yerim ve bunların başında da fıstık ezmesi ve turşulu ile peynirli turşulu gelin Buğday ekmeği üzerine katı yumurta dilimleriyle mayonez yemeye de bayılırım. Ama aslında bence yemek yapmanın tek nedeni başka bir şey düşünürken ellerinizi meşgul etmektir

Beni bu anda huzursuz eden şey Morley'in ölümüydü. Ya David Barney'in paranoyakça korkulan doğrulanırsa? Diğer her şey konusunda haklı çıkmıştı. Ya Morley gerçeğe yaklaştığı için ortadan kaldırılmışsa? Cinayetin imkânsızlığı ve birinin cinayet işleyip de paçasını kurtardığı fikirleri arasında kalmıştım. Olasılıkları tekrar tekrar açıklıyordum kendi kendime. Morley, David Barney'e konuştuğundan sonra meraka kapılmış olabilirdi. Belki de istemeyerek önemli bir şeyle karşılaşmıştı. Susturulmuş muydu? Bu fikirden uzaklaşmaya çalıştığımı hissediyordum. Morley kalp krizinden ölmüştü. Ölüm belgesini aile doktoru imzalamıştı. Kalp krizi semptomlarını verecek ilaçlar olduğundan kuşku yoktu. Morley budala değildi. Kendi doktorunun vermediği bir ilacı almazdı. Zehir verilmiş olabilirdi ama böyle bir olasılıktan söz edildiğini de duymamıştım. Araya girip de hasta karısını telaşa düşürmek bana düşmezdi. Kadının zaten kendi derdi kendine yeterdi ve benim söyleyeceklerim bir varsayımdan ileri gidemezdi.

Çorbamı bitirdim, tabağı yıkadım ve kaşığımla kuruma tahtası üzerinde bıraktım. Bu mısır gevreği ve çorba işini devam ettirirsem bir hafta boyunca bir daha başka bir tabak kirlfetmezdim.

Huzursuzlukla evin içinde dolanmaya başladım sonra. Lonnie ile konuşmak istiyordum ama bir saatlik yolda olan Santa Maria'ya gitmek dışında bunun bir yolunu göremiyordum. Ida Ruth adamın rahatsız edilmekten sıkılacağını düşünüyordu ama ben onun neler olup bittiği konusunda bilgilenmesi gerektiğine inanıyordum. Şu anda elindeki dava karmakarışıktı ve o dönmeden bir düzene sokma yolunu göremiyordum. Benden hiç hoşlanmayacaktı.

Perşembe öğleden sonrasındı. Morley'in cenazesi Cuma günü kaldırılacaktı ve ölüm nedeni hakkındaki soruları ortaya atacaksam acele etmem gerekiyordu. Bir kere gömüldü mü bu olay da onunla birlikte gömülecekti. Ölümünün doğal nedenlerden olduğu söylendiği için tahminimce yaşamının son birkaç günü neler yaptığını kimse merak etmiş değildi. Onun nereye gittiği ve kiminle görüştüğü hakkında hâlâ bir fikrim yoktu. Emin olduğum tek şey o resimleri çekmiş olduğuydu. Buna David Barney ile konuştuğundan sonra kalkıştığını tahmin ediyordum ama bundan da emin olamazdım. Belki de Dorothy ya da Louise'e elindeki işten söz etmiş olabilirdi.

Evine telefon ettim. Louise daha birinci çalışta açtı. "Merhaba, Louise. Ben Kinsey. Bıraktığım dosyaları buldun mu?"

"Evet, teşekkür ederim. Evde olmadığımız için üzgünüm ama Dorothy cenaze evine gidip Morley'i son bir kere görmek istedi. Eve döner dönmez geldiğini anladık."

"Dorothy nasıl?"

"Eh, beklenebildiği gibi işte. Çok dayanıklıdır. İkimiz de öyleyiz aslında."

"Bak, Louise, sizinle bu öğleden sonra konuşmam mümkün mü?"

"Ne hakkında?"

"Bunu karşı karşıya geldiğimizde söylemeyi tercih ederim. Dorothy ziyaretçi kabul ediyor mu?" Duraksadığını hissediyordum. "Çok önemli" dedim.

"Bir dakika, bakayım." Telefonu eliyle örttü, mırıldandıklarını duydum. "Eğer kısa olursa" dedi.

"On beş dakikadan fazla kalmayacağıma söz veriyorum."

İki günde üçüncü kez Morley'in Colgate'deki evine gittim. Güneş çıkmıştı. Aslında, Aralık ve Ocak bizim en iyi aylarıdır. Şubat yağmurlu ve genelde kapalı olurdu. Santa Teresa'da bahar ülkenin her yerinde olduğundan farksızdır Yaz başında güne hep denizden gelen bir sisle ve garip bir altınımsı güneş ışığıyla başlarız. Aralık şimdiye kadar bir gün bahar, bir gün yazı yaşatmıştı. Kapıyı Louise açıp beni Dorothy'nin kanapeye uzanmış olduğu oturma odasına aldı.

"Ben bir çay yapayım" diye mırıldanarak bizi yalnız bıraktı. Az sonra dolaptan kapkacağı çıkardığını duydum.

Dorothy'nin üzerinde hâlâ evden çıkarken giydiği etek ve kazak vardı. Ayakkabılarını çıkarmış, üşümek için dizlerine bir battaniye sarmıştı. Porselen kadar narin görünen dar bir ayak örtüler arasından çıkıyordu. Hastalığı yüzündeki rengi tümüyle alıp götürmeden iki kızkardeş birbirlerine çok benziyor olmalıydılar. Her ikisi de ince kemikli, mavi gözlü ve pürüzsüz tenliydi. Dorothy'nin başında platin rengi bir peruka vardı. Bakışımı görünce elini başına götürdü. "Hep sarışın olmak isterdim" dedi. Sonra elini uzattı. "Sen Kinsey Millhone'sun. Morley bana senden söz etmişti." El sıkıştık. Eli hafif ve soğuk, bir kuşun pençesi kadar gergin deriliydi.

Şaşırmıştım. "Morley benden mi söz etmişti?"

"Dilini tutmayı öğrendiğin takdirde geleceğinin çok parlak olduğunu söylerdi."

Güldüm. "Onu başaramadım ama öyle konuştuğunu duyduğuma da sevindim. Ben'le aralarının düzelmemesine çok üzülmuştüm."

"İkisi de çok inatçıydı" dedi. "Morley ne için kavga ettiklerini hiç hatırlayamazdı. Otur, canım.

Louise bize birer çay getirir şimdi."

İşlemeli bir örtüsü olan bir iskemleyi seçtim. "Rahatsız etmek istemiyorum. Yorgun olmalısınız."

"Aıştım artık. Birden dalıp uyuyuverirsem Loo ile konuşmaya devam edersiniz. Cenaze evindeydik, Morley'i görmeye gitmiştik."

"Nasıl görünüyordu?"

"Bence ölümler hiç iyi görünmezler. Her nasılsa dümdüz bir halleri vardır. Buna hiç dikkat etmiş miydin? Sanki içleri boşaltılmış gibi." Sanki kırk küsur yıldır evli olduğu adamdan değil de, eski bir şilteden söz ediyordu. "Kalpsiz görünmediğimi umarım. Onu çok, severdim ve öyle aniden ölmesinin ne büyük bir şok olduğunu anlatamam. Daha bu yıl uzun uzun ölümden söz etmiştik ama ben hep benim ölümümü konuştuğumuzu sanıyordum."

Louise odaya döndü. "Çay az sonra hazır olacak. Bu arada sen de ne istediğini anlat bakalım."

Morley'in koltuğunun kenarına ilişti.

"Bir iki soruya yanıt arıyorum ve sizin yardımcı olabileceğinizi düşündüm. Morley üzerinde çalıştığı işten size söz etmiş miydi? Eğer olayı biliyorsanız boşuna anlatıp vaktinizi almak istemem."

Dorothy örtüsünü düzeltti. "Morley bana her işini anlatırdı. Anladığım kadarıyla bu Barney cinayetten yargılanmıştı. Bu şimdiki dava, kadının mirasına konmasına engel olmak içindi."

"Çok doğru" dedim. "David Barney dün iki kere benimle, konuştu. Geçen hafta Çarşamba günü Morley'le konuştuğunu söyledi. Morley'in kendisi için bir iki şey araştıracağını ima etti.

Morley size ne yapmakta olduğunu anlatmış mıydı? Bu işi kavramaya çalışıyorum ve mümkünse anlamadan bir sonuca varmak istemiyorum."

"Bakalım. Adamın onunla temasa geçtiğini biliyorum ama ayrıntılara girmemişti. Çarşamba günü kemoterapiye gittiğimden çok kötü durumdaydım. Genelde akşamları otururduk ama o gece çok bitkin olduğumdan erken yattım. Sabaha kadar uyudum ve Perşembe gününün büyük bir kısmını uyuyarak geçirdim."

Louise'e baktım. "Ya siz? Sizinle konuşmuş muydu?"

Kadın başını salladı. "Belirli bir şeyden söz etmedi. Yalnızca konuştuklarını ve yapacak işleri olduğunu söylemişti."

"David Barney'in kendisine anlattıklarına inanmış görünüyor muydu?"

Louise bir an düşündü, sonra başını salladı. "Bundan pek emin değilim. Ama bir ölçüde inanmış olmalı, yoksa herhangi bir şey yapmaya kalkışmazdı."

Dorothy, "Bu doğru değil, Loosie" diye söze karıştı. "Adam her ne demişse Morley açık fikirli olmaya çalışıyordu. Morley bütün gerçekler bilinmeden tahminlere girişmenin budalalık olacağını söylemişti."

"Bana öğretilen de buydu" dedim. Çantamdan fotoğrafları çıkardım. "Bunları Cuma günü çektiği anlaşılıyor Size ne yapmak niyetinde olduğunu söylemiş miydi?"

"Buna ben yanıt verebilirim" diye Louise atıldı. "Birlikte erken bir öğle yemeği yemiştik. Perhiz yaptığı için öğle yemeklerinde evde olmak isterdi. Buradan öğle saatinde çıktı ve postayı almak üzere bürosuna gitti. Öğleden sonra bir randevusu vardı, sonra da kamyonetleri aramaya çıktı. Eve dönerken filmi banyoya bırakmıştı. Resimleri Cumartesi alacaktı ama o sırada da rahatsızlanmaya başlamıştı. Herhalde unutmuştu sanırım."

"Ne arayacağını nereden biliyordu?"

"Yani ne tür bir kamyonet mi? O konuda bir şey söylemedi."

Aynı kamyonetin bir kazaya karışmış olacağını düşünüyordu ama bu sonuca nasıl vardığını anlatmadı. Kamyonetin tarifini polis raporundan almıştı."

Zamanlamayı düşündüm. Her şey David Barney'le konuşmasının ardından olmuştu. "Cumartesi günü ne oldu?" diye sordum.

"İşleri konusunda mı?"

"Her şey konusunda." Louise'den Dorothy'ye bakıp ikisinden birinin yanıt vermesini bekledim. Dorothy, "Olağanüstü hiçbir şey olmadı" dedi.-"Bürosuna gitti ve anladığım kadarıyla postayla falan meşgul oldu."

"Randevusu var mıydı?"

"Öyle bir şey vardiysa bile bize bir şey söylemedi. Öğle saatinde geldi ve pek az bir şey yedi. Konuşabilmemiz için genellikle yemeklerini benim odamda yedi. O zaman kendisine iyi olup olmadığını sordum. Başının ağrıdığını, belki de üşütmüş falan olacağını söyledi. Evde iki hastayla Louise'in işinin güç olacağını düşünerek onu yatağına gönderdim. Sözümü dinleyeceğini hiç tahmin etmiyordum ama dediğimi yaptı. O zaman ortalıkta dolaşan o korkunç gripi kaptığı ortaya çıktı. Zavalılık. Baş dönmesi, kusma, ishal, mide krampları."

"Yediği bir şeyden zehirlenmiş olamaz mıydı?"

"Nasıl olur ki? Kahvaltıda yalnızca mısır gevreği ve yağsız süt yemişti."

"Morley gerçekten bunları mı yiyordu, inanamıyorum."

Dorothy güldü. "Benim ısrarım üzerine doktoru kendisini perhize sokmuştu: Günde bin beş yüz kalori. Cumartesi öğleyin biraz çorba içip bir iki dilim kızarmış ekmek yedi. Midesinin bulandığını ve iştahının olmadığını söylemişti. Öğleden sonra çok ağırlaşmıştı. Gecenin yarısını tualetin başında geçirdi. Pazar sabahı biraz düzelmiş gibiydi ama hiç iyi görünmüyordu. Rengi berbattı ama kusma durmuştu."

"Bana Pazar günü yemeğinden söz edin. Siz mi hazırlamıştınız?"

"Hayır, ben yemek yapmam. Aylardır elimi sürmüş değilim. Sen ne yediğini hatırlıyor musun, Loosie?"

"Soğuk bir şeyler hazırlamıştım, bir parça haşlanmış tavuk göğüs eti ve salata." Mutfaktan suyun kaynama sesi geldi. Louise izin isteyip giderken Dorothy devam etti.

"O sırada kendimi iyi hissettiğimden onlara arkadaşlık etmek üzere masaya kalkmıştım. Morley göğüs ağrısından şikâyet etti ama hazımsızlık çektiğini düşündüm. Louise kaygılanmıştı ama ben onunla alay ettiğimi hatırlıyorum. Ne söylediğimi şimdi unuttum ama ciddi bir şey olmadığından emindim. Tabağını itip ayağa kalktı. Elini göğsüne götürmüştü, soluk almakta güçlük çekiyordu, iki adım attı ve yere yığıldı. Hemen hemen o anda öldü. Ambulans çağırdık, ağızdan soluk vermeye çalıştık ama boşuna."

"Bayan Shine, bunu nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum ama cesede otopsi yaptırtmayı hiç düşündünüz mü? Bu konunun size acı verdiğini biliyorum ve böyle bir gereklilik görmeyebilirsiniz ama ölüm nedeni konusunda emin olmak beni çok rahat ettirirdi."

"Kaygınızın nedeni nedir?"

"Acaba birisinin yemeğine ya da ilaçlarına bir şey katmış olup olmayacağını merak ediyorum." Yüzüme çok berrak bir ışıltıyla baktı. "Sizce öldürüldü mü?"

"Bu olasılığı ortadan kaldırmak isterdim. Pek uzak bir ihtimal ama aksi halde asla bilemeyiz. Bir kere gömüldü mü..."

"Anlıyorum" dedi. "Ama bunu Louise'le ve belki de Morley'in bu gece gelecek olan kardeşiyle konuşmak isterim."

"Sizi bu akşam rahatsız edebilir miyim? Zorladığım için gerçekten çok üzgünüm ama yarın tören olacağına göre pek zamanım yok."

"Özür dileme" dedi. "Elbette telefon edebilirsiniz. Şu anda bir otopsinin zararlı olmayacağını düşünebilirim."

"Durumu anlatmak için adli tıp bürosuyla konuşmak isterim ama bunu sizin izniniz olmadan yapmak istemiyorum."

"Hiçbir itirazım yok"

"Neye?" diye sordu dolu bir tepsiyle kapıda beliren Louise. Tepsiyi sehpanın üzerine bıraktı.

Dorothy kızkardeşine durumu anlattı, olasılıkları açık bir şekilde özetledi.

"Yapsın" dedi Louise. Bir fincan doldurup bana uzattı. "Eğer Frankla konuşursan asla bir sonuç alamazsın."

Dorothy gülümsedi. "Ben de aynı şeyi düşündüm ama söylemek istememiştim." Bana döndü. "Sen doğru bildiğini yap."

"Teşekkür ederim."

Adli tıp bürosundaki araştırmacı Burt Walker kırk yaşlarında, kumral saçları iyice gerilemiş, kızılı ve sarısı bol sakallı ve bıyıklı bir adamdı. Yüzü toparlak, teni kırmızıydı ve renkleri İskandinav geçmişini ortaya koyuyordu. Metal çerçeveli gözlüğünün camları küçüktü. İrikiyim değilse de, yıllar ilerledikçe giderek genişleyen bir hali vardı. Kiloları da kendisine yakışmıştı doğrusu. Morley'in ölümünün ayrıntılarını sıralarken masasına koyduğu dirseğine dayanıyor, kâh başını sallıyor kâh alnını ovuşturuyordu. Kuşkularımı dile getirdim ama beni ciddiye mi aldığını yoksa yalnızca nazik mi davranmakta olduğunu anlayamadım.

Sözümü bitirince yüzüme baktı. "Ne diyorsun peki?"

Sezgilerimi dile getirme zamanı gelince çekinerek omuzlarımı silkeledim. "Bir tür zehirlenme sonucu öldüğünü düşünüyorum."

"Belki de kalp krizini başlatan bir zehirdi."

"Olabilir"

"Eh, olmayacak şey değil" dedi. "Zehirlenmişse benziyor, Bir şeye sıkılıp da bunu kendisinin yapma olasılığı yoktu sanırım."

"Sanmıyorum. Karısı kanser ama kırk yıldır evliydi ve karısının kendisine ihtiyacı olduğunu biliyordu. Onu asla terk edemezdi. Duyduğum kadarıyla birbirlerine çok bağlıymışlar Eğer zehirlenmişse, farkında olmadan yediği bir şeyden olmalı."

"Kullanılan kimyasal madde hakkında herhangi bir kuramın var mı?"

Başımı salladım. "O gibi şeylere hiç aklım ermez. Son bir iki günü hakkında karısıyla konuştum, belirli bir şeye parmak basamadı. Açık ya da gözle görülür bir şey yok yani. Renginin kötü olduğunu söyledi ama bununla ne kastettiğini sormadım doğrusu."

"Kavurucu bir şey olamazdı, yoksa hemen anlaşılırdı." Burt Walker içini çekerek başını salladı.

"Sana ne söyleyeceğimi bilemiyorum. Bir zehir uzmanına 'genel bir bilinmeyen' aramasını söyleyemem. Elle tutulabilir bir şey yok Böyle çok geniş isteklerde bulunulmaz. Ne kadar çok ilaç, böcek ilacı, sanayi ürünleri olduğunu bir düşün... hatta insanın evinde normal olarak ellediği şeyler. Bana anlattıklarına ek olarak durumunun zaten pek iyi olmadığı da var."

"Morley'i tanır mıydın?"

Güldü. "Evet, Morley'i tanırdım. Esaslı adamdı ama insanın günde bir şişe viskiyle üç paket sigara içmesinin eğlenceli bir şey olduğunun sanıldığı ellili yıllarda yaşıyordu hâlâ. Böbreği ya da karaciğeri hastalıktan herhalde çok hasarlı olan Morley gibi bir insana her türlü zehir daha fazla etki yapardı. Ve sağlıklı bir insan kadar sağlam bir karşı koyma mekanizması yoktu herhalde. Bazı şeyleri hemen elimine edebiliriz sanırım. Asitler; alkaliler Karısı soluğunun koktuğundan söz etmedi herhalde."

"Hayır, böyle bir şey olsaydı dikkat ederdi. İlk başta ağızdan soluma denemişler ama sonra boşuna olduğuna anlamışlar"

"Siyanür, paraldehit, eter; disülfidler ve nikotin sülfat silindi demek. Zaten bunları bir insana kolay kolay yutturamazsın."

"Arsenik?"

"Olabilir. Anlattığın semptomlar arsenik olabileceğini gösteriyor. Kendini daha iyi hissetmesi dışında. Ondan pek hoşlanmadım. Yazık ki hastaneye başvurmamış, hemen anlardı."

"Karısı da hasta olduğu için bir sıkıntı yaratmak istememiştir" dedim. "Herkes gripti. Onun da aklına başka bir şey gelmemiş olabilir."

"Olabilir. Diğer yandan eğer yediği bir şeyse, zehirin vücuda giriş noktası olarak yemek borusundan söz ediyorsun ki, kimyasal maddenin değişimi ve çıkartılmasının söz konusu olduğu bir süre vardır. Genellikle canlı bir organizmaya giren kimyasal maddeler ya metabolizmaya karışırlar ya çıkartılırlar ya da her ikisi de olur ki, bu da elde edilebilecek zehir miktarının azalması demektir. Sindirim sistemi devreye girer. Kustukça kanıtları yok ediyor demektir. Zehir kısa zamanda öldürürse otopside önemli miktarlar ortaya çıkar. Ama ceset üzerinde mumyalanma işlemi yapılması durumu değiştirir. Bu durumda damarlara enjekte edilen tahnit ilacı işi iyice karıştırır."

"Ama yine de bir şey bulmak mümkün olur mu?"

"Herhalde, mumyalanma sıvılarını da incelememiz ve vücutta bulunan yabancı madde ve bileşimlerle karşılaştırmamız gerekir. Bu konuda ciddiysen bana nasıl yardımcı olacağını söyleyeyim: Bana evde kullanılan temizlik ürünlerini falan getir. Kuşkulu yiyecekler için çöpü araştı. İlaç şişeleri, fare zehiri, böcek tozu, temizleme ilaçları, bahçe zararlılarına karşı kullanılan zehirler falan. Ben de cenazeevi müdürüyle konuşup onun da bir fikri olup olmadığını anlarım. Ne istediğini bilirsen o insanlar gayet dikkatli olurlar."

"Yapacaksın demek?"

"Karısı gerekli belgeleri imzalarsa bir deneriz."

İçimde bir heyecan dalgasının kabardığını hissediyordum. Aynı derecede de korku vardı. Eğer yaralıyorsa kendimi tam bir aptal gibi hissedecektim.

"Neden gülümsedin?" diye sordu.

"Beni ciddiye alacağını sanmamıştım."

"Ben insanları ciddiye almak için para alırım burada. Ölüm nedeni olarak zehirlenme tahmini çoğunlukla ölenin dostları ve akrabalarının kuşkulanan ile doğar. Morley'i buraya getirip bir bakarız."

"Ya cenaze töreni."

"Ayini yapsınlar Ayinden sonra getirip çalışırız." Düşünceli tavırla yüzüme baktı. "Eğer haklıysan aklında bir kuşku var mı?"

"Doğrusu bir tek ipucum bile yok. Ben hâlâ İsabetle Barney'i kimin öldürdüğünü bulmaya çalışıyorum."

"Yerinde olsam bunu fazla kurcalamazdım."

"Neden?"

"Morley'i bu merak öldürmüş olabilir"

16

Morley'in evine bir kere daha gitmem gerektiğine inanamıyordum ama gidiyordum işte. Burt Walker zehir adayı olabilecek ev eşyalarını getirmemi istemişti. Otomobili durdurduğumda Louise posta kutusunun önündeydi. Beni gördüğüne şaşırmış olsa bile hiç belli etmedi. İnmemi bekledi. İki eski dost gibi eve doğru yürüdük.

"Dorothy nerede?" diye sordum.

"Odasına dinlenmeye gitti."

"Canı sıkkın mı?"

"Kızkardeşim gerçekçidir. Morley öldü. Eğer biri onu zehirlemişse bunu bilmek istiyor. Elbette sıkıcı bir durum. Neden olmasın ki?"

"Onun yükünü bir de ben ağırlaştırmak istemezdim ama başka bir çaresini bulamadım."

"Hiçbirimizin yapabileceğimiz bir şey yok. Neden döndün?" Adli tıp doktoruyla konuşmamı anlattım. "Pek iyimser görünmüyor ama bazı olasılıkları ortaya koyduğum takdirde kontrol etmeye hazır. Bulacağımız şeyler için bir poşet gerek"

"Mutfakta kullandığımız çöp torbalarından ister misin? Bizimkiler ağzında çekilecek ipleri olan küçük torbalardır"

"Çok iyi" dedim.

Mutfağa gittik ve işe yarayacak görünen her şeyi topladık. Mutfak lavabosunun altındaki dolap tam bir zehirli madde deposuydu. Sıradan bir ev kadınının gününü nasıl zehirler arasında geçirdiğini

görmek ilginçti doğrusu. İnsanın farkında olmadan öldürücü bir doz alamayacağı şeylere dokunmadım.

Louise benim atladığım şeyleri gösteriyordu. Torbaya fırın temizleyicisi, Raid, Brasso, amonyak, karınca zehiri gibi şeyler dolduruldu. Mutfak penceresinin önünde duran Morley'in ilaçları da ötekilerinin yanını boyladı.

Banyoda ilaç dolabında Morley'in adı yazan bütün ilaçları ve çok miktarda alındıklarında zehirli olabilecek her şeyi aldık. Aspirin, Unisom, Percogesic, antihistaminler. Hiçbiri özellikle tehdit edici gelmiyordu insana. Çöp sepetlerini de aradık ama kuşkulu hiçbir şey bulamadık. Garajda, beklediğim kadar değilse bile bir iki parça çıktı. "Fazla bir böcek ilacı ya da suni gübre yok" dedim. Louise torbama terebentin ve tiner dolduruyordu.

"Morley bahçede çalışmaktan nefret ederdi. Bahçe Dorothy'nindi." Bir adım gerileyip raflara baktı.

"Eh, hepsi bu kadar sanırım. Hah, motor yağı da var" Dönüp bana baktı.

"Onu da koy bakalım" dedim. "Sears yağı ile ölmüş olduğunu sanmıyorum ama her şey olabilir. Ya bürosu? Oradaki banyoda ilaç dolabı var mıydı?"

"Bak, o aklıma bile gelmemişti. Var elbette. Dur da anahtarlarını bulayım."

"Hiç zahmet etmeyin. Güzellik salonundaki kadın beni kendi tarafından sokar"

Evin önüne geldik. "Yardımanız için çok teşekkür ederim, Louise" dedim."

"Bir şey bulurlarsa bize de haber verirsin."

"Epey uzun sürebilir. Zehir raporlarının yazılması kimi zaman bir ayı bulur."

"Ya otopsi? Ondan bir şey çıkmaz mı?"

"Her şey cenaze töreninden sonra başlayacak."

"Ayinde görüşecek miyiz?"

"Şimdilik evet."

Morley'in bürosuna giderken kararsızlık içindeydim. Bu yaptığım saçmalıklardan başka bir şey değildi. Morley herhalde içine temizleme sıvısı katılmış bir şey yemezdi. Öyle yemek zevki olan biri değildi ama bir kaşık gümüş cilasını ağzına atınca da herhalde bir anormallik hissederdi, ilaç şişelerinden hiçbirini boş ya da boşa 'akın olmadığından kazayla ya da başka bir biçimde yanlış doz ildiğini da düşünemezdim. Kapsül olan iki ilacına bir şey karıştırılmış olabilirdi ama. Arka kapının çoğunlukla kilitlenmediğini, hatta açık bırakıldığını öğrenmiştim. Herhangi biri içeri girip kapsüllere öldürücü bir zehir koyabilirdi.

Morley'in bürosuna varınca yol üstünde park ettim ve plastik çöp torbamı bir Noel baba gibi sırtıma atıp ön kapıya doğru yürüdüm. Bu ikinci gelişimde bina ilk keresinde olduğundan çok daha iç kapayıcı gelmişti. Dış duvarlar Paskalya yumurtalarının parlak turkuvaz rengine boyanmıştı, pencere pervazları ve çatı süsü isli bir beyazdı. İçeri girdim.

Dükkan bu defa boştu ve sahibi olduğunu tahmin ettiğim Betty arka tarafta hesaplarını kontrol ederken kahve içip sigarasını tellendiriyordu.

"Herkes nerede?"

"Yemeğe çıktılar, Jeannie'nin doğum günü, telefonlara ben bakarım deyip hepsini gönderdim. Ne istiyordun?"

"Morley'in bürosuna girmem gerek."

"Gir bakalım" diyerek omuzlarını silktiler.

Biri perdeleri indirmişti. Odaya ışık perdelerin arasındaki yarıklardan giriyordu. Küf ve toz kokusunun yanı sıra bayat sigara kokusu da şimdi yandaki güzellik salonunun havalandırma deliğinden gelen yanık kahve ve taze sigara kokusuna karışıyordu.

Masasının çekmecelerini ve dosya dolabını üstünkörü bir aramayla zehirli herhangi bir madde olmadığını gördüm. İlaç dolabında da yansı boşalmış bir Pepto-Bismol'dan başka bir şey yoktu.

Onu da tabletlere bir şey katılmış olabileceği düşüncesiyle torbaya koydum. Bu melodrama bir kere başlamış olduğuma göre sonuna kadar gidecektim. Banyo çöp tenekesi boştu. Odaya dönüp. Morley'in masasının altındaki çöp sepetine baktım ama sepeti yerinde göremedim. Şaşkınlıkla çevreme bakındım, ilk geldiğimde orada görmüştüm oysa.

Ara kapıyı açıp başımı güzellik salonuna uzattım. "Morley'in çöp sepeti nereye gitti?"

"Kapının önünde."

"Teşekkür ederim. Bana bir iyilik daha yapar mısın?"

"Denerim" dedi.

"Morley'in bürosu bir cinayetin işlendiği mekân olabilir; bunu bir iki güne kadar anlayacağız. Acaba güven altında tutabilir miydin?"

"Yani kimseyi içeri bırakmayayım mı?"

"Evet. Hiçbir şeye dokunma ve hiçbir şeyi atma."

"Tam Morley'in yaptığı gibi desene."

Kapıyı kapadım, çöp sepetini artık karıncaların ince uzun bir yol yaptıkları arka verandadan aldım. Karıncalar kovarak şöyle bir baktım, sonra üst basamağa oturup içini boşaltmaya koyuldum. Atılmış kâğıtlar; broşürler, kullanılmış kâğıt mendiller; karton kahve bardakları, içinde yarısı yenmiş bir turta olan karton kutu şimdi kalan karıncalar için tek besin kaynağı olmuştu. Kutuyu yanıma koyup içine baktım. Morley büroya gelirken fırına uğramış, tatlı bir şey almış olmalıydı. Yarısını yemiş, kalanını da çöpe atmıştı. Perhiz konusunda suçluluk duymuştu herhalde. Turtaya dikkatle baktım ama ne olduğunu anlamadım. Meyveye benzemiyordu ama strudel başka neyle yapılırdı ki? Kalıntıları dikkatle topladım ve kutunun içindeki kâğıda sardım.

İlgimi çekecek başka bir şey yoktu. Çıkardığım her şeyi çöp sepetine doldurdum ve sonra kapının içine yerleştirip kapıyı arkamdan kilitledim. Bütün topladığım eşyayı götürüp Burt'a vermesi için adli tip bürosundaki sekretere bıraktım.

O günlük yeter deyip eve dönmeye hazırdım artık. Bu olay midemde sancılar yaratmıştı. Canım sıkılıyordu. Şimdiye kadar yapabildiğim tek şey Lonnie'nin davasının dayanaklarını paramparça etmek olmuştu. Benim sayemde muhbirin ifadesi kuşku altına girmişti ve sanığın da olay anında başka yerde olduğunu gösteren bir delili vardı. Bu katkılarım biraz daha artacak olursa Barney'in avukatı davanın reddedilmesi için yeterli nedene sahip olacaktı. Ta ilkokuldan beri hissetmediğim bir korku vardı içimde. Pek sızlanmak istemiyordum ama California Fidelity'den kovulmamın bende bir güven krizi yarattığını görebiliyordum. Ben hep içgüdülerimle hareket etmişim. Bir soruşturma sırasında düşüklüğüne uğradım ama sonunda işimi herkes kadar iyi yapacağım inancını taşıyarak kendime güvenirdim. Şimdiki kadar güvensizlik hissetmemiştim hiç. Altı hafta içinde ikinci kere kovulursam ne olacaktı?

Evime gittim ve büyük bir temizliğe giriştim. Sıkıntımı bastıracak tek şey buydu. Önce sabunumu süngerimi alıp tavanarasındaki banyoya saldırdım. Erkeklerin yaşamın küçük stresleriyle nasıl başa çıktıklarını bilmiyordum. Belki de golf oynarlar, otomobillerini onarırlar ya da bira içip televizyon izlerler. Tanıdığım kadınlar (tıkınma ya da alışveriş bağımlısı olmayanlar) ev temizliği yaparlar. Ben de bir bez ve bir süpürgeyle mikroplara bol miktarda sıkılan ya da sürülen dezenfektanla bir savaş açtım: Öldüremediklerimi ağır yaraladığıma eminim.

Saat altıda mola verdim. Ellerim kireç kaymağı kokuyordu. Yukarı banyoyu temizleme dışında tavanarasını elektrikli süpürgeyle baştan başa taramış, çarşafımı değiştirmiştim. Tam konsolumun çekmecelerine başlayacakken durup bir lokma bir şey yeme zamanının geldiğini düşündüm. Hatta tümüyle paydos saati bile gelmiş olabilirdi. Bir duş yaptım, temiz blucinimle temiz bir balıkçı yaka kazak giydim. Ev kadınlığım ne yazık ki yemek pişirmeye kadar uzanmazdı. Çantamı omzuma attığım gibi Rosie'nin yolunu tuttum.

Lokantayı bir gece önceki kadar dolu görünce bayağı şaşırdım. Bu kere bowlingciler yerine bir futbol takımı vardı. Sırtlarında yerel .bir elektrik malzemesi şirketinin adı yazılı kısa gömlekliler ve eşofman pantolonlu erkekler. Bol bol sigara dumanı, havaya kalkan kocaman bira kadehleri, içkinin açığa çıkardığı gürültülü kahkahalar. Lokanta insanların gerçek yaşamda olduğundan daha iyi vakit geçirdikleri o bira reklamlarından birini andırıyordu. Müzik kutusundan çıkan sesi ayırt etmeye imkân yoktu. Barın üstündeki televizyonda toz toprak arasında sonu gelmeyen bir araba yarışı sürüp gitmekteydi. Kimsenin o yana baktığı yoktu ama gürültüyle rekabet edebilmesi için sesi sonuna kadar açılmıştı onun da.

Rosie mutlulukla çevresine gülücükler yağdırmaktaydı. Bu kadına ne olmuştu böyle? Aslında gürültüye tahammülü yoktu. Spor taraftarlarının lokantasına gelmesinden hiç hoşlanmazdı. Lokantanın yuppiler tarafından keşfedilip şirket yöneticileri ve avukatların içki içecekleri bir yer olacağından hep korkardım. Bir sürü Ben-Gay merhemi bağımlılarıyla omuz omuza oturacağım hiç aklıma gelmemişti doğrusu.

Henry ile kardeşi William'ı gördüm. Henry'nin üzerinde paçaları kesilmiş blucin, beyaz bir tişört ve ayağında spor ayakkabılar vardı, uzun bacakları adaleliydi ve güneşten yanmıştı. William hâlâ takım elbiseliydi ama yeleğini çıkarmıştı. Henry önünde birasıyla iskemlesinde kaykılmış otururken, William dimdik oturmuş, içinde bir dilim limon olan madensuyunu içiyordu. Henry'ye el

salladım ve bir mucize kabilinden hâlâ boş olan her zamanki bölmeme yürüdüm. Ancak Henry bana öyle bir sessiz yalvarışla bakıyordu ki, elimde olmadan yön değiştirdim.

William ayağa kalktı.

Henry ayağıyla bir iskemle itti oturmam için. "Bira ister misin? Sana bir tane ısmarlayayım mı?"

"Eğer sence sakıncası yoksa beyaz şarap olsun."

"Elbette. Sorun değil. Beyaz şarap."

Onları gördüğüm düne kıyasla âdeta yıllarca geriye gittiklerine yemin edebilirdim. Onları biri sekiz diğeri on yaşında görür gibiydim. Henry küçük kardeş saldırganlığı içindeydi sanki. Gençliğini herhalde William'ın titiz ve kibirli tavırları altında ezilmekle geçirmişti. Belki de anneleri William'ı Henry'ye bakmakla görevlendirmiş, onları istemedikleri bir yakınlığa itmişti. William, Henry'ye üstünlük taslayacak, onu gammazlayacak ve işkence edecek birine benziyordu. Henry şimdi seksen üç yaşında hem huzursuz hem asi görünüyor, ancak şakalar yaparak ya da imalarda bulunarak üste çıkmaya çalışıyordu.

William yerine otururken Henry de Rosie'ye bakınmaktaydı. William'a dönerek lokantanın onca gürültüsü üzerinden sesimi duyurmak için bağırarak, "Santa Teresa'da ilk gününüz nasıl geçti?" diye sordum.

"Fena değildi. Biraz çarpıntı vardı ama..." William'ın sesi çok zayıftı.

Kendisini duymakta güçlük çektiğimi anlatmak için elimi kulağıma götürdüm. Henry bana doğru eğildi.

"Öğleden sonramızı Acil Bakım Merkezi'nde geçirdik" diye bağırdı. "Çok eğlenceliydi. Biz Medicare sağlık sigortasından yararlananlar için sirkin eşdeğeri."

"Kalbimle bir sorunum oldu" dedi William. "Doktor EKG çekilmesini istedi. O özel durumuma ne ad verdiğini şimdi hatırlamıyorum..."

"Hazımsızlık" diye gürledi Henry, "Yalnızca geçirmen gerekti."

William, Henry'nin komiklik çabasına aldırış etmiyor görünüyordu. "Kardeşim insanın zayıf bir yanını gördüğünde huzursuz olur" dedi.

"Oysa bütün ömrümce senin çevrende bulunduğumdan artık buna alışmış olmam gerekirdi."

Ben hâlâ William'la konuşuyordum. "Şimdi iyi misiniz?"

"Teşekkür ederim, iyiyim" dedi.

"Ben ise kendimi şöyle hissediyorum" dedi Henry. Gözlerini şaşşı yaptı, dilini ağzının kenarından sallayıp elini göğsüne bastırdı.

William gülümsemedi bile. "Bir bakmak ister misiniz?" EKG kâğıdını çıkartana kadar neye bakmamı istediğini anlamadım. "Bunu insana veriyorlar mı?" diye sordum.

"Yalnızca bu kısmını. Geri kalanı dosyamın içinde. İhtiyacım olur diye bütün raporlarımı yanıma almıştım."

Düzenli aralıklarla yukarı doğru çıkışlar yapan mürekkep izine uçümüz de baktık. Üzerimize gelen dört köpekbalığı ile okyanusun bir kesitini andırıyordu.

William bana doğru eğildi. "Doktor beni çok sıkı bir gözlem altında bulundurmak istiyor"

"Bence de öyle olmalı" dedim.

"Yazık ki bir günlük izin alamazsın" dedi Henry bana. "William'ın nabzına nöbetleşe bakardık"

William, "Sen istediğin kadar alay et, hepimiz bir gün ölümlü olduğumuz gerçeğiyle yüzyüze geliriz" dedi.

"Ben yarın başkasının ölümlülüğüyle yüzyüze geleceğim" dedim. Henry'ye döndüm. "Morley Shine'ın cenazesi."

"Arkadaşın mı?"

"Burada özel detektiflik yapan biri. Beni eğiten kişiyle arkadaş olduğu için onu çok eskiden tanırdım."

"Görev sırasında mı öldü?" diye sordu William.

Başımı salladım. "Sayılmaz. Pazar gecesi ani bir kalp krizi geçirdi ve öldü." Ve bunu söylediğim anda çenemi tutmuş olmayı istedim. William'ın elinin göğsüne doğru kalktığını gördüm.

"Kaç yaşındaydı?" diye sordu.

"Bilmiyorum doğrusu." Aslında yalan söylüyordum. Morley William'dan en az yirmi yaş gençti.

"Ooo, Rosie ortaya çıktı işte."

Rosie mutfaktan çıkmış, bize bakıyordu. Kararlı bir yüz ifadesiyle yanımıza yaklaştı. Barın önünden geçerken uzanıp televizyonun sesini kıstı. Henry ile anlamlı bir şekilde bakiştık. Aynı şeyi

düşündüğümüze emindim: William'ın bakımını üstlenecekti ve bunda kesin kararlıydı. Adamcağıza acıdığımı hissettim. Müzik kutusu da susturulunca gürültü düzeyi iyice düştü.

William iskemlesini arkaya iterek nezaketle ayağa kalktı.

"Bayan Rosie. Bizim için büyük bir zevk. Bize katılmanız için sizi nasıl ikna edebiliriz?"

Bir ona bir diğerine baktım. "Siz tanışıyor musunuz?"

"Buraya geldiğimizde Rosie masamıza uğramıştı" dedi Henry.

Rosie William'a baktı, sonra utanmış gibi gözlerini indirdi. Her zamanki gibi güvence arayarak, "Aranızda konuşuyor olabilirsiniz" dedi. Ve bunu herkese karşı acımasızca davranan kadın söylüyordu.

"Otur haydi" dedim ben de. William ise ayakta, onun oturmasını bekliyor gibiydi. Ama Rosie oturmak niyetinde görünmüyordu.

Benimle Henry'ye bakmamıştı bile. William'a yönelik o koket bakışları birden bir soruya dönüştü. Masanın üstündeki EKG kâğıdını görmüştü. Ellerini önlüğünün altına sokarak, "Sinüs taşikardisi" dedi. "Kalp aniden dakikada yüz kere atmaya başlıyor. Korkunç bir şey."

William şaşkın şaşkın baktı kadına. "Doğru. Çok doğru. Bu öğleden sonra aynen öyle oldu. Hemen acil servis doktoruna görünmek zorunda kaldım. Bu EKG'yi de o çekti."

"Yapabilecekleri hiçbir şey yok" dedi Rosie. "Bende de aynı şey var. Belki bir iki hap verirler. Gerisi umutsuz." İskemlenin kenarına ilişti. "Oturun."

William oturdu. "Fibrilasyondan çok daha kötü" dedi.

"Fibrilasyondan da çarpıntıdan da kötüdür" dedi Rosie. "Bakayım şuna." EKG'yi aldı. Gözlüğünü burnunun aşağısına indirdi, daha iyi görmek için başını geriye attı. "Şuna bak. inanamıyorum."

William kâğıt parçasına yepyeni bir anlam verilmiş gibi bir daha baktı. "O kadar ciddi mi?"

"Korkunç. Benimki kadar kötü değil ama çok ciddi. Bu dalgalı çizgiler ve şu dik noktalar var ya?" Ağzını büzerek başını salladı. Aniden kâğıdı geri uzattı. "Size bir seri getireyim."

"Hayır hayır, imkânsız. Ben alkol almam."

"Bu Macar serisidir. Çok değişik bir şeydir. Bir kriz belirtisinde ben hemen içerim. Bir anda yok eder krizi. Dalgalı çizgi olmaz sonra. Dik nokta da."

"Doktor bana seriden hiç söz etmemişti" diye William huzursuzlukla söylendi.

"Nedenini söyleyeyim mi? Doktora bugün kaç para verdiniz? Herhalde epey çoktur; değil mi? Altmış yetmiş dolar en azından. Bir daha geri gelmenizi istemez mi sanıyorsunuz? O kadar çok paranız var mı sizin? Benim dediğimi yaparsanız kısa sürede yepyeni bir insan olursunuz. Bir deneyin hele. Kendinizi daha iyi hissetmezseniz para istemem. Garanti veriyorum. İlk kadeh müessesenin ikramı. Bedava."

William ne yapacağını bilemez bir haldeydi. Rosie o çelik bakışlarını üzerine çevirdi. Adam başparmağı ile işaret parmağının arasını iki santim kadar araladı. "Az bir şey belki."

"Ben kendim getireceğim" diyerek Rosie kalktı.

Elimi kaldırdım. "Ben de bir kadeh beyaz şarap rica edebilir miyim? Henry ısmarlıyor"

"Herkese birer kadeh tansiyon ilacı" dedi Henry.

Rosie bu şakayı duymazdan gelip bara doğru yürüdü. Güleceğimi bildiğim için Henry'ye bakmaya cesaret edemiyordum. Rosie William'ı yola getirmişti. Henry alay eder ve ben de saygılı davranırken Rosie, William'a büyük bir ciddiyetle yanaşmıştı. Bundan sonra ne yapacağı hakkında bir fikrim yoktu ama William bu yaklaşım karşısında tümüyle teslim olmuş görünüyordu.

"Doktor alkol konusunda bir şey söylememişti" diye ısrarla söylendi.

Ben oyunu devam etmek için, "Bir zararı olamaz" dedim. Rosie belki William'ı sarhoş edip savunmasını zayıflatmak ve gerçeği söylemek istiyordu: Yani o yaşta bir insan için at kadar sağlıklı olduğunu.

"Uzun vadeli tedavim için zararlı olabilecek bir şey yapmak istemem" dedi.

"Tanrı aşkına, sus da bir kadeh iç!" dedi Henry.

Masanın altından Henry'nin ayağına bastım. Yüz ifadesi birden değişti. "Şimdi aklıma geldi" dedi.

"Büyükbabamız da zaman zaman içerdi. Hatırladın mı, William? Onu hâlâ ön verandada sallanan koltuğunda oturmuş Black Jack'ini içerken görebiliyorum."

"Ama sonra da öldü" dedi William.

"Elbette ölecekti! Adam yüz bir yaşındaydı!"

William'ın yüzü asıldı. "Bağırmak zorunda değilsin!"

"Ne istiyorsun yani? Kutsal Kitaptakiler onun kadar uzun yaşamamışlardı. Sağlıklıydı. Neşesi yerindeydi. Ailemizde herkes..."

"Henryyyyy, fazla uzatıyorsun" diye bir şarkı tutturdum.

Henry aniden sustu. Rosie elinde bir tepsiyle yaklaşıyordu. Bana bir kadeh beyaz şarap, Henry'ye bir bira, iki likör kadehi ve amber renkli bir sıvıyla dolu süslü küçük bir şişe getirmişti. William yine ayağa kalkıp bir iskemle çekti. Rosie tepsiyi bırakarak adama bakıp gülümsedi. "Tam bir centilmen" deyip gözlerini kırıştırdı. "Ne güzel." Şarabı bana, birayı Henry'ye verdi, sonra oturdu. "İzin verirseniz" dedi William'a.

"Yalnızca bir damla" dedi William.

"Miktarını ben söyleyeceğim" dedi Rosie. "Nasıl içmeniz gerektiğini de." Seriyi küçük kadehin ağzına kadar doldurup dudaklarına bastırdı. Başını geriye atıp, bir yudumda içti sonra. İşaret parmağının boğumuyla ağzının kenarlarını hafifçe sildi. "Şimdi sıra sizde." İkinci kadehi doldurup William'a uzattı.

William duraksadı.

"Dediğimi yapın."

William kadının dediğini yaptı. Alkol boğazına vurduğunda titremeye başladı... omuzlarında başlayan ve hızla belkemiğinden aşağı inen şahane bir ürperme. "Aman aman!"

"Aman aman, ya!" dedi Rosie. Kurnazca adama bakarken kıs kıs gülümsemesi gerçekten pek şehvetliydi, ikisine de birer kadeh daha doldurdu ve kendininkini bir John Wayne filmindeki yaşlı bir kovboy gibi bir yudumda dikti yine. William işi öğrendiğinden hemen onu taklit etti. Yanaklarına renk gelmişti. Henry ile ben dilimiz tutulmuş gibi seyreliyorduk.

"Tamam!" diye Rosie elini masaya vurdu ve birden kendini toparladı. Seri şişesiyle iki kadehi dikkatle tepsiye yerleştirdi. "Yarın. Saat ikide, ilaç gibi. Şimdi yemeğinizi getireceğim. Neye ihtiyacınız olduğunu biliyorum. Sakın tartışmayın benimle."

Kalbimin duracak gibi olduğunu hissettim. Yemeğin Macar baharatları ve yağlı etler karışımı bir şey olacağını biliyordum ama oradan kaçacak cesaretim yoktu doğrusu.

William uzaklaşan kadının ardından baktı. "Bu olağanüstü" dedi. "Tansiyonumun düştüğünü hissettiğimi söyleyebilirim."

17

O gece çok kötü uyudum ve Cuma sabahı isteksizce koştum. Morley'in cenaze töreni saat ondaydı ve o saatin gelmesini hiç istemiyordum. Açıkta kalan pek çok soru vardı ve bunların çoğundan sanki ben sorumluymuşum gibi bir his vardı içimde. Lonnie, davası biter bitmez Santa Maria'dan gelecekti. Morley'in dağıtamadığı mahkeme celpleri vardı ama işlerin ne durumda olduğunu bilemeden onları dağıtmanın da bir anlamı yoktu. Lonnie bu iş için mahkemeye gitmeyebilirdi. Duşumu yaptım sonra çekmecemde kedi yavrusu tırmalamış gibi olmayan bir külotlu çorap aradım. Çekmece eski tişörtler ve birbirine uymayan çorap çiftleriyle iyice karışmıştı. Bir gün bu işi ele alıp iyi bir düzenleme yapmalıydım artık. Cenazeler için gayet uygun olan tek elbisemi giydim: Yani bütün bir yıl toprağa gömsen bile hiç buruşmayan polyester karışımı uzun kollu siyah elbisemi. Sendelemeden yürüyebilmek için de düz siyah ayakkabılarımı ayağıma geçirdim. Yüksek ökçelere hayran dostlarım vardır ama ben bunun bir yararını görememişimdir doğrusu. Yüksek ökçe bu kadar matah bir şey olsaydı erkekler çoktan giymiş olurlardı. Kahvaltıyı boş verip büroya erken gitmeye karar verdim.

Saat 7:28'di ve park yerindeki ilk otomobil benimkiydi. Günişığı alan deliği olmayan merdiven boşluğu karanlıktı. Anahtarlığımdaki küçük fener ancak tökezleyip de yüzüstü düşmemi önleyecek kadar ışık veriyordu. Üçüncü kata vardığımda ön kapıdan girdim, içersi karanlık ve soğuktu. Işıkları yakarak çalışma günü başlamış gibi bir görüntü yarattım. Kahveyi ocağa sürdürdüm. Kendi büromun kapısını açtığımda kahve kokusu da yayılmaya başlamıştı.

Telesekreterime bakınca ışığının sürekli yanıp söndüğünü gördüm. Mesajı almak için düğmeye bastığımda Kenneth Voigt'un sıkıntılı gibi gelen sesiyle karşılaştım. "Bayan Millhone. Ken Voigt. Şey... Perşembe geceyarısı şimdi. Az önce Rhe Parsons telefon etti, Tippy işine canı çok sıkılmış. Santa Maria'da Lonnie'yi aradım ama motel santralı kapalıydı. Yarın sabah saat sekizde büromda olacağım ve bu işin bir an önce düzeltilmesini istiyorum. Gelir gelmez beni arayın." Voigt Motor'un numarasını bırakıp telefonu kapatmıştı.

Saatime baktım. 7:43. Bıraktığı numarayı aradım karşıma acentenin kapalı olduğunu bildiren ve eğer bir yangın ihbarında bulunuyorsam aramam gereken numarayı veren telesekreter mesajıyla karşılaştım. Ceketimi henüz çıkarmadığımdan oturup yerleşmemin bir anlamı yoktu. Ne olacaksa olsundu. Ida Ruth da o sırada içeri girdiğinden nereye gittiğimi söyleyip çıktım. Kenneth Voigt'la bir kere karşılaşmıştım ama bende insanı azarlamaktan zevk alan bir kişi izlenimi bırakmıştı. Olaydaki son gelişmeleri kendisiyle tartışmak istemiyordum. Zaten durumu Lonnie'ye anlatmış değildim ve kötü haberi vermek onun işiydi. En azından Voigt'a hukuki sonuçların ne olabileceğini anlatırdı. Otoyolda trafik henüz pek yoğun olmadığından sekizi beş geçe Cutter Road çıkışına varmıştım. Voigt Motor, Mercedes-Benz, Porsche, Jaguar, Rolls-Royce, Bentley, BMW ve Aston Martin yetkili acentesiydi. VW'imi on boş yerden birine bırakıp kapıya yöneldim. Bina bir Güney çiftliğine benziyordu, zevk ve zarafete dikilmiş cam ve betondan bir anıt gibiydi. Altın sarısı harflerle elle yazılmış küçük bir tabelada iş saatlerinin Pazartesi-Cuma 8:30'dan 20'ye ve Cumartesi 9'dan 18'e kadar olduğunu gösteriyordu. Elimi gözlerime siper ederek dumanlı camın gerisinde bir faaliyet olup olmadığına baktım. Yedi sekiz tane pırıl pırıl parlayan otomobille arka tarafta bir ışık görünüyordu. Sağ tarafta geniş bir merdiven yukarı yükseliyordu. Sesin arkalara gidip gitmeyeceğini merak ederek anahtarımınla camı tıklattım.

Birkaç dakika sonra Kenneth Voigt merdiven başında belirip tırabzandan aşağı baktı. Sonra inip cilalı mermer zemini aşarak kapıya doğru yürüdü. Üzerinde koyu renk bir takım elbise, açık mavi kolalı bir gömlek ve boynunda lacivert bir kravat vardı. Santa Teresa'nın en kârlı araba acentelerinden birini yaratmış bir insana benziyordu. Yolunu değiştirip ışıkları yakarak gıcır gıcır arabaları aydınlattı. Sonra kapının kilidini açıp geçmem için tuttu.

"Mesajımı aldınız sanırım."

"Bu sabah işe erken gittim. Yüzyüze konuşursak daha iyi olur diye düşündüm."

"Bir dakika beklemeniz gerekecek. New York'la konuşmak üzereydim." Salonu geçip arkadaki camlı bölmelerden oluşan büroya doğru yürüdü. Birinin döner koltuğuna oturdu, telefonu açtı.

Öteki tarafta biri konuşmaya başlamış olmalıydı ki, birden ilgisinin arttığını gördüm. Konuşurken elini sallamaya başladı. O kadar uzaktan bile gergin ve mantıksız görünmeyi başarıyordu.

Bu işi berbat etme, diye söylendim. Sözlerine dikkat et. Adam Lonnie'nin müşterisiydi, benim değil. Onu kendime düşman etmek doğru olmazdı. Kaçmak isteğimi önlemeyi başaracağımı umarak çevreme bakındım. Bir kere kovulmak bütün cüretkârlığımı alıp götürmüştü.

Havada şahane bir deri ve araba cilası kokusu vardı. İki yüz bin dolardan fazla eden bir otomobilin peşinatını vermek için insanın bankada parası olmasının nasıl bir şey olacağını düşündüm.

Gözümün önüne pek az pazarlık, bol bol kahkaha geliyordu. Eğer Bir Rolls-Royce alacak paranız varsa kapıdan içeri girmenin size pahalıya patlayacağını bilirdiniz. Pazarlık edecek ne vardı ki? İade ettiğiniz Bentley'in kaç para ettiğini mi?

Kırmızı renkli iki kapılı bir spor model olan Corniche IH'e gözüm takılmıştı. Üstü açılmıştı. İçi krem rengi deri kaplıydı. Voigt'a baktım. Konuşmaya iyice dalmış olduğunu görünce Rolls'un sürücüsü kapısını açıp direksiyonun başına oturdum. Torpido gözünde özelliklerini anlatan meşin ciltli bir broşür vardı. Pahalı bir restorandaki şarap listesi gibi. Görünürde fiyat gibi bayağı bir şey yoktu ama onun 2430 kilogram ve "bagaj kapasitesinin 0.276 metreküp olduğunu öğrendim. Bütün düğmeleri ve göstergeleri inceledim, ceviz olan ahşap kısımlara hayran kaldım. Direksiyonu sağa sola çevirerek bir süre ciddi ciddi sürdürdüm arabayı. Bir yandan da ağızımla lastik kaymasını andıran sesler çıkarıyordum. Tam Monte Carlo üzerindeki dağlarda sert bir virajı alırken başımı kaldırıncaya Voigt'un otomobilin yanında durmakta olduğunu gördüm. Yüzümün kızardığını hissediyordum.

"Çok güzel" diye mırıldandım. Ona yaltaklanmak için böyle dediğimin farkındaydım ama elimde değildi işte.

Adam yolcu kapısını açıp içeri girdi. Ön tabloya hayranlıkla bakıp koltuğun yumuşacık derisini okşadı. "Her Corniche'in içi için on dört deri harcanıyor Büro kapanınca kimi zaman gelip burada otururum."

"Burası sizin ve bunlardan birini kullanmıyorsunuz, ha?"

"Henüz o aşamaya gelemedim. Ama bu davayı kazanırsak bunlardan bir tane almaya kararlıyım." Yüzü buruşmuştu. "Rhe'nin söylediğine bakılırsa arı kovanına çomak sokmuşsunuz. Sizi de Lonnie'yi de mahkemeye vermekten söz ediyordu."

"Neden?"

"Nedenini bilmiyorum, insanların günümüzde dava açmaları için fazla bir nedene ihtiyaçları yok sanırım. Bunun benim davamı nasıl etkileyeceğini Tanrı bilir artık. Siz mahkeme celplerini dağıtmak için tutulmuştunuz. Başka şeyle uğraşmanız için bir talimat verilmemişti."

"Durumu, hukuk açısından değerlendiremem... bu Lonnie'nin işi."

"Peki ama nasıl oldu bu iş? Anlamadığım bu."

Kendimi savunur gibi görünmemeye çalışarak Barney ile konuşmamı ve ondan sonra bulduklarını, Tippy'nin yaşlı bir adamın ölümüne neden olduğunu anlattım. Voigt sözümün sonunu beklemedi.

"Saçma! Morley bu işte aylarca çalıştı ve Tippy ile bu sözünü ettiğiniz kaza hakkında hiçbir şey söylemedi."

"Bu doğru değil. O da benim gibi aynı ipuçlarını izliyordu. Kızın babasının kamyonetinin fotoğrafını çekmişti ki, ben de o adımı atmak üzereydim. Fotoğrafları görgü tanığına gösterdim ve onun kaza yerindeki araba olduğunu teşhis etti."

Adamın kaşları çatıldı. "Tanrı aşkına! Ne çıkar bundan? Bunca yıl sonra bu kanıt olamaz ki. Siz milyonlarca doları tehlikeye atıyorsunuz. Bunun ne anlamı var ki?"

"Önemli olan benim Tippy ile konuşmuş olmam. Kendisi olayı itiraf etti."

"Bunun bizimle herhangi bir ilgisi olduğunu sanmıyorum. David Barney onu o gece gördüğünü söylemişse ne çıkar bundan? Palavra atıyor"

"Siz bunu önemli bulmayabilirsiniz ama jüri için önemlidir. Herb Foss bunu duysun hele. Zamanlamayı sonuna kadar kullanacaktır!"

"Ama ya kaza daha erken olmuşsa. Saatini tam olarak bilemezsiniz ki."

"Bilebilirim, Saati doğrulayan bir tanık var ve kendisiyle konuştum."

Voigt elini yüzünün üstünden geçirdi. "Lonnie hiç sevinmeyecek buna. Onunla konuştunuz mu?"

"Bu gece dönüyor. O zaman konuşacağım."

"Bu işe ne kadar masraf ettiğimi bilemezsiniz. Binlerce dolarım bir yana, o kadar da ıstırap çektim. Bütün bunları boşa çıkardınız. Ve ne için? Altı yıl önce olmuş bir kaza yüzünden."

"Bir dakika. O adam da Isabelle kadar ölüdür. Doksan iki yaşında diye yaşamının önemi yok muydu? Acıdan, ıstıraptan söz etmek istiyorsanız bir de onun oğluyla konuşun."

Voigt'un yüzünde bir sabırsızlık ifadesi dolandı. "Polisin dava açacağını sanmam" dedi. "Tippy o zaman reşit değildi ve o günden sonra da örnek bir yaşantısı oldu. Vurdumduymaz görünmek istemem ama olan olmuş bir kere. Isabelle ise soğukkanlılıkla işlenmiş bir cinayete kurban gitmiştir."

"Tartışmak istemiyorum. Bakalım Lonnie ne diyecek. Onun görüşü çok farklı olabilir. Belki de yepyeni bir strateji izler"

"Öyle olacağını umun. Yoksa David Barney'in işlediği cinayet yanına kâr kalacaktır"

"Eğer cinayet işlememişseniz 'yanınıza kâr kalması' söz konusu olamaz."

Satış bölmelerinden birinde bir telefon çalmaya başladı, ikimiz de susup o yöne bakarak telesekreterin devreye girmesini bekledik. Beşinci çalışta Voigt yüzünü buruşturdu. "Telesekreteri kapatmış olmalıyım." Kalkıp koşar adımlarla gitti, yedinci ya da sekizinci çalışta telefonu açtı. Yine uzun bir konuşmaya girdiğini anlayınca Rolls'dan çıktım ve yan kapıdan kendimi sokağa attım. Ondaki sonraki bir saati Colgate'te bir kafeteryada geçirdim. Kuramsal olarak kahvaltı ediyordum ama aslında saklanmaktaydım. Yine eski Kinsey olmak istiyordum, ağzına geleni söyleyen, kimsenin ağız kokusuna tahammül zorunda olmayan Kinsey. Böyle kararsız ve ürkek olmak ancak kuşlara yakışan bir şeydi.

Colgate'teki Wynington-Blake cenazevevi ölümde tercih ettiğiniz her mezhebe hizmet etmek üzere kurulmuş bir yerdi. İçeri girdiğimde elime basılı bir program tutuşturdular Arkalarda bir yer bulup bir süre çevreme göz gezdirdim. Bina kiliseyi andırır şekilde inşa edilmişti ve zengin renkli camlarıyla kocaman bir penceresi vardı. Morley'in kapalı tabutu ön tarafta çelenkler arasındaydı. Dini semboller yoktu: Ne melek, ne haç, ne aziz, ne Tanrı'nın, Hz. İsa'nın, Hz. Muhammed'in ya da Brahma'nın ya da başka bir Yüce Varlığın resmi. Mihrap yerine bir kütüphane masası, vaaz kürsüsü yerine mikrofonlu bir konferansçı kürsüsü vardı.

Sıralarda oturuyorduk ama org müziği de yoktu. Hoparlörlerden Kilise okulunu akla getiren sakın bir müzik yayılmaktaydı. Çevrenin laik havasına rağmen herkes iyi giyimliydi ve gerektiği gibi sessizdi. Bina silme doluydu ve bu insanların büyük bir kısmını tanı mıyordum. Nikâh törenlerinde olduğu gibi bir etiket kuralı olup olmadığını düşündüm: Ölünün dostları bir yana, sağ kalanınkiler

öteki yana. Dorothy Shine ile kızkardeşi eğer oradaysalar herhalde halktan camlı bir duvarla ayrılmış olan sağdaki küçük aile bölmesinde olacaktı.

Sol tarafımda hafif bir dalgalanma oldu ve iki kişinin yan taraftaki koridordan bulunduğum sıraya girmiş olduklarını farkettilim. Soluma bakınca Henry ve William'ın yanıbaşımdaya oturduklarını gördüm. William'ın üzerinde gayet ciddi koyu gri bir takım elbise vardı. Henry her zamanki şortunu ve tişörtünü çıkarmış, beyaz gömlek, pantolon, koyu renkli bir spor ceket giymiş, bir de kravat takmıştı. Ama ayağında tenis ayakkabıları vardı.

Henry, "William seni bu güç saatinde yalnız bırakmamızı istemedi" diye mırıldandı.

Öne eğilip baktım. William gerçekten yaslı bir ifadeyle bana bakıyordu. "Çok iyi de böyle bir şey aklına nereden geldi?" diye sordum.

"Cenaze törenlerine bayılır" diye Henry fısıldamaya devam etti. "Bu onun için Noel sabahından farksız. Erkenden kalktı, heyecandan..."

William eğilip parmağını dudaklarına götürdü. Henry'yi dürtükledim.

"Doğru soyuyorum" dedi. "Ne dedimse vazgeçirtemedim. Bu gülünç şeyleri giymem için ısrar etti. Sanırım dul kadının kendini açık mezara atacağı gerçekten trajik bir mezarlık sahnesi bekliyor."

Bir hışırtı oldu. Şapelin ön tarafında beyaz koro cübbeli orta yaşlı bir adam kürsüye geçmişti.

Cübbenin altında kendisini bir tür televizyon Evangelisti'ne benzeten mavi bir takım elbise giymişti. Ayine hazırlık olarak notlarını düzenliyor gibiydi. Mikrofon açtı ve kâğıtların hışırtısı büyük bir gürültü koparıyordu.

Henry kollarını kavuşturdu. "Katolikler asla böyle yapmazlardı. Entari giymiş bir oğlanı elinde tıpkı kuyruğundan bir kedi tutmuş da sallandırıyormuş gibi günlük kâsesiyle dolaştırırlardı.

William kaşlarını çatarak Henry'yi sessizliğe davet etti. Henry, kürsüdeki adam bütün beklenen duygulan ortaya koyarken yirmi dakika kadar uslu durmayı başardı. Adamın o gün için tutulmuş bir tür kiralık rahip olduğu belliydi. Morley'den iki kere "Marlon" diye söz etti ve ölünün saydığı niteliklerinden çoğu benim tanıdığım Morley'de yoktu. Yine de hepimiz elimizden geldiği kadar iyi davranmaya çalıştık. İnsan ölmüşse ölmüştü ve öldükten sonra bir iki yalan da söylenmeyecekse hapi gerçekten yutmuş demektir. Biz de sessizce durduk, ilahiler söyledik, dua okunurken başımızı eğdik. İncil'in yeni baskısından parçalar okundu ve bütün o şiirsel sözcükler ve lirik imajlar günlük İngilizce'ye çevrildi.

"Tanrı benim danışmanımdır Beni tarlalarda kuş avlamaya gönderir Durgun havuzlara götürür Ruhumu yaşamın doğru olan yollarına sokar Ölümün karanlık ormanından geçsem bile korkmam..."

Henry sıkılmış bir şaşkınlıkla bana baktı.

Sonunda serbest bırakıldığımızda Henry dirseğimden tuttu, kapıya doğru yürüdük. William arkada kalmış, diğer insanlarla birlikte son saygının sunulduğu kapalı tabuta doğru yürüyordu. Henry ile koridora geçerken arkama bakınca William'ın rahiple konuşmakta olduğunu gördüm. Ön kapıdan çıkıp binanın eni boyunca uzanan kapalı verandada yürüdük. Kalabalığın yansı içerde kalmış, yarısı da park yerinde sigaralarını yakmışlardı. Havada bir kükürt kokusu vardı. Sabah soğuk ve kapalıydı, tam cenaze havası yani. Öğle olduğunda gökyüzü herhalde açılacaktı.

Sağıma bakınca hafifçe topallayarak yürüyen birini gördüm. "Simone?"

Kadın dönüp bana baktı. Ben öyle giyim kuşamdan pek anlamam ama kadın bugün benim bile tanıdığım bir elbise giymişti. Moda dergilerinin dilini kullanmak gerekirse iki parçalık "ansambl", kadınları kötü vücutlu, aşırı giyinik ve budalaca göstermeyi başaran bir servet kazanmış olan bir modelistin eseriymiş. Simone döndü, iki yana sallanarak arabasına doğru yürüdü.

Henry'nin koluna dokundum. "Hemen gelirim."

Simone koşturmuyordu ama benimle konuşmak istemediği de belliydi. Onu hızlı adımlarla izledim.

"Simone, bekler misin?"

Durup yanına gelmemi bekledi.

"Acelen ne?"

Buz gibi bir öfkeyle bana döndü.

"Rhe Parsons telefon etti. Tippy'nin hayatını mahvedeceksin. Sen bir pislikten başka bir şey değilmişsin. Seninle konuşmak istemiyorum."

"Hey, bir dakika. Sana haberlerim var. Gerçekleri ben uydurmuyorum. Araştırmak için para alıyorum..."

"Bak, bu iyi işte" diye sözümü kesti. "Paranı kimden alıyorsun? David Barney'den mi? Hem bekâr hem de yakışıklı. Seni de işine ortak etmeye hazır olacağından hiç kuşum yok."

"Elbette David'den değil. Senin neyin var böyle? Eğer kız bir suç işlediyse..."

"Kız on altı yaşındaydı!"

"Kız sarhoştı" dedim. "Yaşı hiç önemli değil. Sorumluluğunu almak zorunda..."

"Bana o namuslu tavırları takınma. Böyle şeyler için zamanım yok." Yürümeye başladı. Otomobiline bindi, kapıyı hızla çarptı.

"Bu durumda David Barney kendini kurtardığı için kızdın."

Simone camı indirmişti. "David Barney korkunç bir insan olduğu için kızdım, iğrenç biri. Kötü insanlar her şeyi elde ederken iyiler ıstırap çektiği için kızıyorum."

"Hiç kimseyi sevmiyorsun diye onun haksız yere cinayetten hüküm giymesini mi istiyorsun?"

"O Iz'den nefret ederdi." Anahtarı sokup motoru çalıştırdı, el frenini boşalttı.

"Bu onu öldürmüş olması anlamına gelmez ki. Senin de onu öldürmek için bir nedenin vardı."

"Benim mi?"

"Geçirdiğin o kazanın suçlusu Isabelle'di, değil mi? Sarhoş olduğunu ve otomobili el frenini çekmeden evin önünde bıraktığını duydum. Onun yüzünden çocuk sahibi olma umudun kalmadı. Bütün yaşamın boyunca onun ardından gittikten sonra bu gayet büyük bir bedel. Sen de pekâlâ..."

"Gülünç bir şey bu. insanlar birbirlerini böyle şeyler için öldürmezler."

"Öldürürler elbette. Herhangi bir gün bir gazete al da bak."

"David Barney yalancının biridir Suçu üzerinden atmak için her şeyi yapar"

"Bunu söyleyen o değildi. Başkasıydı."

"Kim?"

"Bunu söylemesem daha iyi..."

"Eh, sen buna inanıyorsan aptalsın derim."

"inandığımı söylemedim ama iyi bir nokta."

"Neymiş o?"

"Başkalarının da onu öldürmek için nedenleri olduğu. David Barney'in cinayeti işlediğine inanmakla o kadar meşguldük ki başkasına bakmadık bile."

Bir an düşünceye daldı, sonra kurnazca bir bakışla baktı bana. "Öyleyse neden doğru yöne bakmıyorsun?"

"Sen ne diyorsun?"

"Yolanda Weidmann diyorum. Isabelle, Peter'in işini batırdı oradan ayrılmakla. Isabelle'i herkese tanıtan Peter olmuştu. Kimse parmağını bile oynatmazken zamanını ve parasını yatırdı ona. Isabelle'in ne kadar çılgın olduğunu anlamak gerek. Sebatsız, kendi kendini baltalayan, o kadar içki ve uyuşturucu. Diploması yoktu. Peter elinden tutana kadar tanınmamıştı. Peter onun hamişiydi ve o da ona büyük bir kazık attı. Kendisi için o kadar şey yapmasından sonra ona sırt çevirdi. Ve sonra da Peter'in kalp krizi. Kuramsal olarak stres ve aşırı çalışmanın sonucuydu. Ama gerçek Isabelle'in adamın kalbini kırdığıdır"

"Ama kendisiyle konuştuğumda hiç de kırgın görünmüyordu."

"Onun kırgın olduğunu söylemedim. Kırgın olan Yolanda'dır. O aslında bir örümcektir, tersine gidilecek biri değildir"

"Dinliyorum."

"Kadını gördün. Sen anlat."

Omuzlarımı silktim. "Doğrusu ben tahammül edemedim. Orada kaldığım yarım saat içinde sürekli kocasını azarladı, imalarda bulundu, alay etti adamcağızla. Şöyle gerçek bir kavgayı tercih ederdim. Hiç olmazsa öylesi dürüst olurdu. Kadınsa,, ne bileyim ben, hesapçı gibiydi."

Simone hafifçe gülümsedi, "Çok kurnazdır. Ve hepsinin altında da kendisinin olanı korumayı çok iyi bilir. Kocasına canı istediği gibi davranır ama bir de sen aynı şeyi denemeye kalk bakalım. Bence o gayet iyi bir adaydır"

"Ama kadın en az altmış beş yaşında olmalı. Cinayet işleyeceğine inanmak çok güç."

"Sen Yolanda'yı tanıımıyorsun. Bu işi daha önce yapmamış olmasına şaşıtm. Yaşına gelince, benden çok daha formdadır." Gözlerini kaçırdı sonra. "Gitmem gerek. Böyle birden parladığım için özür dilerim." Vitesi geriye takıp çıktı. Arkasından merakla uzun uzun baktım.

Tekrar geri döndüm. Henry arabasına doğru yürüyordu. Kalabalığın bir kısmı dağılmıştı, içerde kalanlar da artık çıkıyorlardı. William cenaze evinin serin derinliklerinden çıktığında biraz şaşkındı. Elindeki fötr şapkasını kafasına geçirip eliyle düzeltti. "Hangi mezhepten olduğunu anlamadım" dedi.

"Bence ayin bütün mezhepleri garanti altına alacak bir şeydi" dedim.

Dönüp arkasına bakarken yüzünde bir hoşnutsuzluk ifadesi belirdi. "Bina lokantaya benziyor"

"Eh, bugünlerde dışarda yemek de dine çok yakın olmuştur" dedim. "İnsanlar eskiden kiliseye para verirlerdi. Şimdi yüzde on kilise yerine garsona gidiyor"

"Cenaze töreni olarak hiç de tatmin edici değildi. Michigan'da biz bu işleri gayet iyi yaparız. Mezar başında bir tören olmayacağını da duydum. Bana sorarsan büyük saygısızlık bu."

"Böylesi daha iyi" dedim. "Bildiğim kadarıyla Morley'in ruhani yanı pek gelişmiş değildi ve herhalde ölümü konusunda fazla bir nümayiş yapılmasını istemezdi. Hem karısı hasta ve bundan daha fazlasına dayanamayabilir" Cesedin herhalde bir saat içinde morga kaldırılacağını söylemedim.

"Henry nereye gitti?" diye sordu William. "Otomobili getiriyor sanırım."

"Sen de bizimle eve dönecek misin? Verandada hafif bir öğle yemeği yiyeceğiz, sen de gelersen seviniriz. Gösterdiği nezakete karşılık vermek için Rose'u da çağırdık."

"Gelmek isterdim ama bir işim var Daha sonra uğrarım." Henry otomobili yanımızda durdurdu.

1932 bir Chevrolet'i vardı. Otomobili yeni olarak almıştı, o günden beri de kullanmaktaydı. Çok titizlikle korunmuştu, boyası ve döşemesi orijinaldi. Onu William kullansaydı herhalde kadınsı görünürdü. Ama direksiyonda Henry olduğu zaman çok külhani ve seksi bir görünüşü vardı. Henry ben dahil her yaştaki "bebeğe" hâlâ çekici geldiğinden gözden uzak tutulmaması gereken bir erkekti, insanların otomobile dönüp hayranlıkla baktıklarını, sonra kullanan kişinin ünlü biri olup olmadığını anlamak için Henry'yi araştırdıklarını bilirdim. Santa Teresa, Hollywood'dan iki saatlik mesafede olduğundan kentte oturan yıldızlar vardı. Bunu hepimiz biliriz ama otomobil yıkama sırasında John Travolta'ya benzeyen birini görüp de onun gerçekten John Travolta olduğunu anlamak hâlâ şaşırtıcıdır. Bir keresinde Montebello'da Steve Martin'i gördüm ve iyice bakayım derken az daha bir ağaca bindiriyordum.

William, Henry'nin otomobiline bindi ve iki kardeş eve doğru yola çıktılar. Rosie'nin nasıl bir tuzak hazırladığı hâlâ belli değildi. Niyeti ne olursa olsun, oyunun henüz basındaydık. William bugün o kadar kendine dönük değildi. Üç dakika konuşmuştuk ve bir kere bile sağlığından söz etmemişti. 101 nolu otoyola girip kente döndüm. State Caddesi'ne gelince sağa saptım. Rhe Parsons'un sergisinin açılacağı Parsons Galerisi, Axminster Tiyatrosu ile pek çok sayıda işyerinin bulunduğu büyük bir kompleks içindeydi. Galeri, mağazaların arkasındaki yolun üzerindeydi. Bir ara sokağa park edip merkeze girdim. Girişte el yapımı demir bir tabela vardı. Kapının önüne kapalı bir kamyonet yanaştırılmıştı ve iki kişinin örtülere sanlı eşyaları içeri taşıdıklarını görebiliyordum. Kapı açık olduğu için işçilerin arkasından yürüdüm.

Giriş dardı ve belki de etki yaratmak için boyutları küçültülmüştü. Çünkü oradan hemen on metre yüksekliğinde tavanı olan bir salona girmiştik. Duvarlar beyazdı ve ışık tavadaki geniş pencerelerden giriyordu ve pencereler içeri temiz hava girmesi için açılmışlardı. Işığın kesilmesi gerektiği zaman kullanılmak üzere epey karmaşık bir perde ve makara sistemi kurulmuştu. Yerler üzerine Doğu işi halılar atılmış gri betonu, duvarlara batıklar ve çerçeveli suluboya tablolar asılmıştı.

Rhe Parsons önlüklü bir kadınla konuşmaktaydı ve ikisinin işçilerin getirdiği son iki parçanın nereye asılacağını tartıştıkları anlaşılıyordu. Onların konuşması sürerken ben de salonu dolaştım. Tippy arka duvarın önündeki bir tabureye oturmuş, bulunduğu yerden genel olarak salonun nasıl görüldüğü hakkında fikir yürütmekteydi. Rhe'nin sergisi çeşitli yüksekliklerde kaidelere yerleştirilmiş on altı parçadan oluşuyordu. Reçineyle çalışmış, ilk başta hepsi birbirinin eşi gibi görünen elli santim kadar yüksekliğinde büyük cilalı parçalar dökmüştü. Şeffaf maddenin ustalıkla renklendirilmiş tabakalar halinde olduğunu ve kimi zaman tam ortasına bir böcek, bir çengelli iğne, bir anahtarlık gibi bir maddenin yerleştirilmiş olduğu görülüyordu. Işık altında insan sanki buz kalıplarının içine bakıyormuş gibiyse de, reçine somut ve kırılmaz bir izlenim yaratıyordu. Rhe beni görmüş olmalıysa da, tanıdığını belli etmemişti. Üzerinde blucin ve açık mavi ve mor renkli kalın bir moher kazak vardı. Saçları ensesinde toplanmış, neredeyse beline kadar uzanıyordu. Tippy'nin üstünde ince kumaştan bir eşofman vardı. Annesi görmeden bana doğru

parmaklarını kımıldatmasını "Merhaba" olarak kabul ettim. Hayatını mahvettiğim söylenen bir kişinin böyle capcanlı ve iyi olması ve benimle hâlâ konuşuyor olması doğrusu sevindirici bir şeydi. Rhe yanındaki kadına bir şeyler mırıldandı, kadın dönüp bana baktı. Sonra topuklarını beton zeminde çınlatarak uzaklaştı.

"Merhaba, Rhe."

"Ne istiyorsun?"

"Konuşmamız gerek. Sana bir sorun çıkarmak istememiştim."

"Aman ne iyi. Avukatıma söylerim"

Gözümün ucuyla Tippy'nin oturduğu tabureden atlayıp bize doğru yürüdüğünü gördüm. Rhe bir köpek sahibinin köpeği karşısında yaptığı jesti yaptı. Parmaklarını şaklatarak, "Dur" ya da "Yat" der gibi elini dümdüz ileri uzattı.

Tippy o kadar da iyi eğitilmişti. Hem şaşkınlık hem de hakareti içeren bir sesle, "Anne..." dedi.

"Bu seni ilgilendirmez."

"İlgilendirir elbette!"

"Beni otomobilde bekle, kızım. Bir iki dakikada gelirim."

"Konuşmanızı dinleyemez miyim?"

"Sana ne diyorsam onu yap!"

"Aman!" Tippy gözlerini yuvarlayıp derin derin soludu ama annesinin istediğini yaptı.

O gider gitmez Rhe buz gibi bir öfkeyle bana döndü. "Yaptığın hasarın büyüklüğü hakkında bir fikrin var mı acaba?"

"Ben buraya bir durumu konuşmaya geldim, hakaret edilmeye değil. Ne yapmışım ki?"

"Tippy tam kendini toparlamıştı. Sonunda doğru yola girmişti ve şimdi sen bu uydurma suçlamayla çıktın ortaya."

"Ben olsam pek uydurma demezdim..."

"Dil incelikleri konusuna girmeyelim. Eğer doğru bile olsa, ki buna hiç inanmıyorum, bunu böyle büyütme gerek yoktu..."

"Ne büyütmesi?"

"Ayrıca, eğer kızın herhangi bir şeyden suçlu olduğuna inanıyorsan bir avukatın yanında olmasına hakkı vardı. Ben yanında olmadan onu böyle bir şeyle suçlamaya hakkın yoktu."

"Kız yirmi iki yaşında, Rhe. Yasalara göre erişkin. Onun herhangi bir şeyle suçlanmasını istemiyorum. Bir açıklama olabilirdi ve eğer varsa ben de bunu öğrenmek istiyordum. Ben yalnızca onunla konuştum ve bilgi almaya çalıştım ve bunu önce polise gitmeden yaptım ki, onu da yapabilirdim. Bir suç işlendiğini öğrenmişsem başımı çeviremem. Onun suçuna ortak olmuş olurum."

"Onu korkuttun. Tehdit ettin, Eve geldiğimde sinir krizi geçiriyordu. Neyin peşinde olduğunu bilmiyorum ama dönüp de kendine bir baksan iyi edersin. Sen burada hem yargıç hem de jüri değilsin..."

Ellerimi kaldırdım. "Bir dakika. Bir dakika dur hele. Konu ben değilim. Gerçeklerle yüzyüze gelmede senden daha başarılı olduğumu gördüğüm Tippy hakkında bu. Onu korumanı anlıyorum, yerinde olsam ben de aynı şeyi yapardım ama gerçekleri de gözden kaçırmayalım."

"Hangi gerçekleri? Ortada gerçek falan yok!"

"Bırakalım bunu şimdi. Boş ver Konuşmak imkânsız, bunu artık anladım. Lonnie döner dönmez avukatınla görüşür"

"Güzel. Öyle yaparsın. Ve başına geleceklere de hazır ol."

Son sözü söylemek dayanılmaz bir şeydi ama ağzımı kapadım ve sonradan pişman olacağım bir şey söylemeden oradan ayrıldım. Galeriden çıktığımda Tippy yanıma geldi ve benimle yürümeye başladı. "Yerinde olsam annenin ikimizi bir arada görmesini istemezdim" dedim.

"Ne dedi?"

"Beklenen şeyleri."

"Aldırma sen, tamam mı? Onun çok kızdığını biliyorum ama bu hali geçecektir Son günlerde büyük bir baskı altındaydı ama kendini toparlayacaktır"

"Senin için öyle olacağını umarım. Bak, Tip, bunların olduğuna gerçekten üzüldüm. Ama başka bir yolu yoktu."

"Suç senin değil. Kendini kötü hissetmesi gereken benim, sen değilsin."

"Sen nasılsın?"

"Gayet iyiyim. Alkolikler Derneği'ndeki danışmanımla konuştum dün akşam, bana gerçekten yardımcı oldu. Burada işimiz bitince yine onunla konuşmaya gideceğim, öğleden sonra da polisle konuşacağım."

"Annen haklı. Polisle konuşmadan önce bir avukatla görüşmen iyi olur. Olayın seninle ilgili tarafını açıklamam konusunda bazı öğütlere ihtiyacın olacak."

"Ona aldırmiyorum bile. Bu işin bir an önce sona ermesini istiyorum."

"Ama bu akıllıca bir davranış olur. Zaten sen ifade vermeden avukatının da orada olmasını isteyeceklerdir. Seninle gelmemi ister miydin?"

Başını salladı. "Teşekkür ederim ama ben tek başıma da beceririm."

"Talihin açık olsun."

"Senin de." Kız galeriden yana baktı. "Ayrılısak iyi olur. Bu akşamki açılıшта olmayacaksın herhalde."

"Herhalde ama annenin çalışmalarını da sevdim. Bir şeye ihtiyacın olursa bana telefon et."

Kız gülerek el salladı, sonra dönüp galeriye girdi.

Otomobile binince bir süre içimde bir sıkıntıyla öylece oturdum. Tippy iyi bir insandı. Onu başına geleceklerden korumanın bir yolu olmasını isterdim. Sonunda bir şey olmayacağından emindim ama çekeceği ıstırabını benim başlatmış olmam hiç hoşuma gitmiyordu. Bu işi başına kendisinin getirdiğini iddia edebilirdim ama gerçek, altı yıldır o durumla yaşamının yolunu bulmuş olmasıydı. Yalnız kaldığında pişmanlık ve vicdan azabı duyduğuna emindim. Belki de kamuoyunun cezasından kurtulmak imkânsızdı. Bu arada da benim kendi duygularım söz konusuydu. Daha fazla öfkeli insana tahammül edemeyecektim. Suçlamalardan ve tehditlerden bıkmıştım artık. Benim görevim neler olduğunu ortaya çıkarmaktı ve bunu yapacaktım.

Kontak anahtarını çevirdim, VW'i hareket ettirdim ve yasadışı bir U dönüşü yaptım. Bir blok ötedeki kitapçının yanına park ettim ve biri beyaz, biri yeşil ve biri açık turuncu üç paket, sekize on beş indeks kartı aldım. Sonra da eve gittim

Otomobilimde hâlâ Morley'in Colgate bürosundan aldığım dosyalar vardı. Evimin karşı kaldırımında bir yer bulup otomobili bıraktım, arka koltuktaki dosyaları topladım ve katır gibi yüklü olarak arka bahçeye yürüdüm. Henry'nin evini benimkiyle birleştiren cam kaplı verandada yemek yenmekteydi. Aralık güneşi zayıfsa da, o kadar penceresiyle mekân bir seradan farksızdı. William ile Rosie başbaşa vermişler konuşuyorlardı. Konulan herhalde perikard iltihabı, kolit ya da laktoza tahammül edememenin tehlikeleriydi. Henry'nin yüzünde karanlık bir ifade vardı ve onun aksilik yaptığına yemin edebilirdim ki, bu hiç de tanıdığım Henry'ye benzemiyordu. Dosyalarımı kalçamla kapı çerçevesi arasına sıkıştırıp kilidi açtım ve içeri girdim. Hepsini tezgâhın üstüne yığdım. Döndüğümde Henry'nin bir tabak yemekle kapıda belirmediğini gördüm: Limonlu tavuk, yeşil salata, taze ekmek.

"Nasılsın? Bunlar benim mi? Çok esaslı görünüyor. Durum nasıl?"

Tabağı tezgâhın üstüne bıraktı, "inanamazsın."

"Ne oldu? Rosie, William'ı adam etmenin yolunu buldu mu?"

Henry gözlerini kıstı, işaret parmağını şakağına götürdü. "Bunu söylemen çok ilginç. Jeton düştü sonunda. Kadın ne yapıyor, biliyor musun? William'la flört ediyor!"

"Rosie her zaman flört eder."

"Ama William da ona karşılık vermeye başladı." Çekmeceyi açıp aldığı çatal ve bıçağı bir kâğıt peçeteyle bana uzattı.

"Eh, bunda bir zarar yok" dedim. "Sonra yüzündeki bakışı farkettilim. "Var mı yoksa?"

"Ben anlatırken sen de ye haydi. Ya ikisi de ciddileşirlerse? O zaman ne olacak dersin?"

"Haydi canım sen de. Daha tanışalı bir gün oldu." Önce yumuşacık tereyağlı ekmekten bir lokma ısırdım.

"William iki hafta kalacak burada. Bu tempoyla bundan sonraki on üç günün neler getirebileceğini düşünmek bile istemiyorum."

"Kıskanıyorsun."

"Kıskanmıyorum. Dehşet içindeyim. William bu sabah çok iyiydi. Kafasını bağırsaklarına takmıştı. İki kere tansiyonuna baktı. Kendisini bir saat kadar meşgul eden esrarengiz semptomları vardı. Sonra cenazeye gittik ve o zaman da gayet iyiydi. Eve dönünce bir süre dinlendi. Eski William senin anlayacağını. Bunlar önemli değildi, hepsiyle başa çıkabilirdim. Sonra yemeği hazırladım ve

Rosie yanaklarına allık sürmüş olarak geliverdi. Ve ikisi birden çocuklar gibi gülüp oynaşmaya başladılar"

"Çok hoş. Ben Rosie'yi severim." Ekmeği bırakıp tavuğa giriştim. Doğrusu bu kadar aç olduğumun farkında değildim.

"Ben de severim Rosie'yi. iyi kadındır. Esaslıdır. Ama bir 'yenge' olarak?"

"İş o raddeye gelmeyecektir."

"Öyle mi dersin? Git de bir dinle öyleyse. Midene kramplar girer."

"Haydi haydi, Henry. Abartıyorsun. William seksen beş yaşında. Rosie ise, eğer kabul ederse, herhalde altmış beştir."

"Ben de onu demek istedim. William için çok genç." Gülmeye başladım. "Ciddi olduğuna inanamıyorum."

"Ben de senin ciddi olduğuma inanmadığına inanamıyorum. Ya aralarında ateşli bir aşk başlarsa? O ikisini arka yatak odamda birlikte düşünebiliyor musun?"

"William'ın seks yaşamı olmasına mı itiraz ediyorsun? Beni şaşırtıyorsun, Henry. Bunu sana yakıştıramadım."

"Hiç hoş değil."

"Ama adam daha bir şey yapmadı ki! Senin onun sağlığıyla öyle meşgul olmamasını istediğini sanıyordum. Bundan iyisi olabilir mi? Artık başka şeylerden söz eder"

Henry birden kararsızlıkla yüzüme baktı. "Yani sen bunu bayağı bulmuyor musun? Bu yaşta aşkı?"

"Bence çok müthiş bir şey. Kısa bir süre önce senin de başından bir aşk serüveni geçmişti."

"Ama bir de sonuna bak."

"Ayakta kalabildin ya."

"Ama William da aynı şeyi başaracak mı? Rosie'nin Noel için Michigan'a gittiğini düşünebiliyorum. Öyle züppe gibi görünmek istemem ama kadında klas diye bir şey yok. Herhalde dişlerini de firketesiyle karıştırıyordur."

"Bunları kendine dert etme Allah aşkına."

Henry durumunu düşünürken ağzı uzun bir çizgiye dönüştü, "itiraz etmenin bir yararı olacağını sanmam. Sanki benim neden sözettiğimi bilmiyorlarmış gibi davranacaklardır"

Ben yemeğime dönerek bir karşılık vermedim. "Bu da çok esaslıymış" dedim.

"Daha sonra da istersen epey var" Kartları işaret etti. "Çalışacak mısın?"

Başımı salladım. "Bunu bitirir bitirmez."

Derin bir soluk aldı. "Eh, bu kadar saçmaladığım yeter. Seni işinle başbaşa bırakayım bari."

"Beni gelişmelerden haberdar et."

"Kesinlikle" dedi.

O gittikten sonra doğruca yukarı çıktım, ayakkabılarımı, elbisemi ve külotlu çorabımı çıkardım. Blucinimi, balıkçı yaka kazağımı, çoraplarımı ve spor ayakkabılarımı giydim. Oh, dünya varmış! Aşağı inip bir Diet Pepsi açtım ve işe koyuldum. Bütün malzemeyi tezgâhın üzerine yaydım: Morley'in dosyaları, ajandası, randevu defteri, rapor taslakları. Onun notlarına göre konuştuğu insanların ve konuşulanların listesini çıkardım. Sonra ilk kart paketini açıp hikâyeyi benim anladığım biçimde kartlara geçirdim.

Bu tekniği yıllardır kullanır, kartları duvardaki tahtama iğneler ve genel durumu bir bakışta görürdüm. Bunu, bana işi ilk öğreten Ben Byrd'den öğrenmiştim. Ben de herhalde aralan bozulana kadar ortaklık yaptığı Morley'den öğrenmişti. Kendi kendime gülümsedim. Şirketlerinin adı Byrd-Shine'di: Çekmecelerinde viski şişeleri olan ve sürekli pişti oynayan iki eski model özel hafiye. Özellikleri "evlilik araştırmaları" yani evlilik dışı seksti. O günlerde zina büyük bir ahlâksızlık sayılırdı. Şimdi o kadar olağan bir şey için adamı televizyonda bir talk-show'a bile çıkarmıyorlardı. İndeks kartları çeşitli yaklaşımlara imkân veriyordu: Zamanlama, bilinen ve bilinmeyen ilişkiler, nedenler ve tahminler. Kimi zaman kartları karıştırır ve fal açıyormuş gibi yapardım. Her nedense bunu çoktandır yapmıyordum ama. Yine eski yönteme dönmek iyi gelmişti doğrusu. Bu, gerçekler üzerinde düşünmek için dinlendirici, güven verici bir yoldu.

Dolaptan tahtamı çıkarıp tezgâha yasladım. Bu aşamada kartları düzenlemek için herhangi bir girişimde bulunmuyordum. Hiçbir şeyi sansür de etmezdim. Oyunun kuralı yoktu. Yalnızca o an aklıma gelen her şeyi yazarım. Tippy'nin kazası turuncu kartta, oyuncular ise beyazlardaydı. Bir kutu iğne bulup hepsini tahtaya yerleştirdim. İşimi bitirdiğimde saat 4:45 olmuştu. Mutfak taburesi

üzerinde, çenemi ellerimin arasına alıp izlemeye başladım. Aslında bir renk karmaşasıyla karşı karşıyaydım ve ortaya belirli bir tablo çıkmıyordu.

Ne arıyordum? Bağlantı. Çelişki. Yersiz olan herhangi bir şey. Bilinenin yeni bir ışık altında görünmesi, bilinmeyenin yüzeye çıkması. Zaman zaman kartları indirip yerlerini değiştiriyor, çeşitli varsayımlara göre yeniden sıralıyordum. Isabelle'in öldürülmesini düşünüyordum. Katilin bu dramın oluşumunu izlemesi kendisi için kimbilir ne kadar zevkli olmuştu. David Barney'in eski karısını sürekli tacizi böyle bir şeyi aklına getirmiş olabilirdi. Isabelle'i öldürürse ilk olarak kimden kuşkulanırlardı? Katilin David Barney'in huylarını bilen, onu gözaltında bulunduracak kadar sahneye yakın olan biri olması gerekirdi. Isabelle'i tanıyanların yarısı bu durumdaydı ama. Weidmann'lar evin bir mil ilersinde oturuyorlardı. Kızkardeşi Simone'un bungalovu aynı bahçe içindeydi. Laura Barney ilginç bir olasılıktı. David'in gece geç saatlerde koşmaya düşkünlüğünü mutlaka biliyordu. Ama onun bu işten kazançlı çıkacak bir durumu yoktu. Cinayet nedeninin para olduğunu tahmin etmiştim ama bu işten ağgözlülükten başka elde edilecek tatminler de vardı. Evliliğini yıkan bir kadını öldürmekten ve suçu da eski kocasına atmaktan daha kusursuz ne olabilirdi?

Burada bir şey var gibiydi. Bundan emindim. Belki de yaklaşım açısı, bilemediğim bir bilgi kırıntısı, bildiğim gerçeklerin yeni bir yorumu.

Telefon çaldığında birden yerimden sıçradım. Kalbim yerinden fırlayacakmış gibi çarpmaya başlamıştı.

Arayan Ida Ruth'tu. "Kinsey, rahatsız ettiğim için özür dilerim ama adli tıp bürosundan Bay Walker diye biri az önce seni aradı. Büroındaki telesekretere bir mesaj bırakmış, sonra da buraya telefon etti. İlk fırsatta kendisini aramanı istiyor"

Telefonu başımla omzumun arasına sıkıştırıp kalem kâğıda uzandım. "Burt numarasını verdi mi sana?"

Ida Ruth numarayı yazdırdı. O kapayınca hemen adli tıbbı aradım.

19

"Adli tıp bürosu. Detektif Walker"

"Selam, Burt, Ben Kinsey. Ida Ruth seni aramamı istediğini söyledi."

"Hah, çok iyi. Seni bulduğuna sevindim. Bir dakika, notlarımı alayım." Kâğıt hışırtıları duydum. Burt eliyle almacı örterek yanındaki biriyle bir şeyler konuştu. "Özür dilerim" dedi sonra. "Morley'in otopsisini bitirdik. Akut böbrek yetmezliğinden ölmüş, karaciğerinde, kardiyovasküler sistemde hasar var, tübüler nekroz..."

"Nedeni?"

"Oraya geliyorum. Dün konuşmamızdan sonra Wynington -Blake'i aradım. Cenazeevi müdürüyle konuştum. Ona olanları anlatıp olağandışı bir şeyle karşılaşmış olduğumuzu soracaktım. Morley getirildiğinde renginin 'sarılık' çekiyormuş gibi olduğunu söyledi."

"İçkiden mi?"

"Önce ben de öyle düşündüm ama sonra biraz araştırma yaptım. Getirdiğin o malzemeyi taradım. İçinde bitkisel bir şeyler olduğundan o hamurışı beni rahatsız ediyordu. Diğerleri insanın farkında olmadan yiyeceği şeyler değildi. Buradaki referans kitaplarını inceledim. Sana neler bulunduğumu anlatayım şimdi. Otopsi de bunu doğruladı. Amanita phalloides diye bir şey duymuş muydun?"

"Bir seks pozisyonuna benziyor. Neymiş bu?"

"Ölüm başlıklı mantar Amanita verna bir başka olasılık. Aynı aileden bir başka tür. Aptal mantarı olarak da bilinir. Her ikisi de öldürücüdür. Bu börek mi her ne dersen artık, biri ona Aman/tali bir strudel hazırlamış sanırım."

"Berbat bir şeye benziyor."

"Öyle. Dinle bak. Phalloidine'in bir gramının bir milyonda biri, bir fareye enjekte edildiği takdirde hayvan iki gün içinde ölür. Bir insanı öldürmek için beş gramdan azı yeterlidir"

"Tanrım."

"Ve ikisi de Morley'in senin anlattığın semptomlarını tam olarak yaratabilir. Hazımdan sonra altı ila yirmi saatlik bir bekleme süresi oluyor. Sonra bulantı, mide krampları, kusma ve ishal başlıyor Ardından kardiyovasküler sistem iflas ediyor"

"Demek Cumartesi öğleyin hastalandığına göre bunu Cumartesi sabahı ile Cuma günü arasında bir zamanda yemiş olması gerek"

"Evet."

"Ama insan böyle bir mantarı nerede bulabilir ki? Bu bölgede yetişiyor mu?"

"Kitapta Kuzey Amerika ve Pasifik Kıyıları diyor Yaz sonu ve sonbaharda. Bunun için çok geç ama yine de mümkün herhalde, Verna'nın kozalaklı ağaçlı ormanlarda bulunduğu yazıyor Tek tek de, öbekler halinde de yetişmiş. Batı Kıyısı'nda pek seyrek rastlanılmış. Ama biri ülkenin öteki ucundan getirmiş olabilir Dondurulmuş ya da kurutulmuş. O hamurşını nerede buldun, evinde mi?"

"Colgate'teki bürosundaki çöp sepetinde, ilk gittiğimde fırıncı kutusunu görmüştüm ama ikinci gidişime kadar aklıma böyle bir şey gelmemişti."

"Nereden aldığı hakkında bir fikrin var mı?"

"Sormayı bile akıl edemedim. Diğer eşyayla birlikte onu da poşete soktum. Fırına uğrayıp almıştır diye düşünmüştüm. Güzellik salonundaki Betty hep gizlice yiyecek getirip yediğini söylemişti. Bir haftadır sıkı bir perhizde olmasına rağmen onu Çin yemekleri ve kurabiye falan yerken görmüş. O yüzden fırından alınma bir kutu hiç de dikkati çekecek bir şey değildi. Belki biri getirip kapısı önünde bırakmıştır.."

"Sana bir şey daha söyleyeyim" diye Burt sözümü kesti. "Kitaba göre kısa bir sükûnet dönemi oluyor Bana adamın iyileşir gibi olduğunu söylediğini hatırlıyor musun? Amanita zehirlenmesinde hastanın durumunda bir düzelme görünmüştü."

"Pazar sabahından söz ediyorsun."

"Evet, Ama o zamana kadar hasar tamamlanmış olurmuş. Zehir karaciğeri parçalıyor, kan hücrelerini eritiyor, hazım sisteminde kanamaya neden oluyor. Senin anlattığına göre öyle bir şikâyeti olmamış gibi görünüyorsa da, dışkısında ve kusmuğunda kan vardı herhalde. Aslında hastaneye gitmiş olsaydı bile yapılacak bir şey yoktu."

"Kendini çok kötü hissetmiş olmalı. Acaba neden yardım aramadı?" diye sordum.

"Bunu söylemek çok güç. Semptomların şiddeti herhalde ne kadar yediğine bağlıydı. Biraz tatmış, sonra bayat ya da bozuk olduğunu düşünerek gerisini çöpe atmış olabilir. Morley'i hiç yemek yerken görmüş müydün? Çok çabuk yemekle övünürdü."

"Biri onu gayet iyi tanıyormuş demek."

"Buna gerek yok. Huylarını gizlemezdi. Sağlığı da öyle. Hep ağırlığından ve kalp sorunlarından söz ederdi."

"Ya mantarlar? Gözle ayırt edilebilirler miymiş?"

"Ne aradığını bilmiyorsan, hayır. Sana yazılanları okuyayım. 'A. Vernû saf beyazdır. A. Phalloides sarımsak yeşilden yeşilimsiye kadar değişir. Her ikisinin de sporları beyazdır.' Falan filan. Daha ister misin?"

"Temelini anladım. Katil bahçesinde yetiştirmişse şimdiye kadar hepsini sokmuştur nasıl olsa. Bundan sonra ne olacak?"

"Turtayı analiz için Foster City'deki Kimyasal Zehirler Enstitüsüne gönderdim. Onlardan haber alana kadar epey bir süre geçecek ama kuşkularımızı doğrulayacaklarına eminim. Cinayet masasına da telefon ettim ama Teğmen Dolan'la sen kendin konuşmak isteyebilirsin. İnan bana, işin güç yanı şimdi başlıyor. Zehirle işlenen cinayetlerin en güç yanı bir cinayetin işlendiğini 'hukuken' kanıtlayabilmektir. Ölümün sanık tarafından maktule kötü niyetle verilen zehirden kaynaklandığını göstermek zorundasın. Ve bunun da 'mantıklı bir kuşkunun ötesinde' olması gerekir. Bu durumda katili cinayetle nasıl ilişkilendireceksin ki? Biri bir turtayı yapıyor ve adamın kapısına bırakıyor. Morley bürosuna gidince, 'Hey bunu bana getirmişler,' diyor Büyük bir olasılıkla nereden geldiğini gören yok. Elimizde kuşkulananacak biri bile yok." "Biliyorum" dedim.

"Eh, bir yerden de başlamak gerek. Daha fazla bilgi edindiğimizde sana haber veririm. Bu arada sakın kimsenin evinde hazırladığı bir şeyi yeme."

"Yememeye çalışırım. Teşekkür ederim, Burt."

Telefonu kapadığımda ellerim buz kesmişti. Morley son birkaç ay içinde Isabelle Barney'in öldürülmesiyle ilgili pek çok kişiyle konuşmuştu. Kendi ölümünü de getiren ne keşfetmiş olabilirdi? Bu önemli bir şey olmalıydı. Bir yöntem olarak zehir bilgi, kararlılık önceden tasarlama ve kurnazlık gerektirdiğinden zehirle cinayet işleyenler katillerin en kurnazlarıydı. İnsan öfkeye kapılıp birini zehirlemezdi. Zehirleme güdüsel, anında karar verilmiş bir cinayet değildi. Gizlilik ve hazırlık bu tür durumlarda birinci dereceden cinayet suçunu otomatik hale getirirdi. Morley Shine herhalde dışta bir görüntü vermeyen bir iç hasardan ölmüştü ama ölümü bir bıçaklanma ya da kurşunlanma kadar ıstırap verici olmalıydı. Elinde öldürücü mantarlar olan katilin Morley'in hoşuna gidecek bir şey bulmak için bir yemek kitabını karıştırdığını görür gibi oluyordum. Hamurun açıldığını, malzemeye

tereyağ katıldığını, biçim verilip bir fırıncı kutusuna yerleştirilerek Morley'in kapısının önüne bırakıldığını hayal edebiliyordum. Morley öldürücü şeyi keyifle yerken katil yanına oturup kendisiyle sohbet etmiş de olabilirdi. Tadı biraz garip gelmiş olsa bile Morley şikâyet etmemiş olabilirdi. Perhizinden aç düşmüş olacaktı. İtiraz edemeyecek kadar nazikti. Sonra kendini iyi hissetmediği o saatler Mide bulantısıyla mide ağrılarını o kadar saat önce yediği şeye bağlamamış bile olabilirdi... Bir yerde mantar görmüştüm. Böyle bir sahne vardı gözlerimin önünde... ağaçlıklı bir yer., bir daire içinde büyüyen mantarlar..

Böyle yerler çok olamazdı. Simone... David Barney'in Isabelle'in ölümü sırasında oturduğu ev... ama orası hakkında fazla bir şey de hatırlamıyordum. Ev okyanusa bakıyordu, çevrede fazla bir ağaç yoktu. Weidmann'ların evi. Yolanda ile Peter Weidmann'ın uyukladığı yere yürümüştüm... ağaçlığa doğru uzanan bakımlı bir bahçe.

İndeks kartlarını tahtamdan tek tek çıkarıp bir daha yerleştirdim. Morley benim görmediğim neyi görmüştü? Tezgâhın üzerinde duran Aylık Ajanda sini aldım, son iki aydır neler yaptığını kestirmeye çalışarak Ekim ayıyla başladım. Karelerin çoğu boştu. Kasım ayı da bir iki not dışında öyleydi: İki doktor, bir berber randevusu. Bu Aralık ayı sanki birkaç görüşme yapmış gibiydi. Lonnie adamın aldığı paraya karşılık birkaç iş yaptığını duyunca sevinirdi herhalde. Yolanda ile Peter Weidmann'ın adları iki kere yer almıştı. Saatin üzerine bir çizgi çektiği ve o günden bir hafta sonrasının aynı gün ve saatine bir ok çektiği için birinci randevu iptal edilmiş olmalıydı. Yolanda'nın Morley'in ısrarından şikâyet ettiği aklıma geldi, demek oraya bir kereden fazla gitmişti.

1 Aralıkta, yani bir hafta önceki Perşembe günü saat 1:15'in yanına F. V. yazmıştı, Voigt mu? Francesca ile mi konuşmuştu? Kadın bana Morley'i tanımadığını söylemişti. Üzerinde kadının adı yazan bir dosyaya rastlamıştım ama içi boştu. F. V, bir başka davada bir tanık olabilirse de, bu pek olası görünmüyordu. Sayfanın başına Voigt'ların ev telefonları yazılmıştı. Francesca'nın Morley'i tanımadığı yalan mıydı? Cumartesi sabahı da Laura Barney'le bir randevu vardı. Kadın bundan söz etmiş, Morley'in gelmediğini söylemişti. Ama Dorothy postayı almak üzere büroya gittiğini söylemişti. Benim kuramım doğruysa, Morley Cumartesi yemekten kısa bir süre sonra hastalandığına göre öldürücü turta Cuma öğleden sonra, en geç Cumartesi sabahına kadar teslim edilmiş olabilirdi. Tıbbi bir klinikte çalışan Laura Barney zehir hakkında bilgiye kolaylıkla erişebilirdi. Belki de en iyisi onunla başlayıp listemde geriye doğru gitmekti.

Kapımı kilitleyip otomobilime gittim. Santa Teresa Tıbbi Kliniği'ne vardığımda saat beşi birkaç dakika geçmişti. Laura'yı kaçırmamış olacağımı umuyordum. Klinik herhalde beşte kapanırdı ki, o takdirde kapıyı kilitli, personeli de hafta sonu için dağılmış bulacaktım. Kadının ev adresini de bilmiyordum ve daha fazla gecikmek istemiyordum. Birden onun üniforması üzerine hafif bir manto atmış olarak sokakta karşıya geçtiğini gördüm. Kornaya bastım. Yolda sallandığı için kendisini azarlayan bir sürücü olarak sanmış olacak ki, yüzünü buruşturarak benden yana baktı.

Uzanıp yolcu tarafındaki camı indirdim. "Seninle biraz konuşabilir miyiz?"

"İşten şimdi çıktım."

"Çok sürmez."

"Bekleyemez mi? Çok yorgunum. Kocaman bir kadeh şarapla sıcak bir banyo özlemi içindeydim. Bir saat sonra gel."

"Bir saat sonra başka bir yerde olmam gerek."

Gözlerini kaçırdı. Onun pes etmek istemeyerek kendi kendisiyle tartıştığını görebiliyordum. Yüzünü buruşturdu, canı sıkılmış bir tavırla kaldırırma baktı.

"Yalnızca beş dakika" dedim.

"Aman, peki." Başını hemen arkasındaki herhalde dairelere bölünmüş olan Victoria üslubu bir binaya çevirdi. "Burada oturuyorum. Park edecek bir yer bul da gel. Böylece üstümdekileri çıkaracak zamanım olur. Koridorun arkasında altı numaralı daire."

"Geleceğim."

Kadın dönüp üç beş basamaklık merdiveni hızla çıkarak kapıdan içeri girdi. Ben altı kapı aşağıda, sokağın karşı tarafında bir yer buldum. Bir anlığına onun başka bir yerde oturuyor olacağından korktum. Binaya girmiş ve ben gelmeden arka kapıdan çıkmış olabilirdi. Ben de ahşap basamaklardan çıkıp camlı kapıyı iterek hole girdim. İçersi sessizdi. Solda masanın üstünde henüz yakılmamış bir lamba vardı. Yanında posta ve günlük gazeteler duruyordu. Koridor boyunca uzanan kapılar örtülmüştü. Bir zamanlar konağın herhalde ön salonu ve yemek odası olan mekân

şimdi bir daireydi. Arkada da herhalde bir stüdyo daire vardı. Bu atta üç, üst katta da üç daire olduğunu tahmin ettim.

Yukarı çıktım. Burası gördüğüm en neşeli yer değildi ama ;pey temizdi. Duvar kâğıdı yeniye benziyordu. Çiçekler ve kurdelelerle süslü deseni herhalde Victoria üslubunu hatırlattığı için seçilmişti. Bütün pembelere, yeşillere ve morlara rağmen insan üzerinde sıkıcı bir etki yapıyordu. Üzerinde kocaman piriñten bir 6 olan kapıyı tıkladım. Laura bir an sonra kimonosunun belini bağlayarak kapıyı açtı. Beyaz hemşire ayakkabıları beyaz üniformasını attığı iskemlenin altındaydı. Banyonun dolduğunu duyuyordum. Daire iki büyük odayla herhalde bir çamaşırlıktan dönüştürülmüş küçük bir banyodan oluşuyordu. Kapıdan su ısıtıcısını ve eski moda bir küvetin kenarlarını görüyordum. Tavanlar yüksekti ve yıllardır bir fırça görmemiş olsa bile her nasılsa cila kokan ahşap süsleri vardı. Eşya pek fazla değilse de olanlar kaliteliydi. Kadın benim odayı incelememi gülümseyerek seyrediyordu. "Hoşuna gitti mi?"

"Diğer bekâr insanların nasıl yaşadıklarını hep merak ederim."

"Sen nasıl yaşıyorsun?"

"Hemen hemen böyle. Her şeyi basite indirmeye çalışarak.

Ay sonunda bir sürü fatura ödemek içirt çalışmaktan hoşlanmam."

"Ben tek başına yaşamaktan nefret ederim. Otur istersen."

"Sahi mi?"

"Elbette. Sen sever misin yani? Yapayalnız. Ve kim böyle yaşamak ister ki?" Elini hemen çevresindeki eşyalardan ötesini de kapsayacak şekilde salladı. Banyoya gidip suyu kapattı. Burnuma Vitabath bitki esansı kokusu geldi.

"Bence çok esaslı. Ayrıca insana kimse bakmaz."

Odaya döndü. "Bunun doğru olmadığını umarım. Ben pes etmiş değilim yani."

"Beraberlik bir hayaldir Hepimiz tek başımıza yaşarız."

"Bu tür konuşmalardan hiç hoşlanmam doğrusu. Benimle ne konuşacaktın?"

"Morley Shine hakkında. Geçen Cumartesi onunla randevun vardı."

"Evet ama gelmedi."

"Karısı o gün bürosuna gittiğini söylüyor"

"Ben saat dokuzda oradaydım. yarım saat bekledim, sonra ayrıldım."

"Nerede bekledin? Bürosunda mı?"

"Dışarda, otomobilin içinde. Neden? Ne farkeder ki?"

"Hiç. Kendisine gelen bir paketi merak etmiştim."

"Fırından gelen kutu."

"Kutu geldiğinde orada mıydın?"

"Evet, otomobilimde oturuyordum. Fırıncının kamyonu yanımda durdu. İçinden beyaz bir kutuyla biri çıktı. Yanımdan geçerken bana Maria Shine olup olmadığını sordu. Adın Morley olduğunu ve henüz gelmediğini söyledim. Gerizekâlı herif kutuyu bana vermeye kalkıştı ama ben yarım saattir beklediğim için gidiyordum. Atlatılmaktan nefret ederim. Yapacak çok daha iyi şeylerim vardı."

"Adam ne yaptı peki?"

"Kutuyu mu? Bilmem. Herhalde ön kapıya götürmüştür Belki de Morley'in kapısı önünde bırakmıştır"

"Hangi fırındı?"

"Görmedim. Kamyonet kırmızıydı. Şimdi düşünüyorum da bir kurye servisi de olabilirdi. Bu soruların nedeni ne?"

"Morley öldürüldü."

"Sahi mi?" Şaşkınlığı gerçek görünüyordu.

"Zehirlenmiş mi?"

"Öyle görünüyor!"

"Peki ne yapacaksın şimdi?"

"Bilemiyorum. Morley bir şeyler biliyordu. Ne olduğunu bilmiyorum ama yaklaştığımı hissediyorum."

"Yazık ki yanıtı bırakmamış."

"Bir bakıma bıraktı da denilebilir. Bu işi bana öğreten kişiyle yıllarca ortaklık yapmıştı. Kafasının nasıl çalıştığını bilirdim."

"Benden başka bir istediğin var mı?"

"Şu anda yok. Artık gideyim de sen de banyona gir"

Otoyola çıktım, Cutter Road çıkışına kadar 101'de gittikten sonra sola sapıp Horton Ravine'e ön taraftan girdim. Sanki bütün haftamı Colgate, Santa Teresa ve Ravine arasında gidip gelmekle geçirmiş gibiydim. Hava kararmaya başlamıştı, ısı da ancak Californialılar'ın şikâyet edebilecekleri on on beş derece arasındaydı. Daire biçimli araba yoluna park edip zili çaldım. Kapıyı Francesca açtı. Üzerinde çikolata rengi bir bluz, bacağına tayı ve ayaklarında bot vardı. Sırtına bir şal gibi siyah bir kapalı yaka kazak atmıştı.

"Kinsey, görmeyi beklediğim en son insansın" dedi. Kaşlarını çatarak yüzüme baktı. "Bir aksilik mi var? Kötü bir haber mi getirdin?"

"Aslında evet ama şimdi ona girmek istemiyorum. Bana ayıracak bir dakikan var mı? Seninle bir şey konuşmak istiyordum."

"Elbette. Gel içeri. Guda alışverişe gitti. Ben de şöminenin yanında kahve içiyordum. Dur sana da bir fincan getireyim. Dışarı berbat"

"Her yer berbat" diye düşündüm, ardından siyah ve beyaz renklerin hâkim olduğu ve üç tarafında geniş pencereler bulunan mutfığa yürürken. Dolap kapakları siyah lake, tezgâhlar kar beyazıydı. Raflar ve diğer eşyalar cilalı alüminyumdu. Mutfaktaki tek renk parlak kırmızı kurulama bezleri ve parlak kırmızı fırın eldivenleriydi. Kadın dolaptan bir fincan alıp çalışma odasına yemek odasından geçebileceğimizi işaret etti. "Süt ve şeker ister misin? İkisi de tepsi üzerinde var istersen yağsız süt de var."

"Normal süt iyi" dedim. O anda Morley'den söz etmek istemiyordum. Kadın, tavrımdan sıkıldığını belli edecek şekilde yüzüme bakıyordu. Kötü haber ancak paylaşmakla kaldırılan bir yükü.

Çalışma odasının duvarları çam tahtasıyla kaplıydı, koltuklar koyu kahve deriyle döşenmişti. Kadın daha önce oturduğu deri koltuğa oturdu. Sayfa arasına koyduğu işarete bakılırsa bitirmekte olduğu bir Fay Weldon romanı okuyordu. Yıllar olmuştu kendime bir günlük izin verip iyi bir kitapla örtünün altına girmeyeli. Bir kenardaki bakır bir sehpanın üzerinde kahve güğümü duruyordu. Francesca fincanı doldurup bana uzattı. Kucağına aldığı yastığı oyuncak ayıymış gibi tuttu.

Neden uğradığımı öğrenmek için ısrar etmediğini farkettim. "Morley'in randevu defterini inceliyordum" dedim. "Notlarına bakılırsa kendisiyle geçen hafta konuşmuşsun. Sorduğumda bunu bana söylemeliydin."

"Ya." Yüzü kızardı, ne yanıt vereceğini hesaplamaya çalıştığını gördüm. Aynı yalanı ikinci kere tekrarlamamaya karar vermiş gibiydi. "Bunu bilmek zorunda kalmayacağını umuyordum herhalde."

"Bana da anlatmak ister miydin?"

"Aslında utanıyorum ya... ama Perşembe sabahı erkenden onu arayıp randevuyu ben istedim."

Bir sessizlik oldu. "Ve?" dedim.

Bir omzunu huzursuzca kaldırdı. "Kenneth'e kızmıştım. Bazı şeyler öğrenmiştim... daha önce farkında olmadığım bir şey..."

"Neydi o?"

"Ona da geleceğim. Hangi bağlamda olduğunu anlamalısınız..."

Şimdi meraklanmıştım işte. "Bağlam" kötü bir davranışı mantıklı göstermeye çalıştığınızda kullandığınız bir terimdi. İyi bir iş yapmışsanız "bağlam"dan söz etmek gerekli değildi.

"İşe bak" dedim. "Lonnie'nin işine sekte vuracak bir şey öğlendim diye kendi kendimi yiyorum ve şimdi de davacının baş tanığının aylığa bağladığını öğreniyorum. Lonnie bunu duysun hele. Aklını kaçıracaktır"

"Ben de Ken'e aynı şeyi söyledim. Adama yardımdan başka bir amacı olmadığına yemin ediyor."

"Bu ortaya çıktığı takdirde nasıl görüleceğinin farkında değil mi? Curtis'e ifade vermesi için ödeme yaptığı sanılacak. İnan bana, Curtis o kadar da güvenilir biri değil. Onu yurttaşlık görevini yapan tarafsız bir tanık olarak nasıl sunacağız şimdi?"

"Ken yaptığında herhangi bir yanlışlık görmüyor, Curtis'in iş bulmakta sıkıntı çektiğini söylüyor. Sanırım Curtis buradan ayrılıp başka bir yere gitmek zorunda kalacağını söylemiş. Kenneth de onun dava sırasında burada bulunmasını garanti altına almak için..."

"Mahkeme celbi bunun için vardır!"

"Bana kızma. Ken olayın görüldüğü gibi olmadığına yemin ediyor. David beraat ettikten sonra Curtis ona gelmiş ve..."

"Yeter artık, Francesca. Jüri ne düşünecek dersin? Ne kadar da elverişli ama. Curtis'in tanıklığı üç yıldır kendisine aylık bağlamış bir adama yararlı olacak..." Birden sustum. Yastığı öyle kavramış olması nedeniyle yüzüne daha dikkatle baktım. "Başka?"

"Kâğıdı Morley'e verdim. Kenneth'in yırtıp atacağından korktuğum için ne yapacağıma karar verene kadar benim için saklayacaktı."

"Bu ne zaman oldu?"

"Hesabı ne zaman mı buldum? Çarşamba gecesi. Morley'e Perşembe günü götürdüm ve daha sonra Kenneth eve geldiğinde büyük bir kavgaya ettik..."

"Kâğıdı aldığı biliyor muydu?"

"Evet. Çok kızmıştı. Geri vermeme istedi ama buna hiç niyetim yoktu."

"Morley'e verdiğini biliyor muydu?"

"Onu söylemedim. Tahmin etmiş olabilir ama ona da ihtimal vermiyorum. Neden sordun?"

"Morley öldürüldüğü için. Biri ona zehirli mantar dolu bir turtaya yapmış. Beyaz fırın kutusunu çöp sepetinde buldum."

Yüzünde hiçbir ifade yoktu. "Bunu yapanın Ken olduğunu sanmıyorsun herhalde."

"Şöyle diyelim: Morley'in iki bürosunu da araştırdım. Sözünü ettiğin kâğıt yoktu ve dosyaları eksikti. Ben hep onun düzensizliğini ve yapmadığı işler için Lonnie'den para sızdığını düşünüyordum. Şimdi ise birinin başka bir şeyin hırsızlığını örtmek için dosyaları çalıp çalmadığını merakla başladım."

"Kenneth öyle bir şey yapmazdı. Bunların hiçbirini yapmazdı."

"Kâğıdı ortaya çıkaramadığın Perşembe günü neler oldu? Konuyu üstelemekten vazgeçti mi?"

"Bana sürekli sorup durdu ama ben bir şey söylemedim. Sonra bunun bir suç olmadığı için önemli olmadığını söyledi. Curtis'e borç veriyorsa bunun ikisini ilgilendiren bir şey olduğunu söyledi."

"Bu sana ilginç gelmedi mi? Kenneth Voigt tanıklığı David Barney aleyhine açtığı davada kendisine yararlı olacak Curtis McIntyre'a para ödüyor. Belki de şantaj söz konusuydu."

"Ne için şantaj?"

"Isabelle'in öldürülmesi için. Bunların hepsinin temeli o."

"Kenneth Isabelle'i öldüremezdi. Onu çok severdi."

"Şimdi öyle diyor O zaman neler hissettiğini kim bilebilir?"

"Kenneth öyle bir şey yapmazdı" dedi sesinde fazla bir inanılabilirlik olmadan.

"Neden? İsabetle, David Barney için onu terk etmişti. Onu öldürüp de suçu David'e atmaktan daha tatmin edici ne olabilir?"

Kadını kucağında yastıkla orada bıraktım. Yastığın kenarını bir tavşan kulağına benzetene kadar çekiştirip durmuştu.

"Dinliyorum" dedim.

"Isabelle'in öldürülmesinden artık ne kadar bıktığımı ilettim. Konudan da ona bağlı trajediden de bıktım. Altı yıl oldu. Kenneth hâlâ bu cinayetten başka bir şeyden söz etmiyor, adının öldürülmesi, kadının parası, kadının yeteneği. Ne kadar özel olduğu. Ölümünün trajedisidir. Kadın bir saplantı olmuş onda. Ölümünden sonra, ona, dirisine olduğundan daha fazla âşık oldu."

"Ama..."

Sanki ben konuşmamışım gibi devam etti. "Morley'e Iz'den nefret ettiğimi ve öldüğünde çok sevdiğimi söyledim. Yalnızca bu duygusal... çöplüğü kusuyordum işte. Ama daha sonra düşündüğümde benim fikirlerimin de ne kadar çarpıldığını farkettim. Kenneth'in de öyleydi. Yani demek istediğim, bize bakın hele. Çok nevrotik bir ilişkimiz var"

"Bu kaniya Morley'le konuştuktan sonra mı vardın?"

"Bu işten kurtulma zamanının geldiğini anlamama kısmen o neden oldu. Eğer sağlıklı bir insan olmak istiyorsam kendimi Ken'den ayırmayı ve bir süre kendi ayaklarımın üstünde durmayı öğrenmem gerek diye düşündüm..."

"Onu terk etmeye o zaman mı karar verdin? Geçen hafta yani?"

"Evet."

"Dernek iki yıl önceki kanserle bir ilgisi yoktu."

Omuzlarını silkti. "Onun da bir rolü olduğuna eminim. Uyanmak gibi bir şeydi bu. Sanki yaşamımın anlamını birden fark etmişim gibi. Doğrusunu istersen, Morley'le konuşana kadar mutlu bir evliliğim

var sanıyordum. Her şey yolunda sanıyordum. Aşağı yukarı yani. Ondan sonra her şeyin yalnızca bir hayal olduğunu anladım."

"Esaslı bir konuşma olmuş olmalı."

Kısa bir süre bekledim ama kadın sessizliğe gömülmüştü. "'Aşağı yukarı' ne demek oluyor?" diye sordum.

Başını kaldırıp yüzüme baktı. "Ne?"

"Ne keşfettiğini bana da anlatmak ister miydin? Bir şeye kızdığını söyledin. Morley'i ilk kez aramanın nedeni oydu sanırım."

"Ha. Evet. Çalışma odasını toplarken Ken'in benden sakladığı bir hesap buldum."

"Banka hesabı mı?"

"Onun gibi bir şey. Bir hesap defteri sayfası. Birine... şey... parasal yardım yapıyormuş."

"Birine yardım yapıyormuş" diye tekrarladım.

"Aydan aya nakit para ödemeleri. Üç yıldır devam ediyormuş, iyi bir işadamı olduğundan hesabını tutuyordu elbette. Günün birinde benim elime geçeceğini düşünmemiş olmalı."

"Yani Kenneth'in bir metresi mi var?"

"İlk başta ben de öyle düşündüm ama bir bakıma çok daha kötü bir şey."

"Francesca, lütfen lafı ağzında dolaştırmayı bırakıp bana olanları anlatır mısınız?"

"Curtis McIntyre'a para veriyormuş."

"Curtis'e mi?" Kulaklarıma inanamadım. "Neden?"

"Ben de onu sordum işte. Şaşkına dönmüştüm. Eve geldiği anda kendisiyle yüzleştim."

Yüzüne baktım. "O ne dedi?"

"Kirasına falan yardım dedi. Cep harçlığıymış. Öyle şeyler işte."

"Böyle bir şeyi neden yapsın ki?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Kaç para?"

"Şimdiye kadar üç bin altı yüz dolar falan."

20

Colgate'e dönerken bir benzin istasyonunda durup depoyu doldurdum. Böyle kentin bir ucundan diğer ucuna gidip gelmek Idaho'ya gidip gelmekten farksız olmaya başlamıştı ve Lonnie'den kilometre başına para almadığım için pişman olmaya başlamıştım, saat altıyı geçmişti ve trafik ters yönde yoğunlaşmaya başlamıştı. Dağların üzerine bulutlar gerilmiş gibiydi.

Kenneth Voigt'un bana gerçeği söylemesi olasılığının ne kadar olduğunu hesaplayarak Voigt Motor'a gidiyordum. Curtis'le ilişkisi ne olursa olsun gerçekleri konuşma zamanı gelmişti. Curtis'i de bulup konuşacaktım. Voigt Motor'un önünde eski bir jaguar'la yepyeni bir Porsche arasında park ettim. Beni karşılamak için yerinden kalkan satıcı kadına aldırmadan içeri girdim. Geniş merdivenden çıkıp ikinci katı çevreleyen bürolara ulaştım. Kredi ve Muhasebe. Satış personelinin saat sekizdeki satış saatine kadar aşağıda olmaları gerektiği anlaşılıyordu. İşin muhasebe kısmında çalışanlar daha talihli olup evlerine gitmeye hazırlanıyorlardı. Kenneth'in kapısında beş santim iriliğinde pirinç harflerle adı yazıyordu. Sekreteri elli yaşlarında, yasal yaşını aşmış olsa da saçlarını açık sarıya boyamakta ısrar eden bir kadındı. Zaman gözleri arasına kaygı kırışıklarını yerleştirmişti. Masasını topluyor, kalemlerini seramik bir masrapaya dolduruyordu.

"Merhaba, Bay Voigt içerde mi acaba?" dedim. "Kendisiyle konuşmak istiyordum."

"Gelirken merdivende karşılaşmadınız mı? İki dakika önce çıktı ama arka merdivenden inmiş olabilir. Size yardımcı olabilir miyim?"

"Sanmıyorum. Nereye park ettiğini söyleyebilir misiniz? Belki de gitmeden yetişirim."

Kadının yüz ifadesi birden değişti, bana tedirginlikle baktı. "Kendisiyle ne konuda görüşmek istiyordunuz?"

Yanıt verme zahmetine girmedim.

Oradan çıkıp üst katta yürümeye ve bütün odalardan içeri başımı uzatmaya başladım. Erkekler tuvaletine de. Takım elbiseli şaşkın bir adam işlemeyi henüz bitirmiş aletini sallamakla meşguldü. Tanrım, ne kadar iyi bir şeydi bu. Şu dünyada adalet diye bir şey olsaydı kadınların orada küçücük sallanan şeyleri olurdu ve erkekler klozet tahtasının üstüne kâğıt sererlerdi. "Özür dilerim, yanlış kapı" deyip kapıyı kapattım. "Yangın Çıkışı" yazılı arka merdiveni buldum ve basamakları ikişer ikişer atlayarak aşağı indim. Ancak park yerine vardığımda Ken'den eser yoktu ve kapıdan çıkmakta olan herhangi bir otomobile falan da rastlamadım.

VW'ime dönüp yola çıktım ve Faith Caddesi'ne girerek State Caddesi'nin üst kısmına doğru yollandım. Curtis McIntyre'in moteli yalnızca bir mil ilerdeydi. Kentin bu kesiminde ayaküstü yemek yenecek yerler, araba yıkama istasyonları, iskontolu beyaz eşya satanlar falan vardı. Cutter Road Alışveriş Merkezi'ni geçtikten sonra kuzeye giden otoyol sağımda göründü. State Caddesi burada sola dönüyor ve bir iki mil otoyola paralel uzanıyordu.

Ucuzluk Moteli, State Caddesi'yle kuzeye dağlara giden iki şeritli yolun kesiştiği yerin yakınındaydı. Curtis'in odasının önündeki park yerine girdim. Motelin odalarının çoğu aydınlıktı ve havada kızarmış et, hamburger; sosis ve domuz pirzolası kokulan vardı. Televizyon haberleri ve country müziği de havada bir yer kapmak için yanşa girmişti. Curtis'in pencereleri karanlıktı ve kapıyı açan da olmadı. Yandaki odayı denedim. Kapıyı açan kırk yaşlarında mavi gözlü, tas biçiminde saçlarını kestirmiş ve bir fırçadan kopartılan tellere benzeyen sakallı bir adamdı.

"Yandaki adamı arıyordum. Kendisini gördünüz mü acaba?"

"Curtis dışarı çıktı."

"Nereye gittiğini biliyor musunuz?"

Adam başını salladı. "Onu izleme günüm değil bugün."

Bir kartvizit çıkartıp Curtis'e beni ilk fırsatta araması için bir not yazdım. "Bunu kendisine verebilir misiniz?"

"Görürsem veririm." Adam kapıyı kapattı.

Bir kart daha çıkarıp aynı mesajı yazarak kapısının üstündeki madeni dokuz numaranın arkasına sıkıştırdım. Park yerinden geçip idareye giderken motelin neon yazısı da yanıp sönüyordu.

Ucuzluk Moteli yeşille yazılıydı, pencerelerden birindeki sinek teline haşarat çarpıp durmaktaydı. Cam kapılı büro kapısı açıktı ve jaluzili camlardan birine beyaz üzerine kırmızı harflerle YER YOK tabelası yerleştirilmişti.

Tezgâhın üstünde bir şey yoktu, arkasındaki dar alanda da kimse görünmüyordu. Arkadaki aralık kapıdan genelde yöneticiler için ayrılan dairenin ışıkları yanıyordu. Adam herhalde bir komedi seyrediyor, televizyondan sahte kahkahalar yükseliyordu. Her üç kahkahadan biri çok gürültülüydü ve ses teknisyeninin masasında oturmuş kollar ileri geri itip çektiğini görüyor gibiydim.

Tezgâhın üzerinde bir tabelada "H. Stringfellow, mdr. Çağırarak için çingırağa basın" yazıyordu.

Çingırağa bastım. Bay Stringfellow ayaklarını sürüyerek ortaya çıktı, kapıyı arkasından kapattı.

Bembeyaz saçları, pembe bir yüzü vardı. Çenesi sanki ameliyat geçirmiş gibi ileri fırlamıştı.

Üzerinde çuval gibi kahve bir pantolon ve kahve bir polyester gömlek vardı. "Doluyuz" dedi.

"Sokağın altındaki yere bir bakın."

"Oda değil, Curtis McIntyre'ı arıyorum. Saat kaçta döneceğini biliyor musunuz?"

"Hayır. Biri gelip kendisini aldı. Bir adamdı galiba. Otomobil orada bir an durdu, sonra gitti."

"Sürücüyü görmediniz mi?"

"Hayır. Otomobili de görmedim. Arkadaydım, yalnızca bir korna sesi işittim. Bir iki dakika sonra da Curtis'in pencerenin önünden geçtiğini gördüm. Kapıya doğru bakıyordum o sırada, yoksa onu da göremezdim. Az sonra bir kapı çarpıldı ve otomobil hareket etti."

"Saat kaçtı?"

"Az önce. Beş on dakika oldu olmadı."

"Telefonları santralden mi geçer?"

"Santral yoktur. Odasında telefon var. Böylece öder ödemez kendi bileceği iş, beni ilgilendirmez. Klas müşterilerle uğraşıyormuşum gibi davranacak değilim. Çoğunun ciğeri beş para etmez ama beni ilgilendirmez. Anlaştığımız gibi paralarını peşin ödedikten sonra gerisine karışmam,"

"Parasını düzenli öder mi?"

"Pek çok kimseden iyidir. Siz şartlı tahliye memuru musunuz?"

"Yalnızca bir arkadaşım" dedim. "Onu görürseniz beni aramasını söyler misiniz?" Bir kartvizit çıkartıp telefon numaramı bir daire içine aldım.

Otomobilimin kapısını açıp tam içeri giriyordum ki, kötü meleğim hemen sesini yükseltti. Curtis McIntyre'ın kapısı tam da önümdeydi. Kilidi sağlam bir şeye-benziyorsa da, kapının yanındaki pencere açıktı. Aralık yalnızca beş santim kadarsa da arasından ince parmaklarımı sokmak işten bile değildi. Uzanıp da pencereyi yerinde tutan küçük düğmeyi çevirebilirdim. Park yerinde kimse yoktu ve televizyonların gürültüsü çıkacak herhangi bir sesi örterdi. Bütün bir hafta örnek bir yurttaş olmuşum da nereye varmışım. Bu iş nasıl olsa yargı aşamasına kadar gidemeyeceği için

yasaları çiğnemekten ne çıkardı? Bir meskene girmek öyle büyük bir suç da değildi. Bir şey çalacak değildim ya. Biraz çevreye bakınacaktım. İşte kötü meleğim hep böyle mantık yürütün Çok da ikna edicidir ama. Kendimden utanıyordum ama ne yaptığımı düşünmeden o yaramaz parmaklarımı aradan sokmuştum bile. Bir de baktım ki odaya girmişim, ışığı yaktım. Curtis'in gelmeyeceğini ummaktan başka elimden bir şey gelmezdi. Odasını araştırmamı .umursayacağını sanmıyordum. Beni kaygılandıran, öyle gelip de beni gördüğü takdirde kendisini tavlama istediğini sanmasıydı.

Annesi alışkanlıklarını görse çok utanırdı. Adamın sözlüğünde "eşyalarını toplamak" diye bir şey olmadığı belliydi. Oda çok büyük değildi, bir yanında da küçücük bir mutfak vardı. Buzdolabı, evye, elektrikli ocak ve hepsi de leş gibi. Yatağının yapılmamış olmasına hiç şaşmadım. Sehpalardan birinin üzerinde küçük bir siyah beyaz televizyon vardı ve sehpa, yataktan daha iyi seyredebilmek için ortaya çekilmişti. Yerde uzanan kordonlar insanın ayağının takılması için birebirdi. Banyo küçüktü ve küf kokulu ıslak havlular öteye beriye atılmıştı. Adam, üzerine bacakarası kılıarı yapışmış sabunlardan hoşlanıyor olmalıydı.

Aslında odasını nasıl tuttuğu umrumda bile değildi. Beni ilgilendiren bir kenardaki ahşap masaydı. Araştırmaya başladım. Curtis bankalara da inanmıyordu. Paralarını üst çekmecede tutuyordu. Üstelik parası da az değildi hani. Herhalde kentte dolaşan soyguncuların Ucuzluk Moteli'nin 9 numarasına uğramayacaklarını düşünüyordu. Banknotların arasında benzin ve telefon faturaları, taksitle giyecek bir iki şey aldığı Sears'ın makbuzları vardı. Zarfların en altında da çek göndermek için kullanılan kendinden zamlı kalın kâğıttan bir zarf duruyordu. Zarfı alıp çevirdim. Arka kapak üzerinde gönderenin adı ve adresi basılıydı: Bay ve Bn. Peter Weidmann. Bu ilginçti işte. Küçük masa lambasının abajurunu yana çektim, zarfı ampule değdirecek kadar yaklaştım. Ancak kâğıt çizgili olduğundan içi görünmüyordu. Fakat ısıdan zamlı da yumuşamış gibiydi, sabırla uğraşarak açabildim.

Zarfta, Curtis adına yazılmış ve Yolanda Weidmann tarafından imzalanmış dört yüz dolarlık bir çek vardı. Başka bir özel not falan yoktu. Kadın Curtis'i nereden tanıyordu ve neden para veriyordu? Herif daha kaç kişiden para sızdırmaktaydı? Kenneth ile Yolanda'dan ayda beş yüz dolar alıyordu. Buna bir iki kişi daha kattığı takdirde bir işe girip alacağından çok fazlasını kazanıyor demektir. Çeki zarfa koyup zarfı kapadım. Çekmecelerde başka ilgi çekecek bir şeye rastlamadım. Çevreye bir kere daha şöyle bir baktıktan sonra ışığı söndürdüm. Perdenin arasından baktım ama otoparkta da kimseler yoktu. Kapıyı açtım ve çıkıp arkamdan kapattım.

Yeniden Horton Ravine'e dönüyordum. Aşağı Sokak karanlıktı, sokak lambaları yeterli bir aydınlık sağlamayacak kadar birbirlerinden uzaktı. Weidmann'ların evinin ışıkları hırsızların başka yerlere gitmesi isteniyormuşçasına açıktı. Kapı önündeki ışık da yanıyordu ve evin önünde otomobil yoktu. Motoru kapatmadan çıkıp zili çaldım. Evde kimsenin olmadığına kanaat getirince dönüp Esmeralda Sokağı'nın köşesinde park ettim. Horton Ravine devriyesi zaman zaman sokaktan geçecekti ama ben şimdilik geçici olarak görülmeyeceğimi umuyordum. Torpido gözünden büyük elfenerimi aldım. Hatırladığım kadarıyla Weidmann'ların elektronik çitleri ya da salyaları akan bir dobermanları yoktu. Arka koltuktan ceketimi alıp giydim, fermuarımı çektim. Ormana mantar avcılığına çıkma zamanı gelmişti.

Elimdeki fenerle önümü aydınlatarak eve doğru yürüdüm. Kapının üstündeki ışık bahçenin kenarlarındaki gölgeleri yumuşatacak kadar bir ışık yayıyordu. Evin yanından geçip arka taraftaki verandaya yürüdüm. Burada iki keskin projektör araziye hırsızlar için geçilmez bir alana dönüştürüyordu. Beton platformu geçip dört basamak inerek arka bahçeye vardım. Peter'in şezlongunun minderi herhalde havadan daha fazla etkilenmemesi için ikiye katlanmıştı. Güneş amerikan bezini yıllar boyunca yorgun ve çatlak bir griye dönüştürmüştü. Ayrıca sümüklüböceklerin de minderi oyun alanı olarak kullandıklarını görebiliyordum.

Çimenler biçilmişti. Çim biçme makinesinin gidip geldiği yerde birbirine geçmiş bantlar görüyordum. Mantarları gördüğüm yerde hiçbir şey yoktu. Onları gördüğüm yeri hatırlamaya çalışarak yürüdüm. Bazıları öbek öbek, bazıları tek tek büyümüşlerdi. Şimdi çim makinesinin bıçakları altında hepsi de yok olmuştu. Çömelip kara otlar arasındaki ezilmiş beyazımsı maddeye dokundum. Gözümün ucuyla bir kıpırtı görmüştüm... ışığın önünden geçen bir gölge. Yolanda dönmüş, ıslak çimenler arasından çömelmiş olduğum yere yaklaşıyordu. Üzerinde iki parçalı kadife bir eşofman vardı ve bu kere rengi macentaydı.

Yürüyüş ayakkabılarının kenarlarında ışık yansıtan bantlar vardı.

"Burada ne yapıyorsunuz?" Sesi alçak, o loş ışıkta yüzü yorgunluktan kül rengiydi. Platin sarısı saçları bir peruka kadar sertti.

"İlk geldiğimde burada olan mantarları arıyorum."

"Dün bahçıvan gelmişti, bütün çimleri biçirdim."

"Çıkan parçaları ne yaptı?"

"Neden soruyorsunuz?"

"Moley Shine öldürülmüş."

"Bunu duyduğuma üzüldüm," Sesinde baştan savma bir ton vardı.

"Sahi mi? Ondan pek hoşlanmıyor görünüyordunuz?"

"Ondan hiç hoşlanmazdım, içki ve sigara içen biri gibi kokuyordu ki, ikisini de onaylamam. Burada ne aradığınızı hâlâ söylemediniz."

"Amanita phalloides diye bir şey duymuş muydunuz?"

"Bir mantar türü herhalde."

"Morley'i öldüren zehirli bir mantar."

"Bahçıvan kestiği otları şuraya yığıdı. Yığın büyüyünce arabasıyla gelip çöplüğe götürür. İsterseniz cinayet masası tarafından aldırabilirsiniz."

"Morley iyi bir detektifti."

"Eminim. Bunun ne ilgisi var?"

"Gerçeği bildiği için öldürüldüğünü sanıyorum."

"Isabelle'in öldürülmesi hakkında mı?"

"Diğer başka şeylerin arasında o da var. Curtis McIntyre'a neden dört yüz dolarlık bir çek gönderdiğinizi söyleyebilir misiniz?"

Bunu duyunca apışıp kalmıştı. "Bunu size kim söyledi?"

"Çeki gördüm."

Otuz saniye kadar sustu ki, normal bir konuşmada bu pek uzun bir süredir. "Curtis benim torunumdur Sizi ilgilendirmez ya."

"Curtis mi?" Bunu öyle bir inanmazlıkla söylemişim ki, âdeta hakaret edilmiş gibi oldu.

"Öyle konuşmanız gerekmez. Çocuğun kusurlarını sizden daha iyi biliyorum sanırım."

"Çok özür dilerim ama asta aranızda bir akrabalık olduğunu düşünemezdim."

"Tek kızımız Curtis on yaşındayken öldü. Ona oğlanı elimizden geldiği kadar iyi yetiştireceğimize söz vermiştik. Curtis'in babası ne yazık ki çok adi bir insandı. Bir sabıkalıydı. Curt sekiz yaşındayken ortadan yok oldu ve bir daha kendisinden hiç haber almadık. Kan çeker derler., ya da biz çok başarısızdık..." Sustu.

"Bu işlere o yüzden mi karıştı?"

"Nelere?"

"David Barney aleyhinde tanıklık edecekti. Siz kendisine cinayetten söz etmiş miydiniz?"

Kadın alnını ovuşturdu. "Herhalde."

"O sırada sizinle kalıp kalmadığını hatırlıyor musunuz?"

"Bunun olanlarla bir ilgisini göremiyorum."

"Şu anda nerede olduğunu biliyor musunuz?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Biri az önce kendisini motelinden almış."

Yüzüme dik dik bakmaya devam etti. "Lütfen ne istediğinizi söyleyin, sonra da beni rahat bırakın."

"Kocanız nerede? Evde mi?"

"Peter bu öğleden sonra hastaneye yattı. Bir kalp krizi daha geçirdi. Yoğun bakımda şimdi. Eğer sizce bir sakıncası yoksa artık evime girmek istiyorum. Bir iki lokma yemeye gelmişim. Birkaç telefon edip yine hastaneye döneceğim. Bu defa kurtulacağını sanıyorlar"

"Çok üzüldüm" dedim. "Bilmiyordum."

"Artık önemi yok. Artık hiçbir şeyin önemi yok."

Kadının çimenler arasından geçişini, ıslak ayakkabılarının betonda yarım izler bırakmasını huzursuzlukla seyrettim. Büzülmüş ve yaşlı görünüyordu. Birkaç ay içinde eşinin ardından ölecek bir kadına benziyordu. Arka kapıyı açıp içeri girdi. Mutfak ışığı yandı. O gider gitmez ben fenerimle çimenleri taramaya koyuldum. Kesik ot yığını altında küçük bir beyaz mantar parçası vardı. A. Phalloides türü olması olasılığı azsa da, cebimden bir kâğıt mendil çıkartıp büyük bir özenle içine yerleştirdim.

Otomobile döndüğümde çok huzursuzdum. Artık Curtis'in olaya nasıl karıştığını anladığıma emindim. Belki de muhbirler arasında cezaevinde konuşulanları duymuş ve Kenneth Voigt'a beraat kararından sonra yanaşmıştı. Ya da Ken, Weidmann'lardan Curtis'in David Barney ile aynı hücrede olduğunu duymuştu. Curtis'e yalan tanıklık etmesi için o yaklaşmış olabilir. Curtis'in bu planı kendi başına kuracak kadar akıllı olduğunu sanmıyordum.

Yolun karanlık tarafında oturdum bir süre. Ağustos böceklerini dinleyebilmek için camı indirdim. Yüzüme vuran ıslak hava bir ferahlık veriyordu. Yol kıyısında ayaklarım altında ezdiğim otlardan biberli bir koku yükseliyordu. Ortaokul son sınıfta kısa bir süre kamp danışmanlığı yapmışım. On beş yaşındaydım, umut doluydum, henüz asi değildim ve uyuşturucu kullanmıyordum. Gündüz kampından bir grup dokuz yaşında kızla başlarında ben geceyi açık havada geçirmeye çıkmıştık. Ancak uyku tulumlarımızı altına serdiğimiz ağaçta örümcekler, vardı ve hayvanlar üstümüze düşmeye başlamışlardı. Hayatınızda öyle çığlıklar duymamışsınızdır. Küçük kızların ödünü patlattığıma eminim...

Dikiz aynasına baktım. Arkamda bir otomobil köşeyi döndü, bana yaklaşırken yavaşladı. Aracın kenarındaki armada Horton Ravine Devriyesi yazıyordu...Önde oturan iki adamdan biri ışılđađını yüzüme çevirdi. "Bir sorun mu var?"

"Hayır, gidiyordum" dedim. Anahtarı çevirip motoru çalıştırdım ve önlerinden yola çıktım. Adamlar arkamda olduğu halde Horton Ravine'den uzaklaştım. Sonra belirli bir planım olmadan yine otoyola girdim. Ne yapacaktım şimdi? İzlediğim ipuçlarının çoğu boş çıkmıştı ve Curtis'le konuşana kadar neler olup bittiğinden pek emin olamazdım. Ona beni araması için haber bırakmışım. Tek seçeneğim eve gitmekti. Hiç olmazsa mesajlarımdan birini alıp da ararsa beni orada bulabilirdi. Eve vardığımda saat sekizi çeyrek geçiyordu. Kapıyı arkamdan kilitleyip alt katın ışıklarını yaktım. Kâğıda sanlı mantarı plastik bir zarfa koydum, gazlı bir işaret kalemiyle üzerine bir kurukafa yaptıktan sonra buzdolabına kaldırdım. Ceketimi çıkarıp taburenin üstüne oturdum ve renkli kartlarla bir yol haritasını andıran tahtayı incelemeye koyuldum.

Önümde bir şey olabileceğini düşünmek çok sinir bozucu bir durumdu. Morley bir şey bulmuşsa bu onun yaşamına mal olmuş olabilir. Neydi bulduğu? Kartları sıra sıra izliyor; olayların gözümün önünde açılmasını bekliyordum. Kalkıp odanın içinde yürüdüm, tekrar döndüm. Sonra divanın üzerine uzandım, tavanı seyrettim. Düşünmek zahmetli iştir; o yüzden çevrede pek düşünen insan göremezsiniz. Huzursuzlukla kalkıp tahtanın başına döndüm, dirseklerimi dayayıp uzun uzun baktım.

"Haydi Morley bana biraz yardım ediver" diye mırıldandım.

Pek önemsemediğim küçük bir tutarsızlık vardı. Gypsy Motel'deki Regina Turner'a göre Noah McKell saat 1: 11 'de kaza geçirip ölmüşü. Ama Tippy San Vicente ve 101 nolu otoyol kavşağına saat 1:40'ta varmıştı ki, bu da yarım saat demekti. Oraya gitmesi neden o kadar uzun sürmüştü? Gypsy'den kavşak ancak dört beş mil vardı. Bir yerde durup kahve mi içmişti? Benzin mi almıştı? Az önce bir adam öldürmüştü ve David'e bakılırsa hâlâ gözle görünür derecede sıkıntılıydı. O yarım saat içinde ne yaptığını bilmek çok güçtü. Belki de amaçsızca dolaşıp durmuştu. Bunun önemli olduğunu sanmıyordum ama sorunu açıklığa kavuşturmak da o kadar güç değildi.

Telefonu açıp Parsons'ların numarasını çevirdim. Bir yandan da gözümü tablodan ayırmıyordum. Sekiz kere çaldı, dokuz kere. Doğru ya, Cuma gecesi idi. Rhe'nin Axminster Galerisi'ndeki açılışını unutmıştım. Rehberi çıkarıp galerinin numarasını aradım. Bu kere ikinci çalışta açıldı ama öyle bir gürültü vardı ki, hiçbir şey duyamıyordum. Tippy'yi istedim ve sonra isteğimi bağıra bağıra tekrarladım. Öteki taraftaki adam gidip çağıracağını söyledi. Oturduğum yerde kahkahaları, çınlayan kadehleri dinledim. Benden çok eğleniyorlardı...

"Alo?"

"Tippy? Ben Kinsey. Bak, konuşmak için çok kötü bir zaman seçtiğimin farkındayım ama teyzenin öldürüldüğü o geceyi düşünüyordum. Sana bir iki soru sorabilir miyim?"

"Şimdi mi?"

"Sence bir sakıncası yoksa. Kaza saati ile David Barney'i gördüğün saat arasında neler olduğunu merak ettim de."

Bir sessizlik oldu. "Bilmiyorum. Yani teyzeme gittim, hepsi o kadar"

"Isabelle'in evine mi gittin?"

"Evet. Çok fena olmuştum ve ne yapacağımı bilemiyordum. Ona olanları anlatacak ve yardımını isteyecektim. Bana geri dönmemi söyleseydi yemin ederim ki geri dönecektim."

"Lütfen biraz daha yüksek sesle konuşabilir misin? Bu saat kaçtıydı?"

"Kazadan hemen sonra. Adama çarptığımı bildiğim için hiç duraklamadan doğruca ona gittim."

"Evde miydi?"

"Sanırım. Işıklar yanıyordu..."

"Kapı önündeki ışık yanıyor muydu?"

"Evet. Kapıyı vurdum ama aşağı inmedi."

"Dikiz dürbünü yerinde miydi?"

"Ona bakmadım. Kapıyı vurduktan sonra evin çevresini dolaştım ama her taraf kapalıydı. Ben de kamyonete binip eve gittim."

"Otoyoldan mı gittin?"

"Evet, Little Pony Road'dan çıktım otoyola."

"Ve San Vicente'de otoyolu terk ettin."

"Evet. Ne oldu?"

"Bir şey olmadı. Bu ölüm zamanını daha kesin olarak saptamaya yarıyor ama bir fark edeceğini sanmam. Yardıma teşekkür ederim. Aklına bir şey gelirse beni arar mısın?"

"Elbette. Bütün istediğin bu muydu?"

"Şimdilik. Polisle konuştun mu?"

"Hayır ama bir avukatla konuştum, yarın sabah onunla gideceğim."

"Aferin sana. Sonra bana haber verirsin, olmaz mı? Açılış nasıl?"

"Çok esaslı. Herkes bayıldı. Annem altı parça sattı."

"Çok iyi. Sevindim. İnşallah hepsini satar."

"Benim gitmem gerek. Yarın seni ararım."

Kapalı telefona iyi geceler diledim.

Elimi kaldıramadan telefon çaldı. Tippy'nin bir şey hatırlamış olacağını sanarak hemen açtım.

"Alo?"

Karşıdan çok kısa bir soluma sesi geldi. Sonra bir erkek sesi duydum. "Hey, Kinsey!" Sonra yine soluma.

"Evet." Bir elimle boş kulağımı kapatıp Rhe'nin partisinde sesleri dinlediğim gibi bu kere sessizliği dinledim. Adam ağlıyordu. Hıçkırıyordu ama. Ağladığını saklamak istediğin zaman yaptığın gibi ağlıyordu. Hava ses tellerine değmeden çıkıyordu içinden. "Kinsey?"

"Curtis."

"Evet."

"Ne var? Yanında biri mi var?"

"İyiyim. Sen nasılsın?"

"Curtis, ne var diyorum sana? Yanında biri mi var?"

"Evet. Seni neden aradım biliyor musun? Bir şey konusunda konuşmak için benimle buluşabilir misin?"

"Kim o? Sen iyi misin?"

"Benimle buluşabilir misin? Sana söyleyeceğim şeyler var."

"Neler oluyor? Yanındakinin kim olduğunu söylesene."

"Kuş barınağında buluşalım, anlatırım."

"Ne zaman?"

"Ne kadar çabuk olursa o kadar iyi, tamam mı?"

Acele bir karar vermem gerekiyordu. Onu telefonda daha fazla tutamayacaktım. Telefonu dinleyen biri kuşkulanabilirdi. "Tamam. Biraz uzun sürebilir. Şu. anda yatakta olduğumdan giyinmem gerek. Hemen geliyorum ama yine yirmi dakikadan önce gelemem."

Telefon kapandı.

Saat henüz dokuz değildi ama geceleri kuş barınağı çevresinde pek trafik olmazdı. Burası otoyol ile kumsal arasında çok kullanılmayan bir ara yol üzerinde tatlı su göletidir. Yirmi araçlık otoparkta özellikle 'fotoğraf fırsatı' arayan turistler bulunur Sokağın karşısında bir meyhane vardı ama orası da bu ara sahipsizdi. Oraya yalnız ve silahsız gidecek değildim. Telefonu açıp karakolu aradım, Çavuş Cordero ile konuşmak istediğimi söyledim.

"Özür dilerim ama kendisi sabah yedide gelecek."

"Cinayet Masası'nda kimin bulunduğunu söyleyebilir misiniz?"

"Acil bir durum mu?"

"Henüz değil" dedim.

"Nöbetçi amirle konuşabilirsiniz."

"Boş ver" dedim. "Başkasını ararım." Telefonu kapadım özel telefon defterime baktım. Aradığım "başkası" Santa Teresa Emniyet Kayıp Bürosu'nda çalışan Çavuş Jonah Robb'du. Karısının kaptislerine göre kâh başlayıp kâh sona eren bir ilişkimiz vardı. Karısıyla on üç yaşında yedinci sınıftayken tanışmışlardı, çok uzun ve çok dramatik bir evlilikleri vardı. Doğrusunu söylemek gerekirse o zamandan bu yana fazla büyüdüklerini sanmıyordum. Camilla adamı zaman zaman - genellikle bir açıklamada ya da uyanda bulunmadan- terk edip kızlarını ve ortak hesaplarındaki parayı alırdı. Jonah her seferin son olduğuna yemin ederdi. İşte ben bu aile kavgaları dönemlerinde sahneye girerdim. Bir figürandım ve rolümden pek de hoşlanmadığımı fark etmiştim. Sonunda ilişkiyi kesmiştim ve Jonah'la bir yıldır konuşmuyordum. Ama yine de sıkışık bir anımda hâlâ başvurabileceğimi hissettiğim bir insandı.

Telefona yatak odası sesiyle bir kadın çıktı. Camilla ya da onun yerine geçen en son kişi. Jonah'ı istedim, almacın elden ele geçtiğini duydum. "Alo" diyen sesi uykuluydu. Bu insanlar benden bile erken yatıyorlardı. Kendimi tanıtırca uyanır gibi oldu.

"Ne oldu?"

"Seni rahatsız ettiğime üzgünüm ama Curtis McIntyre adında bir sabıkalı az önce telefon edip bana kuş barınağında randevu verdi. Tahminimce konuşurken alnına bir tabanca dayalıydı.

Yardıma ihtiyacım var"

"Yanındaki kimmiş? Biliyor musun?"

"Ona henüz yanıtım yok ve iş telefonda anlatılmayacak kadar karmaşık."

"Tabancan var mı?"

"Lonnie Kingman'ın yazıhanesindeki büromda. Şimdi oraya gidiyorum. On beş dakika sonra kumsala doğru yola çıkacağım. Bana yardım edebilir misin?"

"Sanırım."

"Senden bunu istemezdim ama başka kimsem yok."

"Anlıyorum" dedi. "On beş dakika sonra görüşürüz. Oradan geçeceğim ve sonra yayan döneceğim."

"Teşekkür ederim" deyip telefonu kapattım.

Çantamı omzuma astım, kontak anahtarlarının cebinde olduğu ceketimi kaptım ve VW'in deposunu doldurmak akıllığını göstermiş olduğum için kendi kendimi kutlayarak evden çıktım. Evimden büroya ve oradan kuş barınağına gitmek belirttiğim bütün zamanımı alacaktı. Curtis'in yanında her kim varsa söylediğim zamanda gelmediğim takdirde kuşkulanacaktı. Yasaların izin verdiğinden daha hızlı giderken dikiz aynasından da arkamda ustaca gizlenmiş polis arabası olup olmadığını kolluyordum. Tabancayı bulmakta güçlük çekmeyeceğimi umuyordum. Oraya taşınalı henüz beş hafta olmuştu. California Fidelity'de doldurduğum karton kutuları alelacele taşımışım. Tabancayı Mayıs'ta almış ve sonra bir daha görmemişim. Almak gerekliliğinden hoşlanmamışım ama adımın, birinin öldürülecekler listesinin başında olduğunu duymuştum. Yardıma ihtiyacım olduğunu anladığımda Robert Dietz adında bir özel detektif işe karışmıştı. Yaşamımın gerçekten tehlikede olduğunu anlayınca politik gerekleri yerine getirme sevdasından vazgeçmişim. 32 kalibrelik Davis'imın yerine bir H&H almamda ısrar eden Dietz olmuştu. Lanet tabanca bana çok pahalıya patlamıştı. Bu arada Davis'in de nerede olduğunu bilmiyordum doğrusu.

Büroya vardığımda otomobilimi sokakta bıraktım, çantamı da dışardan görülmeyecek biçimde kapıyla koltuk arasına sıkıştırdım. Sokakta trafik yok denecek kadar azdı, çevredeki, bütün büro binaları da kapanmıştı. Karanlık kemerin altından geçip on iki arabalık parka yürüdüm. Lonnie'nin Mercedes'i görünürlerde yoktu ama odasının aşağı yere vuruyordu. Eh, dönmüştü demek. Şimdi durup da neler olduğunu anlatamazdım ama herhalde onu benimle gelmeye ikna edebilirdim. O profesyonel havalara rağmen aslında kalben kavgacı bir insandır Lonnie. Karanlıkta çalılar arasından süzülme fikrine bayılacaktı.

Zifiri karanlık merdivenden çıkmak için anahtarlığındaki küçük feneri kullandım. Üçüncü kata gelince Lonnie'nin resepsiyon bölümünün ışıklarını yakmış olduğunu gördüm. Ön kapıyı geçip benim odama daha yakın olan yan kapıdan girdim. Sağımda, benimkinden bir kapı aşağıda olan Lonnie'nin kapısına baktım.

"Hey, Lonnie, sakın bir yere kaçma. Yardımına ihtiyacım var Bir saniye sonra gelip neler olduğunu anlatacağım."

Yanıt beklemeden odama girip ışığı açtım. Büro olarak kullandığım mekân bir zamanlar hizmetçi odası ve mutfaktı, şimdiki dolabım da kiler olarak kullanıyormuş. Arka duvara yaslı duran beş kapalı karton içinde yeni yerde şimdiye kadar kullanmaya gerek görmediğim öteberi duruyordu. Kutularda ne olduğunu hatırlamıyordum bile. Bir yere taşındıktan sonra bir kutuyu iki yıl açmamışsanız bir yardımsever derneğini çağırıp lanet şeyi olduğu gibi gönderebileceğiniz kuramını duymuştum. Güya akıllılık edip kutuların hepsinin üzerine "Büro Malzemesi" yazmıştım üstelik. Birini çekip ağzını kapatan bantı söktüm. Kapaklarını açtım. Kutuda gelir vergisi beyanname dosyalarım vardı. İkinci kutuda aradığımı buldum. Heckler ve Koch kutusu içinde en üstteydi, hemen altında da iki kutu Winchester Silvertips mermisi duruyordu. Yere oturup tabancayı çıkardım. Bir kutu mermi açıp şarjörü doldurdum. Silahçıya gittiğimizde Dietz'le ne marka silah almam gerektiğini konusunda bir kere daha tartışmıştık: Dokuz mermi alan P7 mi, yoksa on mermi alan P9S mi? Hangisi daha pahalıydı dersiniz? Ben zaten aksiydim ve inatlaşıyordum P7 bile bin yüz dolardı. Ayrıca benim için çok fazla olacağını hissettiğim P9S için de söylenip duruyordum. Aslında parasının fazla olduğunu söylemek istiyordum ve Dietz de bunu zaten anlamıştı.

"Lanet olsun, bir kere de tartışmayı ben kazanayım" demiştim.

"Sen gereğinden çok kazanıyorsun zaten" demişti. Şimdiyse onun daha fazla tartışma kazanmış olmasını istiyordum, özellikle de kendisiyle Almanya'ya gitmem konusunda yaptığımızı..."

Odamin ışıkları birden söndü ve zifiri karanlıkta kalıverdim. dışarı bakan pencere olmadı için hiçbir şey göremiyordum. Lonnie hiçbir şey söylemeden gitmiş miydi? Belki de geldiğini duymadı diye düşündüm. Şarjörü tabancaya sokup avcumla vurarak yerine oturttum. Karanlıkta yürümeye çalışırken yanan bir binadan kaçır gibi davranırsınız: Yani eğilerek yürürsünüz. Ben de tabancayı cebime soktum ve garipliğine falan aldırmadan kapıya doğru emeklemeye başladım. Böylesi mobilyalara çarpıp durmaktan iyiydi ama ışıklar birden yandığı takdirde hiç de hoş görünmeyecekti. Açık olan kapıdan dışarı baktım. Büronun bütün ışıkları sönmüştü. Ne yapmıştı Lonnie, sigortayı mı artırmıştı? "Lonnie?" dedim.

Sessizlik. Nasıl bu kadar çabuk çıkmış olabilirdi?

Lonnie'nin bürosu tarafından bir ses geldiğine yemin edebilirdim. Yalnız olduğumu sanmıyordum. Durup kulak verdim. Büro o kadar sessizdi ki, sessizlik elle tutulur kadar yoğundu. Karanlıkta olmama rağmen işitme duyumu artırmak için gözlerimi kapatmakta olduğumu farketdim. Kapımın önünde çömelmiş duruyordum şimdi, tam karşımda Ida Ruth ile Jill adındaki sekreter kızın masaları olmalıydı.

Büroda benden başka kim vardı ve neredeydi? İki kere gayet berrak bir sesle seslendiğim için şimdi hepimiz benim nerede olduğumu biliyorduk. Bu kere karnımın üstüne yatarak koridoru aşırp iki sekreterin masaları arasındaki boşluğa süründüm.

Biri bana ateş etti. Ses o kadar yüksekti ki, dört ayağın birden mucizevi bir biçimde havada olduğu o kedi sıçramalarından biriyle kendimi ileri attım. Vücudumda ani bir adrenalin patlaması olmuştu. Ses çıkana kadar çığlık attığımı farketmemiştim. Kalbim boğazıma fırlamıştı. O mesafeyi sıçramış olmalıyım ki kendimi tam istediğim yerde buldum. Yine çömelmiş durumdaydım ve sağ omzum Ida Ruth'un çekmecelerine dayanıyordu.

Soluklarımı hafifletmek için elimi ağzıma bastırdım. Dinledim. Ateş eden kişi Lonnie'nin bürosunun önünde olmalıydı ve benimle ön kapının bulunduğu resepsiyon alanının arasındaydı. Benim şimdi solumda olan geniş koridora doğru sürünmem gerekirdi. Ana koridora açılan işaretsiz kapı beş metre kadar berideydi. Oraya varınca elimle kolu yoklayıp kapının kilitli olmadığından emin olurdum ve üçe kadar saydığım gibi... kendimi dışarı atardım. Plan iyiydi. Tamam. Bütün iş oraya gitmekti. Ama oraya kadar olan yolu korunacak bir şey olmadan göze alamıyordum. Ida Ruth'un tekerlekli sandalyesi neredeydi? O tam da...

Elimi hafifçe ileri uzatıp arandım. Birden bir yüze dokunduğumu anladım. Elim çekerken boğazımın ardından bir ses koptu. Biri yanıbaşımda yerde yatıyordu. Bir elin uzanıp beni yakalamasını bekledim ama herhangi bir hareket olmadı. Uzanıp bir daha dokundum. Et. Açık bir ağız. Yüz hatları üzerinde dolaştırdım parmaklarımı. Gergin deri, sert bir çene. Erkek. Lonnie olamayacak kadar zayıf. John Ives ya da öteki avukat Martin Cheltenham olduğunu sanmıyordum. Mutlaka Curtis'ti ama onun burada ne işi vardı? Hâlâ sıcaktı ama yanağı da kandan yapış yapıştı.

Elimi boğazına dayadım. Nabız yoktu. Göğsüne dayadım, soluk almıyordu. Gömleğinin önü ıslaktı. Bana bürodan telefon etmiş olmalıydı. Ve ondan hemen sonra da benim gelmeme hazırlık olarak öldürülmüştü. Biri beni benim sandığımdan daha iyi tanıyor olmalıydı... en azından tabancamı nerede sakladığımı bilecek kadar... bir görüşmeye önce buraya uğramadan gitmeyeceğimi bilecek kadar

Elimle arkamı yoklayınca Ida Ruth'un tekerlekli iskemlesinin demir tekerleklerinden birine dokundum. Aklıma bir başka olasılık gelince gözlerimi kırptırdım. Açık bir hat bulursam 9 M 'i çevirir ve telefonu açık bırakırdım. Hiç konuşmasam bile polisin ekranında adres çıkardı ve hemen birini gönderirlerdi. Ya da öyle yaparlar diye umuyordum.

Dizlerim üstünde doğrulup en yakın masanın üzerinden baktım. Artık gözlerim karanlığa alıştığı için karaltıları seçebiliyordum: Bir kapının kömür karası dörtgeni, bir dosya dolabının kütlesi. Herhangi bir şeyi devirmek istemeyerek elimi inanılmaz bir yavaşlıkla masanın üzerinde dolaştırdım. Telefonu bulmuştum. Olduğu gibi kaldırıp yere indirdim. Almacın bir ucunu hafifçe kaldırıp parmağımı ses kesme düğmesine bastırdım. Sonra almacı kulağıma dayadım. Ama çevir sesi yoktu. Işık da yanmamıştı.

Yine masanın üzerinden karanlığı taradım. Lonnie'nin kapısında ne bir hareket vardı ne de kara bir gölge,

Tabancayı belimden çıkardım. H&K'yle sıkışık bir durumdayken ateş etmiş değildim. Dietz'le bir kaç kere atış yerine gitmiştik. Ben isyan edene kadar bana epey çalıştırma yapmıştı, Genelde. pratiğimi hiç ihmal etmezsem de son zamanlarda biraz ara vermiştim. İlk kez olarak Dietz'in gidişine bu kadar yanıyordum. Kinsey, toparla kendini diye düşündüm. Tabanca güven vericiydi. Hiç olmazsa karşımdaki her kimse, onun insafına kalmış değildim. Tabancanın horozunu geri çektim.

Şimdi bir soluma sesi duyuyordum ama bu benimki de olabilirdi.

Nisbeten daha güvenli olan odamdan çıkmamış olmayı istedim. Telefonumun ayrı bir hattı vardı ve hâlâ çalışıyor olabilirdi. Koridoru geçip odaya girebilseydim hiç olmazsa kapıyı kilitler ve masayı arkasına sürerdim. O zaman yalnızca sabaha kadar beklemem gerekirdi. Temizleme ekibi erkenden gelirdi nasıl olsa. Hatta belki daha önce kurtarılırdım. Jonah'ı düşündüm. Şimdi herhalde kuş barınağında bana ne olduğunu merak edip duruyordu. Gelmediğimi görünce ne yapardı? Herhalde yeri yanlış anladığını düşünürdü. Bana göre "kuş barınağı"nda anlaşılmayacak bir şey yoktu. Yalnızca bir park yeri vardı. Ona önce buraya uğrayıp tabancamı alacağımı söylemiştim ama sesi uykuluydu. Acaba hatırlayacak ya da burasını kontrol etmeyi düşünecek miydi?

Ida Ruth'un iskemlesini çekip arkasına çömeldim, saldırganla aramda iskemleyi tutarak yan kapıya doğru süzölmeye başladım. Bir el daha ateş edildi. Kurşun iskemlenin kumaşını öyle bir şiddetle deldi ki plastik iskemle suratıma çarptı. Burnumdan kan boşanırken bağırarak için kendimi güç tuttum, iskemleyi çekerek geriye çekildim. Kapının kenarını yoklayarak elimi kaldırıp kapı kolunu tuttum. Kilitliydi. Bir el daha ateş edildi. Bir kıymık parçası yüzümün hemen önünden geçti.

Kendimi duvara attım, süpürgeliği kullanarak yerde sürünmeye başladım. Halının ikiye ayrılıp beni tüyleri arasına alması için dua ediyordum. Bir sonraki kurşun sağ kalçamı sıyırdı sanki biri dev bir kibriti çakmaya çalışıyormuş gibi. Yine yerimden fırlarken ağzımdan bir şaşkınlık ve ıstırap sesi çıktı. Yanma hissi vurulduğumu gösteriyordu. Bu kere ben de ateş ettim.

Dönerek kendimi koridorun öteki yanına attım. O anda tek korunağım karanlıktı. Benim gözlerim karanlığa alışırken karşımdakininki de alışmaktaydı. Lonnie'nin kapısına doğru bir daha ateş ettim. Şaşkın bir çığlık yükseldi. Bir daha ateş edip emekleyerek mutfığa doğru gittim. Sağ kalçam alev alev yanıyor sağ bacağımdan kıvılcımlar yükseliyordu. Artık altı aylık bir bebek kadar bile sürünemiyordum. Acıdan gözlerim yaşarak duvara yaslandım.

İnsan beyninin nasıl çalıştığını anladığımı söyleyecek değilim. Sol beynin sözel ve analitik olduğunu, yaşamın küçük sorunlarını sağlam bir mantıkla çözdüğünü bilirim. Diğer yandan sağ beyin ise sezgisel, hayalci, kaptisli ve spontanedir, kendi kendinize üç gün önce sorduğunuz bir soruya anlaşılmaz bir biçimde bir yanıt çıkarır. Bunun açıklaması yoktur. Karanlıkta elimde tabancayla orada büzölmüş ve bağırarak için dudaklarımı sıkı sıkı kapatmış dururken birden bana ateş edenin kim olduğunu anladım. Ve doğrusunu söylemek gerekirse buna çok da kızmıştım. Bir el daha ateş edildiğinde duvara iyice yaslandım, tabancamı iki elimle tutarak karşılık verdim. Belki de kendimi bildirmek zamanı gelmişti.

"Hey, David?" Sessizlik.

"Sen olduğunu biliyorum."

Güldü. "Bunu anlayıp anlamayacağını merak ediyordum."

"Biraz uzun sürdü ama anladım" dedim. Karanlıkta onunla öyle konuşmak çok garipti. Yüzünü gözlerimin önüne getiremiyordum ve bu da beni rahatsız ediyordu.

"Nasıl tahmin ettin?"

"Tippy'nin o adama çarpmasıyla sana çarptığı zaman arasında geçen bir süre olduğunu farkettim."

"Eee?"

"Ona telefon edip o yarım saat içinde nerede olduğunu sordum. O da Isabelle'e gittiğini söyledi. Bir sessizlik oldu."

"Tippy'nin araba yolundan geldiğini gördüğün sırada Isabelle'i öldürmüş olmalıydın. O kapıyı vururken sen de kamyonetin arkasına atladın. Tippy oradan ayrılırken seni de götürdü. Yapacağın tek şey onun yavaşlamasını beklemektir. Sürücü yanından aşağı atladın ve atlarken arabaya bir yumruk savurdun. Tippy dönünce seni yerde gördü ve bu da sokak onarım ekibinin gözleri önünde oldu."

"Evet ve Sıradan Yurttaş da benim lehimde tanıklık etmeye hazırды" dedi sonunda.

"Ya Morley? Onu neden öldürdün?"

"Dalga mı geçiyorsun? O yaşlı akbabanın soluğu hep ensemdeydi. Çarşamba günü konuştuğumuzda olayı çözümlemiş gibiydi. Onu sahneden silmediğim takdirde canıma okunacağını anlamıştım. Ondan sonra, da dosyalarını yürütmek iş değildi. Kırtasiye konusunda çok ihmalciydi doğrusu."

"Zehirli mantarları nereden aldın?"

"Weidmann'ların arka bahçesinden, Zaten fikir oradan geldi. Bir gece gidip sekiz on tane topladım ve aşçıma biraz fazladan para verip hazırlattım. Kadının Amanita'dan falan anladığı yoktu, işini yaparken tatmadığı için talihi varmış doğrusu."

"Çok kurnazmışsın" dedim. Bir yandan da düşünmeye çalışıyordum. Arkamdaki koridor sola doğru çıkmaz bir sokak gibiydi. Bir yanında fotokopi odası, diğer yanında yeni mutfak vardı. Köşeyi dönebildiğim takdirde ateş hattı dışına çıkmış olacaktım ama çözümleyeceğimi sanmadığım bir iki sorunum olacaktı o zaman. Birincisi, benim de ateş hattım olmayacaktı. İkincisi, orada kapana kısırılmış sayılırdım. Diğer yandan, olduğum yerde de kapana kısırılmıştım. Talihim varsa oraya vardığımda camı kırıp yardım isteyebilirdim. Belki de buradaki silahlı çatışmayı duyan olmamıştı. Eğer onu konuşması için kandırabilirsem yer değiştirdiğimi farketmeyebilirdi. "Bu kadar plan yaparken bir yerde atlamamış olmama çok şaşırdım" dedim. Orada kısırılıp kaldığıma göre bari her şeyi öğrenebilseydim.

İstemeye istemeye, "Bir kere atladım" dedi.

"Sahi mi? Ne zaman?"

"Bir gece Curtis'le içerken sarhoş oldum ve çenemi tutamadım. Bunu yaptığıma hâlâ inanamıyorum. Ağzımdan kaçırdığım anda onu bir gün öldürmem gerekeceğini anladım."

"Yani Curtis bir kere olsun doğru mu konuşuyordu?"

Barney karanlıkta güldü. "Elbette. Bildiğinin biri için değerli olduğunu düşünerek Voigt'a gidip her şeyi anlattı. Voigt da ifadesinden vazgeçmemesi için kendisini aylığa bağladı."

Gözlerimi kapadım. Voigt budalanın biriydi. Kazanma hevesiyle kendi inanılabilirliğini tehlikeye atmıştı. "Ya ben? Benim için de bir planın mı var yoksa bunu keyif için mi yapıyorsun?"

"Aslında seni temizlemek için kurşunlarını bitirmeni istiyorum. Curtis'i seninki gibi bir H&K ile öldürdüm. Seni Isabelle'i öldürdüğüm otuz sekizlikle öldürüp tabancayı Curtis'in eline yerleştireceğim. Böylece Isabelle'i o öldürmüş olacak ve..."

"Ben de onu öldürmüş olacağım" diye sözünü tamamladım. "Sen hiç balistik diye bir şey duydun mu? Tabancanın benim olmadığını anlayacaklardır"

"O zamana kadar ben çoktan gitmiş olacağım."

"Kurnazca."

"Hem de çok" dedi. "Pek çok kişi için aynı şeyi söyleyemezsin. İnsanlar karınca gibidirler. Kendi küçük dünyaları içinde çalışır dururlar. Bir karınca yuvasını gözle. Ne faaliyetir o. Karıncanın açısından her şeyin çok önemli görüldüğünü söyleyebilirsin. Ama önemli değildir. Gerçekte hiçbir önemi yoktur. Hiç karınca ezdin mi? Parmağınla birini ortadan kaldırdın mı? Hiç pişmanlık duymazsın, işte burada da öyledir."

"Çok derin şeylerden söz ediyorsun. Not tutmaya başladım bile." Buna kızıp iki el ateş etti. Kurşunlar sağımda halıya gömüldü. Ben de aynen karşılık verdim.

"Çok safsın" dedi. "Kendini fazla alaycı sanıyorsun ama aldatılman kolay oldu..."

"Hemen bir sonuca varmayalım" dedim. Lonnie'nin kapısı. önünde başını görür gibi olup iki el daha ateş ettim.

Kayboldu. "Iskaladın."

"Bunu duyduğuma üzüldüm doğrusu." Şarjörü çıkartıp kurşunları parmaklarımla saydım. O güzelim kutu öteki odada kalmıştı.

"Bir sorun mu var?"

"Tırnağım kırıldı."

Bir an sustu. "Cephanene dikkat et. Yalnızca bir kurşunun kaldı."

"Palavra. İki tanem kaldı."

Güldü. "Öyle öyle."

Bir an sustum sonra, "Bundan nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?" diye sordum.

"Sayı saymasını bilirim."

Başımı bir an eğip gücümü topladım. Harekete geçme zamanı gelmişti. Sol ayakkabımı çıkartıp önüme yere yerleştirdim. Sağ teki çıkarırken sağ kalçamdaki sancıyla gözlerimin şaşlaştığını hissediyordum. Vücuduma bir uyuşukluk yayılıyordu. Hem sancının hem uyuşukluğun nasıl aynı sinir yolu üzerinde barındıklarını anlıyamıyordum. "Yalnızca yedi taneydi" dedim.

"Sekiz taneydi."

"Benimki on kurşun alıyor" dedim. Koridorun sola saptığı yere doğru gerilemeye başladım.

"On mermilik şarjör; hah, çok yalancısın" dedi.

"Sahi mi? Ya seninki nasıl?"

"Walther Sekiz mermilik. İki tane daha var"

"Hayır; yalnızca bir tane kaldı. Ben de saymasını bilirim'." Ayağımla arkamı yoklayarak geriliyordum. David Barney yerimin değiştiğini farketmemiş gibiydi.

"Beni kandıramazsın. Senin hakkında ev ödevimi iyi yaptım."

"Nasıl?" Köşeye varmışım, biraz daha geriledim, şimdi yalnız vücudumun üst kısmı koridordaydı.

David Barney yedi sekiz metre ilerdeydi. Sağıma yaslanmışım, blucinim kandan ıslanmıştı.

Başımı çevirip bakınca kalçamın parlamaya başladığını gördüm. Dirseğim üzerinde doğruldum.

Ağırlığımı anahtarlığıma verince basıldığında yanan küçük plastik fener çalışmaya başlamıştı.

Anahtarlığı çıkartıp feneri ayırdım. Şakırtısından huzursuzlanarak anahtarları bir yana ittim.

"Bu yalan söyleme huyun gibi. Yalanlarınla iftihar ediyorsun."

"Onu nereden duydun?"

"Kulağım deliktir Cezaevinde insan çok şey duyar."

"İddiaya girerim ki sen de çok yalan söylüyorsundur" dedim. "Herhalde dokuz mermi alan tabancan vardır"

Buna pek keyiflenmiş gibiydi. "İşte orası bilinmez" dedi.

"Bu gece buraya geleceğimi nasıl bildin?" Ellerim ve dizlerim üzerinde doğruldum.

"Onu anlamadın mı? Curtis'e tabancanı burada sakladığını söylemiştin. O yüzden kuş barınağında randevu verdim. Oraya silahsız gitmeyeceğini biliyordum."

Bu işi bitirelim artık, diye düşündüm. Başlama yerindeki bir koşucu gibi çömeldim.

Arkamda, "Hâlâ orada mısın?" dediğini duydum. Karşılık vermedim. "Nereye gittin?"

Çoraplı ayaklarımla mümkün olduğu kadar hızla mutfak kapısına yürüdüm. Oda, dışardaki ışıkla hafif bir aydınlık içindeydi. Orada saklanacak yer olmadığını bir bakışta anladım. Oradan çıkıp karşıya geçtim, sırtımı duvara vererek fotokopi makinesinin yanına çömeldim. Sağ bacağımı bükmek canımı çok acıtıyordu. Oturma durumuna geçtim, tabancamı sağ, küçük feneri sol elime aldım. Ellerim terden kaygandı, parmaklarım buz gibiydi.

"Kinsey?" Koridordan gelmişti sesi. Her an orada olmadığını anlayıp arkamdan gelebilirdi.

Dizlerimi göğsüme çekmiş olarak fotokopi makinesinin yanında oturuyordum. Ona mümkün olduğunca küçük bir hedef oluşturmayı umuyorsam da böyle bir köşeye sıkışmak herhalde parlak bir fikir değildi. Herif bir el ateş edip bütün varımı yoğunluğuma vurabilirdi.

"Seninle konuşuyorum!" Sesinden hâlâ Lonnie'nin odasının oralarda olduğunu anladım. Adam çok huzursuzdu artık.

Soluğumu tutmaya çalıştım. Barney ateş etti.

Koridorun öteki ucunda ve köşenin ardında olmama rağmen olduğum yerde sıçradım. Sekizinci eldi bu. Eğer sekiz mermilik tabancası varsa durumum iyiydi. Ama dokuz mermilikse hapi yutmuştum. Nerede olduğumu bir kere anladı mı işim bitmiş demektir. Artık başka bir yere gidecek zamanım da kalmamıştı. Bayılmak üzereyken gelen o soğuk, yapış yapış his içindeydim. Yanağımı koluma sildim. Korku, buzdan bir buhar gibi çökmüştü üstüme.

Ölme duygusu hem ürkütücü hem de önemsizdir insanın egosu yaşama sarılır. Benliği ise her şeyi boş verir; serbest kalmaya, uçmaya hazırdır. Eğer pişmanlık duyduğum bir şey varsa, oda hikâyelerin sonunun nasıl biteceğini bilememektir. William ile Rosie birbirlerine âşık olacaklar mıydı? Henry doksan yaşını görecek miydi? Bu kadar kan kaybıyla Lonnie halısını temizletecek miydi?

Yapmadığım o kadar çok şey vardı ki. Artık yapamayacağım onca şey. Böylesine ölmek budalalıktan başka bir şey değildi. Ama neden olmasındı ki?

Kafamı toparlamaya çalışarak iki derin soluk aldım.

Koridorda David Barney'in sesini işittim. "Kinsey?" Şimdi biraz daha yaklaşmıştı. O da benim gibi mutfığa bakıyordu ve orada saklanacak yer olmadığını anlamıştı. Zaten beni beklerken her tarafı iyice incelemiş olmalıydı. Kalan tek yerin fotokopi odasını olduğunu bilecekti. Soluklarını duyabiliyordum.

"Orada mısın? Şimdi bir yalancılar yarışması yapabiliriz. Bir kurşunum mu var yoksa hiç mi yok?" Yanıt vermedim.

"Ya hanımefendi? İki tane kaldığını söylüyor. Doğru mu yalan mı?"

Çilerim o kadar titriyordu ki, tabancayı düzgün tutamıyordum. Kapıya doğru çevirip tetiğe bastım. Acı dolu bir "Ah!" sesi işittim. Vurulduğunu ve canının acıdığını anlamıştım. Eh, böylece ödeşmiştik şimdi. Sendeleyerek içeri girdi. "Dokuz etti" dedi. "Ölmeye hazır mısın?"

"Hazır olduğumu söyleyemeyeceğim ama şaşmam da." Sol elimdeki küçük fenerin ortasına bastım; Az bir ışık belirdi ama onu görmeye yeterliydi. "Ya sen?" dedim. "Saşırdın mı?" Rastgele ateş ettim ve sonra etkisine baktım.

Doğrusu çok eğiticiydi. Filmlerde, birine ateş ettiniz mi ya bir adım geriye fırlar ya da üzerinize gelmeye devam eder Yerden ya da banyodan kalkmış olun kimi zaman da gömleği kırmızı benekliymiş gibi delik deşiktir. Oysa gerçek, biri isabet aldı mı canının çok acıdığıdır Buna ben de tanıklık edebilirim. David Barney de sırtını duvara verip oturmak zorunda kalarak yaşam hakkında düşünmeye koyuldu. Sol tarafında giderek genişleyen kırmızı leke vardı ve yüzündeki o kendini beğenmiş üstünlük ifadesi yerini şaşkınlığa bırakıyordu.

Bir an yüzüne baktıktan sonra, "Sana tabancamın on mermi aldığını söylemiştim" dedim.

Ama bununla ilgilenmiyor gibiydi. Ben fotokopi makinesinde kanlı bir el izi bırakarak doğruldum. Oturduğu yere gidip tabancasını aldım. Şarjöre baktım.. Bir kurşunu kalmıştı. Gözleri de birden boşalmış gibiydi, yaşamı akıp giderken elleri açıldı. Karanlıkta kelebek gibi bir şey uçtu.

Topallayarak koridora çıktım, fenerimi duvara tutup yangın alarmı kutusunu buldum. Camı kırıp kolu çektim.

Son Söz

Artık oturmayı başarabildiğime göre hikâyemde açıkta . kalan bir iki noktayı tamamlayabilirim. Yeni yıl girdi ve Rosie ile William arasındaki ateşli aşk hâlâ devam ediyor. Henry açlık greviden yumruğa kadar her tehdidi savurdu ama bir yararı olmadı. Onun kaygısını anlıyorum: William her koşul altında tahammül edilmez biriydi ama yine de bu kadar yakında yaşanan bir aşkın hoş bir yanı vardır

Polis Tippy Parsons'u savcılığa havale etti, kız orada savcı yardımcılarından biriyle uzun uzun konuştu. Yaptığı kazada yaşının hafifletici bir neden olacağını sanmıştım ama sonunda trafik kazalarında zamanaşımına geçilmiş olduğu anlaşıldı. Hartford McKeil, sürücünün bulunduğunu öğrenince, Tippy'nin tutuklanmamış ve yargılanmamış olmasına rağmen bana yirmi beş bin dolarlık çeki yazmakta ısrar etti. Parayı aldım. O kadar çalıştıktan sonra neden ücretimi almayacaktım ki? Şimdi bütün derdim parayla ne yapacağım. Bu arada bahar, hemen köşenin ardında ve yaşam çok güzel.

Saygılarımla,
Kinsey Millhone.

Sue Grafton _ İftira'nın 'İ'si
Kitaplar, uygarlığa yol gösteren ışıklardır.
UYARI:

www.kitapsevenler.com

Kitap sevenlerin yeni buluşma noktasından herkese merhabalar...
Cehaletin yenildiği, sevginin, iyiliğin ve bilginin paylaşıldığı yer olarak gördüğümüz sitemizdeki tüm e-kitaplar, 5846 Sayılı Kanun'un ilgili maddesine istinaden, engellilerin faydalanabilmeleri amacıyla ekran okuyucu, ses sentezleyici program, konuşan "Braille Not Speak", kabartma ekran vebenzeri yardımcı araçlara, uyumlu olacak şekilde, "TXT", "DOC" ve "HTML" gibi formatlarda, tarayıcı ve OCR (optik karakter tanıma) yazılımı kullanılarak, sadece görme engelliler için, hazırlanmaktadır. Tümüyle ücretsiz olan sitemizdeki e-kitaplar, "Engelli-engelsiz elele"düşüncesiyle, hiçbir ticari amaç gözetilmeksizin, tamamen gönüllülük esasına dayalı olarak, engelli-engelsiz Yardımsever arkadaşlarımızın yoğun emeği sayesinde, görme engelli kitap sevenlerin istifadesine sunulmaktadır. Bu e-kitaplar hiçbir şekilde ticari amaçla veya kanuna aykırı olarak kullanılamaz, kullandırılmaz. Aksi kullanımdan doğabilecek tümyasalsorumluluklar kullanana aittir. Sitemizin amacı asla eser sahiplerine zarar vermek değildir.

www.kitapsevenler.com
web sitesinin amacı görme engellilerin kitap okuma hak ve özgürlüğünü yüceltmek ve kitap okuma alışkanlığını pekiştirmektir.
Ben de bir görme engelli olarak kitap okumayı seviyorum. Sevginin olduğu gibi, bilginin de paylaşıldıkça pekişeceğine inanıyorum. Tüm kitap dostlarına, görme engellilerin kitap okuyabilmeleri için gösterdikleri çabalardan ve yaptıkları katkılardan ötürü teşekkür ediyorum.
Bilgi paylaşmakla çoğalır.
Yaşar MUTLU

İLGİLİ KANUN:

5846 Sayılı Kanun'un "altıncı Bölüm-Çeşitli Hükümler" bölümünde yeralan "EK MADDE 11" : "ders kitapları dahil, alenileşmiş veya yayımlanmış yazılı ilim ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa hiçbir ticarî amaç güdülmeksizin bir engellinin kullanımı için kendisi veya üçüncü bir kişi tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, braille alfabesi ve benzeri formatlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi bu Kanunda öngörülen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir." Bu nüshalar hiçbir şekilde satılamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dışında kullanılamaz ve kullandırılmaz. Ayrıca bu nüshalar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin bulundurulması ve çoğaltım amacının belirtilmesi zorunludur."

bu e-kitap Görme engelliler için düzenlenmiştir. Kitabı Tarayan ve Düzenleyen Arkadaşa çok çok teşekkür ederiz. Kitap taramak gerçekten incelik ve beceri isteyen, zahmet verici bir iştir. Ne mutlu ki, bir görme

engellinin, düzgün taranmış ve hazırlanmış bir e-kitabı okuyabilmesinden duyduğu sevinci paylaşabilmek

tüm zahmete değer. Sizler de bu mutluluğu paylaşabilmek için bir kitabınızı tarayıp, kitapsevenler@gmail.com

Adresine göndermeyi ve bu isimsiz kahramanlara katılmayı düşünebilirsiniz.

Bu Kitaplar size gelene kadar verilen emeğe ve kanunlara saygı göstererek lütfen bu açıklamaları silmeyiniz.

Siz de bir görme engelliye, okuyabileceği formatlarda, bir kitap armağan ediniz...

Teşekkürler.

Ne Mutlu Bilgi için, Bilgece yaşayanlara.

Not sitemizin birde haber gurubu vardır.

Bu Bir mail Haber Gurubudur. Grupta yayınlanmasını istediğiniz yazılarınızı

kitapsevenler@gmail.com

Adresine göndermeniz gerekmektedir.

Grubumuza üye olmak için

kitapsevenler-subscribe@googlegroups.com

adresine boş bir mail atın size geri gelen maili aynen yanıtlamanız yeterli olacaktır.

Grubumuzdan memnun kalmazsanız,

kitapsevenler-unsubscribe@googlegroups.com

adresine boş bir mail gönderip, gelen maili aynen yanıtlayarak üyeliğinizi sonlandırabilirsiniz.

Daha Fazla Seçenek İçin, grubumuzun ana sayfasını

<http://groups.google.com.tr/group/kitapsevenler?hl=tr>

Burada ziyaret edebilirsiniz.

saygılarımla.

Sue Grafton _ İftira'nın 'İ'si